



Съвет на  
Европейския съюз

Брюксел, 24 ноември 2023 г.  
(OR. en)

---

---

Междуетноститутуционално досие:  
2023/0427(NLE)

---

---

15837/23  
ADD 1

ECOFIN 1258  
UEM 407  
FIN 1218

#### БЕЛЕЖКА

---

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	ПРИЛОЖЕНИЕ към РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за изменение на Решение за изпълнение от 4 май 2022 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на България

---

Приложено се изпраща на делегациите посоченото по-горе приложение към Решението за изпълнение на Съвета за изменение, основано на предложение на Комисията COM (2023) 746 final.

## ПРИЛОЖЕНИЕ

### **РАЗДЕЛ 1: РЕФОРМИ И ИНВЕСТИЦИИ В РАМКИТЕ НА ПЛАНА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ**

#### **1. Описание на реформите и инвестициите**

##### **A. КОМПОНЕНТ 1: ОБРАЗОВАНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ**

С този компонент на българския план за възстановяване и устойчивост ще се подобри качеството и ефективността на системите за образование и обучение. Той обхваща две реформи и четири инвестиции в следните области:

- достъп до образование; изграждане и обновяване на образователна инфраструктура и младежки центрове на цялата територия, прилагане на дистанционни и хибридни форми на обучение и постепенно включване на четиригодишните в образователната система;
- развитие на цифровите умения и насърчаване на образованието в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ) в българските училища: актуализиране на учебните програми и изграждане на центрове за НТИМ, в т.ч. училищни лаборатории;
- адекватност на уменията и обучение за възрастни: реформа на нормативната уредба на висшето и професионалното образование и обучение и изграждане на свързана с публичните служби по заетостта онлайн обучителна платформа за възрастни.

Компонентът допринася за преодоляване на предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки, за подобряване на квалификацията чрез повишаване на уменията, в т.ч. цифровите, за подобряване на равния достъп до образование и обучение и за повишаване на качеството, съответствието с потребностите на пазара на труда и приобщаващия характер на образованието и обучението (специфична за държавата препоръка 4 от 2019 г. и 2 от 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01).

##### **A.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

###### **Реформа 1 (K1.P1): Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот**

Целта на тази реформа е да се повишат качеството и достъпът до образование и обучение. Реформата се състои във влизането в сила на законодателен пакет, който включва:

1. Изменения на Закона за предучилищното и училищното образование, както и на вторичното законодателство. С измененията се въвеждат: преразглеждане на учебните програми с акцент върху предметите в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ/STEM); допълнителни

хибридни форми на учене – с възможности за присъствено и дистанционно обучение; както и задължително включване на четиригодишните в предучилищното образование, като това ще се въведе постепенно и ще приключи до учебната 2023/2024 година.

2. Изменения в Закона за насърчаване на заетостта, с които се улеснява достъпът до обучение и се въвеждат нови възможности за обучение и за удостоверяване на квалификацията;
3. Изменения на нормативната уредба на професионалното образование и обучение (ПОО), с които се въвеждат промени в списъка на професиите за ПОО и техните програми съобразно потребностите от квалификация, в т.ч. в областта на опазването на околната среда и цифровите технологии.

Реформата ще включва и приемането на план за действие с мерките с оглед на препоръките в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021—2030 г.) В тази стратегическа рамка ще се определят приоритетите за развитие на българската образователна система до 2030 г. и ще се отправят препоръки, със специален акцент върху достъпа до качествено образование за уязвимите групи, включително ромите.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 септември 2023 г.

#### Реформа 2 (К1.Р2): Реформа на висшето образование

Целта на реформата е да се повиши ефективността на висшето образование на територията на България.

Реформата предвижда:

1. Влизане в сила на измененията и допълненията в Закона за висшето образование. С измененията се освобождават от такса студентите, подписали договор за стаж с работодател, въвеждат се нови програми за секторите с очакван недостиг на работна ръка, както и актуализирана система за акредитация на висшите учебни заведения.
2. Приемане на Национална карта на висшето образование с анализ на предлагането на висше образование и наличните ресурси на цялата територия.
3. Приемане на план за действие с мерките с оглед на препоръките в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2021—2030 г. В стратегията ще бъдат заложили основните цели и ще се отправят препоръки за насърчаване на достъпа до качествено висше образование, за повишаване на адекватността на висшето образование с потребностите на пазара на труда и за насърчаване на научните изследвания, в т.ч. чрез развитие на международни научно-изследователски мрежи.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2022 г.

#### Инвестиция 1 (К1.И1): Центрове за НТИМ и иновации в образованието

С тази инвестиция се допълва реформа 1 „Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот“. Целта на инвестицията, с която се допълват мерките на националната програма „Изграждане на училищна STEM среда“, е да се модернизира педагогическият инструментариум и да се подобри обучението по науки, технологии, инженерство и математика (НТИМ) в българските училища чрез изграждане и/или обновяване на един национален и три регионални центъра за НТИМ, както и създаване на повече лаборатории за НТИМ в училищата, в т.ч. класни стаи с достъп до високи технологии.

С лабораториите за НТИМ в училищата, в т.ч. класните стаи с достъп до високи технологии, ще се подобри познаването на цифровите технологии и методиката на преподаване на предметите в областта на НТИМ. Националният център за НТИМ ще бъде централизираното звено, където ще се изготвят материали, средства и методики за обучение както на учителите, така и на учениците. Трите регионални центъра ще подкрепят обучението на учителите и учениците; те също така ще организират конференции, конгреси и семинари.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 2 (К1.И2): Модернизиране на образователната инфраструктура

С тази инвестиция се допълва реформа 1 „Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот“. Инвестицията се състои в изграждане и обновяване на образователна инфраструктура. Тази образователна инфраструктура обхваща детски градини, училища, в т.ч. техникуми, ученически общежития и университетски комплекси.

Местоположението на новоизградената и на обновената съществуваща образователна инфраструктура ще се избира по обективни критерии, по-специално според заложените в националните стратегии национални приоритети и, където е уместно, в резултат на проучване на образователните потребности на територията на страната и на други съответни документи като карти и методики, разработени от министерството на образованието и науката.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 3 (К1.И3): Предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни

С тази инвестиция се допълва реформа 1 „Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот“. С инвестицията се цели да се повиши квалификацията и преквалификация на работната сила, като се акцентира върху боравенето с цифровите технологии. Това ще се постигне чрез създаване на цифрова платформа и електронни ресурси, за да се насърчат възрастните да участват в дистанционни обучения. Инвестицията се състои от две части:

##### 1. Подинвестиция 1: Електронна обучителна платформа за възрастни

Електронната обучителна платформа за възрастни предлага достъп онлайн до курсове и учебни ресурси. За да се покрият потребностите на населението с ниски умения в областта на цифровите технологии и с оглед на отсъствието на достъп до интернет, тази подинвестиция включва също така създаване в цялата страна на мрежа от клубове за умения в областта на цифровите технологии, оборудвани с лаптопи и персонал, така че ползвателите да имат безплатен достъп до цифровата обучителна платформа за възрастни. Клубовете за умения в областта на цифровите технологии ще бъдат разположени в съществуващата инфраструктура: административни сгради, регионални информационни центрове, библиотеки и дирекции по труда.

##### 2. Подинвестиция 2: Обучения за боравене с цифровите технологии

Втората подинвестиция обхваща предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии. Обученията, насочени към безработните и заетите лица, ще са безплатни и ще обхващат базови и средни умения в областта на цифровите технологии, в съответствие с Европейската рамка за цифрови компетентности DigComp2.1. При успешно завършване на обучението ще се издава свидетелство.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 4 (К1.И4): Младежки центрове

Целта на инвестицията е да се насърчи ограмотяването на младежите, в т.ч. принадлежащите към уязвими групи като ромите, в областта на цифровите технологии, предприемачеството и финансите и оттам – тяхното социално приобщаване и квалификация. Тази инвестиция включва:

- изграждане на младежки центрове в страната. Младежките центрове ще бъдат разположени в окръжни и неокръжни градове, като местоположението им ще се избира според съответни критерии: безработицата сред младежите, дял на младежите от уязвими групи, в т.ч. роми;
- ще бъде създаден и изграден и национален координационен център, който да координира дейността на младежките центрове и да залага съответните цели.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### **А.2 Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
1	К1.P1: Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за предучилищното и училищното образование и на вторичното законодателство.	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на измененията и допълненията на Закона за предучилищното и училищното образование и на вторичното законодателство				T4	2020	Измененията на Закона за предучилищното и училищното образование, както и на вторичното законодателство, включват: <ul style="list-style-type: none"> <li>- актуализиране на основните учебни програми и учебни предмети в областта на НТИМ, както следва: въвеждане на нови умения в областта на информационните технологии (кодиране) в пети-седми клас; увеличаване на часовете по математика в пети-седми клас; увеличаване на часовете по география и икономика в шести клас;</li> <li>- допълнителни възможности за дистанционно обучение, включително хибридни форми, съчетаващи присъствено и дистанционно обучение;</li> <li>- включване на четиригодишните в задължителната предучилищна програма. Изменението предвижда постепенно въвеждане на задължителните норми, което трябва да приключи не по-късно от учебната 2023/2024 година.</li> </ul>
2	К1.P1: Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за насърчаване на заетостта	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на измененията и допълненията на Закона за насърчаване на заетостта				T4	2022	С измененията на Закона за насърчаване на заетостта: <ul style="list-style-type: none"> <li>- за лицата над 16-годишна възраст се въвежда възможност за съчетаване на професионалното обучение с участието в курс;</li> <li>- се въвежда възможност за удостоверяване на придобитите по неформален път или чрез самообучение професионални умения и възлова квалификация;</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										- се увеличава гъвкавостта на възможностите за обучение, в т.ч. чрез увеличаване на предлагането онлайн на обученията.
3	К1.P1: Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот	Ключов етап	План за действие за изпълнение на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021—2030 г.)	Приемане от Министерския съвет				T4	2022	<p>В Плана за действие за изпълнение на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021—2030 г.) се формулират мерки и действия, в т.ч. график, за постигане целите на Стратегическата рамка.</p> <p>Целите на Стратегическата рамка ще включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- по-добър достъп до качествено образование за децата от уязвими групи, включително ромите;</li> <li>- по-широко обхващане на децата в образователната система;</li> <li>- въвеждане на изменена система за квалификация на учителите и на ефективни управленски практики на образователните институции;</li> <li>- иновации в училищата с акцент върху цифровата трансформация и устойчивото развитие.</li> </ul> <p>Преди да бъде приет, планът за действие се проучва от консултативен съвет, който отговаря за мониторинга и докладването за изпълнението на стратегическата рамка.</p>
4	К1.P1: Реформа на предучилищното и училищното	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на нормативната уредба на професионалното	Законова разпоредба, указваща влизането в				T3	2023	С измененията на нормативната уредба на професионалното образование и обучение (ПОО), съобразно потребностите от квалификация, в т.ч. в

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	образование и на ученето през целия живот		образование и обучение	сила на измененията на нормативната уредба на професионалното образование и обучение						<p>областта на опазването на околната среда и цифровите технологии:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ще се актуализира списъкът на професиите за ПОО и държавните образователни стандарти, плановете и програмите за придобиване на професионална квалификация;</li> <li>- ще се актуализира учебното съдържание и програмите за обучение, в т.ч. чрез въвеждане на системи за обучение в сътрудничество с работодателите (напр. учене в процеса на работа) и на двойна система за ПОО; ще се въведат гъвкави предложения за обучение, в т.ч. онлайн.</li> </ul>
5	K1.P2: Реформа на висшето образование	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за висшето образование	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на измененията и допълненията на Закона за висшето образование				T1	2020	<p>С измененията на Закона за висшето образование:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ще се въведе изменена система за акредитация на висшите учебни заведения, както и статут на „научноизследователски университет“;</li> <li>- студентите или наскоро дипломираните висшисти, подписали договор за стаж с работодател, ще могат да бъдат освободени от такси в държавните висши учебни заведения;</li> <li>- ще се актуализира списъкът на „защитените специализации“ въз основа на очаквания недостиг на работна ръка на пазара на труда;</li> <li>- ще се въведе възможност за сключване на до две споразумения между държавните висши училища и държавните или общинските училища в системата на предучилищното и училищното образование. Със споразуменията ще се насърчи специализираното обучение в рамките на средното образование.</li> </ul>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
6	K1.P2: Реформа на висшето образование	Ключов етап	Национална карта на висшето образование	Приемане от Министерския съвет				T3	2021	<p>Националната карта на висшето образование ще подпомогне формулирането на препоръки за насърчаване на по-балансирано разпределяне на предлагането на висше образование в страната.</p> <p>Картата предоставя анализ на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- териториалното разпределение на предлагането на висше образование в Република България, включително информация за националното и регионалното социално-икономическо развитие и конюнктура на пазара на труда;</li> <li>- наличните ресурси във висшите учебни заведения, включително академичен персонал и студенти.</li> </ul>
7	K1.P2: Реформа на висшето образование	Ключов етап	План за действие за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България (2021—2030 г.)	Приемане от Министерския съвет				T4	2022	<p>В Плана за действие за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2021—2030 г. се формулират мерки и действия, в т.ч. график, за постигане целите на стратегията.</p> <p>Целите на стратегията ще включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- разработване на механизъм за актуализиране на съществуващите и разработване на нови учебни програми;</li> <li>- преразглеждане на съществуващите разпоредби относно контролирания от държавата субсидиран достъп до публичните висши учебни заведения. Промените ще се извършват в съответствие с националната и регионалната конюнктура на пазара на труда;</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<ul style="list-style-type: none"> <li>- подобряване на научните изследвания и насърчаване на висшето образование чрез изграждането на научни мрежи;</li> <li>- въвеждане на допълнителни специализации и програми за висше образование с двойни дипломи;</li> <li>- създаване във висшите учебни заведения на обучителни центрове за учене през целия живот.</li> </ul>
8	К1.И1: Центрове за НТИМ и иновации в образованието	Ключов етап	Създаване на национален център за НТИМ	Разпоредба в националното законодателство, в която се посочва създаването на национален център за НТИМ				T4	2022	<p>Основните задачи на националния център за НТИМ са:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- организиране на обучения на учители и други педагози;</li> <li>- разработване на учебни материали и създаване и поддръжка на електронен портал и библиотека с публично достъпни образователни ресурси;</li> <li>- координиране и подпомагане на студентските дейности в областта на НТИМ, в т.ч. участие в олимпиади.</li> </ul>
9	К1.И1: Центрове за НТИМ и иновации в образованието	Ключов етап	Подписване на договори за изграждане или обновяване на национални и регионални центрове за НТИМ и на лаборатории за НТИМ в училищата	Сключени договори				T4	2023	<p>Изпълнителите ще се подбират след успешно проведени процедури за възлагане на обществени поръчки. Договорите обхващат:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изграждане или обновяване на национален център за НТИМ и на три регионални центъра за НТИМ;</li> <li>- изграждане или обновяване на лаборатории за НТИМ в училищата, в т.ч. на класни стаи с достъп до високи технологии.</li> </ul>
10	К1.И1: Центрове за НТИМ и	Цел	Приключване на изграждането и обновяването на националния и трите		Брой	0	4	T2	2026	След подписването на договорите (ключов етап 9) ще бъде завършено строителството или обновяването на националния и на трите регионални центъра за НТИМ.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	иновации в образованието		регионални центъра за НТИМ							Освен това всеки център ще бъде съответно оборудван.
11	К1.И1: Центрове за НТИМ и иновации в образованието	Цел	Училища с новоизградени и/или новооборудвани лаборатории за НТИМ, в т.ч. класни стаи с достъп до високи технологии		Брой	0	2243	T2	2026	След подписването на договорите (ключов етап 9) ще бъде завършено изграждането и оборудването на лабораториите за НТИМ, в т.ч. на класните стаи с достъп до високи технологии. Това ще обхваща: <ul style="list-style-type: none"> <li>- строителни работи в 1980 училища;</li> <li>- работи по оборудване в други 263 училища.</li> </ul> Освен това съответното техническо оборудване и инструменти ще бъдат доставени и монтирани.
12	К1.И2: Модернизиране на образователната инфраструктура	Ключов етап	Подписване на договори за изграждане или обновяване на образователна инфраструктура	Сключени договори				T3	2023	Изпълнителите ще се подбират след успешно проведени процедури за възлагане на обществени поръчки. Договорите ще обхващат: <ul style="list-style-type: none"> <li>- обновяване на съществуващите сгради в 57 детски градини и 59 училища;</li> <li>- обновяване на 24 техникума;</li> <li>- построяване на осем нови училища и осем нови детски градини;</li> <li>- обновяване на 23 ученически общежития</li> <li>- построяване на три университетски комплекса.</li> </ul>
13	К1.И2: Модернизиране на образователната инфраструктура	Цел	Приключване на обновяването на училищата и детските градини		Брой	0	140	T2	2026	След подписването на договорите (ключов етап 12) ще бъде завършено обновяването на 57 детски градини, 59 училища и 24 техникума. <p>Освен това съответното оборудване и обзавеждане ще бъде доставено и монтирано.</p>
14	К1.И2:	Цел	Приключване на строителството на		Брой	0	16	T2	2026	След подписването на договорите (ключов етап 12) ще бъде завършено построяването на осем детски

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	Модернизиране на образователната инфраструктура		детски градини и училища							градини и осем училища, чието първично енергопотребление ще бъде поне с 20 % по-ниско от изискването за СБННПЕ (сграда с близко до нулево нетно потребление на енергия, национални директиви).
15	К1.И2: Модернизиране на образователната инфраструктура	Цел	Приключване на обновяването на студентски общежития		Брой	0	23	T2	2026	След подписването на договорите (ключов етап 12) ще бъде завършено обновяването на 23 общежития.
16	К1.И2: Модернизиране на образователната инфраструктура	Цел	Приключване на изграждането и/или обновяването на университетски комплекси		Брой	0	3	T2	2026	След подписването на договорите (ключов етап 12) ще бъде завършено построяването или обновяването на три университетски комплекса. Строителството или обновяването може да включва тротоари, пешеходни алеи, паркинги за велосипеди и автомобили, открити и закрити спортни зони.
17	К1.И3: Предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни	Ключов етап	Сключване на договори за разработване на платформа за електронно обучение за възрастни	Сключени договори				T2	2023	Изпълнителите ще се подбират след успешно проведени процедури за възлагане на обществени поръчки. Договорът ще обхваща разработване на платформа за електронно обучение за възрастни. Функционалните възможности на платформата ще включват: <ul style="list-style-type: none"> <li>- възможности за синхронно и асинхронно обучение;</li> <li>- модул онлайн за регистрация на доставчиците на обучения и участниците;</li> <li>- регистри онлайн на лицата, успешно завършили обучение и получили свидетелство за това или успешно удостоверили със съответното</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										свидетелство своите умения в областта на цифровите технологии; - библиотека със съдържание, достъпно офлайн; - каталог онлайн на наличните курсове.
18	К1.ИЗ: Предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни	Цел	Напълно функциониращи дигитални клубове		Брой	0	760	T3	2024	Клубовете за умения в областта на цифровите технологии предоставят безплатен достъп до платформата за електронно обучение за възрастни (ключов етап 17) и до нейните курсове онлайн. Клубовете ще бъдат: - общодостъпни и безплатни; - с персонал и оборудвани с компютри за връзка с платформата за електронно обучение за възрастни. Освен това персоналът на клубовете ще трябва да е бил обучен как да подпомага дейността на клубовете.
19	К1.ИЗ: Предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни	Ключов етап	Напълно оперативна платформа за електронно обучение за възрастни	Платформата е разработена и публично достъпна				T3	2024	Платформата за електронно обучение за възрастни ще включва модулите, позволяващи възможностите, описани в ключов етап 17.
20	К1.ИЗ:	Цел	Брой на хората със свидетелство за		Брой	0	200000	T2	2024	За да се брои с оглед на постигането на крайната цел, регистрираното безработно или заетото лице трябва

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	Предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни		придобити в резултат на курс умения в областта на цифровите технологии							да е получило свидетелство за придобити в резултат на завършен курс базови и/или средни умения в областта на цифровите технологии.
21	К1.ИЗ: Предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни	Цел	Брой на хората със свидетелство за придобити в резултат на курс умения в областта на цифровите технологии		Брой	200000	500000	T2	2026	За да се брои с оглед на постигането на крайната цел, регистрираното безработно или заетото лице трябва да е получило свидетелство за придобити в резултат на завършен курс базови и/или средни умения в областта на цифровите технологии.
22	К1.И4: Младежки центрове	Цел	Приключване на построяването и обновяването на младежки центрове и на национален координационен център		Брой	0	21	T1	2025	След успешни процедури за възлагане на обществени поръчки ще бъде завършено изграждането и обновяването на 10 младежки центъра в окръжни градове, на 10 младежки центъра в неокръжни градове, както и на национален координационен център.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
23	К1.И4: Младежки центрове	Цел	Студенти/младежи, регистрирани в поне една дейност на младежките центрове.		Брой	0	19500	T2	2026	<p>19 500 младежи (под 29 години), в т.ч. от уязвими групи като ромите, регистрирани в поне една дейност на младежките центрове, в т.ч. обучения или групови консултации.</p> <p>Освен това 4 700 младежи от общия целеви брой 19 500 ще са преминали успешно изпит по умения в областта на цифровите технологии след участие в курс в младежки център.</p>

## **Б. КОМПОНЕНТ 2: НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ИНОВАЦИИ**

Компонентът „Научни изследвания и иновации“ на българския план за възстановяване и устойчивост съдържа мерки за увеличаване на иновациите в България и оттам – за насърчаване на средносрочния и дългосрочния икономически растеж на страната. Компонентът съдържа реформа, чиято цел е да постави научните изследвания и иновациите като ясен приоритет на бъдещото развитие на страната и да обедини националните ресурси и ресурсите на ЕС, за да се преодолее настоящата разпокъсаност на средата. Основните елементи на реформата са: приемане на Закон за научните изследвания и иновациите и създаване на Съвет по иновации. Компонентът включва и инвестиции за насърчаване на ефикасността на научните изследвания и иновациите на публичните научноизследователски институции и иновативните дружества. С инвестициите се създават нови канали за финансиране на научноизследователската и иновационна дейност и се повишава иновационният капацитет на Българската академия на науките.

Мерките, включени в компонента, допринасят за изпълнението на специфичната за страната препоръка 3 от 2019 г. („Насочване на икономическата политика, свързана с инвестициите, към научните изследвания и иновациите“) и препоръка 3 от 2020 г. („Рационализиране и ускоряване на процедурите за предоставяне на ефективна подкрепа на малките и средните предприятия и самостоятелно заетите лица“).

### **Б.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

#### **Реформа 1 (K2.P1): Обща политика за развитие на научните изследвания и иновациите**

Реформата ще допринесе за ефективното координиране на действията на всички етапи от научните изследвания и иновациите и за увеличаване на иновациите в България. Това ще се постигне чрез създаването на среда за научни изследвания и иновации, която да осигурява тесни връзки между академичните среди и деловата сфера.

Реформата ще включва следните елементи:

- Влизане в сила на Закона за научните изследвания и иновациите и свързаните с него законодателни актове

Законът за научните изследвания и иновациите:

- ще зададе нормативната рамка на националната политика за развитие и финансиране на научните изследвания и иновациите;
- ще регламентира ролята и отговорностите на всяка от институциите, участващи в разработването, изпълнението, мониторинга и оценката на политиките в областта на научните изследвания и иновациите;
- ще регламентира трансфера на технологии и познания;
- ще измени нормативната уредба на правата върху интелектуалната собственост, съобразно препоръките на Световната банка, посочени в



доклада за страната за трансфера на знания и умения<sup>1</sup>, и на Съвместния изследователски център<sup>2</sup>.

В изготвянето на ЗНИИ ще участват съответните министерства, агенции и заинтересовани страни, в т.ч. висши учебни заведения и представители на частния сектор.

○ Създаване на Съвет по иновации

Съветът по иновации ще е консултативен орган към Министерството на образованието и науката и Министерството на иновациите и растежа; той ще бъде председателстван съвместно от двамата министри.

Членовете на Съвета по иновации ще се избират сред български и международни учени и представители на деловите среди. Съветът ще включва най-малко 17 представители на деловите среди. Те ще се подбират по прозрачна процедура и ще се назначават за срок от най-малко 5 години.

Съветът по иновации ще е постоянен и ще заседава най-малко 6 пъти годишно. Той ще консултира Министерството на образованието и науката и Министерството на иновациите и растежа по всички въпроси на политиката в областта на научните изследвания и иновациите.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 септември 2023 г.

**Инвестиция 1 (К2.И1): Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации**

Целта на инвестицията е да се подобрят постиженията на България в областта на научните изследвания и иновациите и ефективността на трансфера на технологии, както и да се насърчи обменът на информация между научноизследователските университети в България. Инвестицията се състои във въвеждането на ефективна система за финансиране на научноизследователската и иновационна дейност чрез финансиране на избрани проекти, предлагани от иновативни малки и средни предприятия и висши учебни заведения

Инвестицията ще включва следните дейности:

- финансиране на 13 проекта от български малки и средни предприятия, на които е присъден знакът за качество „Печат за високи постижения по линия на „Хоризонт Европа“;
- финансиране на 3 проекта от български висши учебни заведения, които са получили висока оценка „над прага“ (т.е. над 10 точки) от Европейската комисия, но не са получили финансиране от европейския бюджет в областта „Разширяване

<sup>1</sup> Enhancing the Contribution of Bulgaria’s Public Research to Innovation: A Survey-based Diagnostic, BULGARIA COUNTRY NOTE, Световна банка, 2020.

<sup>2</sup> Strategic Evaluation of the Bulgarian Centres of Competence and Centres of Excellence and Recommendations for their Further Development, Съвместен изследователски център на Европейската комисия, 2021.

на участието и разпространяване на високите постижения“ на РП „Хоризонт Европа“;

- финансиране на изпълнението на иновационни програми от десет научноизследователски висши учебни заведения в България.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти:

- ще изключат следния списък от дейности и активи: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>3</sup>; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>4</sup>; iii) дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>5</sup> и заводите за механично-биологично третиране<sup>6</sup>; и iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда; както и
- ще изискат да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

## **Инвестиция 2 (К2.И2): Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките**

Инвестицията има за цел повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН). Инвестицията включва проекти за:

- модернизиране на физическата и цифровата инфраструктура на БАН и по-специално обновяване на две сгради;
- възстановяване на инфраструктурата на 14 обекта на БАН, модернизиране на Съвместния иновационен център;

---

<sup>3</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>4</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>5</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>6</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

- прокарване на оптична връзка и разгръщане на мрежа за европейска квантова комуникационна инфраструктура.

С инвестицията ще се финансират и научноизследователски проекти за увеличаване на иновационния капацитет на БАН, по-специално в областта на технологиите, свързани с опазването на околната среда, и цифровите технологии.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти:

- ще изключат следния списък от дейности и активи: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>7</sup>; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>8</sup>; iii) дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>9</sup> и заводите за механично-биологично третиране<sup>10</sup>; и iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда; както и
- ще изискат да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

## **Б.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

---

<sup>7</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>8</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>9</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>10</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
24	K2.P1: Обща политика за развитие на научните изследвания и иновациите	Ключов етап	Законови разпоредби, указващи влизането в сила на новия Закон за научните изследвания и иновациите и проучване на необходимите изменения на други законодателни актове	Законови разпоредби, указващи влизането в сила на новия Закон за научните изследвания и иновациите и завършен доклад за необходимите изменения на други законодателни актове				T2	2023	<p>Законът за научните изследвания и иновациите (ЗНИИ) ще влезе в сила. ЗНИИ ще зададе законодателната рамка на новата политика за развитие на научните изследвания и иновациите.</p> <p>ЗНИИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ще зададе нормативната рамка на националната политика за развитие и финансиране на научните изследвания и иновациите;</li> <li>• ще регламентира ролята и отговорностите на всяка от институциите, участващи в разработването, изпълнението, мониторинга и оценката на политиките в областта на научните изследвания и иновациите;</li> <li>• ще определи инструментите и механизмите за изпълнение на политиката в областта на научните изследвания и иновациите.</li> </ul> <p>По отношение на политиката за трансфер на технологии и познания ЗНИИ ще установи:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• принципите и правилата за изготвяне и финансиране на политиката за трансфер на технологии и познания;</li> <li>• ролята и функциите на всяка от институциите, участващи в подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на политиката за трансфер на технологии.</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>ЗНИИ заменя Закона за насърчаване на научните изследвания.</p> <p>ЗНИИ също така изменя законодателството относно правата върху интелектуалната собственост, за да се подобри съгласуваността на националната уредба в тази област и трансферът на технологии; това ще се извърши според препоръките на Световната банка [„Засилване на приноса на публичните научни изследвания в България за иновациите: диагностика на България въз основа на проучване“, Световна банка, 2020 г.] и на Съвместния изследователски център [„Стратегическа оценка на българските центрове за квалификация и за високи постижения и препоръки за по-нататъшното им развитие“, Съвместен изследователски център на Европейската комисия, 2021 г.].</p> <p>В изготвянето на ЗНИИ ще участват съответните министерства, агенции и заинтересовани страни, в т.ч. висши учебни заведения и представители на частния сектор.</p> <p>В доклада за необходимите изменения на други законодателни актове ще се обобщат констатациите от изчерпателен преглед на цялото съответно първично и</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										вторично законодателство, в т.ч. на Закона за Българската академия на науките, Закона за висшето образование и Закона за развитието на академичния състав, в които се налагат изменения с оглед на влизането в сила на Закона за научните изследвания и иновациите. В доклада ще се изброят законодателните актове, които трябва да бъдат изменени, и необходимите промени; ще се посочи и график за измененията.
25	К2.P1: Обща политика за развитие на научните изследвания и иновациите	Ключов етап	Създаване на Съвет по иновации	Проведени оперативни заседания и първо заседание на Съвета по иновации. Публикуван вътрешен правилник на Съвета по иновации				T3	2023	<p>Съветът по иновации ще е консултативен орган към Министерството на образованието и науката и Министерството на иновациите и растежа; той ще бъде председателстван съвместно от двамата министри. Той ще предоставя консултации по развитието на научните изследвания и иновациите и ще предлага политически действия в тази област.</p> <p>Членовете на Съвета по иновации ще се избират сред български и международни учени и представители на деловите среди. Най-малко 1/3 от общия брой членове на Съвета по иновации ще се състои от представители на деловите среди. Членовете ще се подбират по прозрачна процедура и ще се назначават за срок от най-малко пет години.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>Съветът по иновации ще е постоянен; вътрешният му правилник ще посочва, че той ще заседава най-малко шест пъти годишно.</p> <p>Съветът по иновации ще подпомага съгласуваността на политиката в областта на научните изследвания и иновациите с останалите национални политики и стратегии, сред които са интегрираният план в областта на енергетиката и климата, стратегията за висшето образование, националната пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и стратегията „Индустрия 4.0“.</p> <p>Правомощията, съставът, задачите и функционирането на Съвета по иновации се определят във вътрешния му правилник, който се оповестява публично.</p>
26	K2.P1: Обща политика за развитие на научните изследвания и иновациите	Ключов етап	Изменени и влезли в сила законодателни актове, посочени в доклада за необходимите изменения на други законодателни актове / влезли в сила	Законови разпоредби, указващи влизането в сила на всички законодателни актове, посочени в доклада за измененията на други законодателни актове (ключов етап				T4	2024	Всички съответни законодателни актове, посочени в доклада за необходимите изменения на други законодателни актове в рамките на ключов етап 24, ще бъдат изменени и влезли в сила. Всички необходими подзаконодателни актове във връзка със ЗНИИ ще бъдат влезли в сила.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			подзаконодателни актове	24) и на всички необходими вторични законодателни актове, свързани със Закона за научните изследвания и иновациите						
27	К2.И1: Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации	Ключов етап	Уведомления на подбраните проекти на иновативни МСП и висши учебни заведения и научноизследователски организации	Съобщаване на подбора				T2	2023	<p>Уведомления за подбраните проекти ще бъдат изпратени на предложенията за проекти на иновативните малки и средни предприятия, получили знака за качество „Печат за високи постижения“, и на висшите учебни заведения за „Хоризонт Европа“.</p> <p>Уведомления за подбраните проекти ще бъдат изпратени на предложенията за новаторски проекти на български висши учебни заведения и научноизследователски организации, които не са получили европейско финансиране по линия на разширяването на участието и разпространяването на компонента за високи постижения на Европейската рамкова програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, по-специално „Туининг“.</p> <p>Критериите за подбор ще осигурят, чрез посочен в описанието на мярката списък на изключените дейности/активи и изискване за спазване на съответното</p>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда, приоритет на проектите в областта на опазването на околната среда и цифровите технологии, както и съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
28	К2.И1: Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации	Цел	Подбрани проекти на иновативни МСП и висши учебни заведения и научноизследователски организации		Брой	0	16	T2	2026	Завършени проекти в съответствие с изискванията на ключов етап 27. Те включват 13 проекта на иновативни МСП и 3 проекта с туининг.
29	К2.И1: Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации	Цел	Сключване на договори с научноизследователски висши учебни заведения		Брой	0	9	T4	2022	<p>Подписване на договори с 9 научноизследователски учебни заведения въз основа на решение на Министерски съвет.</p> <p>За процедурата за подбор и последващия мониторинг на програмите за иновации ще се използват рецензенти, а самата процедура и мониторинг ще се извършват от комисия за мониторинг и оценка към Министерството на иновациите и растежа.</p> <p>Във всеки договор ще се определят, въз основа на представените от висшите учебни заведения програми за иновации, условията за дейностите, които ще се извършват с предоставеното</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										финансиране. В програмите ще се посочва, като се взимат предвид равенството между половете и въздействието на иновациите в областта на опазването на околната среда, конкретен план за научноизследователска и развойна дейност и за трансфер на технологии; в тях също така ще се очертава участието на деветте научноизследователски висши учебни заведения в мрежа между тях.
29а	К2.И1: Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации	Цел	Сключване на договори с научноизследователско висше учебно заведение		Брой	9	10	T2	2023	<p>Подписване на договори с един допълнителен университет въз основа на решение на Министерски съвет, като допълнение към списъка с 9 висши учебни заведения, включени в цел 29.</p> <p>За процедурата за подбор и последващия мониторинг на програмата за иновации ще се използват рецензенти, а самата процедура и мониторинг ще се извършват от комисия за мониторинг и оценка към Министерството на иновациите и растежа.</p> <p>Въз основа на представената от висшето учебно заведение програма за иновации, в договора ще се определят условията за дейностите, които ще се извършват с предоставеното финансиране. В програмата се определя, като се взимат предвид равенството между половете и</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										въздействието на иновациите в областта на опазването на околната среда, конкретен план за научноизследователска и развойна дейност и за трансфер на технологии; в нея също така се очертава участието в мрежа на десетте научноизследователски висши учебни заведения, обхванати от цел 29 и цел 29а.
30	К2.И1: Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации	Цел	Доклади за изпълнението на програмите за иновации		Брой	0	10	T4	2024	В докладите ще се представят резултатите, постигнати от всяко научноизследователско висше учебно заведение. Докладите ще съдържат информация за изпълнените дейности и постигнатите показатели за всяка подпрограма, включена в стратегическите иновационни планове на всяко висше учебно заведение. Докладите ще се одобряват от комисия за мониторинг и оценка. Членовете на комисията ще изготвят доклад за напредъка на всяко научноизследователско висше учебно заведение в изпълнението на своята програма за иновации и ще отправят препоръки за бъдещото изпълнение на тези програми. Докладите ще се публикуват.
31	К2.И2: Повишаване на иновационния капацитет на	Ключов етап	Модернизиран съвместен изследователски център в	Функциониращ модернизиран съвместен				T1	2023	При модернизирането на центъра ще се следват препоръките на Съвместния изследователски център [„Стратегическа оценка на българските центрове за

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	Българската академия на науките		Българската академия на науките	изследователски център						<p>квалификация и за високи постижения и препоръки за по-нататъшното им развитие“, 2021 г.]. Центърът ще координира връзката на институтите на Българската академия на науките с представители на деловите среди.</p> <p>Модернизирането ще обхваща в основни линии следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- увеличаване на броя и на квалификацията на персонала: четирима специалисти, по един за всяка от следните области на компетентност: една област за трансфера на технологии с акцент върху технологиите във връзка с опазването на околната среда и цифровите технологии, и една – за информационните технологии; връзки с деловите среди и с научни колективи и центрове за високи постижения и за квалификация;</li> <li>- създаване на три съвета за наука и иновации, които да координират дейностите на центъра, като всеки от тях ще бъде с различна специализация и съставен от седем членове. Те ще отговарят за подбора на иновационни проекти и ще наблюдават тяхното изпълнение;</li> <li>- създаване на оперативен електронен портал за комуникация с деловите среди и заинтересованите страни.</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
32	К2.И2: Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките	Ключов етап	Разгръщане на инфраструктура за квантови комуникации	Функционираща квантова мрежа и оптичен път				T2	2023	Разгръщането на европейската мрежа „квантова комуникационна инфраструктура“ (ККИ) ще обхваща завършването на работата по създаване и привеждане в действие на оптичния път на първата фаза на европейската ККИ. Разгръщането на квантовата мрежа ще се основава на плана за действие за европейска ККИ и на плана за национална ККИ.
33	К2.И2: Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките	Ключов етап	Обновяване на научноизследователската инфраструктура на Българската академия на науките	Издадени разрешения за обновителни работи и лиценз за въвеждане в експлоатация и експлоатация				T3	2025	Обновяването ще се състои в следните обновителни работи: реконструкция и модернизирание на сградата за приложни изследвания (блок 12 на комплекса на БАН на Четвърти километър); обновяване на сградата на демонстрационния център (блок 29 на комплекса на БАН на Четвърти километър); закупуване на оборудване за научни изследвания, модернизирание на приблизително 4 000 m <sup>2</sup> изследователска площ, обхващаща 14 научноизследователски института; подобряване на капацитета, скоростта и сигурността на интернет връзките (високоскоростна оптична мрежа) и инсталиране на платформа за защита от атаки тип „отказ от обслужване“ (DDoS), за да се осигури бърз и сигурен пренос на големи количества данни в рамките на – и между – отделните институти на Българската академия на науките.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
34	К2.И2: Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките	Цел	Приключени научноизследователски проекти в областта на прехода към екосяобразно общество и цифровизация		Брой	0	38	T2	2026	<p>Завършени научноизследователски проекти в областта на прехода към екосяобразно общество и цифровизация за постигане на седма степен на технологична готовност. Подборът на проекти ще е открит и конкурентен; той ще се извършва от създадените научни съвети и съвети за иновации с помощта на рецензенти.</p> <p>Критериите за подбор ще осигурят, чрез посочен в описанието на мярката списък на изключените дейности/активи и изискване за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда, съответствие с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).</p> <p>Общото финансиране ще бъде 9,14 млн. евро, от които 80 % (7,31 млн. евро) – за проекти във връзка с прехода към екосяобразно общество, и 20 % (1,82 млн. евро) – за проекти във връзка с цифровизацията.</p>

## **V. КОМПОНЕНТ 3: ИНТЕЛИГЕНТНА ПРОМИШЛЕНОСТ**

Компонентът „Интелигентна промишленост“ от плана за възстановяване и устойчивост на България има за цел създаване на благоприятни условия и на стимули за частните инвестиции в България. По-специално компонентът има за цел да привлече промишлени инвестиции, да развие промишлени екосистеми и да подкрепя малките и средните предприятия (МСП) и дружествата със средна пазарна капитализация в модернизиранието на техните технологии и в прехода към екосъобразни, кръгови и с фокус върху цифровите технологии стопански практики.

Мерките, включени в компонента, допринасят за изпълнението на специфичната за страната препоръка 3 от 2019 г. („Насочване на икономическата политика, свързана с инвестициите, към научните изследвания и иновациите [...] и подобряване на деловата среда“) и специфичната за страната препоръка 3 от 2020 г. („Рационализиране и ускоряване на процедурите за предоставяне на ефективна подкрепа на малките и средните предприятия и самостоятелно заетите лица, както и осигуряване на непрекъснат достъп до финансиране и гъвкави условия за плащане“ [...]) Инвестиране в екосъобразна дейност и внедряване на цифровите технологии, по-специално в чисто и ефективно производство и използване на енергията и ресурсите).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01).

### **V.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

- Реформа 1 (КЗ.Р1): Нормативна уредба с оглед на привличането на промишлени инвестиции и развитието на промишлени екосистеми

Целта на реформата е да се създадат благоприятни условия за предприемачите, инвеститорите и научноизследователските институции в индустриалните паркове чрез създаването на нормативна уредба с оглед на развитието на промишлени екосистеми.

Това ще се постигне с влизането в сила на Закона за индустриалните паркове, който ще регламентира евентуалната държавна подкрепа и стимули за привличане на инвестиции в индустриалните паркове; ще опрости процедурите за инвестиции в промишлеността; и ще предвиди минимални стандарти за инвестициите в индустриалните паркове, за да могат да бъдат подкрепяни от държавата.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2021 г.

- Инвестиция 1 (КЗ.И1): Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“)

Целта на тези инвестиции е да се стимулира икономическият растеж, да се създадат нови работни места и да се увеличи експортният капацитет на страната чрез създаване

на благоприятни условия за инвеститорите в индустриалните паркове. Инвестицията се основава на реформа 1.

Инвестицията ще представлява схема за предоставяне на безвъзмездни средства за осигуряване на физическата, научноизследователската и цифровата инфраструктура в индустриалните паркове.

Министерството на иновациите и растежа ще подбере минимум пет индустриални парка или зони (нови, в процес на изграждане или съществуващи) и техните оператори за подкрепа чрез предоставяне на безвъзмездни средства. Процедурата за подбор ще бъде публична, открита и конкурентна; подборът ще се основава на предварително установени ясни критерии. Сред основните критерии за подбор ще спада очакваното въздействие (след анализ) на всеки парк или зона върху икономиката и заетостта.

Потенциалните оператори, кандидатстващи за безвъзмездни средства, ще трябва да включат в заявлението си стратегия за развитие и бизнес план на индустриалния парк или зона, в т.ч. анализ на следните аспекти, включени сред критериите за подбор:

- очакваното въздействие – в т.ч. пряко – на всеки парк или зона върху икономиката и заетостта в региона и в цялата страна;
- вече установените или очакваните да се установят в парка или зоната предприятия – въз основа на ясен анализ;
- предвидените за всеки парк или зона инфраструктурни работи – в самите тях и извън тях, както и прогнозен бюджет.

При подготвянето на заявлението си потенциалните оператори се очаква да се допитат до компетентната власт за района на разполагане на парка или зоната (община, регион, друга).

Безвъзмездното финансиране ще подпомага изграждането, в полза на всички наематели в парка или зоната, на инфраструктура: техническа инфраструктура (пътища, вода и канализация) и екологична и иновативна инфраструктура (зарядни станции на слънчеви батерии или сгради за лаборатории, които наемателите на парка или зоната ще обновяват).

Критериите за допустимост ще изискват от операторите, извършващи строителството, да се погрижат най-малко 70 % (в тегло) от неопасните отпадъци от строителните и разрушителните работи на дадения обект (с изключение на естествено срещаните материали, определени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО на Комисията) да бъдат подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго съществено оползотворяване, в т.ч. насипни дейности, при които се използват отпадъци вместо други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване. Потенциалният оператор ще трябва да ограничава образуването на отпадъци по време на строителството, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване и предвид най-добрите налични техники, както и да улеснява повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез селективно отстраняване на материалите, като използва наличните системи за подбор на строителните отпадъци.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти:



- ще изключат следния списък от дейности и активи: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>11</sup>; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>12</sup>; iii) дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>13</sup> и заводите за механично-биологично третиране<sup>14</sup>; и iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда; както и
- ще изискат да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

### Инвестиция 2 (СЗ.І2): Програма за икономическа трансформация

Целта на програмата за икономическа трансформация е да се подкрепят иновациите и растежът на българските предприятия, по-специално чрез насърчаване на техния преход към екосъобразна дейност и внедряване на цифровите технологии.

С програмата ще се подпомагат българските малки и средни предприятия и дружества със средна пазарна капитализация чрез финансови инструменти и безвъзмездни средства. Програмата ще се състои от три фонда:

Фонд 1 — Растеж и иновации;

Фонд 2 — Преход към екосъобразност и кръгова икономика;

Фонд 3 — Неутралност по отношение на климата и цифрова трансформация.

Фонд 1 ще се състои от следните инструменти:

- o Инвестиция 2.1.a — Гаранционен инструмент за растеж

Гаранционният инструмент ще се прилага като вноска за InvestEU от Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) като партньор по прилагането. Чрез предоставянето на

<sup>11</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>12</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>13</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>14</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

портфейлна гаранция инструментът има за цел да намали трудностите, пред които са изправени дружествата при получаването на кредитно финансиране, за да се възстановят бързо от предизвиканата от COVID-19 криза и да могат да разрастват дейността си, постигайки растеж и устойчиво развитие. Гаранционният инструмент ще е предназначен за МСП и малките дружества със средна пазарна капитализация и ще обхваща разни финансови продукти: оборотен капитал, в т.ч. револвиращи кредитни линии, инвестиционни заеми и лизинг.

С оглед на спазването от инвестицията на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), споразумението за финансово участие между Европейската комисия и българското правителство:

- ще изиска прилагане на техническите насоки на Комисията относно проверката на устойчивостта на фонд InvestEU; както и
- ще изключи от допустимостта следния списък с дейности и активи: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>15</sup>; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>16</sup>.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2024 г., когато инвестиционният комитет на InvestEU ще одобри финансовите или инвестиционните операции в размер на 100 % от общия размер на одобреното целево финансиране или инвестиция.

o Инвестиция 2.1.б — Капиталови инструменти за растеж

Целта на тази мярка е да се облекчи дългосрочното икономическо отрицателно въздействие на кризата с COVID-19 върху българските дружества. Капиталовите инструменти за растеж, в т.ч. фондовете за рисков капитал, фондовете за растеж, фондовете тип „мечанин“, фондовете за обратно изкупуване и фондовете за частен дълг, ще бъдат предоставяни на МСП и дружествата със средна пазарна капитализация.

Капиталовите инструменти ще се прилагат от ЕИФ като финансов партньор (партньор по прилагането) чрез пряко предоставяне на ЕИФ по силата на специално споразумение за финансиране по МВУ между Република България и ЕИФ за управление на поддържаните по МВУ капиталови операции.

За финансовите инструменти за дружествата, предназначени да покриват общите им потребности, инвестиционната политика:

- ще се приема от управителните органи на финансовия инструмент;
- ще спазва указанията на Комисията от 22 януари 2021 г. относно финансовите инструменти (SWD(2021) 12 final);

<sup>15</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>16</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

- ще включи критерии за подбор с оглед на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подпомаганите операции по тази мярка
  - чрез проверка на устойчивостта;
  - ще изиска от бенефициерите, които през предходната финансова година са реализирали над 50 % от преките си приходи от дейности или активи, включени в списъка по-долу, да приемат и публикуват планове за преход към екосъобразна дейност: i) дейностите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>17</sup>; ii) дейностите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>18</sup>; iii) дейностите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>19</sup> и заводите за механично-биологично третиране<sup>20</sup>; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Това изискване може да се приложи, като например се вземат предвид новите подложени на ограничения сектори, в които оперира ЕИФ (капиталови участия извън инфраструктурни проекти – нормативна уредба за съобразяване с Парижкото споразумение), като могат да се добавят допълнителни ограничения за секторите, обхванати от схемата за търговия с емисии, и за някои транспортни дейности; както и
  - ще изиска проверка от ЕИФ за всички операции на бенефициера, в т.ч. освободените от проверка на устойчивостта, на правното съблюдаване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г. (одобрение, от компетентния инвестиционен комитет, на операциите в размер на 100 % от общото заделено финансиране за капиталовите инструменти за растеж).

- Инвестиция 2.1.в — Схема за отпускане на безвъзмездни средства за технологична модернизация

---

<sup>17</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>18</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>19</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>20</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Целта на тази мярка е да се повиши ефективността на производствените процеси, да се постигне по-висока производителност, да се намалят производствените разходи и да се оптимизира производствената верига чрез предоставяне на безвъзмездни средства на МСП.

Министерството на иновациите и растежа ще следи за въвеждането от администратора на ефективна система за управление и контрол и ще може при необходимост да предприема корективни мерки, включително извадкови проверки на дадените дружества, а администраторът ще наблюдава и редовно ще докладва за напредъка на изпълнението на проекта съобразно всички съответни условия.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти:

- ще изключат следния списък от дейности и активи: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>21</sup>; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>22</sup>; iii) дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>23</sup> и заводите за механично-биологично третиране<sup>24</sup>; и iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда; както и
- ще изискват да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 септември 2024 г.

- o Инвестиция 2.1.г — Схема за безвъзмездни средства за решения в областта на информационните и комуникационните технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия

---

<sup>21</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>22</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>23</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>24</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Инвестицията представлява схема за отпускане на безвъзмездни средства за подпомагане внедряването на цифровите технологии в МСП, като се достигне първо ниво на „компютъризация“ и второ ниво на „свързаност“ на цифровите технологии, така че да се удовлетворят основните изисквания, в т.ч. относно мерките за киберсигурност, за разгръщането на „Индустрия 4.0“ и прехода към по-високи степени на цифровизация.

Министерството на иновациите и растежа ще следи за въвеждането от администратора на ефективна система за управление и контрол и ще може при необходимост да предприема корективни мерки, включително извадкови проверки на дадените МСП, а администраторът ще наблюдава и редовно ще докладва за напредъка на изпълнението на проекта съобразно всички съответни условия.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти:

- ще изключат следния списък от дейности и активи: дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>25</sup>; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>26</sup>; iii) дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>27</sup> и заводите за механично-биологично третиране<sup>28</sup>; и iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда; както и
- ще изискват да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2024 г.

○ Инвестиция 2.1.д — Иновационен фонд (капиталов инструмент за иновации)

Инвестицията представлява създаване на фонд за прилагане на капиталовите инструменти за иновации с цел да се увеличи иновационният капацитет на

---

<sup>25</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>26</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>27</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>28</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

дружествата, да се ускори повишаването на тяхната производителност и преходът към икономика, основана на знанието. Капиталовите инструменти ще включват фондове за рисков капитал, фондове за трансфер на технологии, фондове за първоначален капитал и фондове със социално въздействие.

Капиталовите инструменти ще се прилагат от ЕИФ като финансов партньор (партньор по прилагането) чрез пряко предоставяне на ЕИФ по силата на специално споразумение за финансиране по МВУ между Република България и ЕИФ за управление на поддържаните по МВУ капиталови операции.

За финансовите инструменти за дружествата, предназначени да покриват общите им потребности, инвестиционната политика:

- ще се приема от управителните органи на финансовия инструмент;
- ще спазва указанията на Комисията от 22 януари 2021 г. относно финансовите инструменти (SWD(2021) 12 final);
- ще включи критерии за подбор с оглед на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подпомаганите операции по тази мярка:
  - o чрез проверка на устойчивостта;
  - o ще изиска от бенефициерите, които през предходната финансова година са реализирали над 50 % от преките си приходи от дейности или активи, включени в списъка по-долу, да приемат и публикуват планове за преход към екосъобразна дейност: i) дейностите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>29</sup>; ii) дейностите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>30</sup>; iii) дейностите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>31</sup> и заводите за механично-биологично третиране<sup>32</sup>; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Това изискване може да се приложи, като например се вземат предвид новите подложени на ограничения сектори, в които оперира ЕИФ (капиталови участия извън инфраструктурни проекти – нормативна уредба за съобразяване с Парижкото споразумение), като могат да

---

<sup>29</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>30</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>31</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>32</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

се добавят допълнителни ограничения за секторите, обхванати от схемата за търговия с емисии, и за някои транспортни дейности; както и

- ще изиска проверка от ЕИФ за всички операции на бенефициера, в т.ч. освободените от проверка на устойчивостта, на правното съблюдаване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г. (одобрение, от компетентния инвестиционен комитет, на операциите в размер на 100 % от общото заделено финансиране за капиталовите инструменти за иновации).

**Фонд 2** се състои от следните инструменти:

- Инвестиция 2.2.a. — Схема за безвъзмездна помощ за инвестиции във възобновяеми енергийни източници за собствено потребление с местни съоръжения за съхранение

Тази схема има за цел да насърчи прехода на частния сектор към екосъобразна дейност. Схемата предоставя безвъзмездни средства за инвестиции за съчетаване на възобновяеми източници на електроенергия за собствено потребление и местни съоръжения за съхранение. Проектите ще са в съответствие с област на интервенция 033 от приложение VII към Регламента за МВУ. Най-малко 50 % от стойността на проекта ще се съфинансира от бенефициера.

Министерството на иновациите и растежа ще следи за въвеждането от администратора на ефективна система за управление и контрол и ще може при необходимост да предприема корективни мерки, включително извадкови проверки на дадените дружества, а администраторът ще наблюдава и редовно ще докладва за напредъка на изпълнението на проекта съобразно всички съответни условия.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти:

- ще изключат следния списък от дейности и активи: дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>33</sup>; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>34</sup>; iii) дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>35</sup> и заводите за

<sup>33</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>34</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>35</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

механично-биологично третиране<sup>36</sup>; и iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда; както и

- ще изискват да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 март 2026 г.

- Инвестиция 2.2.б. — Гаранционен инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия

Гаранционният инструмент ще се прилага като вноска за InvestEU от ЕИФ като партньор по прилагането. С инструмента ще се отговори на предизвикателствата пред България при подкрепата на инвестиции в енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници. Гаранционният инструмент е предназначен за МСП, малките дружества със средна пазарна капитализация и физическите лица. Ролята му е да обхване широка гама от финансови продукти (напр. оборотни средства, в т.ч. револвиращи кредитни линии, инвестиционни заеми, лизинг). Подпомаганите сектори ще бъдат определени след подробна оценка на пазара и при съблюдаване на Регламент (ЕС) 2021/241 и критериите за допустимост на InvestEU.

С оглед на спазването от поинвестицията на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), споразумението за финансово участие между Европейската комисия и българското правителство

- ще изиска прилагане на техническите насоки на Комисията относно проверката на устойчивостта на фонд InvestEU; както и
- ще изключи от допустимостта следния списък с дейности и активи: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>37</sup>; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>38</sup>.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2024 г., когато инвестиционният комитет на InvestEU ще одобри финансовите или инвестиционните операции в размер на 100 % от общия размер на одобреното целево финансиране или инвестиция.

- Инвестиция 2.2.в — Схема за безвъзмездни средства за подпомагане на предприятията в прехода към кръгова икономика

---

<sup>36</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>37</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>38</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.



Основната цел на тази схема е да се подкрепят производствените предприятия в прехода към кръгова икономика чрез въвеждането на кръгови модели на производство и потребление, екостандартизация и насърчаване на технологиите за рециклиране и повторна употреба на отпадъците, поправка и използване на продуктите на биологична основа.

Проектите ще са в съответствие с област на интервенция 047 и 047а от приложение VII към Регламент (ЕС) 2021/241. Най-малко 50 % от стойността на проекта ще се съфинансира от бенефициера.

Министерството на иновациите и растежа ще следи за въвеждането от администратора на ефективна система за управление и контрол и ще може при необходимост да предприема корективни мерки, включително извадкови проверки на дадените дружества, а администраторът ще наблюдава и редовно ще докладва за напредъка на изпълнението на проекта съобразно всички съответни условия.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти:

- ще изключат следния списък от дейности и активи: дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>39</sup>; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>40</sup>; iii) дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>41</sup> и заводите за механично-биологично третиране<sup>42</sup>; и iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда; както и
- ще изискват да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.

---

<sup>39</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>40</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>41</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>42</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

**Фонд 3** се състои от следните инструменти:

- Инвестиция 2.3.a — Капиталови инструменти за инвестиции за неутралност по отношение на климата и за цифровизация

С инструментите ще се инвестира в активи, които допринасят за неутралността по отношение на климата и в приоритетни сектори в България ускоряват прехода към екосъобразна дейност и внедряване на цифровите технологии. Тази цел ще се постигне чрез подпомагане създаването на инфраструктурни активи (възобновяеми енергийни източници, биомаса, съхранение, инфраструктура за зареждане на електрически превозни средства, водород), цифрова инфраструктура (ИКТ, оптична инфраструктура, центрове за данни, 5G), обновяване на градската среда, енергийна ефективност и социална инфраструктура.

Капиталовите инструменти ще се прилагат от Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) като финансов партньор (партньор по прилагането) чрез пряко предоставяне на ЕИФ по силата на специално споразумение за финансиране по МВУ между Република България и ЕИФ за поддържаните по МВУ капиталови операции.

За финансовите инструменти за дружествата, предназначени да покриват общите им потребности, инвестиционната политика:

- ще се приема от управителните органи на финансовия инструмент;
- ще спазва указанията на Комисията от 22 януари 2021 г. относно финансовите инструменти (SWD(2021) 12 final);
- ще включи критерии за подбор с оглед на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подпомаганите операции по тази мярка чрез проверка на устойчивостта;
- ще изиска от бенефициерите, които през предходната финансова година са реализирали над 50 % от преките си приходи от дейности или активи, включени в списъка по-долу, да приемат и публикуват планове за преход към екосъобразна дейност: i) дейностите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата<sup>43</sup>; ii) дейностите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности<sup>44</sup>; iii) дейностите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци<sup>45</sup> и заводите за механично-биологично третиране<sup>46</sup>; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане

<sup>43</sup> С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

<sup>44</sup> Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

<sup>45</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

<sup>46</sup> Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизирани на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и

на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Това изискване може да се приложи, като например се вземат предвид новите подложени на ограничения сектори, в които оперира ЕИФ (капиталови участия извън инфраструктурни проекти — нормативна уредба за съобразяване с Парижкото споразумение), като могат да се добавят допълнителни ограничения за секторите, обхванати от схемата за търговия с емисии, и за някои транспортни дейности; както и

- ще изиска проверка от ЕИФ за всички операции на бенефициера, в т.ч. освободените от проверка на устойчивостта, на правното съблюдаване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г. (одобрение, от компетентния инвестиционен комитет, на операциите в размер на 100 % от общото заделено финансиране за капиталовите инструменти за неутралност по отношение на климата и цифрова трансформация).

## **В.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

---

анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
35	К3.Р1: Нормативна уредба с оглед на привличането на промишлени инвестиции и развитието на промишлени екосистеми	Ключов етап	Влизане в сила на новия Закон за индустриалните паркове	Влизане в сила на Закона за индустриалните паркове				T1	2021	Новият Закон за индустриалните паркове: - ще регламентира държавната подкрепа и стимули за привличане на инвестиции в индустриалните паркове; - ще ускори процедурите за инвестиции в промишлеността; както и - ще предвиди минимални стандарти за инвестициите в индустриалните паркове, за да могат да бъдат подкрепяни от държавата.
36	К3.И1: AttractInvestBG	Цел	Предоставяне на безвъзмездни средства за развитието на индустриални паркове/зони и сключване на договори		Брой	0	5	T1	2023	Министерството на иновациите и растежа ще подбере минимум пет индустриални парка или зони (нови, в процес на изграждане или съществуващи) и техните оператори за подкрепа чрез безвъзмездни средства. Процедурата за подбор ще бъде публична, открита и конкурентна; подборът ще се основава на ясни критерии. Сред основните критерии за подбор ще спада очакваното въздействие (след анализ) на всеки парк или зона върху икономиката и заетостта. Критериите за подбор ще дадат приоритет на индустриалните зони и паркове в Северна България.  Потенциалните оператори, кандидатстващи за безвъзмездни средства, ще трябва, наред с другото,

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>да включат в заявлението си стратегия за развитие и бизнес план на индустриалния парк или зона, в т.ч. анализ на следните аспекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- очакваното въздействие – в т.ч. пряко – на всеки парк или зона върху икономиката и заетостта в региона и в цялата страна;</li> <li>- вече установените или очакваните да се установят в парка или зоната предприятия – въз основа на ясен анализ;</li> <li>- предвидените за всеки парк или зона инфраструктурни работи – в самите тях и извън тях, както и прогнозен бюджет.</li> </ul> <p>При подготвянето на заявлението си потенциалните оператори се очаква да се допитат до компетентната власт за района на разполагане на парка или зоната (община, регион, друга).</p> <p>Безвъзмездното финансиране ще подпомага изграждането, в полза на всички наематели в парка или зоната, на инфраструктура – техническа, както и екологична и иновативна обща вътрешна инфраструктура.</p> <p>С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат дейностите и активите от посочения в описанието на мярката списък на изключените дейности/активи и ще изискват да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.</p> <p>Безвъзмездните средства и финансирането ще покрият най-много 80 % от общата инвестиция, предвидена в представения бизнес план. Останалите 20 % ще бъдат предоставени от операторите на индустриалния парк или зона.</p> <p>Общото финансиране за одобрените проекти ще е най-малко 100 млн. евро.</p>
37	К3.ИИ1: AttractInvestBG	Цел	Подписване на договори за вътрешната и външната инфраструктура на индустриалните паркове или зони.		% (процент)	0	100 %	T3	2024	<p>Подписване от избраните оператори на индустриалните паркове или зони на всички договори за изграждане на вътрешна и външна инфраструктура за 100 % от предложеното в бизнес плановете финансиране.</p> <p>С критериите за допустимост при обществените поръчки ще се осигури</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										спазване на 1) техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез списък на изключените дейности/активи и 2) съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
38	К3.И1: AttractInvestBG	Цел	Приключили инфраструктурни проекти в избраните индустриални паркове или зони — функциониращи индустриални паркове или зони		% (процент)	0	100 %	T2	2026	<p>Всички индустриални паркове или зони ще функционират, като във всеки от тях ще има установено поне едно дружество.</p> <p>Всички проекти, за които се отнасят договорите по ключов етап 37, ще бъдат завършени за всички избрани индустриални паркове или зони.</p> <p>В края на инвестицията ще бъде представен изготвен от независим одитор технически доклад за удостоверяване на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).</p>
39	К3.И1: AttractInvestBG	Цел	Създаване на работни места в индустриалните паркове или зони		Брой	0	200	T2	2026	Поне 200 работни места на пълно работно време в парковете/зоните, въз основа на предоставената документация от операторите на парковете/зоните за частните инвеститори.
40	К3.И2:	Ключов етап	Подписване на споразумение за	Подписано споразумение				T3	2022	Споразумението за финансово участие между Европейската комисия и

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	Инвестиция 2.1.a — Гаранционен инструмент за растеж		финансово участие между Европейската комисия и правителството на България							<p>правителството на Република България:</p> <p>а) ще изиска прилагане на техническите насоки на Комисията относно проверката на устойчивостта на фонд InvestEU;</p> <p>б) ще изключи от допустимостта дейностите и активите от посочения в описанието на мярката списък на изключените дейности/активи;</p> <p>в) ще включи критерии с оглед на спазването от финансовия инструмент на указанията на Комисията от 22 януари 2021 г. относно финансовите инструменти (SWD(2021) 12 final).</p> <p>Предложеният инструмент ще бъде прилаган след вноса към InvestEU, поради което букви а) и б) по-горе ще се изпълняват чрез прилагане на разпоредбите на InvestEU, както и на политиката на избрания партньор по прилагането за отпускане на заеми и неговите критерии за изключване. В гаранционното споразумение между Европейската комисия и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) ще се посочат допълнителните активи и дейности, в т.ч. във връзка с отпадъците, изключени с оглед на</p>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). Финансовият инструмент ще е под формата на портфейлна гаранция;</p> <p>Финансовият инструмент ще е под формата на портфейлна гаранция; той ще се прилага от ЕИФ и ще подпомага МСП чрез разни финансови продукти, в т.ч. оборотен капитал, кредитни линии, инвестиционни заеми и лизинг. Финансовият инструмент е насочен към преодоляване на настоящата неефективност на пазара, пред които са изправени предприятията при достъпа до финансиране, по-специално предизвикателствата след пандемията от COVID-19, с оглед подобряване на достъпа до кредитни линии. Очаква се инструментът да подпомогне най-малко 615 бенефициери.</p> <p>Общото финансиране по МВУ за инструмента ще е 75 млн. евро.</p> <p>Структурата на инструмента ще позволява набиране на частни средства.</p> <p>Всички приходи за финансовия инструмент, включително от</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										погасяванията, както и печалбата от използването на средствата по МВУ, минус възнаграждението на управителя на фонда и финансовите посредници, ще се използват за същите цели на политиката, включително след 2026 г.
41	К3.И2: Инвестиция 2.1.a — Гаранционен инструмент за растеж	Цел	Операции в размер най-малко на 50 % от общото предвидено финансиране, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU		% (процент)	0	50	T4	2023	Одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU, в съответствие с посочените в етапна цел 40 изисквания, операции по финансиране или инвестиране в размер най-малко на 50 % от предвидената за България гаранция от ЕС в раздел „Държави членки“, без свързаните разходи и такси.
42	К3.И2: Инвестиция 2.1.a — Гаранционен инструмент за растеж	Цел	Операции в размер на 100 % от общото предвидено финансиране, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU		% (процент)	50	100	T4	2024	Одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU, в съответствие с посочените в ключов етап 40 изисквания, операции по финансиране или инвестиране в размер на 100 % от предвидената за България гаранция от ЕС в раздел „Държави членки“, без свързаните разходи и такси.
43	К3.И2: Инвестиция 2.1.б — Капиталови инструменти за растеж	Ключов етап	Подписване на споразумение за финансиране между Европейския инвестиционен фонд и	Подписано споразумение и приета инвестиционна политика				T3	2022	Сключване на споразумение за финансиране между Европейския инвестиционен фонд и правителството на България и приемане на инвестиционната политика на фонда  Инвестиционната политика:

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			правителството на България							<p>a) ще се приема от управителните органи на финансовия инструмент;</p> <p>b) ще спазва указанията на Комисията от 22 януари 2021 г. относно финансовите инструменти (SWD(2021) 12 final);</p> <p>c) ще включи критерии за подбор с оглед на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подпомаганите операции по тази мярка:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- чрез проверка на устойчивостта;</li> <li>- чрез изискване от бенефициерите, които през предходната финансова година са реализирали над 50 % от преките си приходи от дейности или активи, включени в списъка по-долу, да приемат и публикуват планове за преход към екосъобразна дейност: i) дейностите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата; ii) дейностите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са пониски от съответните референтни стойности; iii) дейностите,</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци и заводите за механично-биологично третиране; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Това изискване може да се приложи, като например се вземат предвид новите подложени на ограничения сектори, в които оперира ЕИФ (капиталови участия извън инфраструктурни проекти – нормативна уредба за съобразяване с Парижкото споразумение), като могат да се добавят допълнителни ограничения за секторите, обхванати от схемата за търговия с емисии, и за някои транспортни дейности; както и чрез изискване за проверка от ЕИФ за всички операции на бенефициера, в т.ч. освободените от проверка на устойчивостта, на правното съблюдаване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.</p> <p>Фондът ще подкрепя МСП и дружества със средна пазарна</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>капитализация, в т.ч. новосъздадени дружества и дружества на ранен етап на развитие, с (капиталови) финансови инструменти. Подкрепата ще се предоставя чрез фондове за рисков капитал и фондове за дялово участие. Управлението на фонда ще се възложи на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ). Между ЕИФ и правителството на България ще се подпише специално споразумение за финансиране по МВУ с оглед на управлението на подпомаганите от МВУ капиталови операции. Инвестиционният комитет ще одобрява операциите с посредници, предложени от управителя на фонда (ЕИФ), въз основа на пазарните нужди и по открит и съобразен с пазарните практики начин. Очаква се инструментът да подпомогне най-малко 24 бенефициери.</p> <p>Общото финансиране по МВУ ще е 75 млн. евро.</p> <p>Структурата на фонда ще позволява набиране на частни средства.</p> <p>Всички приходи за фонда или финансовите инструменти, включително от погасяванията, както</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										и печалбата от използването на финансирането по МВУ, минус възнаграждението на управителя на фонда и финансовите посредници, ще се използват за същите цели на политиката, включително след 2026 г.
44	К3.И2: Инвестиция 2.1.б — Капиталови инструменти за растеж	Цел	Операции в размер на 50 % от общото предвидено финансиране, одобрено от инвестиционния комитет		% (процент)	0	50	T2	2025	Финансови или инвестиционни операции в размер на 50 % от общия размер на одобреното целево финансиране или инвестиция от определения от правителството на България инвестиционен комитет, в съответствие с изискванията, посочени в ключов етап 43.
45	К3.И2: Инвестиция 2.1.б — Капиталови инструменти за растеж	Цел	Операции в размер на 100 % от общото предвидено финансиране, одобрено от инвестиционния комитет		% (процент)	50	100	T2	2026	Финансови или инвестиционни операции в размер на 100 % от общия размер на одобреното целево финансиране или инвестиция от определения от правителството на България инвестиционен комитет, в съответствие с изискванията, посочени в ключов етап 43.
46	К3.И2: Инвестиция 2.1.в — Схема за отпускане на безвъзмездни средства за технологична модернизация	Ключов етап	Приключили процедури за подбор	Публикуван списък с одобрени за финансиране проекти и резервен списък				T4	2022	Процедурите за подбор ще са открити и конкурентни.  Бенефициерите ще са МСП. Проектите ще подкрепят придобиването на нови технологии с акцент върху цифровизацията на производствените процеси (покупка

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>на ново техническо оборудване с акцент върху цифровизацията на производствените процеси с цел постигане на пазарно предимство, персонализиране на продуктите, гъвкавост, ефикасност и оригиналност с оглед на разширяване или разнообразяване на продуктовата гама).</p> <p>Най-малко 50 % от разходите по проекта ще се съфинансират от бенефициера.</p> <p>Общото финансиране за одобрените проекти ще е най-малко 120 млн. евро.</p> <p>С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат дейностите и активите от посочения в описанието на мярката списък на изключените дейности/активи и ще изискат да могат да бъдат избрани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
47	К3.И2: Инвестиция 2.1.в — Схема за отпускане на безвъзмездни средства за технологична модернизация	Цел	Завършени проекти в подкрепа на технологичната модернизация		Брой	0	665	T3	2024	<p>Завършени проекти с придобиването на нови технологии с акцент върху цифровизацията на производствените процеси от страна на дадените дружества, в съответствие с изискванията на ключов етап 46.</p> <p>В края на инвестицията ще бъде представен изготвен от независим одитор технически доклад за удостоверяване на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).</p>
48	К3.И2: Инвестиция 2.1.г — Схема за безвъзмездни средства за решения в областта на информационните и комуникационните технологии и киберсигурността в МСП	Ключов етап	Приключили процедури за подбор	Публикуван списък с одобрени за финансиране проекти и резервен списък				T4	2022	<p>Процедурите за подбор ще са открити и конкурентни.</p> <p>Подбраните бенефициери ще са МСП. Проектите ще подкрепят придобиването и внедряването на цифрови технологии в дружествата, които се намират на първите основни нива на цифровизация („компютъризация“ и „свързаност“). Проектите ще подкрепят дейности като: предоставяне на цифрови маркетингови услуги с помощта на ИКТ, предоставяне на информационни услуги онлайн за платформи, изготвяне на уебсайтове, разработване на приложения за мобилни телефони, придобиване на програмни продукти за оптимизиране на управленските, производствените и</p>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>логистичните процеси, въвеждане на мерки за интегрирането на информационното осигуряване и киберсигурността като важен елемент от цифровизирането на стопанската дейност, покупка на хардуера, необходим за функционирането на новите приложения и програмни продукти.</p> <p>Общото финансиране за одобрените проекти ще е най-малко 14 млн. евро. С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат дейностите и активите от посочения в описанието на мярката списък на изключените дейности/активи и ще изискват да могат да бъдат избрани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.</p>
49	КЗ.И2: Инвестиция 2.1.г — Схема за безвъзмездни средства за	Цел	Завършени проекти за подпомагане на базово		Брой	0	1492	T4	2024	Съобщени от министерството на иновациите и растежа завършени от дружествата проекти в съответствие с изискванията на ключов етап 49.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	решения в областта на информационните и комуникационните технологии и киберсигурността в МСП		цифровизиране на дружествата							В края на инвестицията ще бъде представен изготвен от независим одитор технически доклад за удостоверяване на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
50	КЗ.И2: Инвестиция 2.1.д — Иновационен фонд (капиталов инструмент за иновации)	Ключов етап	Подписване на споразумение за финансиране между Европейския инвестиционен фонд и правителството на България	Подписано споразумение и приета инвестиционна политика				T3	2022	Сключване на споразумение за финансиране между ЕИФ и правителството на България и приемане на инвестиционната политика на фонда. Инвестиционната политика: а) ще се приема от ръководните органи на финансовия инструмент; б) ще спазва указанията на Комисията от 22 януари 2021 г. относно финансовите инструменти (SWD(2021) 12 final); в) ще включи критерии за подбор с оглед на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подпомаганите операции по тази мярка: - чрез проверка на устойчивостта; - чрез изискване от бенефициерите, които през предходната финансова година са реализирали над 50 % от преките

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>си приходи от дейности или активи, включени в списъка по-долу, да приемат и публикуват планове за преход към екосъобразна дейност: i) дейностите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата; ii) дейностите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са пониски от съответните референтни стойности; iii) дейностите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци и заводите за механично-биологично третиране; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Това изискване може да се приложи, като например се вземат предвид новите подложени на ограничения сектори, в които оперира ЕИФ (капиталови участия извън инфраструктурни проекти – нормативна уредба за съобразяване с Парижкото споразумение), като могат да се добавят допълнителни ограничения за секторите,</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>обхванати от схемата за търговия с емисии, и за някои транспортни дейности; както и чрез изискване за проверка от ЕИФ за всички операции на бенефициера, в т.ч. освободените от проверка на устойчивостта, на правното съблюдаване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.</p> <p>Фондът ще подкрепя с (капиталови) финансови инструменти МСП и малките дружества със средна пазарна капитализация (до 499 служители вкл.), в т.ч. новосъздадени дружества и дружества на ранен етап на развитие. Основните целеви сектори ще бъдат ИКТ, автоматизация в промишлеността, изкуствен интелект, роботика, блокови вериги, финансово-технологични дружества, квантови технологии, интернет на предметите, изчисляване „в облак“, чисти и устойчиви технологии, социално предприемачество, както и биотехнология. Финансирането ще подкрепя инвестиции в човешкия капитал, в технологии, свързани с опазването на околната среда, в цифрови технологии, в научноизследователска и развойна</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>дейност, както и в трансфер на технологии. Инструментът ще включва компонент за трансфер на технологии / създаване и развитие на технологични дружества. Подкрепата ще се предоставя чрез фондове за рисков капитал и фондове за дялово участие.</p> <p>Очаква се инструментът да подпомогне най-малко 30 бенефициери.</p> <p>Управлението на фонда ще се възложи на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ). Между ЕИФ и правителството на България ще се подпише специално споразумение за финансиране по МВУ с оглед на управлението на подпомаганите от МВУ капиталови операции. Инвестиционният комитет ще одобрява операциите с посредници, предложени от управителя на фонда (ЕИФ), въз основа на пазарните нужди и по открит и съобразен с пазарните практики начин.</p> <p>Общото финансиране по инструмента ще е 75 млн. евро.</p> <p>Структурата на фонда ще позволява набиране на частни средства.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Всички приходи за фонда или финансовите инструменти, включително от погасяванията, както и печалбата от използването на финансирането по МВУ, минус възнаграждението на управителя на фонда и финансовите посредници, ще се използват за същите цели на политиката, включително след 2026 г.
51	К3.И2: Инвестиция 2.1.д — Иновационен фонд (капиталов инструмент за иновации)	Цел	Операции в размер на 50 % от общото предвидено финансиране, одобрено от инвестиционния комитет		% (процент)	0	50	T2	2025	Финансови или инвестиционни операции в размер на 50 % от общия размер на одобреното от инвестиционен комитет целево финансиране или инвестиция, в съответствие с изискванията, посочени в ключов етап 50.
52	К3.И2: Инвестиция 2.1.д — Иновационен фонд (капиталов инструмент за иновации)	Цел	Операции в размер на 100 % от общото предвидено финансиране, одобрено от инвестиционния комитет		% (процент)	50	100	T2	2026	Финансови или инвестиционни операции в размер на 100 % от общия размер на одобреното от инвестиционен комитет целево финансиране или инвестиция, в съответствие с изискванията, посочени в ключов етап 50.
53	К3.И2: Инвестиция 2.2.а — Схема за безвъзмездна помощ за комбиниране на възобновяеми	Ключов етап	Приключили процедури за подбор	Публикуван списък с одобрени за финансиране проекти и				T3	2023	Процедурите за подбор ще са открити и конкурентни.  Бенефициерите ще са МСП, малките дружества със средна пазарна капитализация и дружествата със средна пазарна капитализация.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	енергийни източници с местно съхранение			резервен списък						<p>Подбраните проекти ще подпомагат придобиването и привеждането в експлоатация на инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници, като ще включват и капацитет за съхранение на място.</p> <p>Проектите ще са в съответствие с област на интервенция 033 от приложение VII към Регламент (ЕС) 2021/241. Общият инсталиран капацитет за дружество трябва да не надхвърля 1 MW. Бенефициерите ще бъдат дружества с дейност във всички раздели по NACE с изключение на А „Селско, горско и рибно стопанство“ и D „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“.</p> <p>Най-малко 50 % от стойността на проекта ще се съфинансира от бенефициера.</p> <p>Общото финансиране за одобрените проекти ще е най-малко 52 млн. евро.</p> <p>С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат дейностите и активите от посочения в описанието на мярката списък на изключените дейности/активи и ще изискат да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
54	КЗ.И2: Инвестиция 2.2.a — Схема за безвъзмездна помощ за комбиниране на възобновяеми енергийни източници с местно съхранение	Цел	Оперативен капацитет на инсталирани съоръжения за съхранение		Брой (kW)	0	27048	T1	2025	27 048 kW допълнителен капацитет на новоинсталираните и оперативните съоръжения за съхранение, в съответствие с изискванията на ключов етап 53.
55	КЗ.И2: Инвестиция 2.2.a — Схема за безвъзмездна помощ за комбиниране на възобновяеми енергийни източници с местно съхранение	Цел	Оперативен капацитет на инсталирани съоръжения за съхранение		Брой (kW)	27048	54096	T1	2026	27 048 kW допълнителен капацитет на новоинсталираните и оперативните съоръжения за съхранение, в съответствие с изискванията на ключов етап 53.  В края на инвестицията изготвен от независим одитор технически доклад ще удостовери спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
56	КЗ.И2: Инвестиция 2.2.б — Гаранционен инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия	Ключов етап	Сключване на споразумение за финансов принос между Европейската комисия и правителството на Република България	Подписано споразумение				T3	2022	<p>Споразумението за финансово участие между Европейската комисия и правителството на Република България:</p> <p>а) ще изиска прилагане на техническите насоки на Комисията относно проверката на устойчивостта на фонд InvestEU;</p> <p>б) ще изключи от допустимостта дейностите и активите от посочения в описанието на мярката списък на изключените дейности/активи;</p> <p>в) ще включи критерии с оглед на спазването от финансовия инструмент на указанията на Комисията от 22 януари 2021 г. относно финансовите инструменти (SWD(2021) 12 final).</p> <p>Предложеният инструмент ще бъде прилаган след вноската към InvestEU, поради което букви а) и б) по-горе ще се изпълняват чрез прилагане на разпоредбите на InvestEU, както и на политиката на избрания партньор по прилагането за отпускане на заеми и неговите критерии за изключване. В гаранционното споразумение между Европейската комисия и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) ще се посочат допълнителните активи и дейности, в т.ч. във връзка с</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>отпадъците, изключени с оглед на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). Финансовият инструмент ще е под формата на портфейлна гаранция;</p> <p>той ще се прилага от ЕИФ и чрез оборотен капитал, в т.ч. револвиращи кредитни линии, инвестиционни заеми или лизинг ще предоставя финансиране и инвестиции на МСП, малки дружества със средна пазарна капитализация и физически лица за подобряване на енергийната ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници. Подпомаганите сектори ще бъдат определени след подробна оценка на пазара.</p> <p>Очаква се инструментът да подпомогне най-малко 450 бенефициери.</p> <p>Общото финансиране по МВУ за инструмента ще е най-малко 75 млн. евро.</p> <p>Структурата на инструмента ще позволява набиране на частни средства.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Всички приходи за финансовия инструмент, включително от погасяванията, както и печалбата от използването на средствата по МВУ, минус възнаграждението на управителя на фонда и финансовите посредници, ще се използват за същите цели на политиката, включително след 2026 г.
57	КЗ.И2: Инвестиция 2.2.б — Гаранционен инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия	Цел	Операции в размер най-малко на 50 % от общия размер на средствата, разпределени за инструмента, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU		% (процент)	0	50	T4	2023	Одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU, в съответствие с посочените в ключов етап 56 изисквания, операции по финансиране или инвестиране в размер най-малко на 50 % от предвидената за България гаранция от ЕС в раздел „Държави членки“, без свързаните разходи и такси.
58	КЗ.И2: Инвестиция 2.2.б — Гаранционен инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия	Цел	Финансови или инвестиционни операции в размер най-малко на 100 % от общия размер на средствата, разпределени за инструмента, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU		% (процент)	50	100	T4	2024	Одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU, в съответствие с посочените в ключов етап 56 изисквания, операции по финансиране или инвестиране в размер на 100 % от предвидената за България гаранция от ЕС в раздел „Държави членки“, без свързаните разходи и такси.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
59	КЗ.И2: Инвестиция 2.2.в — Схема за безвъзмездни средства за подпомагане на предприятията в прехода към кръгова икономика	Ключов етап	Приключили процедури за подбор	Публикуван списък с одобрени за финансиране проекти и резервен списък				T2	2023	<p>Процедурите за подбор ще са открити и конкурентни.</p> <p>Бенефициерите ще са МСП и големи дружества с дейност в раздел С „Преработваща промишленост“ по НАСЕ. Подбраните проекти ще подпомагат дружествата при внедряването на производствени методи на кръговата икономика, в частност намаляване на отпадъците, ограничаване използването на пластмаси за еднократна употреба, използване на ресурси с биологичен произход, подобряване на стандартите за екосъобразност на изделията и енергийната им ефективност, както и информиране на потребителите за въздействието на въглеродния отпечатък.</p> <p>Проектите ще са в съответствие с област на интервенция 047 и 047а от приложение VII към Регламента за МВУ. Най-малко 50 % от стойността на проекта ще се съфинансира от бенефициера.</p> <p>Най-малко 50 % от стойността на проекта ще се съфинансира от бенефициера.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Общото финансиране за одобрените проекти ще е най-малко 83 млн. евро.  С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат дейностите и активите от посочения в описанието на мярката списък на изключените дейности/активи и ще изискват да могат да бъдат избрани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
60	КЗ.И2: Инвестиция 2.2.в — Схема за безвъзмездни средства за подпомагане на предприятията в прехода към кръгова икономика	Цел	Завършени проекти в областта на кръговата икономика		Брой	0	240	T4	2025	Успешно подпомогнати дружества в съответствие с изискванията на ключов етап 59.  В края на инвестицията ще бъде представен изготвен от независим одитор технически доклад за удостоверяване на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
61	КЗ.И2: Инвестиция 2.3.а — Капиталови инструменти за	Ключов етап	Сключване на споразумение за финансиране между Република	Подписано споразумение и приета				T3	2022	Сключване на споразумение за финансиране между ЕИФ и правителството на България и приемане на инвестиционната

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	инвестиции за неутралност по отношение на климата и за цифровизация		България и Европейския инвестиционен фонд	инвестиционна политика						<p>политика на фонда. Инвестиционната политика:</p> <p>а) ще се приема от управителните органи на финансовия инструмент;</p> <p>б) ще спазва указанията на Комисията от 22 януари 2021 г. относно финансовите инструменти (SWD(2021) 12 final);</p> <p>в) ще включи критерии за подбор с оглед на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) на подпомаганите операции по тази мярка:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- чрез проверка на устойчивостта;</li> <li>- чрез изискване от бенефициерите, които през предходната финансова година са реализирали над 50 % от преките си приходи от дейности или активи, включени в списъка по-долу, да приемат и публикуват планове за преход към екосъобразна дейност: i) дейностите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата; ii) дейностите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>ниски от съответните референтни стойности; iii) дейностите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци и заводите за механично-биологично третиране; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Това изискване може да се приложи, като например се вземат предвид новите подложени на ограничения сектори, в които оперира ЕИФ (капиталови участия извън инфраструктурни проекти – нормативна уредба за съобразяване с Парижкото споразумение), като могат да се добавят допълнителни ограничения за секторите, обхванати от схемата за търговия с емисии, и за някои транспортни дейности; както и чрез изискване за проверка от ЕИФ за всички операции на бенефициера, в т.ч. освободените от проверка на устойчивостта, на правното съблюдаване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>Фондът ще подкрепя с (капиталови) финансови инструменти проекти за дружества със специална инвестиционна цел, както и инвестициите на МСП, малките дружества със средна пазарна капитализация и останалите дружества със средна пазарна капитализация в активи, които допринасят за неутралността по отношение на климата и в приоритетни сектори в България ускоряват прехода към екосъобразна дейност и внедряване на цифровите технологии. Тази цел ще се постигне чрез подпомагане създаването на инфраструктурни активи, както и на инфраструктура за производство и акумулиране на енергия от възобновяеми източници: възобновяеми енергийни източници, биомаса, съхранение, инфраструктура за зареждане на електрически превозни средства, водород, цифрова инфраструктура (ИКТ, оптична инфраструктура, центрове за данни, 5G), обновяване на градската среда, енергийна ефективност и социална инфраструктура.</p> <p>Подкрепата ще се предоставя чрез фондове за рисков капитал и фондове за дялово участие. Управлението на</p>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>фонда ще се възложи на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ). Между ЕИФ и правителството на България ще се подпише специално споразумение за финансиране по МВУ с оглед на управлението на подпомаганите от МВУ капиталови операции. Инвестиционният комитет ще одобрява операциите с посредници, предложени от управителя на фонда (ЕИФ), въз основа на пазарните нужди и по открит и съобразен с пазарните практики начин. Очаква се инструментът да подпомогне най-малко 3 бенефициери.</p> <p>Общото финансиране по МВУ ще е 30 млн. евро.</p> <p>Структурата на фонда ще позволява набиране на частни средства.</p> <p>Всички приходи за фонда или финансовите инструменти, включително от погасяванията, както и печалбата от използването на финансирането по МВУ, минус възнаграждението на управителя на фонда и финансовите посредници, ще се използват за същите цели на политиката, включително след 2026 г.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
62	КЗ.И2: Инвестиция 2.3.a — Капиталови инструменти за инвестиции за неутралност по отношение на климата и за цифровизация	Цел	Отговорният инвестиционен комитет одобри операции, възлизащи на 100 % от общото предвидено финансиране		% (процент)	0	100	T2	2026	Финансови или инвестиционни операции в размер на 100 % от общия размер на одобреното целево финансиране или инвестиция от определения от правителството на България инвестиционен комитет, в съответствие с изискванията, посочени в ключов етап 61.

## **Г. КОМПОНЕНТ 4: НИСКОВЪГЛЕРОДНА ИКОНОМИКА**

Този компонент на плана за възстановяване и устойчивост на България е насочен към справяне с предизвикателството за декарбонизация на енергийния сектор. Българската икономика е с най-висок разход на ресурси и въглероден интензитет в ЕС. Интензитетът на емисиите на парникови газове е над четири пъти по-висок от средния за ЕС. Енергийният сектор е най-големият източник на емисии на парникови газове в България, като на него се падат над 70 % от общите емисии на страната.

Целта на компонента е да се декарбонизира икономиката чрез рязко увеличаване на използването на възобновяеми енергийни източници и на икономии на енергия, инвестиции в интелигентни мрежи, междусистемни връзки и инфраструктура за съхранение, пазарни реформи и по-добро управление на енергийния сектор. По-специално компонентът има за цел да ускори декарбонизацията на енергийния сектор чрез намаляване на емисиите на въглероден диоксид от въглищни електроцентрали и чрез улесняване на внедряването на възобновяеми енергийни източници и алтернативни енергийни източници (като например зелен водород). Той също така има за цел да намали както първичното, така и крайното потребление на енергия чрез обновяване на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради, както обществени, така и частни. Мерките за гъвкавост и цифровизация на електроенергийната мрежа и увеличаването на капацитета на трансграничните междусистемни връзки със съседните държави членки трябва да подобрят пазарната интеграция. Компонентът има за цел също така да създаде конкурентни пазари на едро и дребно чрез постепенно дерегулиране на цените на електроенергията до 2025 г. Компонентът включва мерки за подобряване на корпоративното управление на държавните предприятия в енергийния сектор, по-специално на Българския енергиен холдинг (БЕХ), чрез отделяне от неговата структура на операторите на преносни системи.

Тези инвестиции и реформи подкрепят изпълнението на специфичните за България препоръки от 2019 г. и 2020 г. за „съсредоточаване на свързаната с инвестициите икономическа политика върху [...] енергийната инфраструктура и енергийната ефективност“ (специфична за държавата препоръка 3, 2019 г.) и за „съсредоточаване на инвестициите върху екологичния и цифровия преход, по-специално върху чистото и ефективно производство и използване на енергия и ресурси, екологичната инфраструктура [...], допринасяйки за постепенната декарбонизация на икономиката, включително във въгледобивните региони“ (специфична за всяка държава препоръка 3, 2020 г.).

Не се очаква нито една мярка в този компонент да навреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

### **Г.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

Реформа 1 (C4.R1): Създаване на Национален фонд за декарбонизация

Реформата има за цел създаването на Националния фонд за декарбонизация и неговите подфондове.

Мярката се състои в оценяване на националната регулаторна рамка за енергийна ефективност от независима експертна група с цел: i) идентифициране на пречките пред инвестициите в енергийна ефективност и предоставяне на препоръки за промени в националната регулаторна рамка; ii) набелязване на варианти за структурата на Националния фонд за декарбонизация, по-специално по отношение на правилата за управление и функциониране; и iii) идентифициране на потенциални източници за капитализацията на Националния фонд за декарбонизация, включително за техническа помощ и механизми за използване на капитала на Националния фонд за декарбонизация за преобразуване от безвъзмездни средства във финансови инструменти.

Законът и свързаните с него подзаконовни актове за създаване на Националния фонд за декарбонизация и неговите подфондове определят точната структура, управление и правила за дейността на фонда.

Националният фонд за декарбонизация се използва за предоставяне на безвъзмездни средства и техническа помощ, комбинирани с финансови инструменти, включително кредитни линии и гаранции и/или комбинация от тях. Фондът предвижда създаването на единно звено за техническа помощ за кандидатите чрез обслужване на едно гише или подобни механизми.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 септември 2024 г.

#### Реформа 2 (C4.R2): Улесняване на инвестициите в енергийно-ефективно обновяване на жилищни сгради

Целта на реформата е да се преодолеят пречките пред инвестициите в енергийна ефективност чрез изменение на Закона за управление на етажната собственост, за да се улесни вземането на решения от собствениците на многофамилни жилищни сгради; да се регулира професионалното управление на етажната собственост в многофамилни сгради; и да се улесни кандидатстването за колективни заеми пред различни финансови институции.

Измененията се съгласуват със съответните промени в други закони и подзаконовни актове. Очаква се изпълнението на мярката да допринесе за ефективността на инвестициите в енергийна ефективност при обновяването на сгради.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 септември 2022 г.

#### Реформа 3 (C4.R3): Определение и критерии за „енергийна бедност“ за домакинствата

Целта на тази реформа е да допринесе за справяне с енергийната бедност и защита на уязвимите потребители чрез въвеждане в Закона за енергетиката и подзаконовите актове на определение за „енергийна бедност“ и критерии за определяне на домакинствата в положение на енергийна бедност и уязвимите потребители. Реформата трябва да вземе предвид критериите, изброени в Директива (ЕС) 2019/944: ниски доходи, високи разходи от разполагаемия доход за енергия и слаба енергийна ефективност.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2022 г.

### Инвестиция 1 (C4.I1): Подкрепа за обновяване на сградния фонд

Целта на мярката е да се подобри енергийната ефективност на сградния фонд чрез намаляване средно с поне 30 % на потреблението на първична енергия.

Мярката се състои от инвестиции за обновяване на сгради, разделени на три подмерки: i) енергийно-ефективно обновяване на жилищни сгради; ii) енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради, и iii) енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради в производството, търговията и услугите, както и на сгради в туристическия сектор.

Очаква се подмерките в рамките на тази инвестиция да бъдат приложени в допълнение към инвестициите в рамките на политиката на сближаване. Разграничаването се извършва на ниво проект и се въвежда механизъм за мониторинг, за да се избегне двойното финансиране, по-специално с програмата „Развитие на регионите“ за периода 2021—2027 г. и програмата „Околна среда“ за периода 2021—2027 г.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Подмярка 1: Обновяване на жилищни сгради

Подмярката се състои от енергийно-ефективно обновяване на многофамилни сгради. Тези видове сгради се управляват в режим на етажна собственост в съответствие със Закона за управление на етажната собственост, разгледан с Реформа 2 на този компонент (C4R2). Подмярката води до реновиране на жилищни сгради с обща брутна застроена площ най-малко 3,6 милиона m<sup>2</sup>.

В схемата по подмярката се предвижда, че при обновяването се очаква да се постигнат средно икономии от най-малко 30 % от потреблението на първична енергия.

#### Подмярка 2: Обновяване на нежилищни, обществени сгради

Подмярката се състои във финансирането на мерки за устойчиво енергийно обновяване на държавни и общински сгради (включително сгради с административно обслужване, обществени сгради в областта на културата, изкуството и спорта, както и сгради, собственост на Българската академия на науките). Подмярката води до обновяване на нежилищни сгради с обща площ от най-малко 1,4 милиона m<sup>2</sup>.

В схемата по подмярката се предвижда, че при обновяването се очаква да се постигнат средно икономии от най-малко 30 % от потреблението на първична енергия.

#### Подмярка 3: Обновяване на нежилищни сгради в производството, търговията и услугите, както и на сгради от туристическия сектор

Подмярката се състои от финансиране на мерки за устойчиво енергийно ефективно обновяване на сгради в областта на производството, търговията и услугите.

В схемата по подмярката се предвижда, че при обновяването се очаква да се постигнат средно икономии от най-малко 30 % от потреблението на първична енергия.

С цел да се гарантира, че мярката съответства на техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за

представяне на проекти, изключват финансирането на инсталации, обхванати от схемата на Европейския съюз за търговия с емисии (СТЕ на ЕС).

#### Инвестиция 2 (C4.I2): Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата

Целта на мярката е да се увеличи използването на енергия от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в сектора на домакинствата чрез финансиране на закупуването на нови най-добри слънчеви системи за битово горещо водоснабдяване и фотоволтаични системи.

Мярката се състои във финансирането на два вида мерки за използване на енергия от възобновяеми източници от домакинствата: i) инсталиране на слънчеви системи за битово горещо водоснабдяване и ii) инсталиране на фотоволтаични системи с мощност до 10 kWp, включително акумулиране на електроенергия.

Инвестицията трябва да подкрепи най-малко 10 000 домакинства с неефективни отоплителни устройства на твърдо гориво за замяната им най-добро слънчево битово горещо водоснабдяване (БГВ) или фотоволтаични системи.

С инвестицията се финансира закупуването на най-добро слънчево битово горещо водоснабдяване (БГВ) или фотоволтаични системи в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2025 г.

#### Инвестиция 3 (C4.I3): Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление

Целта на мярката е да се повиши енергийната ефективност, да се намалят енергийните разходи за външно изкуствено осветление и да се подобрят условията на живот на населението в страната чрез технологично обновяване и модернизация на системите за външно изкуствено осветление.

Мярката се състои в реконструкция и модернизация на общинските системи за външно изкуствено осветление. Инвестицията има за цел да постигне средно най-малко 30 % намаление на потреблението на първична енергия, когато се сравнява преди и след прилагането на мярката.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 юни 2025 г.

#### Реформа 4 (C4.R4): Насърчаване на проекти за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници чрез сметките за енергия

Целта на реформата е да се разширят възможностите за прилагане на мерки и проекти за подобряване на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници в контекста на ограничени финансови ресурси.

Мярката се състои в изменения на Закона за енергетиката и подзаконовите актове, за да се даде възможност за използване на модели на дружества за предоставяне на енергийни услуги (ДПЕУ) за покриване на финансирането за енергийно ефективно обновяване и инсталации за възобновяема енергия чрез сметките за енергия.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2022 г.

#### Реформа 5 (C4.R5): Обслужване на едно гише за обновяване

Целта на реформата е да се намали административната тежест, свързана с процеса на обновяване, като се подпомогнат гражданите и предприятията с информация, техническа помощ и консултации по регулаторни, технически и финансови въпроси, свързани с техните проекти за подобряване на енергийната ефективност.

Мярката се състои в първоначално пилотно въвеждане и последващо разгръщане на оперативни звена за обслужване на едно гише във всички региони по NUTS-3 в страната. Обслужването на едно гише включва цялата необходима информация и услуги, необходими за енергийното обновяване.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2023 г.

#### Реформа 6 (C4.R6): Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници

Целта на тази реформа е да се намали административната тежест за инвестициите във възобновяеми източници по отношение на инсталирането, свързването и експлоатацията.

Измененията в съответните законови и/или подзаконови актове, включително актовете на националния регулатор трябва да: i) опростят процедурите за лицензиране и издаване на разрешения за възобновяеми енергийни източници (т.е. слънчеви и наземни вятърни инсталации), включително съоръжения за акумулиране на енергия, гарантират кратки и обвързващи административни срокове за реагиране и процедури за отчетност при ненужни забавяния, като се намаляват сроковете за свързване към мрежата (както за слънчевите, така и за наземните вятърни инсталации); ii) да дават възможност за предпочитани зони, в които наземните вятърни паркове ще бъдат в съответствие със законодателството в областта на околната среда; iii) опростят процедурата за инсталации за възобновяеми енергийни източници за собствено потребление до 1 MW (напр. покривни фотоволтаични инсталации за домакинства и МСП), като от процедурата се изключи техническото одобрение от оператора на разпределителната система и постепенно се премахне задължението за деклариране на акциз за собствено производство.

Освен това измененията в съответните законови и/или подзаконови актове премахват пречките, въвеждат специфична регулаторна и подкрепяща рамка за изграждането, свързването и експлоатацията на съоръжения за съхранение на електроенергия. Очаква се този елемент от реформата да подпомогне изпълнението на инвестиция 8 в областта на съхранението.

В резултат на тези действия до 30 юни 2026 г. трябва да бъдат пуснати в експлоатация най-малко 3500 MW допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) в сравнение със съществуващата инсталирана мощност (вятърна и слънчева енергия) и да бъде свързан към мрежата.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Реформа 7 (C4.R7): Разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород

Целта на тази реформа е да се премахнат основните пречки, посочени в пътната карта за развитието на технологията за водород, и да се приложат мерките, необходими за развитието на цялата верига за създаване на стойност във връзка с водорода.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2023 г.

#### Инвестиция 4 (C4.I4): Цифрова трансформация на електропреносната мрежа

Целта на тези инвестиции е да се увеличи навлизането на възобновяеми енергийни източници, да се увеличи гъвкавостта при оперативното управление и наблюдение на електроенергийната система и нетният трансграничен преносен капацитет на границите с държавите членки (т.е. Румъния и Гърция).

Инвестицията включва всеобхватна програма за цялостната цифрова трансформация на системите и процесите на енергийния системен оператор, обхващаща автоматизираното управление на подстанциите, модернизиране на системата за надзорен контрол и събиране на данни (SCADA) с въвеждането на възможност за далечно резервиране, разширяване и модернизиране на телекомуникационната мрежа, включително всеобхватна система за киберсигурност и модернизиране на системите за администриране на пазарите на електроенергия.

В резултат на тези действия трябва да бъдат изпълнени условията и изискванията за техническата осъществимост на системата за пренос на електроенергия, за да се интегрира в електроенергийната система кумулативен нов капацитет от 4500 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници до 31 март 2026 г. Освен това до 30 юни 2025 г. на пазара ще бъде предоставен кумулативен допълнителен нетен междусистемен капацитет от 1200 MW с Румъния и Гърция в сравнение със съществуващия наличен капацитет.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 март 2026 г.

#### Инвестиция 5 (C4.I5): Пилотни проекти за производството на зелен водород

Целта на инвестицията е да допринесе за декарбонизацията на българския енергиен пазар чрез предоставяне на подкрепа за разработването на пилотни проекти за създаване на условия за производство на зелен водород. Инвестицията се състои от безвъзмездни средства за изграждането на мощности за производство на зелен водород от най-малко 55 MW в електролизьори, произвеждащи най-малко 7800 тона водород годишно от възобновяеми източници.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.



#### Реформа 8 (C4.R8): Либерализация на пазара на електроенергия

Целта на тази реформа е да се завърши либерализацията на пазарите на електроенергия, включително пазарите на едро и на дребно. Тази реформа се състои от следните елементи:

- Първият елемент има за цел пълното либерализиране на пазара на електроенергия на едро до 2022 г. Този елемент се изпълнява чрез изменения в Закона за енергетиката и в подзаконовите нормативни актове, с които се прекратява ролята на обществен доставчик на „Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК) и се премахват квотите за регулирания пазар. Той също така трябва да забрани дългосрочните договори, като например споразумения за изкупуване на електроенергия или други подобни мерки със същия или равностоен предмет или ефект, с изключение на тези за електроенергия от възобновяеми източници или сключени на енергийната борса. Дългосрочните договори за изкупуване на електрическа енергия от „Марица Изток 1“ и „Марица Изток 3“, изтичащи съответно през 2024 г. и 2026 г., не трябва да се удължават и/или да се ползват от нова държавна подкрепа.
- Вторият елемент трябва да подобри балансиращия пазар на електроенергия, като гарантира, че: i) балансиращият капацитет се закупува при пазарни условия; ii) цената на доставчиците на балансираща енергия се публикува в рамките на 30 минути след затварянето на пазара в рамките на деня; iii) въвежда се единна цена за балансиране за периодите без задействане на балансираща енергия; iv) въвежда се 15-минутен период за уреждане на дисбаланса; и v) не се определят пределни цени за балансиращата електроенергия.
- Третият елемент либерализира пазара на дребно на електроенергия, като осигурява постепенно пълно дерегулиране на цените на дребно за домакинствата, успоредно с пълната възможност за смяна на доставчика. Постепенното премахване на регулираните цени за битови клиенти се извършва на два последователни етапа съответно през 2023 г. и 2025 г., като обхваща значителен дял от пазара на домакинствата.

Измененията в Закона за енергетиката трябва да се приемат до 30 септември 2022 г. с влизане в сила на същата дата на мярката относно пазара на едро на електрическа енергия, 31 декември 2022 г. за мерките относно балансиращия пазар на електроенергия и 31 декември 2023 г. за мярката относно пазара на дребно на електроенергия.

Свързване на пазара „ден напред“ на границата с Румъния, както и с Гърция на пазара в рамките на деня, трябва да приключи съответно до 31 декември 2021 г. и до 31 декември 2022 г.

#### Инвестиция 6 (C4.I6): Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия

Целта на инвестицията е да допринесе за целта на България за увеличаване на дела на чистата енергия в нейния енергиен микс за постигане на неутралност по отношение на климата чрез подкрепа за инсталирането на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници заедно със съхранението на електроенергия чрез неутрална по отношение на технологията конкурентна тръжна процедура между различните технологии. С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на

предстоящите покани за представяне на проекти ще се отнасят само за слънчевата и вятърната технология.

Инвестицията се състои от безвъзмездни средства за изграждането на избраните инсталации, за инсталиране и пускане в експлоатация на най-малко 1425 MW капацитет за производство на електроенергия от възобновяеми източници, разположен съвместно с най-малко 350 MW системи за акумулиране на енергия.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Реформа 9 (C4.R9): Пътна карта за неутралност по отношение на климата

Целта на реформата е да се осигури актуализирана стратегическа рамка за декарбонизацията на икономиката. Реформата обхваща две основни мерки: създаването на комисия за енергиен преход, която да изготви сценарии и препоръки за пътна карта за неутралност по отношение на климата, и приемането на парламентарна резолюция.

Комисията ще се създаде на експертно равнище с широко участие на заинтересованите страни, за да се гарантира експертен опит, независимост и плурализъм. Комисията ще оценява различните сценарии за постепенното преустановяване на използването на каменни въглища, включително за ускорено постепенно извеждане от употреба, в съответствие със сравними съседни държави членки. Докладът за сценариите и препоръките ще се адресират до правителството и ще се оповестяват публично. Разработените сценарии и препоръки ще включват стъпки за завършване на постепенното преустановяване използването на каменни въглища възможно най-скоро и най-късно до 2038 г.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 септември 2022 г.

#### Реформа 10 (C4.R10): Декарбонизация на енергийния сектор

Целта на реформата е декарбонизацията на енергийния сектор с акцент върху производството на електроенергия. Реформата обхваща две основни мерки: обвързващи цели за намаляване на емисиите на въглероден диоксид, свързани с производството на електроенергия, с 40 % под равнищата от 2019 г., които да се постигнат до 2025 г., и законодателство за декарбонизация, включително график за постепенното извеждане от експлоатация на електроцентралите, работещи на въглища, и регулаторна горна граница за техните емисии на въглероден диоксид, приложима от 1 януари 2026 г.

Общите верифицирани емисии през 2019 г. за енергийния сектор възлизат на 21 182 433 тона емисии на въглероден диоксид, като дялът на електроцентралите, работещи на въглища, е 19 437 716 тона. Очаква се мярката да намали емисиите на въглероден диоксид, свързани с производството на електроенергия от електроцентрали, работещи на въглища, с най-малко 8 455 406 тона.

Намаляването на емисиите на въглероден диоксид обхваща: ТЕЦ „Марица 3“ ЕАД, ТЕЦ „Марица Изток 2“ ЕАД, ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД, „ЕЙ И ЕС — 3С Марица Изток 1“, ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3“, ТЕЦ „Брикел“ ЕАД, ТЕЦ „Република“, ТЕЦ „Русе изток“ и „Топлофикация Сливен“.

При изпълнението на целите за декарбонизация, определени в рамките на ключовите етапи 54—57, органите надлежно вземат предвид общите екологични показатели на съответните инсталации, по-специално по отношение на емисиите на замърсители на въздуха като прах и серен диоксид, както и спазването на стандартите на ЕС за качество на атмосферния въздух във всички зони за качество на въздуха, в които са разположени инсталациите.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 7 (C4.I7): Пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници

Целта на инвестицията е да се насърчи производството на възобновяема енергия от геотермални източници чрез въвеждане в експлоатация на пилотна геотермална електроцентра за производство на електрическа и топлинна енергия.

Инвестицията се състои от безвъзмездни средства за изграждането на избраните инсталации с цел инсталиране на най-малко 10 MW електроенергия и 30 MW топлинна енергия. Инвестицията следва също така да осигури 3D сеизмично картографиране на дълбоките геотермални резервоари, осигуряващи условия за производство на електроенергия, и да изгради специализирана лаборатория на университетско равнище за научни изследвания и обучение в областта на комбинираната геотермална енергийна система. Измененията на регулаторната рамка ще премахнат основните пречки, посочени в пътната карта, за развитието на геотермалната енергия като възобновяем енергиен източник и ще регулират използването на геотермална енергия.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат следния списък от дейности: всяко проучване или добив на нефт или газ, както и оборудване, закупено или използвано за такива цели; подкрепа за системите за централно отопление, използващи изкопаеми енергийни източници, както и инвестиции в инсталации, попадащи в обхвата на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ). Трябва да се гарантира, че няма изпускания на метан. Трябва също така да се гарантира, че геотермалното сондиране няма да окаже вредно въздействие върху недостига на вода и качеството на водата. Критериите за допустимост освен това ще изискват да могат да бъдат избирани само дейности, които съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 8 (C4.I8): Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от възобновяеми източници (RESTORE)

Целта на инвестицията е да се даде възможност за значително увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници (вятърна и слънчева) в енергийния микс и да се гарантира сигурността, стабилността и готовността на българската електроенергийна система.

Инвестицията се състои в подкрепа за изграждане и въвеждане в експлоатация на национална инфраструктура от съоръжения за съхранение на електроенергия с 3000 MWh използваем енергиен капацитет на равнището на електроенергийната мрежа. Съоръженията ще бъдат разпределени на територията на България и в близост до мощности за производство на енергия от възобновяеми източници. Изпълнението се осъществява чрез открити и конкурентни тръжни процедури въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии. Тя също така ще допринесе за изграждането на интелигентни мрежи, като гарантира висока степен на балансиране и управление на претоварването на мрежите, което е необходимо за интегриране на електроенергията, произведена от възобновяеми енергийни източници.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

### Реформа 11 (C4.R11). Подобряване на корпоративното управление на държавните предприятия в енергийния сектор

Целта на реформата е да се подобри прозрачността и конкурентоспособността на държавните предприятия в енергийния сектор. Мярката се състои в отделяне на собствеността и контрола в рамките на държавата на двата оператора на преносни системи за природен газ и електроенергия (т.е. „Булгартрансгаз“ ЕАД и „ЕСО“ ЕАД) от корпоративната структура на „Български енергиен холдинг“ ЕАД. Освен това на Европейската комисия ще се представя независим одитен доклад с подробна оценка на съответствието на пазара на кръстосано субсидиране между държавни или контролирани от държавата енергийни предприятия във връзка с производството на електроенергия от въглища, ако има такова, включително прехвърляне на капитал между отделни дейности и между предприятия от една и съща група във връзка с производството на електроенергия от въглища. Докладът ще се представя ежегодно по отношение на предходната календарна година.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2024 г.

### Г.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
63	C4.R1: Създаване на Национален фонд за декарбонизация	Ключов етап	Оценка на националната регулаторна рамка за енергийна ефективност от независима експертна група	Публикуване на оценката на националната регулаторна рамка за енергийна ефективност на уебсайта на Министерството на енергетиката				T3	2022	Оценката на националната регулаторна рамка за енергийна ефективност се извършва от независима експертна група и: 1. идентифицира пречките пред инвестициите в енергийна ефективност; 2. предоставя препоръки за промени в националната регулаторна рамка; 3. набелязва варианти за структурата на Националния фонд за декарбонизация, по-специално по отношение на собствеността и управлението; 4. идентифицира потенциални източници за капитализация на Националния фонд за декарбонизация.
64	C4.R1: Създаване на Национален фонд за декарбонизация	Ключов етап	Влизане в сила на Закона за създаване на Национален фонд за декарбонизация и неговите подфондове и съответното вторично законодателство.	Разпоредба в закона, в която се указва датата на влизането му в сила, както и тази на вторичното законодателство				T1	2023	Влизане в сила на закона и свързаното с него вторично законодателство за създаване на Национален фонд за декарбонизация и неговите подфондове.  В закона се определят структурата, управлението и правилата за дейността на Фонда. Управлението трябва да е в съответствие със съответните насоки на ОИСР за корпоративно управление, включително подбора и назначаването на управителя на фонда и управителите

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										на подфондове чрез прозрачна, открита и основана на заслуги процедура.  Оперативните правила включват инвестиционната стратегия, мерките за изпълнение, финансовите продукти, крайните получатели, комбинацията от финансови инструменти и безвъзмездни средства, както и допустимите проекти, насърчаването на енергийната ефективност, използването на възобновяеми източници и намаляването на замърсяването.
65	C4.R1: Създаване на Национален фонд за декарбонизация	Ключов етап	Националният фонд за декарбонизация и неговите подфондове функционират.	Подписано договорно споразумение между българското правителство и управителя на Фонда				T3	2024	Споразумението между българското правителство и управителя на Фонда трябва да съдържа: 1. критерии за допустимост на инвестициите и крайните бенефициери; 2. подробности относно правилата за управление и финансиране, ефект на лоста, източниците на финансиране, включително частни фондове, механизмите за изпълнение, финансовите продукти, политиката по отношение на риска и другите съответни политики.
66	C4.R3: Определение на „енергийна бедност“ и на	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за енергетиката и	Разпоредба в Закона за енергетиката, в която се				T4	2022	С измененията на Закона за енергетиката и последващите подзаконовни актове се регламентира определението за „енергийна бедност“ и се установяват

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	критерии за определяне на домакинствата в положение на енергийна бедност и уязвимите потребители		подзаконовите актове относно „енергийната бедност“	посочва влизането в сила на измененията в Закона за енергетиката и подзаконовите актове						критериите за определяне на домакинствата в положение на енергийна бедност и уязвимите потребители. При измененията трябва да се вземат предвид критериите, изброени в Директива (ЕС) 2019/944: ниски доходи, високи разходи за енергия като дял от наличните доходи и ниска енергийна ефективност.
67	C4.R2: Улесняване на инвестициите в енергийно-ефективно обновяване на жилищни сгради	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за управление на етажната собственост	Разпоредба в Закона за управление на етажната собственост, указваща влизането в сила на измененията				T3	2022	С измененията в Закона за управление на етажната собственост: <ol style="list-style-type: none"> <li>се улеснява вземането на решения от собствениците на отделни обекти в многофамилни сгради чрез намаляване на прага, необходим за подпомагане на обновяването на сгради.</li> <li>се регулира професионалното управление чрез създаване на условия за подобряване на неговото качество.</li> <li>се улеснява кандидатстването за колективни кредити от страна на етажната собственост чрез откриване на съвместна банкова сметка на името на етажната собственост.</li> </ol>
68	C4.I1: Подкрепа за обновяване на сградния фонд	Ключов етап	Създаване на национална схема за подпомагане на енергийно	Публикуване на министерското постановление				T3	2022	Схемата включва три подмерки: <ol style="list-style-type: none"> <li>подмярка 1: Енергийно обновяване на най-малко 3,6 милиона m<sup>2</sup> обща брутна застроена площ на жилищни сгради;</li> </ol>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			ефективно обновяване на жилищни и нежилищни сгради	е за установяване на схемата						<p>2. подмярка 2: Енергийно обновяване на най-малко 1,4 милиона m<sup>2</sup> нежилищни обществени сгради; както и</p> <p>подмерки 2 и 3, взети заедно: Енергийно обновяване на 742 нежилищни сгради</p> <p>Схемата трябва да осигури най-малко 30 % икономии от потреблението на първична енергия в сравнение със състоянието преди обновяването и съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).</p>
69	<p>C4.I1: Подкрепа за обновяване на сградния фонд</p> <p>Подмярка 1: Обновяване на жилищни сгради</p>	Ключов етап	Покана за представяне на предложения за енергийно ефективно обновяване на жилищни сгради	Публикуване на спецификациите на поканата				T3	2022	<p>Поканата за представяне на предложения се публикува от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, което е органът, отговорен за енергийно-ефективното обновяване на жилищните сгради.</p> <p>Поканата включва следните два етапа на кандидатстване:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>етап 1 — отворен за заявления със 100 % финансиране под формата на безвъзмездни средства;</li> <li>етап 2 — отворен за заявления с 80 % финансиране с безвъзмездни средства и 20 % собствено финансиране от собствениците на жилища.</li> </ol>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Двата етапа на приемане на заявления протичат последователно, а не успоредно.
70	С4.11: Подкрепа за обновяване на сградния фонд  Подмярка 1: Обновяване на жилищни сгради	Ключов етап	Подписване на договори за енергийно-ефективно обновяване на многофамилни жилищни сгради	Подписани договори от Министерството на регионалното развитие и благоустройството и бенефициерите				T2	2024	Подписване на последната партида от договори. Всички договори по схемата се изготвят в съответствие с условията на ключови етапи 68 и 69.
71	С4.11: Подкрепа за обновяване на сградния фонд  Подмярка 1: Обновяване на жилищни сгради	Цел	Завършено енергийно-ефективно обновяване на многофамилни жилищни сгради — обновена жилищна инфраструктура (брутна застроена площ)		Обновена брутна застроена площ на жилищните сгради (m <sup>2</sup> )	0	3,6 милиона	T2	2026	Завършване на енергийно-ефективното обновяване на многофамилни жилищни сгради. Обновяването трябва да намали потреблението на първична енергия средно с най-малко 30 %.
72	С4.11: Подкрепа за обновяване на сградния фонд Подмярка 2: Обновяване на нежилищни сгради, включително	Ключов етап	Покани за представяне на предложения за енергийно ефективно обновяване на нежилищни сгради	Публикуване на спецификации и на покани за представяне на предложения № 1				T3	2022	Следните покани за представяне на предложения се публикуват от Министерството на регионалното развитие и благоустройството за енергийно-ефективното обновяване на жилищните сгради: 1. покана за обществени сгради; 2. покана за сгради в производството, търговията и услугите.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	обществени сгради и подмярка 3: Обновяване на нежилищни сгради в производството, търговията и услугите, както и на сгради от туристическия сектор			(обществени сгради) и покана № 2 (сгради в производството, търговията и услугите)						
73	С4.11: Подкрепа за обновяване на сградния фонд  Подмярка 2: Обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради и Подмярка 3: Обновяване на нежилищни сгради в производството, търговията и услугите, както и на сгради от	Ключов етап	Подписване на договори за енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради	Подписани договори от Министерството на регионалното развитие и благоустройството и публични институции/общественици на сгради				T4	2023	Всички договори по схемата се изготвят в съответствие с условията на ключови етапи 68 и 69.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	туристическия сектор									
74	С4.11: Подкрепа за обновяване на сградния фонд  Подмярка 2: Обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради	Цел	Завършено енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради — обновена площ на обществени сгради (подмярка 2)		Обновена брутна застроена площ на обществените сгради (m <sup>2</sup> )	0	1,4 милиона	T2	2026	Завършване на енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради в съответствие с условията на ключов етап 73.  Обновяването трябва да намали потреблението на първична енергия средно с най-малко 30 %.
75	С4.11: Подкрепа за обновяване на сградния фонд  Подмярка 2: Обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради и подмярка 3: Обновяване на нежилищни сгради в производството, търговията и услугите, както и	Цел	Завършено енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради — брой на обновените сгради (подмерки 2 и 3)		Брой	0	742	T2	2026	Завършване на енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради в съответствие с условията на ключов етап 68.  Обновяването трябва да намали потреблението на първична енергия средно с най-малко 30 %.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	на сгради от туристическия сектор									
76	S4.I2: Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата	Ключов етап	Създаване на национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници	Публикуване на министерското постановление за установяване на схемата				T4	2022	Със схемата се финансира закупуването на най-добро слънчево битово горещо водоснабдяване (БГВ) или фотоволтаични системи до 10 kWp и се осигурява съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
77	S4.I2: Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата	Ключов етап	Подписване на договори за инсталиране на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)	Подписани договори с успешните кандидати				T1	2024	С бенефициерите са подписани най-малко 6000 договора за мерки за енергия от възобновяеми източници.
78	S4.I2: Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата	Цел	Брой подпомагани домакинства, които се възползват от ВЕИ		Брой	0	10000	T4	2025	Най-малко 10 000 домакинства с неефективни отоплителни устройства на твърдо гориво са инсталирали най-добро слънчево битово горещо водоснабдяване (БГВ) или фотоволтаични системи.
79	S4.I3: Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление	Ключов етап	Сключване на договори за отпускане на безвъзмездни средства за обновяване на обществените	Подписани договори от Министерството на енергетиката с успешните кандидати				T3	2022	В договорите за отпускане на безвъзмездни средства за обновяване на системите за обществено осветление се посочва, че трябва да бъде постигнато намаление на потреблението на първична енергия с най-малко 30 %.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			осветителни системи (покана 1)							
80	C4.I3: Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление	Ключов етап	Сключване на договори за отпускане на безвъзмездни средства за обновяване на обществените осветителни системи (покана 2)	Подписани договори от Министерството на енергетиката с успешните кандидати				T3	2023	В договорите за отпускане на безвъзмездни средства за обновяване на системите за обществено осветление се посочва, че трябва да бъде постигнато намаление на потреблението на първична енергия с най-малко 30 %.
81	C4.I3: Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление	Цел	Намаляване на потреблението на енергия		Икономии на енергия в мегаватчаса (MWh) годишно	0	127885	T2	2025	Целта се постига при намаляване на потреблението на енергия в резултат на обновяването на общественото осветление, което се доказва чрез сертификати за енергийните характеристики. Количеството спестена енергия се определя чрез измерване на потреблението преди и след прилагането на мярка за повишаване на енергийната ефективност.
82	C4.R4: Насърчаване на проекти за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници чрез сметките за енергия	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за енергетиката и подзаконовите актове, за да се даде възможност за подобряване на енергийната ефективност и за	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на измененията в Закона за енергетиката и				T4	2022	Влизане в сила на измененията в Закона за енергетиката и подзаконовите актове, за да се даде възможност за начин на финансиране на подобрения на енергийната ефективност, като се използва сметката за комунални услуги като средство за погасяване. Механизмът не позволява финансиране на газове

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			проекти за енергия от възобновяеми източници по модела на дружествата за енергийни услуги (ESCO).	подзаконовите актове						котли като възможност за подмяна на отоплителни системи с мазут.
83	C4.R5: Обслужване на едно гише за обновяване	Ключов етап	Създаване на пилотно обслужване на едно гише за енергийно обновяване	Функциониращо обслужване на едно гише				T4	2022	Шест физически пилотни звена за обслужване на едно гише функционират на регионална основа с цел предоставяне на консултации и намаляване на административната тежест както за домакинствата, така и за предприятията. Обслужването на едно гише включва цялата необходима информация и услуги, необходими за енергийното обновяване, включително наличните източници на финансова подкрепа от ЕС.
84	C4.R5: Обслужване на едно гише за обновяване	Цел	Създаване на физическо обслужване на едно гише във всеки регион по NUTS-3 (или функционална област);		Брой	0	28	T4	2023	Във всеки регион по NUTS-3 функционира поне едно физическо бюро за обслужване на едно гише. Обслужването на едно гише включва цялата необходима информация и услуги, необходими за енергийното обновяване, включително за наличните източници на финансова подкрепа от ЕС.
85	C4.I4: Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Ключов етап	Сключване на договори за модернизация и цифровизация на националните	Подписан(и) договор(и) от „ЕСО“ ЕАД със спечелилия(и)				T3	2022	Модернизацията и цифровизацията на националните преносни системи, както е посочено в подписаните договори, включват внедряването на системи за автоматизирано управление на

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			преносни системи	те) оферент(и)						подстанции в 171 подстанции с напрежение 110 kV, създавайки технически условия за интегрирането в електроенергийната система на 2500 MW нов капацитет за производство от възобновяеми източници до четвъртото тримесечие на 2024 г.
86	C4.I4: Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Цел	Технически условия за интегриране в електроенергийната система на 2500 MW нов капацитет за производство от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия)		Мегавати (MW)	1842	4342	T4	2024	Трябва да бъдат изпълнени всички условия и изисквания за техническата осъществимост на електропреносната система, за да се интегрира в електроенергийната система най-малко 2500 MW нов капацитет за производство от възобновяеми източници в сравнение с нивата от 2020 г.
87	C4.I4: Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Цел	Увеличение на нетния трансграничен преносен капацитет с 600 MW		Мегавати (MW)	1400	2000	T2	2024	Трябва да се въведат в експлоатация и предоставят на пазара най-малко 600 MW допълнителен нетен трансграничен преносен капацитет с Румъния и Гърция в сравнение с нивата от 2020 г.
88	C4.I4: Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Цел	Увеличение на нетния трансграничен преносен капацитет с		Мегавати (MW)	1400	2600	T2	2025	Трябва да се въведат в експлоатация и предоставят на пазара най-малко 1200 MW допълнителен нетен трансграничен преносен капацитет с Румъния и Гърция в сравнение с нивата от 2020 г.



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			допълнителни 600 MW							
89	C4.I4: Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Цел	Технически условия за интегриране на допълнителни 2500 MW от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) в електроенергийната система		Мегавати (MW)	4342	6342	T1	2026	Трябва да бъдат изпълнени всички условия и изисквания за техническата осъществимост на електропреносната система, за да се интегрират в електроенергийната система допълнителни 2000 MW за кумулативен нов производствен капацитет от 4500 MW от възобновяеми източници в сравнение с нивата от 2020 г.
90	C4.R7: Разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на законодателната рамка за изпълнение на националната пътна карта	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на измененията в законодателната рамка				T1	2023	Влизане в сила на измененията на законодателната рамка за изпълнение на националната пътна карта Законова разпоредба, указваща влизането в сила на измененията в законодателната рамка  Влизане в сила на измененията в регулаторната рамка въз основа на националната пътна карта. Измененията трябва да премахнат основните пречки, посочени в пътната карта за развитието на технология за зелен водород, и да се приложат мерките, необходими за развитието на цялата верига за създаване на стойност във връзка със зеления водород.
91	C4.R8:	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за	Законова разпоредба, указваща				T3	2022	Измененията в Закона за енергетиката (и във всички необходими подзаконови актове):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	Либерализация на пазара на електроенергия		енергетиката за реформа на пазарите на електрическа енергия (търговия на едро, балансиране и търговия на дребно)	влизането в сила на новите изменения в Закона за енергетиката						<p>1. либерализират пазара на едро на електроенергия най-късно до 30 септември 2022 г. Това трябва да включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- премахване на задълженията за квоти за „Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК) и прекратяване на ролята ѝ на обществен доставчик;</li> <li>- забрана на дългосрочните договори, като например споразумения за изкупуване на електроенергия или други подобни споразумения със същия или равностоен предмет или ефект, с изключение на тези за електроенергия от възобновяеми източници или сключени на енергийната борса. При изтичане или предсрочно прекратяване на действащи споразумения за изкупуване на електроенергия централите, които са се възползвали от такива споразумения, не трябва да получават нова държавна помощ за подпомагане на производството на електроенергия от въглища;</li> </ul> <p>2. реформират балансиращия пазар на електроенергия най-късно до 31 декември 2022 г. Това трябва да включва:</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>a. закупуването на балансираща мощност е пазарно ориентирано;</p> <p>b. цената на балансиращата енергия се публикува в рамките на 30 минути след затварянето на пазара в рамките на деня;</p> <p>c. въвежда се единна цена за балансиране за периодите без задействане на балансираща енергия;</p> <p>d. въвежда се 15-минутен период за уреждане на дисбаланса;</p> <p>e. не се определят пределни цени за балансиращата електроенергия.</p> <p>3. либерализират пазара на дребно на електроенергия най-късно до 31 декември 2025 г., като осигуряват постепенно пълно дерегулиране на цените на дребно за домакинствата, успоредно с пълната възможност за смяна на доставчика. Постепенното премахване на регулираните цени за битови клиенти се извършва на два последователни етапа съответно през 2023 г. и 2025 г., като обхваща значителен дял от пазара на домакинствата.</p>
92	C4.R8:	Ключов етап	Интеграция на пазара на електроенергия	Завършване на свързването				T4	2022	Свързването на пазара на електроенергия „ден напред“ с Румъния трябва да

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	Либерализация на пазара на електроенергия			на пазара на електроенергия „ден напред“ и в рамките на деня с Румъния и Гърция						приключи и да започне да функционира до 31 декември 2021 г.  Свързването на пазара на електроенергия в рамките на деня с Гърция трябва да приключи и да започне да функционира до 31 декември 2022 г.
93	C4.R11: Подобряване на корпоративното управление на държавните предприятия в енергийния сектор	Ключов етап	Разделяне на собствеността и контрола в рамките на държавата на операторите на преносни мрежи „Булгартрансгаз“ ЕАД и ЕСО ЕАД	Създаване на отделни корпоративни образувания, които са публична собственост				T1	2024	Операторите на преносни системи „Булгартрансгаз“ и „ЕСО“ трябва да бъдат отделени от корпоративната структура на „Български енергиен холдинг“. Те трябва да се установят като отделни публични предприятия. За да се осигури бързо изпълнение, Министерството на енергетиката изготвя и приема план за действие относно процеса на отделяне най-късно до 31 декември 2022 г.  Новите субекти трябва да имат формата на държавни търговски дружества при пълно спазване на Закона за корпоративното управление на държавните предприятия (ДП) (Закон за публичните предприятия № 79/2019).
94	C4.R11: Подобряване на корпоративното управление на държавните	Ключов етап	Липса на кръстосано субсидиране между държавните	Одитен доклад относно кръстосаното субсидиране				T2	2023	Независимите одитни доклади се представят на Европейската комисия ежегодно във връзка с предходната календарна година. Те представят подробна оценка на съответствието на

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	предприятия в енергийния сектор		енергийни предприятия							<p>пазара на кръстосаното субсидиране между държавни или контролирани от държавата енергийни предприятия във връзка с производството на електроенергия от въглища, ако има такава. Първият доклад се предава в срок до 30 юни 2023 г. В докладите се прави оценка на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- съответствието на пазара на всяко кръстосано субсидиране във връзка с производството на електроенергия от въглища между дружества, притежавани пряко от българската държава, но също и между различните дружества в рамките на „Български енергиен холдинг“.</li> <li>- спазването на пазарните правила за кръстосаното субсидиране, включително прехвърляне на капитал между отделни дейности и между предприятия от една и съща група във връзка с производството на електроенергия от въглища.</li> </ul>
95	C4.R6: Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници	Ключов етап	Влизане в сила на изменението в националната законодателна рамка	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на измененията в националната				T4	2022	Измененията в съответните законови или подзаконовни актове, включително актовете на националния регулатор, премахват пречките пред инсталирането и свързването към мрежата на съоръжения за енергия от възобновяеми източници, като например рационализиране на процедурите за

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
				законодателна рамка						<p>издаване на разрешения. По-специално, измененията включват:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. опростяване на процедурите за издаване на разрешения за инвестиции във възобновяеми енергийни източници (т.е. слънчева енергия и вятърна енергия от разположени на сушата инсталации), определяне на по-кратки и задължителни срокове за отговор от страна на административните органи и операторите на мрежи и прилагане на процедури за отчетност при ненужни забавяния.</li> <li>2. скъсяване на срока за присъединяване към мрежата (както за слънчевите, така и за наземните вятърни инсталации) до максимум 6 месеца от датата на пълното подаване на заявлението.</li> <li>3. даване на възможност за предпочитани зони, в които наземните вятърни паркове ще бъдат в съответствие със законодателството в областта на околната среда.</li> <li>4. опростяване на процедурата за инсталации за възобновяеми</li> </ol>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>енергийни източници за собствено потребление до 1 MW (например покривни фотоволтаични инсталации за домакинства и МСП), при които производствената мощност е равна на присъединената мощност, като се гарантира спазването на Регламент (ЕС) № 631/2016 и чрез:</p> <p>a. изключване от процедурата на техническо одобрение от оператора на разпределителна мрежа и изискване само на технически доклад и обща схема на проекта.</p> <p>b. отмяна на задължението за деклариране на акциз за производство на електроенергия за собствени нужди, заедно с изискването за данъчен склад за всички производители на електроенергия, които не продават електроенергия на крайни клиенти, чрез законодателни изменения в Закона за акцизите и данъчните складове.</p> <p>5. премахване на пречките пред развитието на потреблението на</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										собствена електроенергия от възобновяеми източници и общностите за енергия от възобновяеми източници в контекста на оценката, извършена съгласно член 22, параграф 3 и член 21, параграф 6 от Директивата за енергията от възобновяеми източници.
96	C4.R6: Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в националната законодателна рамка в подкрепа на бързото разгръщане на разположени в морето вятърни електрогенериращи инсталации	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на измененията в националната законодателна рамка				T4	2023	Измененията на съответните законови или подзаконови актове, включително актовете на националния регулатор, въвеждат специфична регулаторна рамка за подкрепа на инвестициите във възобновяеми енергийни източници в морето, включително, но не само: <ol style="list-style-type: none"> <li>подробно специално планиране в морето, с предпочитани зони, в които вятърните паркове в морето ще бъдат в съответствие със законодателството в областта на околната среда;</li> <li>план за развитие на мрежата за крайбрежната зона.</li> </ol>
97	C4.I8: Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от	Ключов етап	Изменение на националната законодателна рамка в подкрепа на	Законова разпоредба, указваща влизането в				T4	2022	Измененията в съответните законови или подзаконови актове премахват пречките, въвеждат специфична регулаторна и подкрепяща рамка за изграждането, свързването и експлоатацията на



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	възобновяеми източници (RESTORE)		бързото внедряване на съхранението на електроенергия	сила на измененията						съоръжения за съхранение на електроенергия.
98	C4.I6: Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) разположени съвместно със 75 MW системи за акумулиране на енергия	Публикуване на спецификациите на търга				T4	2022	<p>Публикува се покана за участие в състезателна процедура за подбор на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, които са разположени заедно със системи за съхранение на електрическа енергия.</p> <p>Тръжният механизъм се разработва при консултация с изпълняваща международна финансова институция и се основава на най-добрите практики.</p> <p>Критериите за подбор осигуряват съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).</p>
99	C4.I6: Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и	Публикуване на спецификациите на търга				T2	2023	<p>Публикува се покана за участие в състезателна процедура за подбор на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, които са разположени заедно със системи за съхранение на електрическа енергия.</p> <p>Тръжният механизъм се разработва при консултация с изпълняваща международна финансова институция и се основава на най-добрите практики.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			слънчева енергия), разположен заедно със 75 MW системи за акумулиране на енергия							Критериите за подбор осигуряват съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
100	C4.I6: Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) разположени съвместно със 75 MW системи за акумулиране на енергия	Публикуване на спецификациите на търга				T4	2023	<p>Публикува се покана за участие в състезателна процедура за подбор на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, които са разположени заедно със системи за съхранение на електрическа енергия.</p> <p>Тръжният механизъм се разработва при консултация с изпълняваща международна финансова институция и се основава на най-добрите практики. Критериите за подбор осигуряват съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).</p>
101	C4.I6: Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия	Публикуване на спецификациите на търга				T2	2024	Публикува се покана за участие в състезателна процедура за подбор на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, които са разположени заедно със системи за съхранение на електрическа енергия.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	съхранение на електроенергия		от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) разположени съвместно със 75 MW системи за акумулиране на енергия							Тръжният механизъм се разработва при консултация с изпълняваща международна финансова институция и се основава на най-добрите практики. Критериите за подбор осигуряват съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
102	C4.I6: Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) разположени съвместно със 75 MW системи за акумулиране на енергия	Публикуване на спецификациите на търга				T4	2024	<p>Публикува се покана за участие в състезателна процедура за подбор на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, които са разположени заедно със системи за съхранение на електрическа енергия.</p> <p>Тръжният механизъм се разработва при консултация с изпълняваща международна финансова институция и се основава на най-добрите практики. Критериите за подбор осигуряват съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).</p>
103	C4.I6: Подкрепа за нови мощности за производство на	Цел	Допълнителен нов капацитет за производство на електроенергия		Мегавати (MW)	1704	3129	T2	2026	Кумулативен капацитет от 1425 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници, разположен съвместно с въведен в експлоатация и

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия		от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия), разположен съвместно с въведен в експлоатация капацитет за съхранение на електроенергия							присъединен към мрежата най-малко 350 MW капацитет за съхранение на електроенергия в сравнение с нивата на инсталирания капацитет от 2022 г., в съответствие с условията, посочени в ключови етапи 98—102.
104	C4.R6: Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници	Цел	Въведен в експлоатация общ нов капацитет за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия)		Мегавати (MW)	1704	5204	T2	2026	Въвежда се в експлоатация и се свързва към мрежата най-малко 3500 MW допълнителен капацитет за производство от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) в сравнение с нивата на инсталирания капацитет (вятърна и слънчева енергия) от 2022 г.
105	C4.I7: Пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за водите, Закона за енергетиката и Закона за концесиите във връзка с изграждането на	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на измененията в Закона за водите, Закона за				T4	2022	Измененията в регулаторната рамка (Закона за водите, Закона за енергетиката и Закона за концесиите и всички необходими подзаконови актове):  1. премахват основните пречки, посочени в пътната карта за развитието на геотермалната енергия

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			нов вид електроцентраля и използването на геотермална енергия.	енергетиката и Закона за концесиите						като възобновяем енергиен източник; 2. гарантират, че няма замърсяване на подземните води и водните повърхности както по време на геотермалните енергийни проучвания, така и по време на експлоатацията на инсталацията; 3. регулират използването на геотермалната енергия като ресурс.
106	C4.I7: Пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници	Ключов етап	Създаване на специализирана лаборатория за изследвания и обучение в областта на геотермалната енергия	Функционираща специализирана лаборатория				T3	2023	Създава се специализирана лаборатория, която е оборудвана за научни изследвания и обучение по високоэффективни комбинирани технологии за преобразуване на геотермална енергия и геотермални енергийни системи.
107	C4.I7: Пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници	Ключов етап	Подписване на договор(и) за разработване на пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници.	Подписан(и) договор(и) от Министерството на енергетиката със спечелилия(ите) оферент(и)				T4	2023	Подписване на договор(и) за производството на най-малко 10 MW електроенергия от геотермални източници след конкурентна тръжна процедура. Тази тръжна процедура трябва да бъде открита, недискриминационна и да предвижда участието на всички заинтересовани предприятия.  Договорите обхващат проучването, проектирането и изграждането на пилотна демонстрационна геотермална електроцентрала.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Критериите за подбор осигуряват съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
108	C4.I7: Пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници	Цел	В експлоатация е пилотна демонстрационна геотермална електроцентрала.		Мегавати (MW)	0	10	T2	2026	Пускане в експлоатация на пилотната геотермална електроцентрала за производство на 10 MW електроенергия и 30 MW топлинна енергия от геотермална енергия в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
109	C4.I5: Пилотни проекти за производството на зелен водород	Ключов етап	Стартиране на тръжна процедура за предложения за проекти за производството на зелен водород	Публикуване на тръжната процедура (включително насоки и критерии за подбор) за предложения за проекти				T4	2023	Стартира се тръжната процедура за производството на зелен водород, която обхваща най-малко 55 MW нов капацитет за производството на зелен водород в електролизьори.  Критериите за подбор на тръжната процедура осигуряват съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
110	C4.I5: Пилотни проекти за производството на зелен водород	Ключов етап	Подписване на договор(и) за изграждане на електролизьори	Подписан(и) договор(и) от Министерството на енергетиката със спечелилия(ите) оферент(и)				T2	2024	Договорът(ите) за изграждане се подписва(т) от Министерството на енергетиката със спечелилия(ите) оферент(и) и обхваща(т) нови електролизьори с мощност най-малко 55 MW, с очакван генериран обем от най-малко 7800 тона/година зелен

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										водород, произведен от електроенергия от възобновяеми енергийни източници;
111	C4.I5: Пилотни проекти за производството на зелен водород	Цел	Производство на зелен водород		Мегавати (MW)	0	55	T4	2025	Въвеждане в експлоатация на електролизатори с мощност 55 MW, способни да произвеждат най-малко 7800 тона зелен водород годишно от възобновяеми енергийни източници.
113	C4.R9: Пътна карта за неутралност по отношение на климата	Ключов етап	Влизане в сила на решение на правителството за създаване на Комисия за преход към зелена енергия	Разпоредба в решението на правителството, указваща влизането в сила на решението на правителството и създаването на Комисия за преход към зелена енергия				T2	2022	<p>Комисията ще се създаде с решение на правителството и ще ѝ се даде мандат за изготвяне на сценарии и препоръки за пътна карта за неутралност по отношение на климата.</p> <p>Комисията ще се създаде на експертно равнище с широко участие на заинтересованите страни, за да се гарантира експертен опит, независимост и плурализъм.</p> <p>Докладът за сценариите и препоръките ще се адресират до правителството и ще се оповестяват публично.</p> <p>Разработените сценарии и препоръки ще включват стъпки за завършване на постепенното преустановяване използването на каменни въглища възможно най-скоро и най-късно до 2038 г.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>Очаква се разработването на сценариите и доклада да допринесе за навременното финализиране на териториалните планове за справедлив преход за възгледобивните региони.</p> <p>Комисията ще оценява различните сценарии за постепенното преустановяване на използването на каменни въглища, включително за ускорено постепенно извеждане от употреба до 2030 г., в съответствие със сравними съседни държави членки.</p>
114	C4.R9: Пътна карта за неутралност по отношение на климата	Ключов етап	Представяне на доклад за сценариите и препоръки и одобрение от Народното събрание на пътна карта за неутралност по отношение на климата.	Резолюция, приета от Народното събрание				T3	2022	<p>Правителството представя на Народното събрание предложение за постепенно преустановяване на използването на въглища въз основа на доклада за сценариите и препоръките, разработени от Комисията за енергиен преход.</p> <p>Народното събрание приема резолюция, с която одобрява пътна карта за постигане на неутралност по отношение на климата въз основа на доклада и препоръките, представени от правителството. В резолюцията се определя крайната дата за постепенното преустановяване на използването на каменни въглища, както е посочено в един от сценариите, разработени от Комисията за енергиен преход.</p>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
115	C4.R10: Декарбонизация на енергийния сектор	Ключов етап	Влизане в сила на законодателство, с което се приема графикът за постепенното преустановяване на използването на каменни въглища и се въвежда горна граница за емисиите на CO2 за електроцентрали, работещи на въглища.	Законова разпоредба, указваща влизането в сила				T1	2023	<p>Влизане в сила на законодателство, установяващо правила за производството на електроенергия от въглища. Законът:</p> <p>a. включва забрана за:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>o изграждане и експлоатация на нови инсталации за производство на електроенергия от въглища;</li> <li>o производство на електроенергия от въглища, която влиза в сила не по-късно от 2038 г., включително задължителен график за постепенно извеждане от употреба.</li> </ul> <p>b. въвеждане на общо ограничение за общото годишно количество на емисиите на въглероден диоксид (CO2), както е записано в Регистъра на емисиите на ЕС (СТЕ на ЕС) за съществуващите електроцентрали, работещи на въглища („горна граница на емисиите“). Горната граница на емисиите се прилага от 1 януари 2026 г. и се реализира чрез механизма, предвиден в ключов етап 116. Горната граница на емисиите гарантира, че годишните емисии от всички електроцентрали, работещи с въглища, както са посочени в описанието на компонента в България, не надвишават 10 983 000</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>тона CO2 до пълното извеждане от употреба на въглицата.</p> <p>Годишната горна граница на емисиите се прилага въз основа на календарна година в съответствие с годишния цикъл за мониторинг, докладване и проверка на емисиите в рамките на СТЕ на ЕС, както е предвидено в Директива 2003/87/ЕО за СТЕ. Годишните емисии, докладвани за целите на СТЕ на ЕС, се използват от регулатора за проверка на съответствието.</p> <p>с. Да се предвиди решение за изпълнение, в което да се определят подробни регулаторни разпоредби за прилагането и налагането на пределно допустимата стойност на емисиите, която да бъде въведена от българското правителство. Това включва назначаването на регулатор и механизъм за прилагане на глобалната пределна стойност на емисиите като пределни стойности на равнището на отделните инсталации на годишна основа.</p> <p>В закона трябва да се предвидят и мерки, насочени към справяне със социално-икономическите въздействия в</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										засегнатите общности. Подобни мерки се съгласуват със съответния териториален план за справедлив преход в рамките на Фонда за справедлив преход.
116	C4.R10: Декарбонизация на енергийния сектор	Ключов етап	Влизане в сила на решение(я) за изпълнение за прилагане на ограничението за емисиите на въглероден диоксид при производството на електроенергия от каменни въглища	Разпоредба в решението(ята) за изпълнение, указваща влизането в сила				T2	2023	Влизане в сила на решение за изпълнение на българското правителство, с което се определят: <ul style="list-style-type: none"> <li>a. регулатор: определя се компетентен орган, който да прилага, проверява и налага горната граница на емисиите за производството на електроенергия от въглища.</li> <li>b. уредба за изпълнение: въвеждат се подробни правила за прилагането на годишната горна граница на емисиите, включително механизмите, чрез които регулаторът определя годишните пределни стойности на въглеродните емисии за отделните инсталации.</li> <li>c. механизми за докладване, мониторинг и спазване: механизмите за докладване са тези, които се използват в рамките на СТЕ на ЕС, за да се сведе до минимум тежестта за операторите; спазването на горната граница на емисиите се извършва чрез сравняване на проверените годишни въглеродни емисии на инсталацията, докладвани в рамките на СТЕ на ЕС, с</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>пределните стойности, определени от регулатора в рамките на горната граница на емисиите.</p> <p>d. налагане и санкции: регулаторът трябва да има достъп до подходящи механизми за налагане, за да се гарантира, че не съществува финансов стимул за нарушаване на горната граница на емисиите, и от него се изисква да налага глоби, в случай че оператор на централа наруши горната граница на емисиите; размерът на финансовата санкция, наложена във връзка с нарушение на горната граница на емисиите, трябва да е достатъчен, за да се отстрани всякаква изгода за оператора от подобно нарушение.</p>
117	C4.R10: Декарбонизация на енергийния сектор	Цел	Намаляване на емисиите на въглероден диоксид от енергийния сектор (I)		Тонове CO2	19438000	17883000	T2	2023	<p>Емисиите на въглероден диоксид през 2022 г. от всички електроцентрали, работещи на въглища, трябва да намалее с най-малко 1 555 000 тона в сравнение с нивата от 2019 г.</p> <p>Намалението се изчислява, като се използват годишните верифицирани емисии на въглероден диоксид от производството на електроенергия с въглища, както са записани в Регистъра на емисиите на ЕС (СТЕ на ЕС), управляван от Европейската комисия.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Намалението се измерва чрез разликата между сумата на всички верифицирани емисии на въглероден диоксид за 2022 г. от енергийните източници, работещи на въглища, и сумата от всички верифицирани емисии на въглероден диоксид за 2019 г. от производството на електроенергия с въглища.
118	C4.R10: Декарбонизация на енергийния сектор	Цел	Намаляване на емисиите на въглероден диоксид от енергийния сектор (II)		Тонове CO2	19438000	15939000	T2	2024	<p>Емисиите на въглероден диоксид през 2023 г. от всички електроцентрали, работещи на въглища, трябва да намалееят с най-малко 3 499 000 тона в сравнение с нивата от 2019 г.</p> <p>Намалението се изчислява, като се използват годишните верифицирани емисии на въглероден диоксид от производството на електроенергия с въглища, както са записани в Регистъра на емисиите на ЕС (СТЕ на ЕС), управляван от Европейската комисия.</p> <p>Намалението се измерва чрез разликата между сумата на всички верифицирани емисии на въглероден диоксид за 2023 г. от енергийните източници, работещи на въглища, и сумата от всички верифицирани емисии на въглероден диоксид за 2019 г. от производството на електроенергия с въглища.</p>
119	C4.R10: Декарбонизация	Цел	Намаляване на емисиите на въглероден		Тонове CO2	19438000	13607000	T2	2025	Емисиите на въглероден диоксид през 2024 г. от всички електроцентрали, работещи на въглища, трябва да

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	на енергийния сектор		диоксид от енергийния сектор (III)							<p>намалют с най-малко 5 831 000 тона в сравнение с нивата от 2019 г.</p> <p>Намалението се изчислява, като се използват годишните верифицирани емисии на въглероден диоксид от производството на електроенергия с въглища, както са записани в Регистъра на емисиите на ЕС (СТЕ на ЕС), управляван от Европейската комисия.</p> <p>Намалението се измерва чрез разликата между сумата на всички верифицирани емисии на въглероден диоксид за 2024 г. от енергийните източници, работещи на въглища, и сумата от всички верифицирани емисии на въглероден диоксид за 2019 г. от производството на електроенергия с въглища.</p>
120	C4.R10: Декарбонизация на енергийния сектор	Цел	Намаляване на емисиите на въглероден диоксид от енергийния сектор (IV)		Тонове CO2	19438000	10983000	T2	2026	<p>Емисиите на въглероден диоксид през 2025 г. от всички електроцентрали, работещи на въглища, трябва да намалют с най-малко 8 455 000 тона в сравнение с нивата от 2019 г.</p> <p>Намалението се изчислява, като се използват годишните верифицирани емисии на въглероден диоксид от производството на електроенергия с въглища, както са записани в Регистъра на емисиите на ЕС (СТЕ на ЕС), управляван от Европейската комисия.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Намалението се измерва чрез разликата между сумата на всички верифицирани емисии на въглероден диоксид за 2025 г. от енергийните източници, работещи на въглища, и сумата от всички верифицирани емисии на въглероден диоксид за 2019 г. от производството на електроенергия с въглища.
121	C4.R10: Декарбонизация на енергийния сектор	Ключов етап	Влизане в сила на решението на регулатора, което налага годишни пределни стойности на въглеродните емисии за отделните инсталации	Разпоредба в решението, указваща влизането в сила				T2	2025	Регулаторът изчислява годишната горна граница на емисиите за електроцентралите, работещи на въглища, които продължават да са в експлоатация, и уведомява операторите.
122	C4.I8: Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от възобновяеми източници (RESTORE)	Ключов етап	Подписване на договор(и) за доставка, инсталиране, свързване и въвеждане в експлоатация на съоръжения за акумулаторно съхранение на ниво мрежа с енергиен капацитет най-	Подписване на договори				T2	2023	Подписване на договори за разработване на системи за акумулаторно съхранение на ниво мрежа с поне 3000 MWh енергиен капацитет след конкурентна тръжна процедура.  Тази тръжна процедура трябва да бъде открита, недискриминационна и да предвижда участието на всички заинтересовани предприятия.  Критериите за подбор осигуряват съответствие с техническите насоки за

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			малко 3000 MWh).							прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).
125	C4.I8: Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от възобновяеми източници (RESTORE)	Цел	Съхранение на електроенергия (III)		Мегаватчаса (MWh)	0	3000	T1	2026	Въвеждане в експлоатация на системи за съхранение на електроенергия с 3000 MWh използваем енергиен капацитет в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).



## **Д. КОМПОНЕНТ 5: БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ**

Този компонент на българския план за възстановяване и устойчивост има за цел да гарантира ефективно управление на Националната екологична мрежа с оглед на опазването и възстановяването на екосистемите и естествените местообитания и видовете от европейско и национално значение.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за съсредоточаване на инвестициите върху екологичния преход, по-специално върху екологичната инфраструктура (специфична за държавата препоръка 3 от 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01).

### **Д.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

Реформа 1 (C5.R1): Създаване на управленската структура на мрежата „Натура 2000“

Целта на мярката е да се изградят ефективни структури за управление за „Натура 2000“.

Мярката се състои от законодателни промени, с които се създават структури за управление на мрежата „Натура 2000“ на национално и регионално равнище и се въвеждат изисквания за разработване на планове за управление на мрежата. Със законодателните промени се въвежда също така изискването всички защитени зони да се управляват въз основа на документи за планиране, в които се определят специфични за зоната природозащитни цели и мерки.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 септември 2022 г.

Инвестиция 1 (C5.I1): Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения, базирани на природата, при опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“

Целта на мярката е да се осигури висококачествено управление на биологичното разнообразие и мрежата „Натура 2000“ в България.

Мярката се състои от поредица от действия, които включват, наред с другото, разработването на специфични за териториите природозащитни цели и мерки за защитените зони от мрежата „Натура 2000“ и възстановяването на свързаните с климата екосистеми чрез природосъобразни решения като част от управлението на „Натура 2000“.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2025 г.

### **Д.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
126	C5.R1: Създаване на управленската структура на мрежата „Натура 2000“	Ключов етап	Изменения на Закона за биологичното разнообразие	Влизане в сила				T3	2022	С измененията в Закона за биологичното разнообразие се въвежда изискването за създаване на структури за управление на мрежата „Натура 2000“ на национално и регионално равнище и за разработване на планове за управление на мрежата. С измененията се въвежда също така изискването всички защитени зони да се управляват въз основа на документи за планиране, в които се определят специфични за зоната природозащитни цели и мерки.
127	C5.I1: Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения, базирани на природата, при опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“	Цел	Разработване на специфични за отделната зона природозащитни цели и мерки за защитените зони по „Натура 2000“		Брой	0	341	T4	2023	Всички 341 защитени зони от мрежата „Натура 2000“ в България трябва да имат специфични за зоната природозащитни цели и мерки в съответствие с директивите на ЕС за опазване на природата (Директива 92/43/ЕИО за местообитанията от 21 май 1992 г. и Директива 2009/147/ЕО за птиците от 30 ноември 2009 г.). Това включва разработване на специфични за зоната природозащитни цели и мерки за 255 защитени зони и мерки за опазване за допълнителни 86 защитени зони, за които специфичните за зоната цели вече са в процес на разработване. Успоредно с тази инвестиция ще бъде завършено определянето на територии от значение за общността като

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										специални защитени зони (СЗЗ) в съответствие с Директивата за местообитанията (Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г.). В резултат на това ще бъдат определени всичките 341 защитени зони от мрежата „Натура 2000“ в България.
128	С5.11: Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения, базирани на природата, при опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“	Цел	Възстановяване на свързаните с климата екосистеми посредством природосъобразни решения		Хектари	0	150	T2	2025	Възстановяване на 150 хектара местообитания чрез природосъобразни решения в съответствие с одобрените технически планове за залесяване.

## **Е. КОМПОНЕНТ 6: Устойчиво селско стопанство**

Този компонент на българския план за възстановяване и устойчивост има за цел да засили устойчивото управление и конкурентоспособността на българския селскостопански сектор в контекста на екологичния преход.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за 2019 и 2020 г., в които се препоръчва съсредоточаване на политиките, свързани с инвестициите, върху екологичния преход (специфична за държавата препоръка 3 от 2019 г. и специфична за държавата препоръка 3 от 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01).

### **Е.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

#### **Реформа 1 (С6.R1): Актуализиране на стратегическата рамка на аграрния сектор:**

Целта на мярката е да се адаптира стратегическата рамка на българския аграрен сектор, за да бъде съвместима с ангажиментите на страната, произтичащи от целите на ООН за устойчиво развитие и Европейския зелен пакт.

Мярката се състои в приемането на националната програма за действие, допринасяща за постигането на целите на стратегията „От фермата до трапезата“ до 2030 г., насочена към насърчаване на зелени инвестиции, устойчиво управление на природните ресурси (вода, почва, въздух), адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него. Програмата определя рамка за управление и опазване на околната среда и природните ресурси в областта на селското стопанство.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### **Инвестиция 1 (С6.И1): Фонд за насърчаване на технологичния и екологичния преход на селското стопанство**

Целта на мярката е да допринесе за справяне с проблемите, които възпрепятстват конкурентоспособността и устойчивостта на българския аграрен сектор, и да ускори адаптирането на сектора към изменението на климата, екологизирането на неговото производство и цифровата му трансформация.

Мярката се състои в създаването на фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство. Фондът предоставя подкрепа на земеделските стопани за изпълнението на дейности, гарантиращи опазването на околната среда и смекчаването на последиците от изменението на климата, въвеждането на иновативни производствени и цифрови технологии, технологии за производство и организация в селското стопанство, автоматизирането на работните процеси и скъсяването на веригите на доставка. Фондът насърчава инвестициите в три направления: 1) технологична и екологична модернизация; 2) центрове за подготовка за предлагане на пазара и съхранение на плодове и зеленчуци; и 3) ефективно управление на водите в земеделските стопанства.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). По-специално, поканата за представяне на предложения в рамките на фонда трябва да включва критерии за допустимост на проектите, осигуряващи спазване на техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) от страна на подкрепените проекти чрез списък на изключените дейности/активи и изискване за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Направлението относно ефективното управление на водите в земеделските стопанства предоставя подпомагане само за инвестиции, които гарантират, че въздействието върху водните обекти е такова, че се очаква те да запазят добро състояние след инвестициите, като се вземат предвид бъдещите прогнози за въздействието на изменението на климата в редица сценарии.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 март 2026 г.

#### Инвестиция 2 (С6.12): Цифровизация на процесите от фермата до трапезата

Целта на мярката е да се улесни автоматизираният обмен на данни между администрацията и земеделските стопани, за да се гарантира по-ефикасен и единен поток от данни и да се избегне необходимостта от поддържане на излишни формати на документи.

Мярката се състои в създаването на централизирана електронна информационна система в земеделието с няколко модула, които дават възможност за: 1) употребата на препарати за растителна защита и торове чрез дигитализация на дневниците за тяхната употреба; 2) контрол на употребата на антимикробни ветеринарно медицински продукти; 3) проследяване от първичното производство до крайното потребление на принципа на уникален идентификационен код с цел информираност на потребителите и стимулиране производството на качествена и достъпна храна; 4) онлайн обучение, вкл. съдържание на обучителните модули и консултации на земеделски стопани. Мярката включва също така създаването на комуникационна мрежа от полеви датчици и датчици за дъжд, която да предоставя информация за влажността на почвата, температурата на въздуха и почвата и валежите.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.

#### **Е.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
131	С6.R1: Актуализиране на стратегическата рамка на аграрния сектор;	Ключов етап	Приемане на националната програма за действие, допринасяща за постигането на целите на стратегията „От фермата до трапезата“ до 2030 г.	Приемане от Министерския съвет				T4	2023	Националната програма за действие, допринасяща за постигането на целите на стратегията „От фермата до трапезата“ до 2030 г., определя рамка за управление и опазване на околната среда и природните ресурси в областта на селското стопанство. Програмата е насочена към насърчаване на зелени инвестиции, устойчиво управление на природните ресурси (вода, почва, въздух), адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него. Програмата за действие се придружава от създаването на специален механизъм за мониторинг и докладване относно нейното изпълнение.
132	С6.R1: Актуализиране на стратегическата рамка на аграрния сектор;	Цел	Увеличаване на дела на биологичното земеделие, което в съобразено с изискванията на екологичния и цифровия преход		% (процент)	2,3	5	T2	2026	Националната програма за действие, допринасяща за постигането на целите на стратегията „От фермата до трапезата“ до 2030 г., ще стимулира земеделските стопани да адаптират своите практики и ще доведе до увеличаване на дела на биологичното земеделие. Процентът на биологичната площ в хектари от общата използвана земеделска площ ще се увеличи от 2,3 % през 2019 г. на 5 % през 2025 г. въз основа на статистическите данни на Евростат за биологичното земеделие, които ще бъдат публикувани през 2026 г.
133	С6.I1: Фонд за насърчаване на технологичния и	Ключов етап	Сключване на споразумения за отпускане на безвъзмездни	Оповестяване на възлагането от Министерството на земеделието				T1	2024	Съобщаване на предоставянето на споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по трите направления на фонда:

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	екологичния преход на селското стопанство		средства за подпомагане по линия на фонда с цел насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство							<ul style="list-style-type: none"> <li>- технологична и екологична модернизация;</li> <li>- центрове за подготовка за предлагане на пазара и съхранение на плодове и зеленчуци;</li> <li>- ефективно управление на водите в земеделските стопанства.</li> </ul> <p>Споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства трябва да отговарят на критериите за допустимост на съответните покани за представяне на предложения, които гарантират, че избраните проекти спазват техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез списък на изключените дейности/активи и изискване за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Направлението относно ефективното управление на водите в земеделските стопанства предоставя подпомагане само за инвестиции, които гарантират, че въздействието върху водните обекти е такова, че се очаква те да запазят добро състояние след инвестициите, като се вземат предвид бъдещите прогнози за въздействието на изменението на климата в редица сценарии.</p>
134	С6.11: Фонд за насърчаване на технологичния и екологичния	Цел	Брой на бенефициерите на проекти, получили		Брой	0	630	T1	2026	Фондът има за цел да подкрепи най-малко 630 проекта. Проектите, на които са отпуснати безвъзмездни средства, трябва да преследват целите на фонда и да спазват изискванията на принципа за

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	преход на селското стопанство		подкрепа чрез фонда							ненанасяне на значителни вреди, посочени в ключов етап 133.
135	С6.12: Цифровизация на процесите от фермата до трапезата	Ключов етап	Възлагане на договори за 1) софтуерни решения за електронна информационна система в земеделието и 2) комуникационна мрежа от полевни датчици и датчици за валежи	Оповестяване на възлагането от Министерството на земеделието				T4	2023	Двата договора осигуряват: 1) разработване на софтуерни решения за улесняване на интегрирането на административни информационни системи в единна платформа за автоматизиран обмен на данни между администрацията и земеделските стопани и 2) създаване на комуникационна мрежа от полевни датчици и датчици за дъжд, която да предоставя информация за влажността на почвата, температурата на въздуха и почвата и валежите. Платформата, разработена по договор 1, включва следните модули, позволяващи 1) употребата на препарати за растителна защита и торове чрез дигитализация на дневниците за тяхната употреба; 2) контрол на употребата на антимикробни ветеринарно медицински продукти; 3) проследяване от първичното производство до крайното потребление; 4) онлайн обучение, вкл. съдържание на обучителните модули и консултации на земеделски стопани.
136	С6.12: Цифровизация на процесите от фермата до трапезата	Ключов етап	Приключване и предоставяне на напълно функционираща 1) електронна селскостопанска информационна система и 2)	Подписване на приемо-предавателни протоколи от възлагащия орган, потвърждаващи, че електронната информационна				T4	2025	Електронната информационна система в земеделието и комуникационната мрежа от полевни датчици и датчици за дъжд включват модулите и функциите, определени в ключов етап 136.



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			комуникационна мрежа на датчици за поле и датчици за дъжд	система в земеделието и комуникационната мрежа от полски датчици и датчици за дъжд са напълно функциониращи.						

## **Ж. КОМПОНЕНТ 7: ЦИФРОВА СВЪРЗАНОСТ**

Този компонент на българския план за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които имат за цел изграждането на модерна и сигурна цифрова инфраструктура и максималното увеличаване на достъпа до онлайн услуги за гражданите, предприятията, публичните администрации и институции, особено в селските и отдалечените райони.

Инвестициите, включени в този компонент, се отнасят до широкомащабното разгръщане на цифрова инфраструктура и изграждането, развитието и оптимизирането на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа.

Реформите, включени в този компонент, имат за цел да допринесат за разработването и прилагането на ефективна политическа и регулаторна рамка, за ефективното използване на радиочестотния спектър за развитието на 5G мрежи и услуги и за създаването на благоприятна инвестиционна среда.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки на Съвета за 2019 г. и 2020 г. и пряко или косвено ще допринесе за третиране на аспектите на специфичната за всяка държава препоръка за 2019 г. и 2020 г. По-специално реформите и инвестициите, включени в този компонент, допринасят за увеличаване на „пригодността за заетост чрез укрепване на цифровите умения“ (специфична за всяка държава препоръка 4, 2019 г.), за подобряване на достъпа до работа от разстояние и за насърчаване на цифровите умения и равния достъп до образование (специфични за държавата препоръки 2 и 2020), както и за съсредоточаване на инвестициите върху екологичния и цифровия преход (специфична за всяка държава препоръка 3, 2020 г.), свеждане до минимум на административната тежест за дружествата чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на цифровото управление (специфична за всяка държава препоръка 4, 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

### **Ж.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

#### **Реформа 1 (C7.R1): Разработване и прилагане на ефективна политическа и регулаторна рамка**

Реформата подобрява стратегическата, политическата и регулаторната рамка чрез изменения в Закона за електронните съобщения, насочени към осигуряване на по-ефективно, ефикасно и координирано използване на радиочестотния спектър; развитие на пазара на електронните съобщения; поддържане на условия за ефективна конкуренция; създаване на условия за изграждане и развитие на мрежи с много голям капацитет, включително 5G мрежи; подобряване на защитата на интересите на гражданите и правата на крайните ползватели,

включително на хората с увреждания.

Реформата допълва други минали действия, като например:

- Актуализирания национален план за широколентова инфраструктура за достъп от следващо поколение „Свързана България“. Актуализираният план беше приет през август 2020 г., като в него се очертават националните цели и приоритети на европейско равнище до 2025 г. и след това;
- Стратегическият подход към цифровата трансформация чрез рамката „Цифрова трансформация на България за периода 2020—2030 г.“, създаден през юли 2020 г.

Изпълнението на тази мярка ще приключи до 31 декември 2021 г.

### **Реформа 2 (C7.R2): Ефективно използване на радиочестотния спектър**

Целта на реформата е да се преодолеят предизвикателствата, свързани с готовността за навлизане на 5G, и да се насърчи ускореното разполагане на 5G мрежите. Предвидени са следните дейности:

- Намаляване на таксите за радиочестотен спектър, считано от 1 януари 2021 г. (размерът на еднократната такса беше намален с 50 %, а годишната такса за използване на радиочестотния спектър — с 35 %);
- Ускорен процес по отдаване на спектър в обхватите 700 MHz, 2,6 GHz, 3,6 GHz и 26 GHz.

Изпълнението на тази мярка ще приключи до 30 юни 2023 г.

### **Реформа 3 (C7.R3): Създаване на благоприятна инвестиционна среда**

Реформата има за цел да отговори на ключовите препоръки в общия инструментариум за свързаност на Съюза<sup>47</sup> и:

- рационализира процедурите за издаване на разрешителни за изграждане, поддръжка, оборудване и/или подобряване на радиопредавателните системи, както и тяхната подмяна или допълване чрез сглобяване или разглобяване на елементи от радиопредавателната система;
- разширява правото на достъп до съществуващата физическа инфраструктура, контролирана от органи от публичния сектор, за търговските оператори, когато последните нямат интерес от изграждането на такива мрежи или биха възприели споделеното използване като възможност за намаляване на инвестиционните си разходи;

Изпълнението на тази мярка ще приключи до 30 юни 2021 г.

### **Инвестиция 1 (C7.I1): Широкомасабно разгръщане на цифрова инфраструктура**

Действията в рамките на тази инвестиция имат за цел:

- Развитие на държавната опорна мрежа (Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация — „ЕЕСМ“) чрез увеличаване на

---

<sup>47</sup> [https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc\\_id=75185](https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185)

нейния преносен капацитет и осигуряване на свързаност с всички общински центрове.

- Осигуряване на свръхвисокоскоростна интернет свързаност за университети и научноизследователски организации.
- Подкрепа за разгръщането на мрежи с много голям капацитет („ММГК“) в селските и слабо населените райони.

***Стълб А — Развитие на държавната опорна мрежа чрез увеличаване на нейния преносен капацитет и осигуряване на свързаност с всички общински центрове***

Действията по този стълб ще модернизират ЕЕСМ на публичната администрация и ще разширят мрежата до допълнителни 185 общински центъра, ще осигурят сигурни, устойчиви на кибератаки комуникации и интернет със защита тип „чиста тръба“ за нуждите на правителството и националната сигурност, и ще осигурят оптически преносен капацитет към общински центрове и селища в „белите райони“, където ширококолентовите услуги за гражданите и предприятията не са достъпни поради „неефективност на пазара“.

Изпълнението на този проект ще даде възможност за достъп на доставчиците на услуги от обществен интерес до ширококолентов интернет и/или пренос на данни в точките за достъп, за да се предоставят електронни услуги на гражданите и предприятията, както и други образователни, социални и здравни услуги. Освен това, трябва да е възможно да се осигури скорост до 100 Gbps за конкретни потребители, като университети и научноизследователски организации, които трябва да се свържат с европейската научна мрежа GEANT и Националния суперкомпютърен център в София Хай Тек Парк.

***Стълб Б — Повишаване на свързаността в слабо населените, отдалечените и селските райони***

Дейностите по стълб Б следва да подпомагат внедряването на ММГК в слабо населените, отдалечените и селските райони. Целта на инвестицията е да се създадат условия за внедряване на ММГК в области с установена неефективност на пазара, в които търговските оператори не биха инвестирали поради липсата на икономическа жизнеспособност. Действието трябва да даде възможност на 350 000 души да имат достъп до услуги със скорост най-малко 1 Gbps.

Изпълнението на тези мерки ще приключи до 30 юни 2026 г.

***Инвестиция 2 (С7.12): Изграждане, развитие и оптимизиране на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа***

Това действие ще осигури национално покритие на системата TETRA на Министерството на вътрешните работи, ще увеличи броя на абонатите на системата от всички държавни институции и ще подобри капацитета и качеството на услугите. Предвиденото радиопокрытие на комуникационната система TETRA трябва да достигне 90 % за преносимите радиотерминали на TETRA и 95 % за мобилните радиотерминали на TETRA на територията на България.

Системата TETRA трябва да се използва като единна радиокомуникационна система за осигуряване на комуникационна среда за управление,

взаимодействие и координация в Министерството на вътрешните работи, както и в други правителствени структури, отговорни за предотвратяване на произшествия, бедствия и проблеми с националната сигурност.

Изпълнението на тази мярка ще приключи до 31 декември 2024 г.

**Ж.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
137	C7.R2: Ефективно използване на радиочестотния спектър	Ключов етап	Влизане в сила на постановлението за намаляване на таксите за радиочестотен спектър	Разпоредба в постановлението на Министерския съвет, указваща влизането в сила на намаляването на таксите за радиочестотен спектър				T1	2021	С постановлението на Министерския съвет се установява намаление на еднократната такса за ползване на радиочестотния спектър с 50 % и намаление на годишната такса за ползване на радиочестотния спектър с 35 %. Това се отнася до таксите по Закона за електронните съобщения, събирани от Комисията за регулиране на съобщенията.
138	C7.R2: Ефективно използване на радиочестотния спектър	Ключов етап	Изпълнение на разпределението на радиочестотен спектър в радиочестотната лента 26 GHz	Съобщаване за предоставянето на права за ползване в обхвата 26 GHz и подписване на договори				T4	2022	Подписването на договорите се предшества от стартирането и приключването на търговете и съобщаването за отдаване на спектър на операторите в обхвата 26 GHz. Радиочестотната лента се определя въз основа на критерии, гарантиращи прозрачност и насърчаване на конкуренцията при мрежите и основните услуги.
139	C7.R2: Ефективно използване на радиочестотния спектър	Ключов етап	Завършване на предоставянето на наличния честотен ресурс в радиочестотните ленти 700 MHz и 800 MHz	Съобщаване за предоставянето на права за ползване в обхватите 700 MHz и 800 MHz и				T1	2023	Подписването на договорите се предшества от стартирането и приключването на търг, както и уведомление за предоставянето на права за ползване на операторите на обхватите 700 MHz и 800 MHz. Търгът обхваща поне честотен ресурс

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
				подписване на договори						от 3x2x10 MHz в обхвата 700 MHz и честотен ресурс от 3x2x10 MHz в обхвата 800 MHz, при условие че се създадат санитарни зони около военните летища. Ресурсът за военна употреба и санитарните зони се договарят и признават от съответните държавни органи и мобилни оператори. Всеки от трите мобилни оператора в България трябва да разполага с 10+10 MHz в права и в обратна посока както в обхвата 700 MHz, така и в обхвата 800 MHz. Радиочестотната лента се определя въз основа на критерии, гарантиращи прозрачност и насърчаване на конкуренцията при мрежите и основните услуги. Процесът включва предварителен преглед на тръжните условия от Европейската комисия.
140	C7.R3: Създаване на благоприятна инвестиционна среда	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни промени за изпълнение на препоръките по Инструментарията за свързаност	Разпоредба в Закона за устройство на територията и в Решение 558 на Министерския съвет за влизане в				T4	2020	Законодателните промени гарантират, че: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Не се изисква разрешително за строеж за поддръжката, оборудването и/или подобряването на елементи на</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
				сила на законодателните промени						<p>радиопредавателните системи, както и за тяхната подмяна;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Свободният капацитет на оптичните мрежи, контролирани от органи от публичния сектор, може да бъде предоставен за използване от търговски оператори;</li> <li>- Публично финансираните инфраструктурни проекти трябва по подразбиране да изграждат защитни тръби и кабелни шахти по начин, който е отворен за ползване от всички оператори.</li> </ul>
141	C7.II: Широкомашабно разгръщане на цифрова инфраструктура	Цел	Точки за достъп с 1Gbps до държавната мрежа за доставчиците на услуги от общ интерес		Брой	0	1200	T4	2023	1200 доставчиците на услуги от общ интерес трябва да получат достъп до точки за достъп със скорост 1 Gbps. Доставчиците на услуги от общ интерес включват, наред с другото, административни органи, органи по сигурността и безопасността, образователни институции, агенции по труда, органи за социално подпомагане, здравни институции и органи за гражданска защита.
142	C7.II:	Цел	Точки за достъп с 10Gbps до		Брой	0	300	T2	2024	300 доставчиците на услуги от общ интерес трябва да получат



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	Широкомасщабно разгръщане на цифрова инфраструктура		държавната мрежа за доставчиците на услуги от общ интерес							достъп до точки за достъп със скорост 10 Gbps. Доставчиците на услуги от общ интерес включват, наред с другото, административни органи, органи по сигурността и безопасността, образователни институции, агенции по труда, органи за социално подпомагане, здравни институции и органи за гражданска защита.
143	C7.I1: Широкомасщабно разгръщане на цифрова инфраструктура	Цел	Точки за достъп с 200Gbps в университети и научни институти, свързани с мрежата GEANT		Брой	10	24	T2	2024	24 университета и научни института трябва да получат достъп до точки за достъп със скорост 200 Gbps. Точките за достъп за университетите и научните институти се разполагат в избрани комплекси и осигуряват 2x100 Gbps достъп до мрежовия портал GEANT в Българската академия на науките и до Националния суперкомпютърен център в София Хай Тек Парк.
144	C7.I1: Широкомасщабно разгръщане на цифрова инфраструктура	Цел	Общински центрове с нови възли за достъп до мрежи с много голям капацитет		Брой	0	100	T4	2024	Възлите за достъп (PoP — Points-of-Presence), изградени в общинските центрове, са част от държавната мрежа и са свързани към обекти за агрегиране или предварително агрегиране чрез 2x40 Gbps или

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										2x100 Gbps канали в права посока. Всеки възел за достъп дава възможност за ефективен достъп на едро до доставчици на услуги от общ интерес и телекомуникационни оператори.
145	С7.11: Широкомасабно разгръщане на цифрова инфраструктура	Цел	Население с достъп до мрежи с много голям капацитет със скорост от 1 Gbps или по-висока		Брой	0	100000	T4	2024	Целта трябва да даде възможност на 100 000 допълнителни хора да получат достъп до услуги със скорост най-малко 1 Gbps. Населените места, засегнати от тази мярка, трябва да са в селски и слабо населени райони, където няма пазарен интерес за изграждането на ММГК.
146	С7.11: Широкомасабно разгръщане на цифрова инфраструктура	Цел	Общински центрове с нови възли за достъп до мрежи с много голям капацитет		Брой	100	185	T2	2026	Възлите за достъп (PoP — Points-of-Presence), изградени в общинските центрове, са част от държавната мрежа и са свързани към обекти за агрегиране или предварително агрегиране чрез 2x40 Gbps или 2x100 Gbps канали в права посока. Всеки възел за достъп дава възможност за ефективен достъп на едро до доставчици на услуги от общ интерес и

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										телекомуникационни оператори.
147	С7.11: Широкомашабно разгръщане на цифрова инфраструктура	Цел	Население с достъп до мрежи с много голям капацитет със скорост от 1 Gbps или по-висока		Брой	100000	350000	T2	2026	Целта трябва да даде възможност на 250 000 допълнителни хора да получат достъп до услуги със скорост най-малко 1 Gbps, освен вече предвидените 100 000 души съгласно цел 145. Населените места, засегнати от тази мярка, трябва да са в селски и слабо населени райони, където няма пазарен интерес за изграждането на ММГК.
148	С7.12: Изграждане, развитие и оптимизиране на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа	Ключов етап	Възлагане на обществени поръчки за развитие на системата TETRA и на радиорелейна мрежа	Оповестяване на възлагането				T2	2022	Процедурите за възлагане на обществени поръчки се провеждат чрез открита и конкурентна тръжна процедура. Провеждат се две процедури за възлагане на обществени поръчки със следните теми: - Изграждане, развитие и оптимизиране на цифровата система TETRA и микровълнова мрежа, управлявани от Министерството на вътрешните работи, необходими за изграждането ѝ като единна радиокомуникационна система за осигуряване на

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										комуникационна среда за управление, взаимодействие и координация на държавните звена; - Доставка на терминални устройства и оборудване, необходими за добавяне на 14 000 абонати от всички държавни институции към мрежата TETRA.
149	C7.I2: Изграждане, развитие и оптимизиране на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа	Цел	Доставени устройства и оборудване за крайния потребител		Брой	20000	34000	T2	2024	Предоставят се устройства и софтуер за крайни потребители за свързване на радиотерминалите TETRA за нуждите на всички държавни институции за работа в системата TETRA. Устройствата за крайни потребители се използват за добавяне на нови абонати от държавните институции. Базовата линия от 20 000 се отнася до броя на терминалите/устройствата за крайни потребители, доставени през първата половина на 2022 г.
150	C7.I2: Изграждане, развитие и оптимизиране на цифровата система TETRA и	Цел	Доставени, инсталирани, интегрирани и пуснати в експлоатация		Брой	0	109	T4	2024	Нови стационарни, компактни и мобилни базови станции по стандарта TETRA или негов еквивалент се доставят, инсталират, въвеждат в

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	радиорелейната мрежа		нови стационарни, компактни и мобилни базови станции							експлоатация и се интегрират в съществуващата цифрова клетъчна радиосистема на Министерството на вътрешните работи. Това включва проектирането, изграждането, свързването и интегрирането.

### **3. КОМПОНЕНТ 8: УСТОЙЧИВ ТРАНСПОРТ**

Основната цел на компонента е да се повиши устойчивостта на транспортния сектор чрез реформиране на автомобилния и железопътния сектор, насърчаване на превозните средства с нулеви емисии, повишаване на безопасността на движението по пътищата и инвестиране в железопътния и интермодалния транспорт и устойчивата градска мобилност. Това включва инвестиции в модернизацията и цифровизацията на железопътния транспорт, нов подвижен състав с нулеви емисии, внедряване на Европейска система за управление на железопътното движение и чист обществен транспорт. Очаква се компонентът да допринесе за екологичния и цифровия преход, както и за по-балансиран териториален растеж.

Очаква се реформите и инвестициите по компонент 8 „Устойчив транспорт“ да допринесат за изпълнението на специфичните за държавата препоръки, отправени към България през 2019 г. и 2020 г., относно необходимостта инвестициите да бъдат съсредоточени в устойчивия транспорт.

Очаква се, че нито една от мерките в този компонент не нанася значителни вреди за екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземе предвид описанието на мерките в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C 58/01).

#### **3.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

##### Реформа 1 (K8.P1): Стратегическа рамка за транспорта

Реформата има за цел повишаване на устойчивостта на транспорта чрез актуализиране на националната стратегическа рамка в съответствие с Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 и определяне на конкретни цели за нейното изпълнение.

Тази реформа включва следните подмерки като основни области на интервенция:

##### 1.1 Комбиниран транспорт

Трябва да бъде разработен Национален план за развитие на комбинирания транспорт в България до 2030 г. с основна цел провеждане на политика за стимулиране и подпомагане на прехвърлянето на товарите към по-екологосъобразни видове транспорт. Планът трябва да включва пакет от целенасочени мерки за насърчаване на по-устойчив и по-малко замърсяващ транспорт, обхващащи (1) организационни и административни въпроси, (2) експлоатационни въпроси и подпомагане на услугата и (3) подобряване на инфраструктурата, включително оборудване на терминалите.

Реформата трябва да приключи до 30 юни 2022 г.

## 1.2 Железопътен сектор

Реформата трябва да допринесе за изпълнението на приоритетите в сектора на железопътния транспорт, определени в рамките на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 и нейните тригодишни планове за действие.

Целта на реформата е да се постигне по-високо качество, по-широко покритие и използване на пътническите железопътни услуги.

Реформата трябва да включва преглед на съществуващите договори за обществена услуга (ДОУ) за предоставяне на услуги за железопътен превоз на пътници, включително пазарна оценка, определяща обхвата на задълженията за извършване на обществени услуги, и възлагането на договорите за обществена услуга, чийто срок изтича между 2021 г. и второто тримесечие на 2026 г., чрез справедлива, недискриминационна и конкурентна процедура за възлагане в съответствие с приложимата към дадения момент правна уредба на ЕС. Това се отнася по-специално за пътническите железопътни услуги, за които трябва да бъде подписан нов договор за обществена услуга до 31 декември 2024 г. след справедлива, открита и недискриминационна конкурентна процедура за възлагане.

Реформата трябва да доведе и до по-голям технически капацитет за подготовка и изпълнение на проекти за железопътната мрежа на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T) (чието ниво на изпълнение към края на 2021 г. е 12 % спрямо целта за ЕС от 100 % до 2030 г.), достигане на покритие от 707 km при внедряването на Европейската система за управление на железопътното движение (ERTMS) по мрежата TEN-T до второто тримесечие на 2026 г., увеличаване с 15 % на общия брой пътници, използващи железопътен транспорт, до края на 2025 г. и намаляване на времето за пътуване с железопътен транспорт между най-големите български градове.

Реформата трябва да приключи до 30 юни 2026 г.

### Реформа 2 (K8.P2): Безопасност на движението по пътищата

Целта на реформата е подобряване на безопасността на движението по пътищата и намаляване на броя на жертвите на пътнотранспортни произшествия, тъй като процентът на смъртните случаи при пътнотранспортни произшествия в България е сред най-високите в ЕС.

Реформата включва създаването на концептуална рамка за ново управление на безопасността на движението по пътищата в единен интегриран стратегически документ за периода 2021—2030 г. и изпълнението на първия план за действие до 30 юни 2023 г.

Реформата трябва да доведе до премахването на най-малко 50 % от общия брой на опасните/критичните участъци за движението по пътищата и се очаква намаление с 30 % на смъртните случаи и тежките наранявания при пътнотранспортни произшествия до 2025 г. (в сравнение с 2019 г.).

Реформата трябва да приключи до 31 март 2026 г.

### Реформа 3 (К8.Р3): Устойчива градска мобилност

Целта на реформата е да се насърчи устойчивата градска мобилност чрез използване на планове за устойчива градска мобилност, интегрирани в териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво NUTS 2 (Номенклатура на териториалните единици за статистически цели) и в плановете за развитие на общините, както и оценка на тяхното изпълнение. В резултат на реформата 20 общини трябва да имат одобрени планове за устойчива градска мобилност и да получат подкрепа чрез закупуването на превозни средства за чист обществен градски транспорт с нулеви емисии и инсталирането на инфраструктура за зареждане.

Реформата трябва да приключи до 30 юни 2025 г.



#### Реформа 4 (К8.Р4): Интегриран обществен транспорт

Целта на реформата е да се допринесе за по-добрата интеграция на обществения транспорт и по този начин да се повишат качеството, свързаността, надеждността и ефективността на предоставяната услуга за превоз.

Реформата включва анализ на системата за обществен транспорт, както и преглед на съществуващата нормативна уредба. Въз основа на резултатите трябва да се приеме нов Закон за обществения транспорт, с който да се установи ясна нормативна уредба, даваща определение на обществения транспорт и на отговорностите и задълженията на субектите, които го извършват. Трябва да се създаде също така правна уредба за въвеждането на единна система за издаване на билети за транспорт най-късно до първото тримесечие на 2026 г. и на единна интегрирана транспортна схема, насочена към подобряване на ефективността на обществения транспорт в България.

Реформата трябва да приключи до 30 юни 2026 г.

#### Реформа 5 (К8.Р5): Електрическа мобилност

Реформите имат за цел да се стимулира развитието на транспорт с нулеви и ниски емисии в България чрез създаване на зони с ниски емисии в най-големите и най-замърсените градове, да се осигурят стимули за използването на превозни средства с нулеви емисии и да се разработи широка мрежа от инфраструктура за алтернативни горива (електрически зарядни станции).

По-специално с реформата трябва да се въведе нова правна уредба за насърчаване на разгръщането на инфраструктура за зареждане с електроенергия и превозни средства с нулеви емисии и за ограничаване на използването на най-замърсяващите превозни средства.

Реформата трябва да включва законодателни мерки за насърчаване на мобилността с нулеви емисии. Тя трябва да включва стимули и промени в нормативната уредба за изграждане на инфраструктура за електрически зарядни станции и стимули за увеличаване на електрическите превозни средства с нулеви емисии (както закупени от публични субекти чрез обществени поръчки, така и закупени/наети/притежавани от частни субекти или физически лица) в съответствие с принципа „замърсителят плаща“, като например схеми за бракуване на най-замърсяващите превозни средства (стандарт за емисии Евро 3 или по-нисък) и коригиране на данъците/таксите за собственост/регистрация въз основа на равнищата на емисиите. В резултат на реформата трябва да бъдат инсталирани 10 000 електрически зарядни станции, включително за бързо зареждане, на цялата територия на България, броят на регистрираните в държавата превозни средства с нулеви емисии (нови или употребявани автомобили) трябва да достигне общо 30 000 и трябва да бъдат въведени зони с ниски емисии в най-големите и най-замърсените градове на държавата.

Реформата трябва да приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 1 (К8.И1): Железопътен подвижен състав

Инвестицията включва закупуването чрез обществени поръчки на нови влакове, притежавани от българската държава и експлоатирани съгласно договора за

обществена услуга (ДОУ) от избраното(ите) за превозвач(и) предприятие(я): 42 оперативно съвместими електрически мотрисни влака с нулеви емисии с максимална скорост от 160 km/h, оборудвани с Европейската система за управление на железопътното движение (ERTMS) — 7 двуетажни и 35 едноетажни — за крайградски обществен пътнически железопътен транспорт и 20 оперативно съвместими едноетажни влакови композиции с двустранно (бутане-теглене) управление с нулеви емисии, включително оборудвани с ERTMS локомотиви с максимална скорост от 200 km/h, за междурегионален транспорт (за средни и дълги разстояния). С това закупуване трябва да се подобри конкурентоспособността на железопътния транспорт и да се даде възможност за значително прехвърляне на пътници от автомобилния към железопътния транспорт.

Трябва да бъдат закупени и 18 дистанционно управлявани маневрени локомотива с акумулаторна батерия.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

#### Инвестиция 2 (К8.И2): Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете

Основната цел на проекта е бордовата част на електрическите локомотиви с нулеви емисии и на електрическите мотрисни влакове с нулеви емисии да бъде оборудвана с Европейската система за управление на железопътното движение (ERTMS) — Европейската система за управление на влаковете (ETCS) — единна цифрова европейска система за сигнализация и контрол на скоростта, която гарантира оперативната съвместимост на националните железопътни системи. Тази технология намалява разходите за поддръжка на системите за сигнализация и увеличава скоростта на влаковете, капацитета на инфраструктурата и безопасността на железопътния транспорт.

Тази инвестиция трябва да включва инсталирането на оперативно съвместимо релсово оборудване за ETCS на 89 електрически локомотива и електрически мотрисни влака, което представлява значително увеличение спрямо сегашните 2 локомотива, оборудвани с тази технология. Тя обхваща следните стъпки:

- разработване на механизъм за разпределяне на финансирането, при който се взема предвид информацията за отговарящите на условията железопътни предприятия, включително броят влак-километри през последните 5 години, 10-годишен бизнес план за експлоатацията на оборудваните влакове и информация за осигуряването на собствено финансиране (тъй като от бенефициерите се очаква да финансират 50 % от общите разходи);
- въз основа на резултатите от предходната точка Национална компания „Железопътна инфраструктура“ ще обяви процедура по Закона за обществените поръчки за доставка, инсталиране, въвеждане в експлоатация, изпитване, получаване на разрешителни и обучение. Спечелилият участник ще достави оборудването за ETCS и ще извърши инсталирането в избрания подвижен състав.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 5 (К8.И5): Безопасност на движението по пътищата

С инвестицията се цели да се подобрят дейностите по управление на безопасността на движението по националните и общинските пътища. Трябва да бъдат проведени процедури за цялостно проучване на безопасността на пътната мрежа, за да се даде възможност за целенасочени инспекции по пътна безопасност и за предприемане на преки коригиращи действия.

Първо, инвестицията трябва да включва закупуването чрез обществени поръчки на специализирано оборудване за оценка на състоянието на пътната безопасност (например експлоатационни показатели на пътната повърхност и нейното функционално състояние). Второ, тя трябва да включва разработването и интегрирането на софтуерни приложения за управление и приоритизиране на дейностите за осигуряване на пътна безопасност, подобряването на потоците на движение на тежкотоварните превозни средства на граничните контролно-пропускателни пунктове, както и създаването на национална електронна система за подаване и обработване на сигнали, свързани с безопасността на пътната инфраструктура.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 декември 2024 г.

#### Инвестиция 6. Линия 3 на метрото в София

Инвестицията се отнася за изграждането на участък от линия 3 на метрото в София с обща дължина 3 km и с 3 гари, който ще осигури чиста, бърза и ефективна обществена услуга за превоз за пътници с интермодални връзки.

Инвестицията трябва да даде възможност за превоз на средно 7,6 милиона пътници годишно от 2026 г. нататък; очаква се това да доведе до намаляване на парниковите газове и замърсяването на въздуха в града, на броя на автомобилите в движение в града и до подобряване на обществения транспорт за жителите на града.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 декември 2025 г.

#### Инвестиция 7 (К8.И7): Екологосъобразна мобилност — пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност

С инвестицията се цели да се подкрепят мерките за устойчива градска мобилност в рамките на пилотна схема.

Тя обхваща 68 превозни средства за обществен транспорт с нулеви емисии (градски и междуградски), 27 електрически зарядни станции за превозни средства за обществен транспорт, разработване на интелигентни транспортни системи в 10 общини и интегрирани цифрови решения за подобряване на ефикасността и ефективността на обществения транспорт, както и инфраструктура за безопасна градска мобилност, насочена към уязвимите участници в пътното движение — пешеходците и велосипедистите.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 30 септември 2024 г.

### **3.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
161	К8.Р1: Стратегическа рамка за транспорта	Ключов етап	Влизане в сила на Националния план за развитие на комбинирания транспорт в България до 2030 г.	Влизане в сила на плана чрез одобрение от правителството				T2	2022	Националният план за развитие на комбинирания транспорт в България до 2030 г. трябва да влезе в сила чрез одобрение от Министерския съвет. Националният план за развитие на комбинирания транспорт в Република България до 2030 г. трябва да насърчава и улеснява преминаването към по-екологосъобразни видове транспорт — железопътен, по вътрешни водни пътища и морски — и да постига по-устойчиво и по-малко замърсяващо въздействие на транспорта с ясен план за действие, включващ цели, ресурси и график до 2030 г.
162	К8.Р1: Стратегическа рамка за транспорта	Ключов етап	Укрепване на капацитета за управление и изпълнение на железопътни проекти за TEN-T	Приключен независим одит				T4	2022	Отговорните органи за инвестиции в транспорта, като Национална компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ), Агенция „Пътна инфраструктура“ и Министерството на транспорта и съобщенията, трябва да подлежат на независим одит на тяхната организация, административен и технически капацитет за извършване на управление и координация, процедури за възлагане на обществени поръчки, финансово управление, мониторинг, вътрешен контрол на качеството и докладване. Одитът трябва да включва определянето на организацията, координацията и разпределението на отговорностите и ресурсите (брой и профил на персонала, други технически ресурси), необходими за подготовката и изпълнението на проектите за TEN-T с оглед на целта за завършване на основната мрежа на TEN-T до 2030 г.
163	К8.Р1: Стратегическа рамка за транспорта	Ключов етап	Укрепване на капацитета за управление и изпълнение	Мерки за изграждане на капацитет за				T4	2023	За да се подпомогне и ускори развитието на мрежата TEN-T, трябва да бъдат изпълнени целенасочени мерки на национално равнище за укрепване на капацитета на отговорните органи,

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			на железопътни проекти за TEN-T	изпълнение след независим одит						като Национална компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ), Агенция „Пътна инфраструктура“ и Министерството на транспорта и съобщенията, за управление и изпълнение на проектите за TEN-T с оглед на целта за завършване на основната мрежа на TEN-T до 2030 г. Приетите мерки за изграждане на капацитет трябва да бъдат основани на резултатите от независимия одит и да включват: <ul style="list-style-type: none"> <li>• определяне на подходящ брой квалифициран персонал (както е посочено в одита), подбран въз основа на прозрачна и състезателна процедура, за целите на подготовката и изпълнението на проектите за TEN-T;</li> <li>• определяне на ясен мандат за всеки отговорен субект, за да се гарантира, че средносрочните и дългосрочните планове за ефективност се изпълняват и се координират добре с другите субекти;</li> <li>• методи и процедури за осигуряване на приемственост в управлението на инвестициите и трансфера на знания с цел укрепване на институционалната памет.</li> </ul>
164	K8.P1: Стратегическа рамка за транспорта	Ключов етап	Пазарна оценка за железопътния сектор, определяща обхвата на задължението за извършване на	Публикуване на пазарната оценка на уебсайта на Министерството на транспорта				T2	2023	Преди да изготви процедурата за възлагане на посочения в ключов етап 165 нов договор за обществена услуга за железопътен превоз, националният компетентен орган трябва да оцени обхвата на задължението за извършване на обществена услуга за новия договор за обществена услуга (ДОУ), като използва т.нар. „SNCM тест“ в три етапа, произтичащ от съдебната практика на Общия съд на Европейския съюз (оценка на търсенето, оценка на това какви услуги биха могли

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			обществена услуга съгласно новия договор за обществена услуга за железопътен превоз							да се предоставят от оператори със свободен достъп/търговски оператори, оценка на това дали за постигане на целите на политиката може да се използва мярка, която нарушава конкуренцията в по-малка степен от възлагането на ДОУ), с цел да се гарантира, че е предоставена подходяща възможност за потенциални услуги с открит достъп/търговски услуги в съответствие с ДОУ (напр. в случай на наличие на рентабилни железопътни услуги по българската железопътна мрежа).
165	К8.Р1: Стратегическа рамка за транспорта	Ключов етап	Нов договор за обществена услуга (ДОУ) за железопътен превоз	Публикуване на решението за възлагане				T4	2024	<p>Трябва да бъде сключен новият договор за предоставяне на обществена услуга за железопътен превоз в България след справедлива, недискриминационна и конкурентна процедура за възлагане.</p> <p>Процедурата за възлагане трябва да е в съответствие с приложимата към момента на провеждането ѝ правна уредба на Съюза и надлежно да отразява резултатите от включената в ключов етап 164 пазарна оценка. При изготвянето на процедурата за възлагане се вземат предвид всички подходящи мерки, за да се гарантира премахването на всички потенциални пречки за достъпа до пазара, включително разделянето на договора на няколко обособени позиции с ограничен обем.</p> <p>Подвижният състав, експлоатиран съгласно ДОУ и притежаван от текущия оператор, се продава на следващия оператор на пазарна цена, която не включва/от която се приспада получената помощ.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>Новият договор трябва по-специално да включва следните клаузи:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Операторите трябва да са задължени да върнат на собственика подвижния състав в състоянието, в което е получен, като се вземе предвид нормалната амортизационна норма, за да може държавата да го предостави на следващия оператор на обществена услуга.</li> <li>- При изчисляването на компенсацията за транспортните оператори трябва да се вземе предвид публичното финансиране за превозните средства за целия им икономически полезен живот.</li> </ul>
166	К8.Р1: Стратегическа рамка за транспорта	Цел	Внедряване на ERTMS в TEN-T		Оборудвани с ERTMS железопътни линии от мрежата TEN-T (km)	217	707	T2	2026	Целта се отнася за дължината на оборудваните с ERTMS железопътни линии (измерена в километри) — от които 123 km на ниво 2 по съответния стандарт — от железопътната мрежа TEN-T в България в съответствие с посоченото в Регламента за TEN-T.
167	К8.Р1: Стратегическа рамка за транспорта	Цел	Увеличаване на броя на превозваните с железопътен транспорт пътници		Брой	21339500	24540425	T2	2026	Целта се отнася за увеличение с 15 % на годишния брой превозвани с железопътен транспорт пътници през 2025 г. в сравнение с базовата 2019 година (източник на данни: Национален статистически институт).
168	К8.Р1: Стратегическа рамка за транспорта	Цел	Време за пътуване за железопътната отсечка София — Пловдив — Бургас		Брой часове	6 часа и 40 минути	4 часа и 48 минути	T1	2026	Времето за пътуване на пътниците по железопътната отсечка с дължина 448 km между София, Пловдив и Бургас трябва да е 4 часа и 48 минути.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
169	К8.Р2: Безопасност на движението по пътищата	Ключов етап	Нова стратегия за безопасност на движението по пътищата и свързан с нея план за действие	Приемане от правителството				T4	2020	<p>Трябва да влязат в сила Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България за периода 2021—2030 г. и Планът за действие (2021—2023 г.).</p> <p>Новата стратегия за безопасност на движението по пътищата трябва да включва следните цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• намаляване на смъртните случаи и тежките наранявания вследствие на пътнотранспортни произшествия с 50 % до 2030 г. спрямо базовата 2019 година в съответствие с рамката на стратегията на ЕС за пътищата и визията за нулева смъртност;</li> <li>• интегрирано управление на всички свързани с пътната безопасност въпроси — задълбочена координация на съответните институции и укрепване на административния капацитет за управление на пътната безопасност (въз основа на проучвания, анализи, оценка на нуждите, приоритизиране и планиране, мониторинг, оценка и докладване);</li> <li>• социална отговорност и промени в поведението на участниците в пътното движение;</li> <li>• подкрепа за правоприлагането, ефективно предотвратяване на нарушаването на правилата за безопасност по пътищата и увеличаване на санкциите за нарушения на пътната безопасност;</li> <li>• повишаване на безопасността на превозните средства;</li> <li>• защита на уязвимите участници в пътното движение, например пешеходците и велосипедистите;</li> </ul>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<ul style="list-style-type: none"> <li>подобряване на реагирането при наранявания след пътнотранспортни произшествия.</li> </ul>
170	К8.Р2: Безопасност на движението по пътищата	Ключов етап	Изпълнение на новия план за действие за безопасност на движението по пътищата	Публикуване на доклад за напредъка с изпълнените действия				T2	2023	<p>В рамките на посочения в ключов етап 169 план за действие на националната стратегия за безопасност на движението по пътищата трябва да бъдат изпълнени набор от основни дейности. Това включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>изготвяне на секторни годишни планове за действие, 28 регионални годишни плана/програми за пътна безопасност и 265 общински плана/програми за пътна безопасност за всяка от трите години, с приоритизиране и планиране на инфраструктурни мерки с най-голямо въздействие върху пътната безопасност;</li> <li>прилагане на мерки за пътна безопасност в 28-те области/региона с акцент върху уязвимите участници в движението по пътищата в градските райони;</li> <li>изготвяне на 28 регионални доклада и резюме на националния доклад за всяка от трите години относно състоянието на елементите на пътната безопасност по националните и общинските пътища, както и по градските улици.</li> </ul> <p>Този процес трябва да бъде координиран и наблюдаван от Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ с персонал от обучени професионалисти.</p> <p>Трябва да бъде въведено задължение за редовно проследяване на процедурите за цялостна оценка</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										на безопасността на пътната мрежа по отношение на планирането, извършването на целенасочени инспекции по пътна безопасност и предприемането на преки коригиращи действия.
171	К8.Р2: Безопасност на движението по пътищата	Цел	Премахване на опасните/критичните участъци за движението по пътищата		Процентно намаление (%) в сравнение с 2019 г.	0	50	T1	2026	<p>Трябва да бъде постигнато намаление с 50 % на опасните/критичните участъци за движението по пътищата в България между края на 2019 г. и края на 2025 г. (източник на данни: Министерство на вътрешните работи).</p> <p>Пътните администрации (Агенция „Пътна инфраструктура“ и общините) трябва да предприемат действия на годишна база за премахване на такива участъци чрез проучвания за всеки участък от пътя и програми за приоритизиране на всички необходими дейности. Мерките се планират ежегодно в плановете/програмите на съответните администрации и се докладват на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“.</p> <p>Списъкът на критичните участъци за движението по пътищата се предоставя на службите на Комисията.</p>
172	К8.Р2: Безопасност на движението по пътищата	Цел	Намаляване на броя на жертвите на пътнотранспортни произшествия		Процентно намаление в сравнение с 2019 г. (%)	0	30	T1	2026	<p>Трябва да се намали годишният брой на смъртните случаи и тежките наранявания вследствие на пътнотранспортни произшествия между 2019 г. (базови данни) и 2025 г.</p> <p>Данните се отчитат в обобщен вид от Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
173	К8.РЗ: Устойчива градска мобилност	Ключов етап	Интегриране на устойчивата градска мобилност в териториалните стратегии и планирането на развитието	Влизане в сила на Интегрираните териториални стратегии и Планове за интегрирано развитие на общините				T3	2022	<p>Ключовият етап се отнася за подготовката и влизането в сила на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво NUTS 2 (Номенклатура на териториалните единици за статистически цели) с включени елементи за устойчива градска мобилност</li> <li>Планове за интегрирано развитие на общините с включени в тях планове за устойчива градска мобилност.</li> </ul> <p>Интегрираните териториални стратегии за регионите за планиране от ниво NUTS 2 трябва да определят целите и приоритетите за развитие за всеки от шестте региона за планиране, както и необходимите за тяхното изпълнение мерки. Интегрираните териториални стратегии трябва да включват елементи за планиране на устойчивата градска мобилност на регионално ниво.</p> <p>Планове за устойчива градска мобилност на общините трябва да са част от Планове за интегрирано развитие на общините.</p>
174	К8.РЗ: Устойчива градска мобилност	Ключов етап	Оценка на изпълнението на планове за устойчива градска мобилност	Публикуване на междинна оценка				T2	2025	<p>Компетентният орган трябва да оцени изпълнението на посочените в ключов етап 173 планове за устойчива градска мобилност. С оценката трябва да се прецени степента на изпълнение и постигане на цените на Планове за интегрирано развитие на общините и включените в тях планове за устойчива градска мобилност.</p> <p>Изпълнението на планове за устойчива градска мобилност трябва да бъде част от междинната</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>оценка на Плановете за интегрирано развитие на градските общини, в която да се съдържат данни за това колко общини изпълняват плановете за устойчива градска мобилност.</p> <p>Междинната оценка на Плановете за интегрирано развитие на общините трябва да включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• оценка на първоначалните резултати от изпълнението;</li> <li>• оценка на степента, в която са постигнати съответните цели;</li> <li>• оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;</li> <li>• извлечени поуки и препоръки.</li> </ul>
175	К8.Р4: Интегриран обществен транспорт	Ключов етап	Анализ на системата за обществен транспорт и преглед на нейната нормативна уредба	Публикуване на анализа от компетентния орган				T1	2023	<p>Ключовият етап се отнася за анализ на системата за обществен транспорт в България, който да послужи за основа на предложението на правителството за посочения в ключов етап 176 нов Закон за обществен транспорт.</p> <p>В анализа трябва да бъдат идентифицирани проблемите и слабостите в системата за обществен транспорт и да бъдат предложени подходящи нормативни решения, включително административни или законодателни промени, за да се гарантира подобряването на услугата за превоз.</p> <p>Той трябва да включва анализ на добрите практики от други държави — членки на ЕС, и да бъде изготвен след консултации със съответните представители на администрацията, бизнеса, НПО и организацията на гражданското общество,</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										представляващи заинтересованите страни в областта на обществения пътнически транспорт.
176	К8.Р4: Интегриран обществен транспорт	Ключов етап	Нова нормативна уредба за обществен транспорт	Влизане в сила на новия Закон за обществен транспорт				T1	2024	<p>Трябва да влезе в сила новото законодателство, уреждащо възлагането, експлоатацията и управлението на обществен транспорт с цел интегрирането му в единна национална транспортна схема. В новия закон трябва да бъдат отчетени резултатите от посочения в ключов етап 175 анализ.</p> <p>Новата правна уредба трябва да гарантира еднакви условия на конкуренция за всички оператори за обществен транспорт и прозрачност при избора на обществени превозвачи от страна на публичните органи и да разшири възможностите за създаване на конкурентен транспортен пазар за обществени превозни услуги, като се подкрепя цифровизацията и се увеличава използването на обществен транспорт.</p> <p>Новото законодателство трябва да установи ясна нормативна уредба, даваща определение на обществен транспорт, правните субекти, които участват във въвеждането в експлоатация на подвижния състав и в извършването на транспорта, техните отговорности и задължения, включително принципите и правилата за тяхната работа, и процеса на въвеждане в експлоатация и координация при предоставянето на превозните услуги.</p> <p>В новото законодателство трябва да бъдат предвидени:</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<ul style="list-style-type: none"> <li>- количествените и качествените характеристики, свързани с извършването на обществената услуга за пътнически превоз на територията на държавата, обхващащи всички видове обществен транспорт;</li> <li>- правата и отговорностите на възлагащите органи, операторите и пътниците;</li> <li>- единни правила за обществения превоз на пътници като единна система с интегрирана национална транспортна схема, както и единен стандарт за качеството на превозната услуга;</li> <li>- правната уредба за въвеждането, най-късно до първото тримесечие на 2026 г., на услуга за единен билет и единна интегрирана транспортна схема, обхващаща допълнителни линии, обслужвани от всички видове транспорт;</li> <li>- система за финансиране на опазването и поддръжката на публичните инфраструктури, в която се отчитат разходите за околната среда.</li> </ul>
177	К8.Р4: Интегриран обществен транспорт	Ключов етап	Въвеждане на услугата за единен билет за обществения транспорт	Въвеждане на пазара				T1	2026	Трябва да бъде въведен за обществеността посоченият в ключов етап 176 единен билет. Билетът трябва да дава възможност на всяко пътуващо в България лице да закупи един документ за пътуване за всички видове обществен транспорт за предварително определен период от време.
178	К8.Р5: Електрическа мобилност	Ключов етап	Закон за насърчаване на електрическата мобилност	Влизане в сила				T2	2023	Законът трябва да има за цел ускоряване на електрификацията на автомобилния транспорт в България и намаляване на свързаните с него емисии на парникови газове и замърсяване на въздуха.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>Законът трябва да позволи и да стимулира разширяването на инфраструктурата за електрически зарядни станции в цялата държава. Това трябва да включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- опростяване на процедурите за свързване на зарядните станции към електроенергийната мрежа и процедурите за изграждане на такива станции,</li> <li>- нормативно задължение за общините да осигурят места за зарядни устройства на поне две места за паркиране;</li> <li>- нормативно заложен стимул за електроразпределителните дружества да предоставят лесен достъп до електроенергийната мрежа;</li> <li>- въвеждане на преференциални финансови инструменти за малките и средните предприятия, които инвестират в изграждането и управлението на инфраструктура за зареждане с електроенергия.</li> </ul> <p>Законът трябва също така да въвежда стимули за навлизането на пазара на електрически превозни средства (ЕПС) и да е в съответствие с принципа „замърсителят плаща“, като включва специални мерки, например субсидии за превозни средства с нулеви емисии, диференциране на таксите/данъците за регистрация/собственост в зависимост от равнището на емисиите и схеми за бракуване на най-замърсяващите превозни средства (стандарт за емисии Евро 3 или по-нисък).</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
179	К8.Р5: Електрическа мобилност	Цел	Нови публични електрически зарядни станции		Брой	340	4000	T4	2024	<p>В България трябва да бъдат инсталирани и въведени в експлоатация електрически зарядни станции.</p> <p>Зарядните станции трябва да са публично достъпни през цялото време, а възлагането на обществените поръчки за тях трябва да се извърши чрез открити и конкурентни процедури. Регионалното разпределение трябва да е балансирано и да дава предимство на районите с най-големи задръствания. Местоположенията се избират въз основа на нуждите от пътища, пътническият капацитет на пътищата, нивото на задръствания на пътищата или конкретни свързани с бизнес развитието казуси.</p> <p>Новите зарядни станции трябва да включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- най-малко 20 станции за бързо зареждане с постоянен ток и с мощност от 1—2 MW, разположени в автомагистрални центрове на TEN-T;</li> <li>- най-малко 150 станции за бързо зареждане с минимална изходна мощност от 50 kW, изградени в междуградски пътни мрежи и градове.</li> </ul>
180	К8.Р5: Електрическа мобилност	Цел	Нови публични електрически зарядни станции		Брой	4000	10000	T2	2026	<p>В България трябва да бъдат инсталирани и въведени в експлоатация електрически зарядни станции.</p> <p>Зарядните станции трябва да са публично достъпни през цялото време, а възлагането на обществените поръчки за тях трябва да се извърши чрез открити и конкурентни процедури.</p>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>Регионалното разпределение трябва да е балансирано и да дава предимство на районите с най-големи задръствания. Местоположенията се избират въз основа на нуждите от пътища, пътническият капацитет на пътищата, нивото на задръствания на пътищата или конкретни свързани с бизнес развитието казуси.</p> <p>Новите зарядни станции трябва да включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- най-малко 30 станции за бързо зареждане с постоянен ток и с мощност от 1—2 MW, разположени в автомагистрални центрове на TEN-T</li> <li>- най-малко 325 станции за бързо зареждане с минимална изходна мощност от 50 kW, изградени в междуградски пътни мрежи и градове.</li> </ul>
181	К8.Р5: Електрическа мобилност	Цел	Зони с ниски емисии		Брой	0	3	T2	2025	Трябва да бъдат въведени зони с ниски емисии в поне три областни града, всеки с население над 100 000 жители и общо население от най-малко 1,5 милиона души. Тези зони с ниски емисии трябва да са насочени към областните градове с най-високи нива на замърсяване и да обхващат широкия градския център. В тези зони трябва да се забрани достъпът и движението на най-замърсяващите автомобили (стандарт за емисии Евро 3 или по-нисък).
182	К8.Р5: Електрическа мобилност	Цел	Регистрирани превозни средства с нулеви и ниски емисии		Брой	2500	15000	T2	2024	До средата на 2024 г. в България трябва да бъдат регистрирани нови или използвани превозни средства с нулеви и ниски емисии (т.е. електрически и водородни, включително хибридни електрически превозни средства с възможност за включване към електрическата

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										мрежа) (M1 — леки пътнически автомобили, N1 — леки търговски превозни средства; N2 и N3 — тежкотоварни превозни средства, въз основа на стандартите на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации). Базовата стойност се отнася за броя на регистрираните към края на 2020 г. такива превозни средства. За целите на мониторинга Националният статистически институт трябва да докладва официалните данни на Европейската обсерватория за алтернативни горива.
183	K8.P5: Електрическа мобилност	Цел	Регистрирани превозни средства с нулеви и ниски емисии		Брой	15000	30000	T2	2026	До средата на 2026 г. в България трябва да бъдат регистрирани нови или използвани превозни средства с нулеви и ниски емисии (т.е. електрически и водородни, включително хибридни електрически превозни средства с възможност за включване към електрическата мрежа) (M1 — леки пътнически автомобили, N1 — леки търговски превозни средства; N2 и N3 — тежкотоварни превозни средства, въз основа на стандартите на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации).  За целите на мониторинга Националният статистически институт трябва да докладва официалните данни на Европейската обсерватория за алтернативни горива.
184	K8.I1: Железопътен подвижен състав	Ключов етап	Договор(и) за доставка на нов железопътен	Подписване на договор(и) след открита(и) и				T1	2023	Трябва да бъде(ат) подписан(и) договор(и) след открита(и) публична(и) и недискриминационна(и)

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			подвижен състав с нулеви емисии за крайградски и междурегионални превози и маневрени локомотиви	конкурентна(и) процедура(и) за възлагане						<p>конкурентна(и) процедура(и) за възлагане за закупуване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- 42 електрически моторни влака (ЕМВ) за пътнически услуги в крайградския транспорт с максимална скорост от 160 km/h, оборудвани с бордова апаратура за ERTMS — 7 двуетажни ЕМВ с минимален капацитет от 300 места за сядане и 35 едноетажни ЕМВ с минимален капацитет от 200 места за сядане;</li> <li>- 20 влакови композиции с двустранно (бутане-теглени) управление за междурегионален транспорт, включително оборудвани с бордова апаратура за ERTMS локомотиви с максимална скорост от 200 km/h;</li> <li>- 18 дистанционно управлявани маневрени локомотива с акумулаторна батерия.</li> </ul> <p>Новият подвижен състав трябва да бъде с нулеви емисии в съответствие с принципа за ненаанасяне на значителни вреди.</p> <p>Българското Министерство на транспорта и съобщенията трябва да стане собственик на влаковите композиции (т.е. ЕМВ, влаковете с двустранно (бутане-теглени) управление и маневрените локомотиви с акумулаторна батерия). Съгласно договора за задължението за извършване на обществена услуга собствеността трябва да не може да бъде прехвърлена на избраното железопътно предприятие. Железопътното</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										предприятие в качеството си на оператор трябва да стане само временен ползвател/държател.
185	К8.И1: Железопътен подвижен състав	Цел	Въвеждане в експлоатация на нов железопътен подвижен състав с нулеви емисии (I)		Брой	0	35	T1	2025	<p>Целта се отнася за доставката и въвеждането и пускането в експлоатация на нов подвижен състав като първа част за доставка по посочения(те) в ключов етап 184 договор(и): 35 едноетажни електрически мотрисни влака с максимална скорост от 160 km/h и минимален капацитет от 200 места за сядане.</p> <p>Влаковете трябва да бъдат експлоатирани от железопътно(и) предприятие(я) за превоз на пътници по силата на договор за обществена услуга (ДОУ) за периода след 2024 г. ДОУ трябва да бъде възложен чрез конкурентна процедура в съответствие с приложимото към момента на провеждане на процедурата законодателство на Съюза.</p> <p>Притежаваният от компетентния орган нов железопътен подвижен състав трябва да бъде предоставен безплатно на операторите за железопътни пътнически превози по договори за обществена услуга, възложени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007.</p> <p>Операторите трябва да са задължени да върнат на собственика подвижния състав в състоянието, в което е получен, като се вземе предвид нормалната амортизационна норма, за да може държавата да го предостави на следващия оператор на обществена услуга.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
186	К8.И1: Железопътен подвижен състав	Цел	Въвеждане в експлоатация на нов железопътен подвижен състав с нулеви емисии (II)		Брой	35	80	T1	2026	<p>Целта се отнася за доставката и въвеждането в експлоатация на нов подвижен състав за доставка по посочения(те) в ключов етап 184 договор(и):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- 42 електрически моторни влака (ЕМВ) за пътнически услуги в крайградския транспорт с максимална скорост от 160 km/h, оборудвани с бордова апаратура за ERTMS — 7 двуетажни ЕМВ с минимален капацитет от 300 места за сядане и 35 едноетажни ЕМВ с минимален капацитет от 200 места за сядане;</li> <li>- 20 влакови композиции с двустранно (бутанетеглене) управление за междурегионален транспорт (включително оборудвани с бордова апаратура за ERTMS локомотиви с максимална скорост от 200 km/h);</li> <li>- 18 дистанционно управлявани маневрени локомотива с акумулаторна батерия.</li> </ul> <p>Новият подвижен състав трябва да бъде с нулеви емисии в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди.</p> <p>Влаковете трябва да бъдат експлоатирани от железопътно(и) предприятие(я) за превоз на пътници по силата на договор за обществена услуга (ДОУ) за периода след 2024 г. ДОУ трябва да бъде възложен чрез конкурентна процедура в съответствие с приложимата към момента на провеждане на процедурата уредба на Съюза.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>Притежаваният от компетентния орган нов железопътен подвижен състав трябва да бъде предоставен безплатно на операторите за железопътни пътнически превози по договори за обществена услуга, възложени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007.</p> <p>Операторите трябва да са задължени да върнат на собственика подвижния състав в състоянието, в което е получен, като се вземе предвид нормалната амортизационна норма, за да може българската държава да го предостави на следващия оператор на обществена услуга.</p>
187	К8.И2: Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете	Ключов етап	Механизъм за подбор на подпомагани оператори за железопътни превози за бордово оборудване за ERTMS/ETCS	Определяне и класиране на железопътните предприятия, които отговарят на условията за инсталиране на борда на бордово оборудване за ETCS				T3	2022	<p>Ключовият етап се отнася за процеса на подбор за разпределяне на средствата между железопътните предприятия (бенефициерите), който включва следните стъпки:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>i) пазарна консултация за получаване от железопътните превозвачи на данни за подвижния състав, който може да бъде модернизиран с бордово оборудване за ERTMS;</li> <li>ii) разработване на ясен механизъм за разпределяне на средствата между бенефициерите въз основа на критерии за ефикасност и ефективност на разходите;</li> <li>iii) определяне на допустимите бенефициери и класиране въз основа на критериите за ефикасност и ефективност на разходите.</li> </ul> <p>Трябва да бъде проведена открита, публична и недискриминационна конкурентна процедура за</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>подбора на железопътните предприятия, които да получат средства по програмата. В този контекст всеки бенефициер трябва да представи бизнес план с обосновка за минималния брой влак-километри годишно, които трябва да бъдат покрити при експлоатацията на оборудването. Трябва също така да бъде предоставена информация за осигуряването на собствено финансиране (тъй като от бенефициерите се очаква да финансират 50 % от общите разходи).</p> <p>В процедурата трябва да могат да участват всички лицензирани и сертифицирани железопътни предприятия в България.</p> <p>Всяко избрано железопътно предприятие трябва да декларира, че подвижният състав, отговарящ на условията за инсталиране на бордово оборудване за ERTMS в рамките на настоящата програма, трябва да бъде в редовна експлоатация в продължение на най-малко 10 години след инсталирането.</p> <p>Трябва да бъде оборудван само съществуващият електрически подвижен състав с нулеви емисии и с остатъчен икономически живот от най-малко 10 години. Ако има основателна причина дадена единица от подвижния състав да не бъде експлоатирана в продължение на най-малко 10 години, бенефициерите трябва да поемат задължението да прехвърлят за своя сметка бордовото оборудване на друг подвижен състав с нулеви емисии, който да бъде експлоатиран най-</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>малко за оставащото време до края на 10-годишния период.</p> <p>Избраният за подпомагане подвижен състав трябва да бъде прехвърлен на следващия оператор по договор за обществена услуга по пазарна цена, която не включва/от която се приспада получената от бенефициера помощ.</p>
188	К8.И2: Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете	Ключов етап	Договори за инсталиране на бордово оборудване за ERTMS (ETCS)	Подписване на договор(и) след открита(и) и конкурентна(и) процедура(и) за възлагане				T2	2023	След справедлива и недискриминационна процедура за подбор на доставчик(ци) на бордовото оборудване за ERTMS/ETCS на ниво 2 (в съответствие със стандарт 3/базов сценарий 3) трябва да бъдат подписани договорите с изпълнителя(ите) за доставка, инсталиране, въвеждане в експлоатация, изпитване, получаване на разрешителни и обучение на персонала на операторите за оборудването за ERTMS/ETCS.
189	К8.И2: Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете	Цел	Доставка и инсталиране на бордовото оборудване за ERTMS/ETCS		Брой единици	2	30	T2	2025	<p>Тази междинна цел се отнася за броя на единиците от подвижния състав (локомотиви и мотриси), в които трябва да бъде инсталирано и готово за експлоатация оборудване за ERTMS/ETCS на ниво 2.</p> <p>Избраният за подпомагане подвижен състав трябва да бъде продаден на следващия оператор по пазарна цена, която не включва/от която се приспада получената от бенефициера помощ.</p>
190	К8.И2: Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете	Цел	Доставка и инсталиране на бордовото оборудване за ERTMS/ETCS		Брой единици	36	89	T2	2026	Крайната цел се отнася за броя на единиците от подвижния състав (локомотиви и мотриси), в които трябва да бъде инсталирано и готово за експлоатация оборудване за ERTMS/ETCS на ниво 2.



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	та система за управление на влаковете		ERTMS/ETCS							експлоатация оборудване за ERTMS/ETCS на ниво 2.  Избраният за подпомагане подвижен състав трябва да бъде прехвърлен на следващия оператор по пазарна цена, която не включва/от която се приспада получената от бенефициера помощ.
197	К8.И5: Безопасност на движението по пътищата	Цел	Софтуерно приложение и специализирани превозни средства, с които да може да се подобри управление на безопасността на движението по пътищата, включително оценка на пътната инфраструктура		Брой	0	34	T4	2024	Целта се отнася за придобиването и пускането в експлоатация на оборудване за приоритизиране и планиране на инфраструктурни мерки за подобряване на безопасността на движението по пътищата въз основа на анализ на нуждите и отчитаща риска оценка.  Това трябва да включва: - доставка на 27 нови многофункционални модулни специализирани превозни средства; - доставка на 2 нови специализирани превозни средства за автоматизиран контрол на движението; - доставка на 2 нови специализирани превозни средства под формата на подвижна лаборатория за оценка на състоянието на пътната безопасност, например експлоатационни показатели на пътната повърхност и нейното функционално състояние; - разработване и интегриране на 3 нови софтуерни приложения за 1) управление, планиране и приоритизиране на дейности (за развитие и поддръжка на инфраструктурата) по (националните и общинските) пътища(та), 2) национална електронна система за докладване, предаване и обработка на сигнали, свързани с безопасността на пътната инфраструктура, 3) управление на по-равномерни потоци на движение

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>на тежкотоварните превозни средства на граничните контролно-пропускателни пунктове.</p> <p>Превозните средства трябва да бъдат с нулеви емисии (електрически/водородни) или да имат емисии под 50 g CO<sub>2</sub>/km в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.</p> <p>Всички предвидени превозни средства и софтуерни приложения трябва да бъдат използвани от Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“, Агенция „Пътна инфраструктура“ или общините изключително за наблюдение на пътната безопасност и поддръжка на пътищата.</p>
198	К8.И5: Безопасност на движението по пътищата	Цел	Цялостно проучване на безопасността на пътната мрежа		Брой обхванати от проучването километри от пътната мрежа (km)	0	13000	T4	2024	<p>Трябва да бъде извършено цялостно проучване на безопасността на пътната мрежа в България (обща дължина от 13 000 km), за да се оцени техническото състояние на пътната инфраструктура и нейната безопасност и да се извършат целенасочени инспекции по пътна безопасност.</p> <p>Чрез цялостна оценка на състоянието на пътната мрежа под формата на проучване трябва да бъдат определени най-критичните участъци, в които, ако получат подкрепа чрез подходящи инфраструктурни мерки, да бъде постигнато най-голямо подобрене на безопасността.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
199	К8.И6: Линия 3 на метрото в София	Ключов етап	Договори за строителство на нови участъци от линия 3 на софийското метро след открита и конкурентна тръжна процедура	Подписване на договори за строителните работи				T2	2022	<p>Трябва да бъдат подписани договорите за линия 3 на метрото в София след открита, публична и конкурентна процедура за възлагане.</p> <p>Договорите трябва да включват изграждането на 3 km линии на метрото и 3 гари по новия участък Хаджи Димитър — Левски от линия 3.</p> <p>Договорите трябва да предвиждат чиста градска транспортна инфраструктура за експлоатацията на подвижен състав с нулеви емисии, така че тази инфраструктура да се използва единствено от подвижен състав с нулеви емисии.</p>
200	К8.И6: Линия 3 на метрото в София	Цел	Напредък в завършването на нови участъци от линия 3 на метрото в София		Процент (%) на завършените строителни работи по новата линия 3	0	60	T3	2024	<p>Напредъкът в завършването на строителните работи по новия участък от линия 3 на метрото в София, по отношение както на 3-километровата линия, така и на 3-те станции, трябва да достигне 60 % (сертифицирано с надзорен доклад).</p> <p>Инфраструктурата на новия участък от линия 3 на метрото в София трябва да бъде използвана само за подвижен състав с нулеви емисии.</p>
201	К8.И6: Линия 3 на метрото в София	Цел	Нов участък от линия 3 на метрото в София		Брой километри нова линия и нови станции в експлоатация	0	3 / 3	T4	2025	<p>Трябва да бъдат завършени строителните работи по новата линия 3 на метрото в София и да започне използването на новият участък от линия 3 на метрото в София с обща дължина 3 km и 3 нови станции.</p> <p>Инвестицията трябва да обхваща новия участък Хаджи Димитър — Левски от линия 3 на метрото и да има годишен капацитет от 7,6 милиона пътници.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Инфраструктурата трябва да бъде използвана само за подвижен състав с нулеви емисии.
202	К8.И7: Екологосъобразна мобилност — пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност	Ключов етап	Договори за новите превозни средства за обществен транспорт с нулеви емисии	Подписване на договори за доставка на нови превозни средства за обществен транспорт с нулеви емисии след процедури за възлагане на обществени поръчки				Т3	2023	<p>Трябва да бъдат подписани договорите за доставка на 68 нови превозни средства с нулеви емисии за градски и междуградски обществен транспорт след открита и конкурентна процедура за възлагане.</p> <p>Съгласно подписаните договори превозните средства с нулеви емисии (автобуси и/или тролейбуси) трябва да бъдат доставени в съответствие с Директива (ЕС) 2019/1161 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за изменение на Директива 2009/33/ЕО за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства.</p> <p>Доставените превозни средства трябва да отговарят на следните изисквания в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“:</p> <p>а) автобуси с нископоставен под (категории М2 и М3) — само електрически и хибридни електрически с възможност за включване към електрическата мрежа;</p> <p>б) автобуси с високопоставен под (категории М2 и М3) — всички автобуси, които отговарят на изискванията по отношение на емисиите за тежкотоварни превозни средства (Евро VI).</p> <p>При изчисляването на компенсацията за</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>транспортните оператори във връзка с държавната помощ трябва да се вземе предвид публичното финансиране за превозните средства за целия им икономически полезен живот.</p> <p>След изтичането на срока на договора за обществена услуга финансираните превозни средства трябва да бъдат прехвърлени на компетентния орган (общината) или на следващия оператор за обществен транспорт безплатно или по пазарна цена след приспадане на публичната подкрепа (без да се включва/като се приспада помощта, получена от предприятието по договора за обществена услуга) — в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007.</p> <p>Операторите трябва да са задължени да върнат на собственика подвижния състав в състоянието, в което е получен, като се вземе предвид нормалната амортизационна норма, за да може държавата да го предостави на следващия оператор на обществена услуга.</p>
203	К8.И7: Екологосъобразна мобилност — пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност	Цел	Нови превозни средства с нулеви емисии		Брой превозни средства в експлоатация	0	68	T2	2024	<p>Трябва да бъдат закупени и пуснати в експлоатация нови превозни средства с нулеви емисии (автобуси и/или тролейбуси) за градски и междуградски обществен транспорт.</p> <p>Допустимите бенефициери трябва да представляват партньорства на градски общини и оператори за обществен транспорт, извършващи дейност в райони извън столицата и в по-слабо развити региони — на територията на 40-те големи градски общини, с изключение на 10-те най-големи общини, към 2021 г.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>Селските общини също трябва да бъдат считани за допустими като асоциирани партньори по проекта.</p> <p>Критериите за подбор трябва да включват:</p> <p>а) наличие на проекти/приоритети, определени в Плановите за интегрирано развитие на общините и Интегрираните териториални стратегии за развитие, за регионите от ниво NUTS 2;</p> <p>б) съответствие с плановите за устойчива градска мобилност (включени в Плановите за интегрирано развитие на общините или актуализирани в съответствие с тях).</p> <p>Трябва да бъде избран поне един проект на територията на всеки от шестте региона от ниво NUTS 2.</p> <p>Превозните средства с нулеви емисии (автобуси и/или тролейбуси) трябва да бъдат доставени в съответствие с Директива (ЕС) 2019/1161 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за изменение на Директива 2009/33/ЕО за насърчаването на чисти и енергийноэффективни пътни превозни средства.</p> <p>Превозните средства трябва да отговарят на следните изисквания в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“:</p> <p>а) автобуси с нископоставен под (категории М2 и М3) — само електрически и хибридни електрически с възможност за включване към електрическата мрежа;</p> <p>б) автобуси с високопоставен под (категории М2</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>и МЗ) — всички автобуси, които отговарят на изискванията по отношение на емисиите за тежкотоварни превозни средства (Евро VI).</p> <p>При изчисляването на компенсацията за транспортните оператори трябва да се вземе предвид публичното финансиране за превозните средства за целия им икономически полезен живот.</p> <p>След изтичането на срока на договора за обществена услуга финансираните превозни средства трябва да бъдат прехвърлени на компетентния орган (общината) или на следващия оператор за обществен транспорт безплатно или по пазарна цена след приспадане на публичната подкрепа (без да се включва/като се приспада помощта, получена от предприятието по договора за обществена услуга) — в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007.</p> <p>Операторите трябва да са задължени да върнат на собственика подвижния състав в състоянието, в което е получен, като се вземе предвид нормалната амортизационна норма, за да може държавата да го предостави на следващия оператор на обществена услуга.</p>
204	К8.И7: Екологосъобразна мобилност — пилотна схема за подкрепа на	Цел	Зарядни станции за превозни средства за обществен транспорт		Брой зарядни станции в експлоатация	0	27	Т3	2024	<p>Зарядните станции за превозни средства за обществен транспорт (електрически и/или водородни) трябва да бъдат изградени на обществени места и да са готови за експлоатация.</p> <p>Допустимите бенефициери трябва да представляват партньорства на градски общини и</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	устойчивата градска мобилност									оператори за обществен транспорт, извършващи дейност в райони извън столицата и в по-слабо развити региони — на територията на 40-те големи градски общини, с изключение на 10-те най-големи общини, към 2021 г. Селските общини също трябва да бъдат считани за допустими като асоциирани партньори по проекта.  Критериите за подбор трябва да включват следното: - наличие на проекти/приоритети, определени в Планове за интегрирано развитие на общините и Интегрираните териториални стратегии за развитие, за регионите от ниво NUTS 2; - съответствие с плановете за устойчива градска мобилност (включени в Планове за интегрирано развитие на общините или актуализирани в съответствие с тях). Трябва да бъде избран поне един проект на територията на всеки от шестте региона от ниво NUTS 2.
205	К8.И7: Екологосъобразна мобилност — пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност	Цел	Интелигентни и цифрови решения за транспорта в общините		Брой общини с нововнедрени интелигентни транспортни системи и/или други интелигентни цифрови решения	0	10	T3	2024	Трябва да бъдат създадени общини с нововнедрени интелигентни транспортни системи или приложени мерки за цифровизация на транспорта — интелигентно цифрово решение за подобряване на ефикасността и ефективността на обществения транспорт чрез системи за автоматизиран контрол на движението и друг вид контрол, откриване и локализиране на превозни средства или приоритизиране на превозните средства за обществен градски транспорт.
206	К8.И7: Екологосъобразна мобилност	Ключов етап	Инфраструктура за безопасна градска	Въведени нови инфраструктурни мерки за				T2	2024	Трябва да бъдат въведени нови инфраструктурни мерки за подобряване на безопасността по отношение на уязвимите участници в пътното



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	— пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност		мобилност, насочена към уязвимите участници в пътното движение — пешеходци и велосипедисти	безопасност на движението по пътищата за пешеходците и велосипедистите						<p>движение — пешеходците и велосипедистите в градските райони.</p> <p>Инфраструктурата трябва да включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изграждане на 5 пешеходни надлеза с достъп за лица с намалена подвижност;</li> <li>- осветление за пешеходни пътеки със 170 единици оборудване;</li> <li>- изграждане на велосипедна инфраструктура с дължина от 110 km;</li> <li>- инфраструктурни мерки за движението по пътищата, целящи нормализиране на движението по входните пътища в 15 общини.</li> </ul> <p>Критериите за подбор на местоположенията трябва да включват следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- състоянието на пътната безопасност в съответните общини (от гледна точка на инфраструктурата за защита на уязвимите участници в пътното движение) и очакваното въздействие по отношение на подобряването на пътната безопасност (смъртни случаи, намаляване на тежките наранявания);</li> <li>- наличие на проекти/приоритети, определени в Плановите за интегрирано развитие на общините и Интегрираните териториални стратегии за развитие, за регионите от ниво NUTS 2;</li> <li>- съответствие с плановите за устойчива градска мобилност (включени в Плановите за интегрирано развитие на общините или актуализирани в съответствие с тях).</li> </ul>

## **И. КОМПОНЕНТ 9: МЕСТНО РАЗВИТИЕ**

Този компонент на българския план за възстановяване и устойчивост има за цел да определи рамката за подобряване на конкурентоспособността и устойчивото развитие на регионите на държавата и да насърчи местното развитие. Компонентът е насочен и към управлението на водите, което е важен аспект на екологичния преход.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичните за държавата препоръки за 2019 и 2020 г., съгласно които следва да бъдат отчетени регионалните различия, а инвестициите и свързаните с тях политики да бъдат съсредоточени в областта на водите и на екологичния преход, по-специално екологичната инфраструктура (специфична за държавата препоръка 3 от 2019 г. и специфична за държавата препоръка 3 от 2020 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01).

### **И.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

Реформа 1 (K9.P1): Нов регионален подход с пряко въвличане на местните общности в управлението на средствата от европейските фондове и инструменти

Целта на мярката е да се насърчи прякото участие на местните общности във всеки регион на държавата в управлението на средствата от ЕС. Очаква се това да засили чувството за ангажираност на местно равнище и да повиши ефективността на политиката, като отговори на установените на местно равнище потребности по по-целенасочен начин.

Мярката се състои в законодателни промени, които засилват ролята на регионалните и местните органи в подготовката и изпълнението на интегрирани териториални стратегии и проекти, финансирани със средства от ЕС.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 30 юни 2022 г.

Реформа 2 (K9.P2): Продължаване на реформата във водния сектор

Целта на мярката е да се оптимизира нормативната уредба за водоснабдителните и канализационните услуги.

Мярката се състои в приемането на нов закон — Закона за водоснабдяването и канализацията, с който трябва да се предвидят условията за консолидиране при предоставянето на водоснабдителни и канализационни услуги и да се въведат еднакви условия по отношение на критериите за качество и ефективност на услугите, които трябва да бъдат изпълнени от ВиК операторите. Със законодателството трябва да се уточнят механизмите за определяне на тарифите и да се гарантира разходно ориентирано ценообразуване за ползването на

системите и на услугите, като същевременно се гарантира и финансовата устойчивост на операторите.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2023 г.

Инвестиция 1 (К9.И1): Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, включително пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 5 000 и 10 000 еквивалент жители

Целта на мярката е да се гарантира ефективно и устойчиво използване на водите в съответствие със законодателството на ЕС и националното законодателство в областта на водите.

Мярката се състои в изграждането, реконструкцията и модернизацията на водоснабдителни и канализационни системи и пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води в 13 агломерации и включените в тях населени места с големина между 5000 и 10 000 еквивалент жители. В съответствие с реформата във водния сектор проектът трябва да обхваща само инвестиции в агломерации на територията на консолидиран регионален ВиК оператор, за които са изготвени регионални проучвания за осъществимост.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

**И.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
207	К9.P1: Нов регионален подход с пряко въвличане на местните общности в управлението на средствата от европейските фондове и инструменти	Ключов етап	Ключов етап Изменения на нормативната уредба относно управлението на средствата от ЕС	Влизане в сила на измененията в Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове				T2	2022	С измененията в Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове трябва да се засили прякото участие на органите на регионално и местно равнище в управлението на средствата от ЕС чрез засилване на тяхната роля при разработването и изпълнението на интегрирани териториални стратегии и проекти. Съгласно тази преразгледана правна уредба Регионалните съвети за развитие (които включват представители на регионалните и местните органи) трябва да функционират като териториални органи, отговарящи за изпълнението на стратегическите документи на ниво регионално планиране и за предварителния подбор на проекти на местно равнище, които да бъдат финансирани със средства от ЕС, въз основа на интегрирани териториални стратегии за развитие.
208	К9.P2: Продължаване на реформата във водния сектор	Ключов етап	Влизане в сила на новия Закон за водоснабдяване и канализация	Влизане в сила				T1	2023	Със Закона за водоснабдяването и канализацията трябва да се уточнят механизмите за определяне на тарифите и да се гарантира разходно ориентирано ценообразуване за ползването на системите и на услугите, като същевременно се гарантира и финансовата устойчивост на операторите. Със закона трябва да се предвидят условията за консолидиране при предоставянето на водоснабдителни и канализационни услуги. С него трябва да бъдат въведени еднакви условия за цялата държава по отношение на критериите за качество и ефективност на услугите, които трябва да бъдат изпълнени от ВиК операторите в определените в закона срокове. Качеството на водоснабдителните и канализационните услуги трябва да се наблюдава от независим регулатор, чиито роли и отговорности се определят в закона.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
209	К9.И1: Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабителни и канализационни системи, включително пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 5000 и 10 000 еквивалент жители	Ключов етап	Възлагане на обществени поръчки за проектиране и изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води и водоснабителна и канализационна мрежа	Съобщаване за възложените договори от Българския ВиК холдинг				T4	2023	Възлагане на договори след успешно провеждане на обществени поръчки за проектиране и изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води и ВиК мрежа в 13 агломерации (Девня, Генерал Тошево, Павел баня, Дулово, Ахтопол, Крумовград, Девин, Гълъбово, Страджа, Долни чифлик, Съединение, Котел и Рогош — Скуtare). Договорът за всяка агломерация трябва да съдържа задължение към изпълнителя за пълно съответствие с изискванията на законодателството на ЕС в областта на околната среда (т.е. Директивата за ОВОС, Директивата за местообитанията, Рамковата директива за водите, Директивата за пречистването на градските отпадъчни води и Директивата за питейната вода). В съответствие с реформата във водния сектор договорите за 13-те агломерации трябва да обхващат териториите, обслужвани от консолидирани регионални ВиК оператори, и да се основават на регионални проучвания за осъществимост, изготвени по-рано за тези територии.
210	К9.И1: Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабителни и канализационни системи, включително пречиствателни станции за отпадъчни води за	Цел	Новопостроена/реконструирана водоснабителна мрежа, свързана с новопостроени/реконструирани пречиствателни станции за отпадъчни води		Km	0	250	T2	2026	Новоизградената/реконструираната водоснабителна мрежа трябва да бъде свързана към пречиствателни станции за отпадъчни води, които трябва да бъдат изградени/реконструирани като част от същата инвестиция. С инвестицията трябва да се осигури пречистването на отпадъчните води от 13 агломерации (Девня, Генерал Тошево, Павел баня, Дулово, Ахтопол, Крумовград, Девин, Гълъбово, Страджа, Долни чифлик, Съединение, Котел и Рогош — Скуtare), да се намалят загубите по водоснабителната мрежа и да се подобри качеството на питейната вода в тези агломерации.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	агломерациите между 5000 и 10 000 еквивалент жители									Осигуряването и експлоатацията на установената инфраструктура за питейна вода трябва да е в съответствие с Директивата за питейната вода (Директива (ЕС) 2020/2184).

## **Й. КОМПОНЕНТ 10: БИЗНЕС СРЕДА**

Този компонент има за цел да укрепи потенциала за устойчив растеж и да повиши цялостната устойчивост на българската икономика чрез преодоляване на предизвикателствата в цялостната бизнес среда и подобряване на институционалната рамка. Той включва реформи и инвестиции в области като правосъдието, борбата с корупцията, цифровизацията на публичната администрация, управлението на държавните предприятия, борбата с изпирането на пари, качеството на законодателния процес, обществените поръчки и механизмите за одит и контрол.

Мерките, включени в компонента, допринасят за изпълнението на специфичната за държавата препоръка 3 от 2019 г. във връзка с подобряването на бизнес средата и на специфичната за държавата препоръка 4 от 2020 г. във връзка със свеждането до минимум на административната тежест за дружествата чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на цифровото управление, осигуряване на ефективно функциониране на уредбата за несъстоятелността и увеличаване на усилията за осигуряване на адекватна оценка на риска, смекчаване на последиците, ефективен надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

### **Й.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

#### **Реформа 1 (K10.P1): Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие**

Целта на тази реформа е да се подобри достъпността, ефективността и предвидимостта на съдебната система.

Реформата включва годишни анализи на прилагането на правилата за електронно правосъдие, предвидени в Гражданския процесуален кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс, в т.ч. на правилата за връчване на съобщения и призовки на електронен адрес, възможност за заплащане на такси и други задължения към съда по електронен път, изготвяне на съдебните актове като електронен документ и подписването им с квалифициран електронен подпис, упражняване на процесуални права и извършване на процесуални действия в електронна форма, както и дистанционно провеждане на съдебни заседания.

Реформата включва още законодателни изменения на Административнопроцесуалния кодекс, които позволяват изготвянето на съдебни актове като електронни документи и подписването им с квалифициран електронен подпис. Освен това тя дава възможност за подаване на документи по електронен път и дистанционно провеждане на съдебни заседания.

Очаква се тези мерки да допринесат за инвестиции 1 и 2 във връзка с цифровизацията на правосъдието.

За да се подобри достъпът до правосъдие, реформата включва законодателни мерки за разширяване на обхвата на безплатната правна помощ и освобождаването от съдебни такси.

Накрая, реформата включва приемането на пътна карта за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека, в която са посочени конкретни мерки, срокове и отговорни институции.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2026 г.

#### Реформа 2 (K10.P2): Противодействие на корупцията

Целта на тази реформа е да продължи борбата с корупцията на всички равнища на публичната администрация, съдебната система и прокуратурата.

По-специално чрез тази реформа ще се:

- гарантира, че членовете на Гражданския съвет на Националния съвет за антикорупционни политики следят изпълнението на националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията и свързаната с нея пътна карта;
- изгради електронна платформа за обмен на информация, за да се улесни проверката на декларациите за имущество и интереси и установяването на конфликти на интереси;
- укрепи капацитетът на Инспектората към Висшия съдебен съвет за превенция и противодействие на корупцията чрез преглед на етичните насоки и провеждане на обучения. Това не води до увеличаване на дисциплинарните правомощия на Инспектората. Преди да преразгледа насоките и да организира обученията, Инспекторатът ще проведе консултации с Венецианската комисия;
- повиши интегритетът на служителите в държавната администрация чрез прилагане на механизъм за проверка на интегритета за служители в администрацията, заемащи длъжности с висок корупционен риск;
- въведат инструменти за противодействие на корупцията и насърчаване на почтеността в държавните предприятия чрез приемането на Кодекс за етично поведение, въвеждането на системи за управление на корупционния риск и мерки за повишаване на прозрачността;
- създаде орган за борба с корупцията, въз основа на съществуващата Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, с правомощия да разследва и използва доказателствата, които събира в наказателното производство, при спазване на подходящи правни гаранции за правата и свободите на физическите лица и предприятията.

С цел да се гарантира ефективността на наказателните разследвания и отчетността и наказателната отговорност на главния прокурор, с реформата ще се:

- въведе възможност за съдебен контрол върху постановлението на прокурора за отказ да образува наказателно производство и други мерки;



- ограничат правомощията на главния прокурор във връзка с надзора на законосъобразността на дейностите на прокурорите чрез въвеждане на съдебен контрол на прокурорските актове и въведе годишна отчетност от главния прокурор по отношение на разследванията и осъдителните присъди по дела за корупция;
- осигурят необходимите предпазни мерки и гаранции за независимост на разследванията на главния прокурор и неговите заместници.

Накрая, реформата включва законодателни мерки за защита на лицата, които подават сигнали за нарушения, и за уреждане на лобистките дейности в контекста на общественото вземане на решения.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2026 г.

#### Реформа 3 (K10.P3): Въвеждане на задължителна съдебна медиация

Целта на тази реформа е да се въведе задължителна медиация по някои граждански и търговски дела.

Това се постига чрез приемане на законови изменения в Гражданския процесуален кодекс и в Закона за медиацията, които предвиждат правно задължение за страните по определени граждански и търговски спорове да участват в съдебна медиация.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2022 г.

#### Реформа 4 (K10.P4): Укрепване на производствата по несъстоятелност

Целта на тази реформа е да се повиши ефективността на производствата по несъстоятелност и реструктуриране.

Това се постига чрез приемане на законодателни изменения в Търговския закон за транспониране на Директива (ЕС) 2019/1023, за да се реформират производствата по несъстоятелност и реструктуриране и да се гарантира използването на електронни средства в производствата по несъстоятелност, реструктуриране и опрощаване на задълженията, както и да се предвиди по-строго регулиране на професията на синдиците, инструменти за ранно предупреждение, задължения на директорите при вероятност от неплатежоспособност и правни гаранции, че при регистрирането на дружествата търговците регистрират действителни адреси за управление.

Реформата обхваща и мерки за изпълнение, включително обученията относно новата уредба на несъстоятелността за синдици и съдии, електронни инструменти за целите на комуникацията по време на производствата по несъстоятелност и реструктуриране, приемане на наръчници, кодекси, образци и насоки относно различните производства, както и събиране и публикуване на статистически данни.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 юни 2023 г.

#### Реформа 5 (K10.P5): Цифрова реформа на българския строителен сектор

Целта на тази реформа е да положи основите на цифровата трансформация на строителния сектор в България.

Това ще се постигне чрез разработването и приемането на Дългосрочна стратегия за въвеждане на строително информационното моделиране при проектирането, изпълнението и поддържането на строежите, както и пътна карта за нейното изпълнение. Проектите на стратегията и пътната карта се изготвят с подкрепата на проект REFORM/SC2020/089 „Подготовка и стартиране на цифрова реформа на българския строителен сектор“.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2023 г.

Реформа 6 (K10.P6): Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата

Целта на тази реформа е да се подобрят организацията, качеството и сигурността на регистрите в държавната администрация, да се увеличи потенциалът на електронното управление и да се намали административната тежест за гражданите.

Реформата установява необходимата нормативна уредба за създаването, поддържането и използването на електронни регистри чрез изменения на следните закони:

- Закона за електронното управление, с който се въвежда задължение за всички органи на изпълнителната власт да съхраняват, поддържат и актуализират регистрите в електронна форма;
- Закона за кадастъра и имотния регистър, който определя изискванията за съдържанието на имотните партиди в поземления регистър и отговорностите на съдиите по вписванията в процеса по създаването им;
- Закона за гражданската регистрация, който забранява на публичните административни органи да изискват документи, свързани с гражданското състояние на гражданите.

Очаква се тази реформа да допринесе за изпълнението на инвестиция 9 за цифровизиране на регистровите данни в публичната администрация.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2024 г.

Реформа 7 (K10.P7): Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия

Целта на тази реформа е да се подобри управлението на държавните предприятия.

За тази цел Министерският съвет приема:

- политика за държавната собственост, която включва обосновката и целите за участието на държавата в държавни предприятия (ДП), както и ролята на държавата в управлението на ДП и в изпълнението на политиката;
- годишни обобщени отчети за дейността на държавните предприятия към 2020 г.;
- програма за преобразуване на създадените със специални закони държавни предприятия въз основа на анализ на естеството на техните дейности — основно търговски или обществени функции.

Освен това, Агенцията за публичните предприятия и контрол приема доклад за оценка и потвърждаване на съответствието между състава на управителните

съвети на големите държавни предприятия и процедурите за подбор, определени в Закона за публичните предприятия.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 юни 2023 г.

#### Реформа 8 (K10.P8): Подобряване на рамката за борба с изпирането на пари

Целта на тази реформа е да се укрепят рамката за борба с изпирането на пари чрез гарантиране на правилното ѝ прилагане, приемане на план за действие за намаляване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, установени чрез националната оценка на риска, както и актуализиране на националната оценка на риска.

Това ще бъде постигнато чрез следните мерки:

- приемане на надзорни стратегии и насоки относно подхода към „видни политически личности“, както и преразглеждане на надзорните процедури за надзорните органи съгласно Закона за мерките срещу изпирането на пари с цел намаляване на рисковете от изпиране на пари и подобряване на прилагането на рамката за борба с изпирането на пари от задължените субекти под техен надзор;
- приемане на план за действие от Министерския съвет за намаляване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, установени чрез националната оценка на риска;
- приемане на актуализация на националната оценка на риска от изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително секторни оценки на риска за нестопанския сектор, на виртуалните активи и на схемите за предоставяне на гражданство на инвеститори.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2023 г.

#### Реформа 9 (K10.P9): Подобряване на качеството на законодателния процес

Тази реформа има за цел да подобри качеството и предвидимостта на законодателния процес в Народното събрание.

Това трябва да се постигне чрез разпоредби в Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, с които се гарантира, че:

- всички законопроекти, инициирани от народни представители, са придружени от предварителна оценка на въздействието;
- докладите на парламентарните комисии относно законопроектите включват обобщен преглед на становищата на заинтересованите страни и обобщеното становище на комисията; както и
- предложенията за изменения и допълнения на проект на законодателен акт, приет на първо четене, не могат да се отнасят до законодателни актове, различни от тези, чието изменение или допълнение е било предложено в първоначално представения проект на законодателен акт, освен при определени обстоятелства.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2021 г.

#### Реформа 10 (K10.P10): Обществени поръчки

Целта на тази реформа е да се подобри прозрачността и увеличи конкуренцията в процеса на възлагане на обществени поръчки.

По отношение на прилагането на процедури за договаряне на обществени поръчки без обявление („без покана за представяне на оферти“) и възлагане на поръчка при само една оферта, със законодателните изменения се гарантира редовно докладване, засилен контрол от страна на съответните агенции и ефективни и възпиращи санкции в случай на нарушения на правилата. Освен това се увеличават предварителните проверки на обществените поръчки във връзка със средствата на Съюза и се въвеждат нови стандартни електронни формуляри за обществените поръчки.

В резултат на това делът на процедурите на договаряне без обявление ще се намали значително, като същевременно се осигурява и намаляването на дела на поръчките само с една оферта.

Освен това законодателните изменения имат за цел да намалят броя на „вътрешните“ процедури за възлагане на обществени поръчки чрез въвеждане на забрана за преразпределяне на задачи към подизпълнители, изисквания за прозрачност и ефективни и възпиращи санкции в случай на неспазване на тези изисквания.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2025 г.

#### Реформа 11 (K10.P11): Разрастване България

Целта на тази реформа е да се насърчи развитието на високотехнологичния сектор в страната чрез подобряване на достъпа до капитал и талант, подобряване на средата за администриране на бизнес и насърчаване на предприемачеството.

Основните елементи на реформата са:

- въвеждане на процедура и изисквания за издаване на виза за стартъп компании;
- приемане на Закон за личния фалит;
- въвеждане на ново търговско дружество от по-гъвкав тип в Търговския закон;
- приемане на законова рамка за постигане на ускорена ликвидация на юридически лица;
- осигуряване на повече гъвкавост в нормативните условия за „дистанционна работа“.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2023 г.

#### Реформа 12 (K10.P12): Съвет за икономически анализи

Целта на реформата е да положи основите на процес на постепенно и устойчиво осигуряване на българското правителство със задълбочена академична икономическа експертиза, която да бъде отправна точка за подобряването на процеса на вземане на стратегически и дългосрочни икономически решения.

С реформата се създава Съвет за икономически анализ като консултативен орган, подпомаган от секретариат. Основният продукт от дейността на Съвета за икономически анализ ще бъде годишен доклад за състоянието на българската икономика.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2023 г.

#### Инвестиция 1 (K10.I1): Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата

Целта на тази инвестиция е да се увеличи цифровизацията на правосъдната система чрез надграждане на Единната информационна система на съдилищата.

Единната информационна система на съдилищата се модернизира, за да:

- се осигурят нови модули за електронно разпределяне и цифровизация на заповедните дела и за администриране на процедурите по медиация;
- се гарантира техническият капацитет на съдилищата да извършват своите задачи изцяло онлайн; както и
- се създадат допълнителни центрове за данни.

Очаква се с инвестициите да се подкрепи изпълнението на реформа 1 за достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2023 г.

#### Инвестиция 2 (K10.И2): Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване

Целта на тази инвестиция е да се увеличи цифровизацията в административните съдилища чрез модернизиране на Единната деловодно-информационна система.

Модернизирането ще даде възможност за редица нови функционалности на системата, включително въвеждането и автоматизирането на процеса на връчване на призовки на електронен адрес, дистанционен достъп до и подаване на документи по електронен път за гражданите, както и възможност за провеждане на дистанционни съдебни заседания в 28-те административни съдилища. То се подкрепя от пускането в експлоатация на хардуер за съхранение на данни в център за данни.

Очаква се с инвестициите да се подкрепи изпълнението на реформа 1 за достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 декември 2025 г.

#### Инвестиция 3 (K10.И3): Трансформация на съществуващата в прокуратурата информационна и комуникационна инфраструктура

Целта на тази инвестиция е да се увеличат цифровизацията и сигурността на обмена на информация в рамките на прокуратурата чрез модернизиране на вътрешната информационна и комуникационна инфраструктура.

Модернизирането се състои от:

- по-голям вътрешен обмен на данни в електронна форма;
- сигурен достъп от разстояние и електронна идентификация;
- автоматичен обмен на електронни данни с други правоприлагащи органи в България;
- интегрира вътрешната инфраструктура с Единния портал за електронно правосъдие; както и
- повишено ниво на киберсигурност и улесняване на спазването на изискванията за защита на данните.

Очаква се с инвестициите да се подкрепи изпълнението на реформа 2 за противодействие на корупцията.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2024 г.

#### Инвестиция 4 (К10.И4): Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността

Целта на тези инвестиции е да се подобри качеството и ефективността на политиките за борба с корупцията и за обществената сигурност, като се подкрепи тяхната екологична и цифрова трансформация.

С тези инвестиции ще се:

- изгради Национална интелигентна система за сигурност чрез модернизиране и надграждане на съществуващите системи в Министерството на вътрешните работи;
- изградят на редица места и интегрират системи за видеонаблюдение с функционалност за разпознаване на номера на превозното средство;
- осигурят нови, щадящи околната среда полицейски превозни средства с оборудване за видеонаблюдение, които да заменят 300 от най-старите използвани патрулни превозни средства.

Очаква се с инвестициите да се подкрепи изпълнението на реформа 2 за противодействие на корупцията.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2024 г.

#### Инвестиция 6 (К10.И6): Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране

Целта на тази инвестиция е да се изгради капацитетът на СИМ общността в България.

Инвестицията включва специализирано обучение за експерти в държавната администрация, изграждане на уебсайт с онлайн курсове и материали за експерти от частния сектор, създаване на интегриран СИМ модул за Единната информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството и ИТ обезпечаване (хардуер и софтуер) за експерти от общинската, областна и държавна администрация.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 7 (К10.И7): Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството

Целта на тази инвестиция е да се намали свързаната със строителството административна тежест за гражданите и предприятията чрез създаване на платформа за предоставяне на електронни административни услуги по устройство на територията и разрешаване на строителството.

Очаква се проектът да съкрати значително времето за предоставяне на услуги по устройственото планиране, инвестиционното проектиране и въвеждането в експлоатация на завършените строежи, като ще се създадат възможности за извършване на комплексни електронни административни услуги.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 8 (К10.И8): Пространствен мониторинг, контрол и управление чрез модернизиране на Центъра за аерокосмическо наблюдение (ЦАН)

Целта на тези инвестиции е да се подпомогне основаното на данни създаване на политики за справяне с предизвикателствата пред публичния и частния сектор, включително в контекста на извънредни ситуации за обществото.

Това ще бъде постигнато чрез:

- модернизирание на хардуера на Центъра за авиокосмическо наблюдение към Министерството на вътрешните работи, позволяващо получаване на данни от повече спътници и сензори, както и от безпилотни летателни системи, заедно с експлоатацията на софтуер за обработка на получените данни;
- разширяване на капацитета на централните данни към Министерството на вътрешните работи.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2024 г.

Инвестиция 9 (K10.И9): Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистрови данни

Целта на тези инвестиции е да се подкрепи цифровизацията на публичната администрация.

Това се постига чрез цифровизация на регистрите на хартиен носител на Агенцията по вписванията и на Агенцията по геодезия, картография и кадастър, както и чрез цифровизация на актовете за гражданско състояние, съхранявани от общинските администрации.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 март 2026 г.

Инвестиция 10 (K10.И10): Модернизирана система за стратегическо планиране

Целта на тези инвестиции е да се подкрепи процесът на стратегическо планиране в рамките на централното правителство.

Това се постига чрез модернизирание на мониторинговата информационна система на Националния статистически институт в инструмент за стратегическо планиране, следящ изпълнението на всички стратегически документи на централно държавно равнище. Освен че обхваща всички съществуващи стратегически документи, информационната система подкрепя и съгласуването на тези стратегии с целите на ООН за устойчиво развитие.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция 11 (K10.И11): Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост

Целта на тази инвестиция е да се подобрят информацията и административният капацитет за изпълнението на ключови проекти в контекста на основаното на резултатите финансиране, с акцент върху плана за възстановяване и устойчивост на България.

Това се постига чрез по-нататъшна модернизация на Единната информационна система за управление, включваща подобро предоставяне и анализ на данни от ARACHNE, и провеждане на обученията относно обществените поръчки за крайните получатели на средства, с акцент върху бенефициерите с установени слабости. Освен това се публикува административна карта, в която се анализира капацитетът на бенефициерите.

За да се създаде правна и институционална рамка за адекватното функциониране на системите за контрол и одит на плана за възстановяване и устойчивост на България, реформата включва:

- създаване на система от регистри с всички функционалности, необходими за мониторинг на изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на България;
- създаване на система за управление и контрол в рамките на плана за възстановяване и устойчивост на България;
- анализ на работното натоварване на дирекция „Национален фонд“ и дирекция „Централно координационно звено“, като се вземат предвид допълнителните изисквания по плана за възстановяване и устойчивост на България.
- промени на устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.

**Й.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
213	К10.P1: Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие	Ключов етап	Приемане от Министерския съвет на пътна карта за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека	Изготвена и приета пътна карта				T3	2021	Приемане на пътна карта за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека и планирането на конкретни мерки и срокове, както и на институциите, отговорни за тяхното прилагане.
214	К10.P1: Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения на Закона за правната помощ	Разпоредби в законодателството, указваща влизането в сила на законодателните изменения на Закона за правната помощ				T4	2022	Измененията се основават на анализ на разширяването на видовете безплатна правна помощ, причините за предоставяне на правна помощ и освобождаването от съдебни такси на лицата, на които е предоставена правна помощ. Те разширяват обхвата на правната помощ, за да включи представителството: <ul style="list-style-type: none"> <li>- пред арбитражни съдилища;</li> <li>- пред специални административни органи, включително Агенцията за бежанците, Комисията за защита от дискриминация, Комисията за защита на потребителите;</li> <li>- за извънсъдебно решаване на спорове и медиация.</li> </ul> Измененията също така разширяват кръга на лицата, за които се допуска правна помощ, така че да се включат: <ul style="list-style-type: none"> <li>- лица с увреждания, получаващи месечни добавки по Закона за интеграция на хора с увреждания;</li> <li>както и</li> <li>- лица, за които се иска поставянето им под запрещение.</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Измененията предвиждат освобождаване от съдебни такси за лицата, на които е предоставена правна помощ.
215	К10.P1: Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения на Административния процесуалния кодекс, с които се определя правната рамка за електронно правосъдие по административни дела	Разпоредби в Административния процесуалния кодекс, указващи влизането в сила на законодателните изменения				T4	2024	Законодателните изменения в Административнопроцесуалния кодекс осигуряват възможност за: - изготвяне на съдебни актове като електронни документи и подписването им с квалифициран електронен подпис; - упражняване на процесуални права и извършване на процесуални действия в електронна форма от страните по съдебни производства чрез подаване на административни документи в електронна форма чрез защитена идентификация; - провеждане на дистанционни открити съдебни заседания.
216	К10.P1: Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие	Цел	Публикуване на четири годишни анализа на прилагането на правилата за електронно правосъдие в Гражданския процесуален кодекс и Наказателно-		Брой	0	4	T1	2026	Въз основа на редовен мониторинг Министерството на правосъдието и Висшият съдебен съвет изготвят и публикуват четири годишни анализа на прилагането на правилата за електронно правосъдие в Гражданския процесуален кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс, включително правилата за: - връчване на съобщения и призовки на електронен адрес;

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			процесуалния кодекс							<ul style="list-style-type: none"> <li>- възможността за заплащане на такси и други задължения към съда по електронен път;</li> <li>- изготвяне на съдебни актове като електронен документ в Единната информационна система на съдилищата и подписването им с квалифициран електронен подпис;</li> <li>- упражняване на процесуални права и извършване на процесуални действия в електронна форма от страните по съдебни производства;</li> <li>- дистанционно провеждане на съдебни заседания.</li> </ul> <p>Анализът се публикува през първото тримесечие на последващата година, като се започне от първото тримесечие на 2023 г. за анализа за 2022 г.</p>
217	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на изменения на нормативната уредба във връзка с подаването на сигнали за нередности	Разпоредби в законодателството, указващи влизането в сила на съответните законодателни и изменения				T3	2022	<p>Измененията на съответната нормативна уредба включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- въвеждането на изискванията на Директива (ЕС) 2019/1937, а именно: изграждането на поверителни вътрешни и външни канали за подаване на сигнали за нередности и корупция; изграждане на механизми за проверка на подадените сигнали; осигуряване на мерки за защита и мерки за подкрепа на лицата, които подават сигнали за нарушения; осигуряване на обратна информация и публичност за резултатите от извършените проверки по сигнали;</li> <li>- изискване за публично оповестяване на резултатите от дейността на етични комисии, които разглеждат сигнали за неетично поведение, конфликт на интереси и други</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>сигнали за корупционно поведение на общински съветници;</p> <p>- промени в правната регламентация на престъпленията обида и клевета в Наказателния кодекс, които да осигурят съответствие с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с решенията на Европейския съд по правата на човека. Така се ограничават възможностите за търсене на наказателна отговорност по частен ред във връзка с публикации на журналисти и доклади от лица, сигнализиращи за нарушения.</p>
218	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения за реформа на Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество	Законова разпоредба, указваща влизането в сила				T3	2022	<p>Със законодателните изменения се реформира съществуващата Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, като се предвижда създаването на политически и финансово независим антикорупционен орган.</p> <p>Измененията предвиждат, че органът за борба с корупцията:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- и конкретно неговото ръководство се назначава чрез прозрачен процес, който гарантира политическа независимост;</li> <li>- има правомощия да разследва и използва доказателствата, които събира в наказателното производство, при спазване на подходящи правни гаранции за правата и свободите на физическите лица и предприятията;</li> <li>- отнася случаите на значителни разминавания в разминавания или конфликт на интереси към органа за отнемане на незаконно придобитото имущество;</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>- участва също така в извършването на проверки на почтеността;</p> <p>- си сътрудничи тясно с Европейската прокуратура.</p> <p>Преди влизането в сила на законодателният проект се извършват консултации по него с Групата държави срещу корупцията към Съвета на Европа (GRECO).</p>
219	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Укрепване на капацитета на Инспектората към Висшия съдебен съвет за превенция и противодействие на корупцията в съдебната власт	Разпространение на усъвършенствани етични насоки за поведението на магистратите и обобщение на добрите и лошите практики относно спазването на етичните правила; организирани обучения с антикорупционна насоченост; въведени образци и процедури за				T4	2022	<p>Инспекторатът към Висшия съдебен съвет:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- преразглежда етичните насоки за поведение на магистратите в сътрудничество с Висшия съдебен съвет и обобщава добрите и лошите практики по отношение на спазването на етичните правила в съответствие със съответните европейски и международни стандарти;</li> <li>- организира и провежда обучения с антикорупционна насоченост, както и обучения относно почтеността и конфликтите на интереси;</li> <li>- въвежда образец за докладване по приключването на делата в рамките на законово определените срокове; както и</li> <li>- въвежда образци и процедури за редовно докладване и публикуване на резултатите от приключилите дела.</li> </ul> <p>Предложените мерки не водят до увеличаване на дисциплинарните правомощия на Инспектората и преди да бъдат приложени са обект на консултации с Венецианската комисия на Съвета на Европа.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
				редовно докладване и публикуване на резултатите от приключилите дела						
220	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Създаване и започване на дейността на орган за борба с корупцията	Напълно функциониращ орган за борба с корупцията				T1	2023	Изпълнение на приетото законодателство за постигане на пълна оперативност на органа за борба с корупцията. Изпълнението обхваща всички необходими елементи, в т.ч. назначаването на ръководството и подбора, разпределението и действителното внедряване на подходящите човешки, финансови и технически ресурси.
221	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни изменения във връзка с електронната платформа и за укрепване на органите и звената за противодействие на корупцията	Пускане в експлоатация на електронната платформа и законова разпоредба, указваща влизането в сила на съответните законодателни изменения				T2	2023	Електронната платформа събира и обобщава статистическа информация от органите за подбор и назначаване във връзка с проверката на декларациите за имущество и интереси и установяването на конфликти на интереси.  С измененията на законодателството се въвежда задължение за органите за подбор и назначаване да подават информация към електронната платформа за проверката на декларациите за имущество и интереси на лицата по параграф 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество.  Преди изпълнението на предложените мерки се извършват консултации по тях с Групата

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										държави срещу корупцията към Съвета на Европа (GRECO).
222	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения за гарантиране на ефективността на наказателното производство и подобряване на отчетността и наказателната отговорност на главния прокурор	Законови разпоредби, указващи влизането в сила на законодателните изменения				T2	2023	<p>1. Мерките за осигуряване на ефективно наказателно производство включват:</p> <p>1.1. Въвеждане на съдебен контрол върху постановлението на прокурора за отказ да образува наказателно производство, определяне на обхвата и условията, при които такъв съдебен контрол следва да се осъществява и разпоредби за избягване на прекомерно натоварване на съдиите и прокурорите;</p> <p>1.2 Мерки за повишаване на ефективността на наказателния процес, включително създаване на възможност за разделяне на делата срещу няколко обвиняеми в съдебната фаза и подобряване на практиките на прокурорите във връзка с повдигането на обвинения;</p> <p>1.3 Въвеждане на право на пострадалия (евентуално на подателя на сигнала) да иска ускоряване на наказателното производство и преди повдигане на обвинение;</p> <p>1.4 Въвеждане на ясни основания и допустими положения за възобновяване на наказателното производство, включително в случаите по член 243, параграф 10 от Наказателно-процесуалния кодекс, по искане на главния</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>прокурор чрез въвеждане на засилен съдебен контрол.</p> <p>2. Мерките за подобряване на отчетността на главния прокурор и неговите заместници включват:</p> <p>2.1 Въвеждане на процедура за изслушване на главния прокурор по въпросите, повдигнати в доклада относно дейността на прокуратурата по правоприлагане, предотвратяване на престъпленията и прилагане на наказателноправна политика, както и по въпроси, повдигнати по време на публичното обсъждане на доклада, при пълно спазване на член 6, параграф 2 от ЕКПЧ, член 4, параграф 3 от Директива (ЕС) 2016/343, Конституцията на Република България и Наказателно-процесуалния кодекс относно презумпцията за невинност;</p> <p>2.2 Въвеждане на годишна отчетност (започваща от 2023 г. с първи доклад за 2022 г.) относно разследванията и осъдителните присъди по дела за корупция, предоставяща ключови показатели, включително броя на образуваните дела за корупция, броя на приключилите дела, подробно описание на основанията за приключване, както на фаза разследване, така и в съдебна фаза, броя на осъдителните и оправдателните присъди, основни показатели при случаите на корупция по високите етажи на властта (т.е. позицията на лицето в йерархията на държавните органи, степента на засегнатия интерес, степента на обществена значимост и отразяването на делото в публичното пространство). Годишният доклад</p>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>ще включва и анализи на резултатите, особено във връзка със сроковете за провеждане на разследванията, качеството на повдигнатите обвинения и причините за конкретния резултат по делото.</p> <p>2.3 Ограничаване на правомощията на главния прокурор във връзка с надзора на законосъобразността на дейностите на прокурорите чрез въвеждане на съдебен контрол на прокурорските актове в съответствие с конституционната рамка и съответните препоръки на Венецианската комисия и Комитета на министрите на Съвета на Европа.</p> <p>3. Въвеждане на ефективен механизъм за отчетност и наказателна отговорност на главния прокурор и неговите заместници чрез създаване на гаранции за практическа, институционална и йерархическа независимост на разследването срещу тях, включително въвеждането, в рамките на българската конституция, на следните мерки:</p> <p>3.1. Регламентация на временно отстраняване от длъжност на главния прокурор и неговите заместници в случай на образувано наказателно производство срещу тях с мнозинство от 13 от общо 25 члена на пленума на Висшия съдебен съвет (ВСС);</p> <p>3.2 Ограничаване на фактическата власт на главния прокурор във ВСС чрез изключване на представителите на прокуратурата и разследването от квотата на Народното събрание.</p> <p>3.3 Гарантиране на независим подбор и назначаване от ВСС на съдия с изискваната</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>минимална професионална квалификация във Върховния касационен съд и опит в областта на наказателното правосъдие, назначен най-малко на длъжност съдия в районния съд, избран на случаен принцип. Избраният съдия се назначава на длъжност прокурор във Върховната касационна прокуратура по време на наказателното производство срещу главния прокурор или неговите заместници. След като бъде сезиран от лице или орган, ВСС започва процедура за подбор при наличието на информация за престъпление, извършено от главния прокурор или от неговите заместници. Очаква се процедурата да бъде подобна на прилаганата при разпределянето на делата, като се използва електронна система за разпределяне на случаен принцип. ВСС ще трябва само да обявява резултата, без да може да го променя. Електронната система подлежи на периодични независими одити. За да се гарантира независимото провеждане на следствените действия, те се извършват от изпълнителните органи под надзора на назначения като прокурор съдия, посочени от ВСС.</p> <p>3.4. Създаване на гаранции за кариерна стабилност и независимост, която гарантира нормално кариерно развитие на прокурора, който е открил и водил разследване срещу главния прокурор или неговите заместници. Това включва възможността да бъде назначен като съдия със същия ранг след края на процеса в съответствие с решенията на Комитета на министрите на Съвета на Европа и становищата</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>на Венецианската комисия. Като допълнителна гаранция мярката за подобряване на отчетността на главния прокурор и неговите заместници има за цел също така да въведе възможността за предоставяне на имунитет срещу наказателно преследване на това лице по време на мандата на главния прокурор;</p> <p>3,5. Ограничаване на контрола на прокуратурата върху прокурорските действия по разследване на главния прокурор или на неговите заместници;</p> <p>3,6. Надзорът за законност и методическото ръководство не се отнасят до прокурорските актове по разследване на главния прокурор или на неговите заместници;</p> <p>3,7. Ефективна защита и гаранции за членовете на разследващия екип от всякакво потенциално неправомерно влияние от страна на главния прокурор, произтичащо от длъжността му в прокуратурата и ВСС, включително дисциплинарни производства, атестации и командироване, за да се гарантира ефективността на механизма.</p> <p>4. Сътрудничество с дирекция „Права на човека“ на Съвета на Европа при изготвянето на измененията по точка 3. Преди внасянето им в Народното събрание проектоизмененията по точка 3 са обект на консултация с Венецианската комисия на Съвета на Европа.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
223	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни мерки за уреждане на лобистките дейности	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на законодателните мерки за уреждане на лобистките дейности				T4	2023	Изготвя се концептуална бележка относно уреждането на лобистките дейности въз основа на добрите практики на други държави членки. Приемат се законодателни мерки за уреждане на лобистките дейности в Република България в контекста на общественото вземане на решения.
224	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Въвеждане на инструменти за противодействие на корупцията и насърчаване на почтеността в дейността на държавните предприятия	Приет Кодекс за етично поведение, разпространен сред служителите на държавните предприятия; функциониращи системи за управление на риска от корупция; въведени мерки за повишаване на прозрачността в дейността на държавните предприятия.				T1	2024	Инструментите за противодействие на корупцията и за повишаване на почтеността в дейността на държавните предприятия включват: 1. Приемане на Кодекс за етично поведение за лицата, заети в държавните предприятия; Кодексът постановява, че служителите на държавните предприятия изпълняват своите задължения в съответствие със закона, при спазване на политическа неутралност, добросъвестност, честност и безпристрастност, като не позволяват частен интерес да повлияе на изпълнението на техните задължения. 2. Въвеждане на функциониращи системи за управление на корупционния риск като част от общите системи за управление на качеството във всички държавни предприятия. По-специално, всяка система обхваща: подбора на висши длъжностни лица в публичните предприятия; механизми за отчетност за мерки за предотвратяване на корупцията и конфликтите на интереси; развитие на капацитета за оценка и контрол на

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>корупционните рискове и периодични независими финансови одити на годишна основа.</p> <p>Преди одобрението на предложените мерки се провеждат консултации по тях с Групата държави срещу корупцията (GRECO).</p> <p>3. Въвеждане на мерки за повишаване на прозрачността на държавните предприятия. Мерките са насочени към:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- търговска дейност и изпълнение на обществени политики</li> <li>- ангажираност на заинтересованите страни, в т.ч.: подизпълнители, консултанти, доставчици, дъщерни дружества;</li> <li>- държавна финансова подкрепа и изразходване на публични средства чрез обществени поръчки от публични предприятия;</li> <li>- насърчаване на подаването на сигнали за нередности от страна на служителите;</li> <li>- обучение на длъжностни лица в областта на предотвратяването и противодействието на корупцията и конфликтите на интереси и въвеждане на служител по въпросите на почтеността.</li> </ul>
225	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Действащ механизъм за проверка с оглед повишаване на интегритета на държавните служители	Системата за проверка на интегритета на държавните служители е приета и функционира.				T1	2025	<p>Има приета и действаща ефективна система за проверка и подобряване на интегритета на държавните служители, заемащи длъжности с висок корупционен риск. За да се създаде системата за проверка, се предприемат следните стъпки:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Установяване на длъжностите, за които съществува висок корупционен риск и които биха изисквали проверки на интегритета;</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<ul style="list-style-type: none"> <li>• Разработване, утвърждаване и прилагане на тестовете за почтеност и изграждане на институционален капацитет за извършването им;</li> <li>• Изготвяне и внедряване на методологии за оценка на риска от корупционно поведение;</li> <li>• Осигуряване на мерки за ротация на служителите, работещи на места, изложени на риск от корупция;</li> <li>• Анализ на съответното законодателство и привеждането му в съответствие с член 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, както и с Известието на Комисията за предоставяне на Насоки относно избягването и управлението на конфликти на интереси съгласно Финансовия регламент (ОВ С 121/9.04.2021 г.);</li> <li>• Консултация с Групата държави срещу корупцията (GRECO) относно действията по прилагането на мярката преди тяхното изпълнение.</li> </ul>
226	К10.P2: Противодействие на корупцията	Ключов етап	Годишни анализи на изпълнението на националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията (2021—2027 г.) и свързаната с нея	Разпоредба в закона, указваща влизането в сила на измененото Постановление за създаване на Национален				T1	2026	1. Членовете на Гражданския съвет на Националния съвет по антикорупционни политики приемат ежегодни доклади (считано от 2022 г.) за анализ и оценка на изпълнението на националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията (2021—2027 г.) и свързаната с нея пътна карта и, ако е необходимо, правят предложения за включване на нови мерки. За целта ще бъдат предвидени изменения в Постановление № 136 на

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			пътна карта и годишни доклади за напредъка по прилагането на европейския механизъм за върховенството на закона	съвет по антикорупционни политики; Годишни анализи на изпълнението на националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията (2021—2027 г.) и свързаната с нея пътна карта, приети от Националния съвет по антикорупционни политики, и годишни доклади за напредъка по прилагането на европейския механизъм за						Министерския съвет от 2015 г. за създаване на Национален съвет по антикорупционни политики. 2. Годишно докладване за напредъка по прилагането на европейския механизъм за върховенството на закона.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
				върховенството на закона						
227	К10.Р3: Въвеждане на задължителна съдебна медиация	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения в съответните правни актове за въвеждането на задължителна съдебна медиация по някои граждански и търговски спорове	Законови разпоредби, указващи влизането в сила на измененията				T4	2022	С измененията се предвижда правно задължение за страните по определени граждански и търговски спорове да участват в съдебна медиация. Задължителната медиация съответно се урежда с измененията в Гражданския процесуален кодекс и в Закона за медиацията. Измененията предвиждат и изключения от задължителната медиация. Медиацията се извършва в центровете за медиация към съдилищата и техните териториални отделения. Промените уреждат устройството и дейността на тези центрове и статута на служителите в тях, за да работят те по еднакъв начин, както и процедурата за подбор на медиатори. За тази цел се изменят Законът за съдебната власт, Правилникът за администрацията на съдилищата и Класификаторът на длъжностите в администрацията на съдилищата. Освен това се приемат Наредба за устройството на центровете за медиация към съдилищата и Наредба за подбор и контрол върху дейността на медиаторите в центровете за медиация към съдилищата.



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
228	К10.P4: Укрепване на производствата по несъстоятелност	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни изменения на Търговския закон по отношение на производствата по несъстоятелност и реструктуриране	Разпоредби в Търговския закон, указващи влизането в сила на измененията				T3	2022	Влизане в сила на измененията на Търговския закон за транспониране на Директива (ЕС) 2019/1023, които предвиждат: - инструменти за ранно предупреждение; - улесняване на откриването и протичането на производствата по несъстоятелност и реструктуриране; - задължения на директорите при вероятност от неплатежеспособност; - възможност за електронен обмен на информация и документи в производствата по несъстоятелност, реструктуриране и освобождаване от дълг; - правни гаранции, че при регистриране на търговски дружества търговците регистрират действителни адреси за управление; - по-строго регулиране на професията на синдиците, за да се гарантира, че те разполагат с необходимия експертен опит и че условията за допустимост, както и процесът на назначаване, освобождаване и оттегляне на синдиците са ясни, прозрачни и справедливи.
229	К10.P4: Укрепване на производствата по несъстоятелност	Ключов етап	Завършени мерките за изпълнение на реформата на нормативната уредба на несъстоятелността	1. Проведени обучения на синдици и съдии; 2. Функциониращи специализирани електронни инструменти;				T2	2023	Изпълнението ще обхване следните елементи: 1. Провеждане на обучения за синдици и съдии относно новата уредба на несъстоятелността. 2. Въвеждане на специализирани електронни инструменти, за да се гарантира, че по време на производствата по несъстоятелност и реструктуриране страните могат да използват електронни средства за комуникация. 3. Приемане на необходимите наръчници, кодекси, образци и насоки от Министерството на правосъдието, за да се гарантира ефикасно и

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
				3. Приемане на наръчници, кодекси, образци и насоки от Министерството на правосъдието ; 4. Публикуване на статистически данни						ефективно използване на производствата по реструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения. 4. Събиране на статистически данни и първи набор от публикувани данни, гарантиращи ефективен мониторинг на производствата по реструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения. Мерките се изпълняват в съответствие с измененията на Търговския закон, с които се транспонира Директива (ЕС) 2019/1023.
230	К10.P5: Цифрова реформа на българския строителен сектор	Ключов етап	Стратегия и пътна карта за въвеждането на строително информационно моделиране (СИМ) при проектирането, изпълнението и поддръжката на строителни работи	Приети от Министерския съвет стратегия за прилагане на строително информационното моделиране и пътна карта за неговото прилагане				T1	2023	В стратегията за въвеждане на СИМ се посочва: <ul style="list-style-type: none"> <li>• кое от настоящем определените четири нива на СИМ трябва да бъде постигнато в краткосрочен план и кое — в дългосрочен план;</li> <li>• ясна визия за развитието на строителния сектор и въвеждането на СИМ;</li> <li>• стратегическите цели на секторната политика, водещата роля на публичния сектор и разработването на политики за изпълнение на визията;</li> <li>• анализ на необходимата нормативна уредба за цифровизацията на секторното законодателство, стандарти и помощни насоки съгласно свързаните със СИМ политики;</li> <li>• мерки за подкрепа на МСП в съответствие с проучването на Комисията от 2019 г.</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>„Доклад: Подкрепа за цифровизацията на строителния сектор и МСП — включително строително информационно моделиране“;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>равнището на компетентност, което трябва да бъде постигнато от администрацията, строителните предприятия и академичните среди за прилагането на СИМ.</li> </ul> <p>Пътната карта включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ключовите етапи и графика за изпълнение на СИМ, както и необходимите ресурси;</li> <li>отговорностите на различните участници в изпълнението на СИМ;</li> <li>етапи към постепенното въвеждане на СИМ в изискванията по обществените поръчки за проектиране и строителство;</li> <li>етапите за създаване на необходимата ИТ инфраструктура, бази данни и стандарти, които могат да бъдат съгласувани с европейските.</li> </ul> <p>Проектите на стратегията и пътната карта се изготвят с подкрепата на проект REFORM/SC2020/089 „Подготовка и стартиране на цифрова реформа на българския строителен сектор“.</p>
231	К10.Р6: Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за социалните грижи	Разпоредби в Закона за електронното управление, указващи влизането в сила на измененията				T3	2022	<p>С измененията на Закона за електронното управление се въвеждат:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>правила за създаване на регистри на административните органи и за изискванията към тях;</li> <li>определения за „регистър“, „централен администратор на данни“;</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	за подобряване на бизнес средата									<ul style="list-style-type: none"> <li>определение за защитеното споделено информационно пространство за електронно управление.</li> </ul>
232	К10.Р6: Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за кадастъра и имотния регистър	Разпоредба в Закона за кадастъра и имотния регистър, указваща влизането в сила на измененията				T3	2022	С измененията на Закона за кадастъра и имотния регистър се установяват изискванията за съдържанието на имотните партиди в поземления регистър и процесът по създаването им въз основа на съществуващите лични партиди, както и се уточняват отговорностите на съдиите по вписванията и на Агенцията по вписванията в процеса по създаване на имотните партиди в регистъра.
233	К10.Р6: Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за електронното управление и Закона за гражданската регистрация	Разпоредби в Закона за електронното управление и в Закона за гражданската регистрация, указващи влизането в сила на измененията				T1	2024	С измененията на Закона за електронното управление се въвежда задължение за всички органи на изпълнителната власт да съхраняват, поддържат и актуализират регистрите в електронна форма, в структуриран формат с достатъчни гаранции за поддържане на неотменими регистри за достъп и одитни следи. С измененията на Закона за гражданската регистрация се въвежда задължение за публичните органи да удостоверяват обстоятелствата, свързани с раждане, брак и смърт, чрез Националния електронен регистър

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	е на бизнес средата									на актовете за гражданско състояние. С тя също така се забранява на административните органи да изискват от гражданите данни или документи, свързани с гражданското състояние (относно раждане, брак и смърт).
234	К10.Р7: Подобрване на рамката за управление на държавните предприятия	Ключов етап	Приемане на политиката за държавната собственост	Приет от Министерския съвет документ за установяване на политика за държавната собственост				T3	2022	Политиката за държавната собственост се разработва от Агенцията за публичните предприятия и контрол и се приема от Министерския съвет. Тя съдържа обосновката и целите за участието на държавата в държавни предприятия (ДП), както и ролята на държавата в управлението на ДП и в изпълнението на политиката;
235	К10.Р7: Подобрване на рамката за управление на държавните предприятия	Ключов етап	Приемане на ежегодния обобщен доклад за резултатите на държавните предприятия	Приети от Министерския съвет годишни обобщаващи отчети за дейността на държавните предприятия за 2020 г. и 2021 г.				T4	2022	Годишните обобщени отчети за дейността на държавните предприятия се приемат от Министерския съвет. В обобщените отчети се прави преглед на резултатите от дейността на държавните предприятия, в т.ч. на тези, създадени със специални закони, и се анализират резултатите на държавните предприятия по сектори и индивидуалните резултати на всички държавни предприятия, категоризирани като „големи“ в съответствие със Закона за публичните предприятия. В обобщените отчети се оценява и спазването от страна на държавните предприятия на приложимите стандарти за корпоративно управление и оповестяване на информация.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
236	К10.Р7: Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия	Ключов етап	Приемане на програма за преобразуване на държавните предприятия, създадени със специални	Програма за преобразуване, приета от Министерския съвет				T1	2023	<p>Министерският съвет приема програма за преобразуване на държавните предприятия, създадени със специални закони, в съответствие с параграф 2(2) от преходните и заключителни разпоредби на Закона за публичните предприятия от 8 октомври 2019 г. Програмата за преобразуване се основава на анализ на естеството на дейностите на създадените със специални закони държавни предприятия — предимно търговски или публични функции, като предвижда:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- преобразуване на създадените със специални закони държавни предприятия, които извършват предимно търговска дейност, в търговски дружества, и</li> <li>- реорганизация на създадените със специални закони държавни предприятия с предимно публични функции в административни структури или включването им в консолидираната фискална програма, освен ако не е абсолютно необходим различен статут за постигане на целите на тяхната публична политика в съответствие с Насоките на ОИСР за корпоративно управление на държавните предприятия.</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
237	К10.Р7: Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия	Ключов етап	Съответствие на състава на управителните съвети на големите държавни предприятия с процедурите за подбор, определени в Закона за публичните предприятия	Доклад, приет от Агенцията за публичните предприятия и контрол, в който се оценява и потвърждава, че управителните съвети отговарят на изискванията на Закона за публичните предприятия				T2	2023	Управителните съвети на всички големи ДП спазват изискванията относно процедурите за подбор, предвидени в Закона за публичните предприятия. В доклада се оценява и потвърждава съответствие между състава на управителните и надзорните съвети на големите държавни предприятия и процедурите за подбор, определени в Закона за публичните предприятия. Докладът включва данни за всяко голямо ДП, включително броя и състава на техните съвети, както и ключова информация относно процедурата, с която е назначен всеки независим член и представител на държава.
238	К10.Р8: Подобряване на рамката за борба с изпирането на пари	Ключов етап	приемане на плана за действие за намаляване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, установени чрез националната оценка на риска;	Приет от Министерския съвет план за последващи действия във връзка с националната оценка на риска				T3	2021	Планът за действие се приема от Министерския съвет и има за цел да увеличи капацитета на компетентните български институции за ефективно намаляване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма. Планът за действие съдържа обяснение на действията, предприети през периода 2019—2021 г. за смекчаване на рисковете, установени в Националния доклад за оценка на риска от 2019 г., включително законодателни, институционални, регулаторни, надзорни и оперативни действия. В плана за действие се очертават допълнителни действия за справяне с оставащите заплахи и слабости, които все още съществуват, както и очакваните резултати от тяхното изпълнение,

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										приоритет, краен срок за изпълнение, етап и отговорен орган. Планът за действие се изготвя в съответствие с препоръките, получени по проект 19BG17 по ППСР „Подобряване на способностите на българските органи за ефективно намаляване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма“.
239	К10.Р8: Подобряване на рамката за борба с изпирането на пари	Ключов етап	Приемане на актуализация на националната оценка на риска във връзка с изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително секторните оценки на риска на сектора на организациите с нестопанска цел, виртуалните активи и схемите за гражданство срещу инвестиции	Постоянната междуведомствена работна група, създадена с постановление на Министерския съвет, завършва актуализацията на приетата национална оценка на риска, включително секторни оценки на риска за сектора на организациите с нестопанска цел, на				T4	2022	Приемане на актуализация на националната оценка на риска от изпирането на пари и финансирането на тероризма съгласно член 95, параграф 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, включително секторни оценки на риска за сектора на организациите с нестопанска цел, на виртуалните активи и на схемите за предоставяне на гражданство на инвеститори в съответствие с насоките, получени по проект 19BG17 по ППСР „Подобряване на способностите на българските органи за ефективно намаляване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма“. Актуализацията на приетата национална оценка на риска и на секторните оценки на риска за сектора на организациите с нестопанска цел, на виртуалните активи и на схемите за предоставяне на гражданство на инвеститори се извършва от постоянната междуведомствена работна група, създадена с постановление на Министерския съвет съгласно член 96 от Закона за мерките срещу изпирането на пари



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
				виртуалните активи и на схемите за предоставяне на гражданство на инвеститори						
240	К10.Р8: Подобряване на рамката за борба с изпирането на пари	Ключов етап	Повишаване на капацитета и способностите на надзорните органи да намаляват рисковете от изпиране на пари и да подобряват прилагането на рамката за борба с изпирането на пари от страна на задължените субекти	<p>1. Приемане на надзорна стратегия и процедура за отчитане на резултатите от дейността от всеки надзорен орган;</p> <p>2. Приемане на изменения на наръчника за надзорните процедури от всеки надзорен орган;</p> <p>3. Приемане на насоки относно подхода към</p>				T1	2023	<p>По отношение на задължените субекти под техен надзор надзорните органи по Закона за мерките срещу изпирането на пари — дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и Националната агенция за приходите:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- приемат надзорна стратегия за определяне на целите за надзора на задължените субекти, за разпределяне на ресурси за надзора на задължените субекти в съответствие с техния рисков профил и за установяване на процедура за отчитане на резултатите от изпълнението на стратегията;</li> <li>- преразглеждат своите наръчници за надзорните процедури, за да гарантира последователен и ефективен подход към мониторинга, включително правилата за регистриране и съхранение на преписките и документите, обект на проверките на място, и последващите действия, за да се гарантира, че задължените</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
				видни политически личности;  4. Законни разпоредби, указващи влизането в сила на измененията						субекти спазват задълженията си за борба с изпирането на пари;  - приемат насоки относно подхода към видни политически личности.  Освен това се приемат законодателни изменения, за да се предвидят процедури за проверка с цел предотвратяване на изпирането на пари на лица, предоставящи професионални услуги на дружества, включително счетоводители и данъчни консултанти.
241	К10.Р9: Подобряване на качеството на законодателния процес	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Устройствения правилник на Народното събрание	Разпоредби в Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, указващи влизането му в сила				T4	2021	Правилникът за организацията и дейността на Народното събрание гарантира, че: <ul style="list-style-type: none"> <li>• всички законопроекти, инициирани от народни представители, са придружени от предварителна оценка на въздействието;</li> <li>• внесените в Народното събрание проекти на законодателни актове се вписват в публичния регистър на законопроектите и всички писмени становища на граждани или юридически лица се публикуват на интернет страницата на компетентната парламентарна комисия;</li> <li>• докладът на парламентарната комисия относно проекта на законодателен акт включва обобщение на становищата на заинтересованите страни и обобщено становище на комисията;</li> <li>• предложенията за изменения, внесени между първото и второто четене, се оповестяват публично чрез публичен регистър; както и</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<ul style="list-style-type: none"> <li>предложенията за изменения и допълнения на проект на законодателен акт, приет при първо четене, не могат да се отнасят до законодателни актове, различни от тези, чието изменение или допълнение е било предложено в първоначално представения проект на законодателен акт, освен при редакционни изменения или технически изменения от правно естество.</li> </ul>
242	К10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни изменения на Закона за обществените поръчки с цел намаляване на броя на поръчките без тръжна процедура („без покана за представяне на оферти“) и само с една оферта	Разпоредби в Закона за обществените поръчки, указващи влизането в сила на измененията				T4	2022	<p>Законодателните изменения имат за цел да се намали използването на договаряне на обществени поръчки (без обявление) и на поръчките само с една оферта. Те гарантират:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- редовното (поне веднъж годишно) събиране на информация и докладване относно използването на такива процедури за оценка на напредъка, обосновка на съответния постигнат процент, както и обяснение на начина, по който е постигнат напредък към целта;</li> <li>- засилване на предварителния и последващия контрол и на контрола от страна на съответните агенции;</li> <li>- разширяване на обхвата на административната отговорност и ефективни и възпиращи санкции за нарушения на правилата за използване на тези процедури;</li> <li>- редовно докладване относно използването на ефективни санкции в процедурите за финансови корекции при неспазване на процедурите за възлагане на обществени</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>поръчки от страна на органите, отговарящи за контрола и одита на средствата от ЕС. Освен това законодателните изменения включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- забрана за преразпределяне на задачи от „вътрешни“ поръчки (както са определени в член 12 от Директивата за обществените поръчки) към подизпълнители;</li> <li>- правно изискване за своевременно публикуване на сключените „вътрешни“ договори за обществени поръчки и приложенията към тях;</li> <li>- правно изискване за публикуване на информация за плащанията по такива договори;</li> <li>- ефективни и възпиращи санкции в случай на неспазване на горепосочените елементи</li> </ul>
243	К10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Цел	Намаляване на дела на обществените поръчки, възложени въз основа на един-единствен оферент		% (процент)	26	25	T4	2022	<p>Делът на процедурите за възлагане на обществени поръчки с един оферент се измерва като процент от всички тръжни процедури за обществени поръчки, приключени през 2022 г. (включително под прага, определен от съответното законодателство на ЕС в областта на обществените поръчки, в което се определят минимални хармонизирани правила за търгове, чиято парична стойност надвишава определена сума и за които се предполага, че е налице трансграничен интерес). Делът на процедурите за възлагане на обществени поръчки с един оферент за поръчки с подпомагане от Съюза и поръчки, финансирани с национални ресурси, се намалява поотделно на 25 %, измерен в съответствие с методиката на</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										информационното табло за вътрешния пазар.
244	К10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Ключов етап	Актуализирана методика за контрол и проверка на Агенцията за обществени поръчки	Приемане на промени в методиката на Агенцията за обществени поръчки и първи публикуван доклад за резултатите от проверките				T1	2023	<p>С промените в методика на Агенцията за обществени поръчки за контрол и проверка:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>се увеличават извършваните от Агенцията предварителни проверки на процедурите за възлагане на обществени поръчки, подпомагани със средства от ЕС (включително Механизма за възстановяване и устойчивост);</li> <li>се подобряват методологиите за оценка на риска, използвани при подбора на проверяваните проекти;</li> <li>се въвежда образец за отчитане на резултатите от проверките, обхващащ основните констатации и въпроси, които трябва да бъдат разгледани от изпълнителите; както и</li> <li>се определя и въвежда процедура за редовна отчетност и публикуване на резултатите.</li> </ul> <p>Първото издание на доклада за резултатите от проверките по актуализираната методика се публикува през 2023 г., като обхваща 2022 г.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
245	К10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Ключов етап	Въвеждане на нови стандартни електронни формуляри за обществените поръчки	Новите стандартни електронни формуляри са налични и тяхното използване е задължително				T3	2023	В националната система за електронни обществени поръчки се разработват и въвеждат нови стандартни електронни формуляри за изпълнителите. За поръчки със стойност над праговете, посочени в директивите на ЕС за обществените поръчки, електронните формуляри се основават на стандартните електронни формуляри на ЕС за обществените поръчки.
246	К10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Цел	Намаляване на дела на обществените поръчки, възложени въз основа на един-единствен оферент		% (процент)	25	24	T4	2023	Делът на процедурите за възлагане на обществени поръчки с един оферент се измерва като процент от всички тръжни процедури за обществени поръчки, приключени през 2023 г. (включително под прага, определен от съответното законодателство на ЕС в областта на обществените поръчки, в което се определят минимални хармонизирани правила за търгове, чиято парична стойност надвишава определена сума и за които се предполага, че е налице трансграничен интерес). Делът на процедурите за възлагане на обществени поръчки с един оферент за договори с подпомагане от Съюза и договори, финансирани с национални ресурси, се намалява поотделно на 24 %, измерен в съответствие с методиката на информационното табло за вътрешния пазар.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
247	К10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Цел	Ограничаване прилагането на процедури на договаряне без предварително обявление		% (процент)	29	18	T4	2023	Делът на процедурите на договаряне без обявление се измерва като процент от всички тържни процедури за обществени поръчки, приключени през 2023 г. (включително под прага, определен от съответното законодателство на ЕС в областта на обществените поръчки, в което се определят минимални хармонизирани правила за търгове, чиято парична стойност надвишава определена сума и за които се предполага, че е налице трансграничен интерес). Делът на процедурите на договаряне без обявление за поръчки с подпомагане от Съюза и поръчки, финансирани с национални ресурси, се намалява поотделно на 18 %, измерен в съответствие с методиката на информационното табло за вътрешния пазар.
248	К10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Цел	Намаляване на дела на обществените поръчки, възложени въз основа на един-единствен оферент		% (процент)	24	23	T4	2024	Делът на процедурите за възлагане на обществени поръчки с един оферент се измерва като процент от всички тържни процедури за обществени поръчки, приключени през 2024 г. (включително под прага, определен от съответното законодателство на ЕС в областта на обществените поръчки, в което се определят минимални хармонизирани правила за търгове, чиято парична стойност надвишава определена сума и за които се предполага, че е налице трансграничен интерес). Делът на процедурите за възлагане на обществени поръчки с един оферент за поръчки с подпомагане от Съюза и поръчки, финансирани с национални ресурси, се намалява поотделно на 23 %, измерен в

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										съответствие с методиката на информационното табло за вътрешния пазар.
249	К10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Цел	Ограничаване прилагането на процедури на договаряне без предварително обявление		% (процент)	18	12	T4	2024	Делът на процедурите на договаряне без обявление се измерва като процент от всички тържни процедури за обществени поръчки, приключени през 2024 г. (включително под прага, определен от съответното законодателство на ЕС в областта на обществените поръчки, в което се определят минимални хармонизирани правила за търгове, чиято парична стойност надвишава определена сума и за които се предполага, че е налице трансграничен интерес). Делът на процедурите на договаряне без обявление за поръчки с подпомагане от Съюза и поръчки, финансирани с национални ресурси, се намалява поотделно на 12 %, измерен в съответствие с методиката на информационното табло за вътрешния пазар.
250	К10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Цел	Ограничаване прилагането на процедури на договаряне без предварително обявление		% (процент)	12	7	T4	2025	Делът на процедурите на договаряне без обявление се измерва като процент от всички тържни процедури за обществени поръчки, приключени през 2025 г. (включително под прага, определен от съответното законодателство на ЕС в областта на обществените поръчки, в което се определят минимални хармонизирани правила за търгове, чиято парична стойност надвишава определена



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										сума и за които се предполага, че е налице трансграничен интерес). Делът на процедурите на договаряне без обявление за поръчки с подпомагане от Съюза и поръчки, финансирани с национални ресурси, се намалява поотделно на 7 %, измерен в съответствие с методиката на информационното табло за вътрешния пазар.
251	К10.P11: Разрастване България	Ключов етап	Въвеждане на процедура и изисквания за издаване и отнемане на Стартърп виза;	Законови разпоредби, указващи влизането в сила на приета от Министерския съвет Наредба за реда и изискванията за издаване и отнемане на Стартърп виза				T3	2022	Министерският съвет приема Наредба за реда и изискванията за издаване и отнемане на Стартърп виза в съответствие с член 24п от Закона за чужденците. С наредбата се регламентира създаването на експертен съвет като консултативен орган към министъра на икономиката за даване на становище по подадените проекти, кандидатстване за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект, наречен „Стартърп виза“, както и условията и реда за издаване, удължаване и отнемане на такова удостоверение.
252	К10.P11: Разрастване България	Ключов етап	Влизане в сила на Закона за несъстоятелност на физическите лица	разпоредби в Закона за личния фалит, указваща неговото влизане в сила				T3	2022	Със Закона за личния фалит се въвеждат производства по несъстоятелност на физическите лица, които включват погасителен план, ликвидация на имуществото, както и производство по несъстоятелност при липса на доходи и имущество на физическите лица.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
253	К10.P11: Разрастване България	Ключов етап	Влизане в сила на нова глава в Търговския закон за въвеждането на нова правна форма на търговско дружество	Разпоредби в Търговския закон, указващи влизането в сила на измененията				T4	2022	С измененията в Търговския закон се въвежда глава за нова правна форма на търговско дружество, която позволява използването на по-гъвкави инструменти за развиване на стопанска дейност, включително договори за придобиване, опции за служители (option pools), конвертируеми заеми, права на присъединяване в продажбата на акции (tag-along) или на принудително присъединяване към продажбата на акции на дружество (drag along) и променлив капитал.
254	К10.P11: Разрастване България	Ключов етап	Влизане в сила на изменения на Търговския закон за създаване на правна рамка за постигане на ускорена ликвидация на юридически лица	Разпоредби в Търговския закон, указващи влизането в сила на измененията				T3	2023	С измененията се реформира главата относно ликвидацията от Търговския закон с цел улесняване на ликвидацията на: <ul style="list-style-type: none"> <li>- дружества без скорошна дейност;</li> <li>- дружества, които не са регистрирани по ДДС;</li> <li>- дружества, които нямат наети служители.</li> </ul> Улесняването на процеса на ликвидация се постига чрез две основни промени: <ul style="list-style-type: none"> <li>- съкращаване на сроковете на процедурите;</li> <li>- въвеждане на „обслужване на едно гише“, като цялата комуникация за целите на ликвидацията ще се осъществява чрез Агенцията по вписванията.</li> </ul>
255	К10.P11: Разрастване България	Ключов етап	Влизане в сила на изменения в Кодекса на труда за подобряване на регулаторните условия за дистанционна	Разпоредби в Кодекса на труда, указващи влизането в сила на измененията				T4	2023	С реформата се изменят правилата за дистанционна работа, установени с Кодекса на труда, за да се осигури по-голяма гъвкавост, включително организацията на здравословни и безопасни условия на труд, отчитането на свършената работа и контрола на работното време.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			работа в България							
256	K10.P12: Съвет за икономически анализи	Ключов етап	Институционализиране на Съвета за икономически анализи	Съветът за икономически анализи и неговият секретариат са учредени и действат				T3	2022	Съветът за икономически анализи се учредява като консултативен орган и се подпомага от секретариат. Очаква се той да осигури на българското правителство задълбочена академична икономическа експертиза. Основният продукт от неговата дейност ще бъде годишен доклад за състоянието на българската икономика, в който се посочват предизвикателствата и рисковете пред нея, както и възможните решения за преодоляването им.
257	K10.P12: Съвет за икономически анализи	Ключов етап	Приемане на годишен доклад за състоянието на българската икономика	Първи годишен доклад, приет от Съвета за икономически анализи				T4	2023	Съветът за икономически анализи приема първия си годишен доклад за състоянието на българската икономика, в който се посочват предизвикателствата и рисковете пред нея, както и възможните решения за преодоляването им.
258	K10.I1: Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система	Ключов етап	Модернизиране на Единната информационна система на съдилищата	Модернизирана и функционираща Единна информационна система на съдилищата				T4	2023	Единната информационна система на съдилищата се модернизира, за да се даде възможност на гражданите и предприятията да комуникират и обменят електронни документи със съдебната власт изцяло онлайн. Модернизирането на Единната информационна система на съдилищата включва:

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	онна система на съдилищата									<ul style="list-style-type: none"> <li>- нов модул за електронно разпределение и електронна обработка на заповедните дела;</li> <li>- нов модул за администриране на процедурите по медиация;</li> <li>- поръчка и доставка на компютърното оборудване, необходимо на съдилищата, за да извършват своята работа изцяло онлайн — 3000 настолни персонални компютъра с монитори и 2200 лаптопа;</li> <li>- пускането в експлоатация на два нови центъра за основни данни и един нов център за архивни данни.</li> </ul> <p>Модеризирането е в съответствие с принципа „цифров по подразбиране“ и принципа на еднократност.</p>
259	К10.И2: Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване	Цел	Въвеждане на система за електронно призоваване и уведомяване		% (процент)	0	25	T2	2023	След като в Единната деловодно-информационна система бъде въведен модул, целящ внедряване, автоматизиране и подобряване на ефективността на процеса на връчване на призовки в електронна форма, 25 % от всички призовки ще се подават по електронен път.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
260	К10.И2: Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване	Ключов етап	Въвеждане в действие на информационен модул, който дава възможност за цифрово дистанционно подаване и получаване на електронни документи по съдебни дела от страните и техните законни представители	Въвеждане в експлоатация на информационен модул, позволяващ дистанционно подаване и получаване на електронни документи				T4	2024	Новият информационен модул осигурява на гражданите и заинтересованите страни дистанционен достъп до електронни услуги. Той позволява на гражданите и заинтересованите страни да имат електронен достъп до материалите по делото и да представят документи, включително документи за образуване на съдебно производство, документи, свързани с вече образувани съдебни производства, както и документи, които не се отнасят до съдебни производства.
261	К10.И2: Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване	Ключов етап	Въвеждане в експлоатация на информационен модул за дистанционни съдебни заседания и осигуряване на необходимия хардуер за дистанционни съдебни заседания	Пуснат в експлоатация информационен модул за дистанционни заседания, като необходимият за целта хардуер е осигурен				T4	2024	Информационният модул дава възможност за провеждане на заседания от разстояние. В 28-те административни съдилища на страната се осигурява необходимият хардуер за дистанционни съдебни заседания и се въвежда уеб базиран интерфейс за дистанционни заседания.
262	К10.И2: Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване	Ключов етап	Закупуване и внедряване на хардуер за съхранение на данни в център за	Хардуерът за съхранение на данни е в експлоатация				T4	2025	Хардуерът за съхранение на данни се закупува и пуска в експлоатация в центъра за данни на Висшия съдебен съвет. Съществуващият хардуер за съхранение на данни се заменя и поставя в резервен режим.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	одствени процеси в системата на административното правораздаване		данни на Висшия съдебен съвет							
263	К10.ИЗ: Трансформация на съществуващата в прокуратурата информационна и комуникационна инфраструктура	Ключов етап	Модеризирането на съществуващата в прокуратурата информационна и комуникационна инфраструктура е приключило	Модеризирани на информационна и комуникационна инфраструктура в прокуратурата				T4	2024	<p>Модеризирането на вътрешната информационна и комуникационна инфраструктура повишава цифровизацията на процесите и сигурността на обмена на данни в рамките на прокуратурата, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- осигурява възможност за засилен обмен на вътрешни данни в електронна форма в рамките на прокуратурата;</li> <li>- осигурява сигурен достъп от разстояние и електронна идентификация;</li> <li>- въвежда автоматичен обмен на електронни данни с други правопривагащи органи в България;</li> <li>- интегрира вътрешната инфраструктура с Единния портал за електронно правосъдие;</li> <li>- повишава нивото на киберсигурност и улеснява спазването на изискванията за защита на данните.</li> </ul>
264	К10.И4: Подобряване на качеството и устойчивост	Цел	Интелигентни системи за видеонаблюдение, инсталирани и функциониращи в обекти на		Брой	0	18	T2	2023	Модернизирани системи за видеонаблюдение с функционалност за разпознаване на номера на превозното средство, вградени и функциониращи на най-малко 18 пътни кръстовища по околновръстния път на София.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	та на политиките в сферата на сигурността		градската инфраструктура							
265	К10.И4: Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността	Ключов етап	Създадена и функционираща национална интелигентна система за сигурност	Доставен и инсталиран хардуер и софтуер за модернизация на Интегрираната автоматизирана система за сигурност и на Географската информационна система				T4	2023	<p>Националната интелигентна система за сигурност се изгражда чрез модернизация на съществуващите Интегрирана автоматизирана система за сигурност (ИАСС) и Географска информационна система (ГИС) към Министерството на вътрешните работи. Очаква се модернизацията на ИАСС да даде възможност за осъществяване на връзки между общинските и регионалните системи за сигурност, както и с други автоматизирани информационни системи, както в Министерството на вътрешните работи, така и извън него, като например системите на общините и държавните институции, обекти от критичната инфраструктура и обекти от национално значение, метрото в София, Българските държавни железници, частни институции със значим статут - банки, болници, стадиони.</p> <p>Модернизацията включва, наред с другото:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- подобрения на ИАСС, даващи възможности за видео анализ и анализ на данни и интегриране на данни от автоматизирани информационни системи;</li> <li>- подобрения на платформата на ГИС, в т.ч. допълнителни функционалности и аналитични компоненти (включително 3D карти с височина на сградите за</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										пространствен анализ) и интегриране в реално време на данни от други ключови държавни агенции и институции.
266	К10.И4: Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността	Цел	Придобиване на полицейски автомобили със системи за видеонаблюдение за предотвратяване на корупционно поведение и практики		Брой	1300	1600	T4	2024	Закупуване и доставка на 300 нови патрулни превозни средства и превозни средства на пътната полиция, оборудвани със системи за видеонаблюдение. По-конкретно се очаква да бъдат закупени най-малко 280 автомобила и 20 превозни средства с висока проходимост/с повишена проходимост, оборудвани с видеонаблюдение, които ще бъдат доставени на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, включително на Столична дирекция на вътрешните работи. Очаква се новите превозни средства да отговарят на актуалните екологични стандарти в ЕС по отношение на емисиите на вредни газове.
267	К10.И4: Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността	Цел	Снабдяване на полицейските служители с телесни камери		Брой	0	1146	T4	2024	Оборудване на 1146 патрулни полицаи с камери, носени на тялото.
270	К10.И6: Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на	Ключов етап	Създаден е уебсайт с онлайн курсове и материали за онлайн обучение по строително-	Функциониращ уебсайт с онлайн курсове и материали, необходими				T2	2026	Изгражда се уебсайт с онлайн курсове и материали за онлайн обучение за експерти от частния сектор. Онлайн курсовете се разделят на два вида. Единия трябва да е на разположение на консултантите и да е насочен към техните специфични нужди в процеса на СИМ. Вторият



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	строително информационно моделиране		информационно управление за експерти от частния сектор.	на експертите от частния сектор, за да се научат как да прилагат СИМ						вид обучения са насочени към нуждите на проектантските бюра и строителните дружества и акцентират върху използването на необходимия софтуер и практическите приложения. Очаква се материалите да допълнят наличните онлайн курсове.
271	К10.И6: Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационно моделиране	Цел	Осигуряване на напълно оборудвани работни станции за строително-информационно моделиране и обучение		Брой	0	300	T2	2026	След провеждане на конкурентна тръжна процедура за възлагане на обществена поръчка общо 300 работни станции ще бъдат снабдени с необходимия хардуер и софтуер за прилагането на СИМ в общинската, регионалната и държавната администрация. Ще се проведат специализирани обучения на експертите от държавната администрация, които се занимават със СИМ. Очаква се 300 експерти от 28 областни администрации, 28 големи общини и 3 министерства да бъдат обучени за работа със софтуера за преглед на СИМ по проекти и планове.
272	К10.И6: Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационно моделиране	Ключов етап	Създаване и експлоатация на интегриран модул за строително-информационно моделиране за Единната информационна система по устройство на територията, инвестиционно	Функциониращ и интегриран СИМ модул за Единната информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и				T2	2026	Изградена и функционираща ИТ инфраструктура и бази данни за обмен на данни между доставчици и възлагачи органи.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			проектиране и разрешаване на строителството	разрешаване на строителството, който позволява проектите да бъдат подавани към модели за СИМ в съответствие с националния модел за СИМ						
273	К10.И7: Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството	Ключов етап	Въвеждане в експлоатация на единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството	Напълно функционираща единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството				T2	2026	Въвежда се в експлоатация единна информационна система като платформа за предоставяне на електронни административни услуги по устройство на територията и разрешаване на строителството.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
274	К10.И8: Пространствен мониторинг , контрол и управление чрез модернизиране на Центъра за аерокосмическо наблюдение (ЦАН)	Ключов етап	Изграждане и разширяване на капацитета на централите за данни към Министерството на вътрешните работи	Разширяване на капацитета на централите за данни към Министерството на вътрешните работи.				T2	2024	Създаване на нов Център за данни от ниво 4 на територията на голям обект на Министерството на вътрешните работи в София и повишаване на капацитета на вторичния обект в близост до София, в който ще се помещава инфраструктурата и оборудването на информационните и комуникационните технологии за нуждите на Министерството на вътрешните работи и други правителствени агенции, за да се повиши сигурността на системите, използвани за правителствени цели, включително електронното управление.
275	К10.И8: Пространствен мониторинг , контрол и управление чрез модернизиране на Центъра за аерокосмическо наблюдение (ЦАН)	Ключов етап	Модернизиране на Центъра за мониторинг на авиокосмически данни към Министерството на вътрешните работи	Въвеждане в експлоатация на модернизирания Център за аерокосмическо наблюдение към Министерството на вътрешните работи				T2	2024	Центърът за аерокосмическо наблюдение към Министерството на вътрешните работи се развива като национален център с мрежа за наблюдение, анализ, прогнозиране и последващо предоставяне на първична информация, получена от сензори, намиращи се в космоса, въздушното пространство и земната повърхност, както и за подпомагане на управленските решения в случай на извънредни ситуации. Хардуерът на Центъра за авиокосмическо наблюдение се модернизира с оглед получаване на данни от повече спътници и сензори, както и от безпилотни летателни системи, а софтуерът за обработка на получените данни се въвежда в експлоатация.
276	К10.И9: Дигитализиране на информации	Цел	Цифровизиране на данните от регистрите и регистрите за		Брой цифровизирани	0	19 560 000	T1	2024	Цифровизиране на данни, съдържащи се в регистрите на Агенцията по вписванията и Агенцията по геодезия, картография и кадастър, както и на актове за гражданско състояние,

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	онни масиви в администрацията, съдържащи регистри данни		гражданско състояние		страници					съхранявани от общинските администрации Процесът на цифровизация цели да включва сканиране и индексирание с ключови метаданни, с което да позволява търсене и извличане.
277	К10.И9: Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистри данни	Цел	Цифровизиране на данните от регистрите и регистрите за гражданско състояние		Брой цифровизирани страници	19560000	57079786	T1	2026	Цифровизиране на данни, съдържащи се в регистрите на Агенцията по вписванията и Агенцията по геодезия, картография и кадастър, както и на актове за гражданско състояние, съхранявани от общинските администрации Процесът на цифровизация цели да включва сканиране и индексирание с ключови метаданни, с което да позволява търсене и извличане.
278	К10.И10: Модернизирана система за стратегическо планиране	Цел	Модернизирана система за стратегическо планиране		% (процент) от националните стратегически документи в системата	6	100	T4	2025	Системата Мониторстат се надгражда в инструмент за стратегическо планиране за мониторинг на изпълнението на всички стратегически документи на централно равнище. При надграждането се гарантира, че всички национални стратегически документи могат да бъдат качени в системата и че те са стандартизирани по отношение на структурата, отчитането и показателите. С него също така се подпомага съгласуването на стратегиите с целите за устойчиво развитие.
279	К10.И11: Осигуряване на адекватна	Ключов етап	Създаване на система от регистри за мониторинг на	Одитен доклад, потвърждаващ				T2	2022	Преди първото искане за плащане трябва да има изградена и функционираща система от регистри за мониторинг на изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ).

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост		изпълнението на ПВУ	функционалностите на системата от регистри						Системата разполага най-малко със следните функционалности: а) събиране на данни и мониторинг на постигането на ключовите етапи и целите; б) събиране, съхраняване и осигуряване на достъп до данните, изисквани съгласно член 22, параграф 2, буква г), подточки i)–iii) от Регламент (ЕС) 2021/241.
280	К10.И11: Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Цел	Актуализиране на видеонаръчниците, за да се обхванат изцяло всички работни процеси на информационната система за възстановяване и устойчивост		Брой	0	36	T2	2022	Въвеждане на визуализация на работните процеси под формата на видеоръководства, за да се улесни работата на потребителите. Предвид адаптирането на Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) за целите на прилагането на ПВУ, както и уникалния характер на новия инструмент, ръководствата следва да бъдат разработени така, че да са насочени конкретно към ПВУ: очаква се да бъдат актуализирани 36 видеоръководства, които следва да обхванат изцяло всички възможни работни процеси, с които потребителите биха могли да се сблъскат при прилагането на ПВУ, докато ползват информационната система.
281	К10.И11: Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Ключов етап	Влизане в сила на закона за създаване на система за управление и контрол на плана за	Приемане и влизане в сила на нормативния акт (заповед на министъра на				T2	2022	Системата за управление и контрол в рамките на ПВУ трябва да бъде одобрена преди първото искане за плащане, като включва: • министерствата/органите, отговарящи за извършването на контрол върху изпълнението на плана (инвестиции и реформи);

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	тивна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост		възстановяване и устойчивост	финансите) за одобряване на Системата за управление и контрол						<ul style="list-style-type: none"> <li>посочване на мерките за борба с измамите, корупцията, двойното финансиране и конфликтите на интереси и механизми за докладване и отстраняване на сериозни нередности.</li> </ul>
282	К10.И11: Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Ключов етап	Утвърден анализ на работното натоварване на дирекция „Национален фонд“ и дирекция „Централно координационно звено“, влизане в сила на измененията в устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ и изпълнение на съответните препоръки	Анализът на работното натоварване на дирекция „Национален фонд“ и дирекция „Централно координационно звено“ е утвърден, измененията в устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ са внесени и съответните препоръки са изпълнени				T2	2022	Извършва се анализ на работното натоварване на дирекция „Национален фонд“, дирекция „Централно координационно звено“ и на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“, като се отчита тежестта, произтичаща от изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост и изменените функции и/или отговорности на двата органа. Анализът предоставя подходяща информация относно нуждите от административен капацитет и предлага набор от препоръки за справяне с недостатъчния капацитет, когато е необходимо, като използва наличните понастоящем ресурси и задачи като отправна точка. Решенията за разпределяне на необходимите ресурси и за влизане в сила на измененията на нормативни актове за двата органа се вземат въз основа на анализа и препоръките и преди първото искане за плащане.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
283	К10.И11: Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Цел	Крайни получатели, обучени да подобрят капацитета си за възлагане на поръчки, включително този на възложителите		Брой	0	800	T4	2022	Очаква се слабостите при организирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки да бъдат отстранени чрез обученията, водещи до сертифициране. При обученията се дава приоритет на служители на общините, бюджетни оператори и държавни или контролирани от държавата дружества, по-специално на тези с отговорности, свързани с изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост.
284	К10.И11: Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Цел	Актуализиране на видеонаръчниците, за да се обхванат изцяло всички работни процеси на информационната система за възстановяване и устойчивост		Брой	36	72	T1	2023	Видеоръководствата, създадени за системата за управление и контрол на ПВУ, ще претърпят някои изменения, за да се отразят актуализираните нови функционалности и подобрените работни процеси на новата система. Очаква се тези актуализации да отразяват както промените в работните процесите, така и/или изискванията в работата на потребителите от страна на органите за управление и контрол, и да представят визуално най-често срещаните грешки. Във връзка с това се извършват 36 допълнителни актуализации на видеоръководствата за функционирането на системата.
285	К10.И11: Осигуряване на адекватна информационна	Цел	Крайни получатели, преминали обучение за гарантиране на		Брой	0	350	T4	2025	Специални обучения за крайните получатели във връзка с мониторинга и докладването, обмена на най-добри практики, обсъждане на практически въпроси и проблеми, срещани в процеса на управление и докладване на

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	онна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост		капацитет за изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост							дейностите по МВУ. Очаква се обученията да допринесат за ефективното и ефикасно изпълнение на инвестициите/проектите по ПВУ и за постигането на ключовите етапи и целите. Екипът за обучения на дирекция „Национален фонд“ се подготвя в рамките на проект „Обща техническа помощ за изпълнение на ПВУ на България“. Основната част от обученията ще бъдат проведени в периода 2023—2025 г.



## **К. КОМПОНЕНТ 11: СОЦИАЛНО ПРИОБЩАВАНЕ**

Този компонент на българския план за възстановяване и устойчивост има за цел да насърчи социалното приобщаване чрез:

- подобряване на социалната закрила и предоставянето на услуги. Това включва реформа на схемата за минимален доход и разработване на нови инструменти за Агенцията за социално подпомагане и за Агенцията по заетостта;
- реформа на предоставянето на дългосрочни грижи в България в съответствие с Общите европейски насоки за преход от институционални грижи към грижи в общността, както и с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. В допълнение, лицата с трайни увреждания ще бъдат подпомагани посредством осигуряване на помощни средства за насърчаване на тяхната мобилност и независим живот;
- насърчаване на социалната икономика, както и културния и творческия сектори. Това се постига чрез строителството на фокус-точки за социалната и солидарната икономика, които предоставят инструменти за подкрепа на социалните предприятия, чрез създаване на схеми за безвъзмездни средства за културния и творческия сектори и чрез цифровизация съдържанието на музеите, библиотеките и архивите.

Компонентът обхваща две реформи и седем инвестиции и допринася за преодоляване на предизвикателствата, определени в специфичните за държавата препоръки, особено препоръките за преодоляване на недостатъците на схемата за минимален доход (специфична за държавата препоръка 2 2020 г. и 4 2019 г.), както и за подобряване на достъпа до интегрирани услуги по заетостта и социални услуги (специфична за държавата препоръка 4 2019 г.).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01).

### **К.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

#### **Реформа 1 (C11.R1): Реформа на схемата за минимален доход**

Реформата на схемата за минимален доход има за цел да подобри адекватността и обхвата ѝ.

Реформата обхваща влизането в сила на Кодекса за социално подпомагане и изменения на вторичното законодателство с цел: създаване на механизъм за автоматично годишно актуализиране на схемата за минимален доход въз основа на прага на риска от изпадане в бедност и да се изменят критериите за допустимост до схемата за минимален доход Изплащането на минималния доход се финансира от държавния бюджет на България.

Реформата също така изменя Закона за насърчаване на заетостта, като въвежда определение за „икономически неактивен“ и набор от дейности, насочени към активизиране на икономически неактивните лица.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2024 г.

#### Реформа 2 (C11.R2): Реформа на социалните услуги

Целта на реформата е да се подобри предоставянето на социални услуги, включително дългосрочни грижи, в България, в съответствие с Общите европейски насоки за преход от институционални грижи към грижи в общността, Европейската стратегия за хората с увреждания за периода 2021—2030 г. и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, по-специално принципите на свобода на избора и независим живот.

Реформата включва приемането на Национална карта на социалните услуги, която се разработва въз основа на анализ на предлагането на социални услуги и нуждите на общинско и областно равнище.

Тя включва и нова наредба за качеството на социалните услуги, която се разработва съвместно със съответните социални партньори и обхваща: минималните стандарти за качество на заведенията, предоставящи социални услуги; минималните изисквания за модернизация на заведенията, предоставящи социални услуги; изискванията относно квалификацията на персонала, предоставящ социални услуги; както и показатели за наблюдение на изпълнението и качеството на предоставянето на социални услуги. С нея също така се определя максималният брой ползватели за всяко заведение, предоставящо социални услуги.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2023 г.

#### Реформа 1 (C11.I1): Модернизация на дългосрочните грижи

Инвестицията допълва реформа 2 „Реформа на социалните услуги“ и нейната цел е да се реформира сградният фонд на заведенията, в които се предоставят социални услуги на хора с увреждания и стари хора.

Строителните и ремонтните дейности по тази инвестиция се основават на резултатите от анализа на предлагането и необходимостта от социални услуги на общинско и областно равнище и са в съответствие с изискванията на Наредбата за качеството на социалните услуги. Инвестицията включва:

- изграждане на нови заведения за предоставяне на грижи с настаняване, както и нови заведения за дневни грижи, включително консултации, терапия и рехабилитационни дейности за хора с увреждания. Всяко заведение, предоставящо дневни грижи се изгражда в близост до заведение, предоставящо грижи с настаняване. Заведенията, предоставящи грижи с настаняване, трябва да осигурят най-малко 2500 нови места;
- ремонт на съществуващите заведения за предоставяне на грижи с настаняване, предназначени за стари хора, така че да отговарят на стандартите за качество съгласно Наредбата за качеството на социалните услуги;
- саниране с цел повишаване на енергийната ефективност в съществуващи заведения, предоставящи социални услуги, с което се постигат средно най-малко 30 % икономии на енергия.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 2 (C11.I2): Предоставяне на помощни средства на лица с трайни увреждания

Тази цел на инвестицията е да се подобри социалното приобщаване на хората с трайни увреждания чрез насърчаване на личната мобилност и достъпността.

Инвестицията се състои в осигуряване на помощни устройства, включително софтуерни програми, въз основа на специфичните нужди на бенефициерите. Бенефициерите трябва също така да бъдат обучени как да използват помощните устройства. Тази инвестиция трябва да достигне най-малко до 3300 лица с трайни увреждания.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2024 г.

### Инвестиция 3 (C11.I3): Развитие на социалната икономика

Целта на тези инвестиции е да се насърчи социалната икономика чрез подпомагане на развитието на предприятия и организации от социалната и солидарната икономика.

Инвестицията включва изграждане на фокус-точки за социалната и солидарната икономика, които да подкрепят предприятията и организациите от социалната и солидарната икономика, като предоставят консултантски дейности и техническа помощ, включително чрез подпомагане на цифровизацията на стопанските процеси на тези предприятия. Местоположението на фокус-точките трябва да гарантира, че всеки регион от ниво две в класификацията на териториалните единици за статистически цели, се обслужва от една фокус-точка.

В допълнение, инвестицията включва създаването на цифрова платформа за популяризиране на продуктите и услугите на предприятията и организациите от социалната и солидарната икономика.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.

### Инвестиция 4 (C11.I4): Модернизиране на Агенцията за социално подпомагане

Целта на тази инвестиция е да се подобри предоставянето на услуги от Агенцията за социално подпомагане чрез извършване на ремонт на нейните заведения.

Инвестицията включва извършване на ремонт на заведенията на Агенцията и изграждане на достъпна среда за хора с увреждания чрез монтиране на устройства за изкачване на стълби.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2024 г.

### Инвестиция 5 (C11.I5): Модернизиране на Агенцията по заетостта

Целта на тези инвестиции е да се повиши ефективността и качеството на услугите, предоставяни от Агенцията по заетостта, чрез разработване и/или подобряване на съществуващите електронни платформи и системи. Инвестицията допринася и за по-нататъшната интеграция на електронните системи за заетост и други служби, включително социалните служби.

Новите и актуализирани инструменти насърчават по-ефективното откриване на съвпадение между тези, които търсят работа и свободните работни места, включително чрез модернизиране на софтуера за провеждане на проучвания и подобрени системи за съхранение на данни.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2024 г.

### Инвестиция 6 (C11.I6): Развитие на културния и творческия сектори

Целта на инвестицията е да се подпомогне развитието и популяризирането на културния и творческия сектори в България.

Инвестицията обхваща:

- реформа на Национален фонд „Култура“, насочена към прозрачно планиране, координация и наблюдение на неговите дейности;
- схеми и програми за предоставяне на безвъзмездни средства, които са насочени към международно популяризиране на български културни продукти, културни политики в големите и малките общини, привличане

на публика и достъп до култура, както и цифрови, управленски и предприемачески умения за хората, които работят в културния и творческия сектори, обхващащи публичния и частния сектор.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция 7 (С11.17): Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви

Целта на инвестицията е да се цифровизира съдържанието на музеите, библиотеките и архивите, за да се подобри достъпността и да се насърчи съхранението.

Инвестицията включва цифровизация на съдържанието на най-малко 28 музея, 10 библиотеки и държавни архиви, включително Българската национална филмотека, Българската национална телевизия и Българското национално радио, Българската телеграфна агенция и Националния архивен фонд.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

**К.2 Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
286	C11.R1: Реформа на схемата за минимален доход	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на подзаконовите нормативни актове към Закона за социално подпомагане	Разпоредба във вторичното законодателство, указваща влизането в сила на измененията на Закона за социално подпомагане				T1	2022	<p>С цел увеличаване на адекватността и обхвата на схемата за минимален доход, измененията включват постепенно увеличаване на процентите, използвани за изчисляване на прага на доходите в схемата за минимален доход — диференциран минимален доход (ДМД), както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- за 2022 г.: със среден коефициент най-малко 1,10;</li> <li>- за 2023 г.: с коефициент най-малко 1,365;</li> <li>- за 2024 г.: с коефициент най-малко 1,224</li> </ul>
287	C11.R1: Реформа на схемата за минимален доход	Ключов етап	Финализиране на доклада за схемата за минимален доход	Окончателен доклад, издаден от Министерството на труда и социалната политика и публикуван на уебсайта на министерството.				T4	2022	<p>В анализа се отправят основани на доказателства препоръки за разширяване на ефективното покритие, подобряване на насочеността на схемата за минимален доход, стимулиране на започването на платена заетост, подобряване на свързаните мерки за активизиране чрез ПСЗ и значително намаляване на административната тежест за отделните лица и за администрацията в процедурите за кандидатстване. Анализът трябва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- да прави преглед на критериите за допустимост и работа на схемата за минимален доход, включително критериите за собственост, регистрацията в ПСЗ и изискванията на общността за работа, заедно с прилагането на мерки за активизиране;</li> <li>- да прави преглед на стимулите за заетост, включително намаляване на обезщетенията за получателите на подпомагане за минимален доход, които са започнали платена заетост;</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>- да анализира административната тежест на процеса и да вземе това предвид в своите препоръки с оглед постигане на значително намаление;</p> <p>За гореупоменатите елементи анализът трябва да съдържа препратки към предизвикателствата, определени в контекста на европейския семестър и към анализ от международни организации със съответния експертен опит.</p>
288	C11.R1: Реформа на схемата за минимален доход	Ключов етап	Влизане в сила на Кодекса за социално подпомагане, на измененията на подзаконовата нормативна база и на Закона за насърчаване на заетостта	Разпоредби в закона, указващи влизането в сила на Кодекса за социално подпомагане, измененията на подзаконовите нормативни актове и на Закона за насърчаване на заетостта				T4	2023	<p>Кодексът за социално подпомагане разглежда разпокъсаността на действащото законодателство в областта на социалните обезщетения, услуги и подкрепа, като кодифицира съответното законодателство.</p> <p>Кодексът за социално подпомагане или измененията на вторичното законодателство трябва да обхващат следните изменения на схемата за минимален доход:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- преразглеждане на критериите за допустимост и изискването за работа, включително намаляване на изискваното време за регистрация в службите по заетостта от 6 на 3 месеца, и въвеждане на стимули за започване на платена заетост, с цел разширяване на ефективното покритие и подобряване на насочеността, следвайки препоръките на публикуваното проучване на</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>работната група относно схемата за минимален доход (ключов етап 287)</p> <p>- Въвеждане на автоматично актуализиране на прага на доходите в схемата за минимален доход чрез създаване на механизъм за годишна индексация на диференцирания минимален доход (ДМД) спрямо прага на риска от бедност, считано от 1 януари 2025 г.</p> <p>За всяка целева група на схемата ДМД се изчислява чрез умножаване на специфичен за групата коефициент по базов елемент, който замества гарантирания минимален доход (ГМД), общ за всички целеви групи:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ За всяка целева група специфичният за групата коефициент не трябва да бъде по-нисък от стойността му за 2021 г.;</li> <li>○ Базовият елемент трябва да бъде равен на най-малко 30 % от най-актуалния праг за риска от изпадане в бедност;</li> <li>○ прагът на риска от изпадане в бедност, използван за индексирането, се хармонизира с методиката на Евростат.</li> </ul> <p>В допълнение измененията на Закона за заетостта обхващат:</p> <p>- правното определение за „икономически неактивен“;</p>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										- нова глава, определяща набора от дейности, насочени към активирането на „икономически неактивните“
289	C11.R1: Реформа на схемата за минимален доход	Цел	Бенефициери на подпомагане за месечен минимален доход		Брой	63518	116873	T4	2024	Броят на получателите, измерен като физически лица, на подпомагането за месечен минимален доход се увеличава от 63518 през 2020 г. на 116873 през 2024 г.
290	C11.R2: Реформа на социалните услуги	Ключов етап	Влизане в сила на Наредбата за качеството на социалните услуги	Разпоредба в постановлението за влизането в сила на Наредбата за качеството на социалните услуги				T2	2022	В Наредбата за качеството на социалните услуги се определят минималните стандарти за качество при предоставянето на социални услуги.  Минималните стандарти за качество обхващат: - архитектурните изисквания към нови заведения, предоставящи грижи с настаняване, включително относно максималния брой ползватели на заведение, предоставящо социални услуги, и относно максималния брой ползватели на стая. Ползвателите на стая не трябва да бъдат повече от двама души; - социалните услуги, предоставяни от заведенията за дневни грижи, които придружават заведенията, предоставящи грижи с настаняване, включително предоставените консултантски дейности и терапия;

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<ul style="list-style-type: none"> <li>- изискванията за модернизация на съществуващите заведения за предоставяне на грижи с настаняване, включително домове за стари хора.</li> </ul> <p>В допълнение наредбата обхваща:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- процедурите за наблюдение и оценка от отговорните структури на предоставянето на социални услуги;</li> <li>- стандартите за квалификацията и професионалното развитие на персонала, предоставящ социални услуги.</li> </ul>
291	C11.R2: Реформа на социалните услуги	Ключов етап	Национална карта на социалните услуги	Приета Национална карта на социалните услуги				T4	2023	<p>Националната карта на социалните услуги съдържа анализ на предлагането на социални услуги и нуждите от социални услуги на общинско и областно равнище.</p> <p>Въз основа на този анализ картата обхваща:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пакета от социални услуги на общинско и областно равнище, финансирани от държавния бюджет;</li> <li>- максималния брой ползватели на всички социални услуги, за които е предоставено финансиране от държавния бюджет.</li> </ul>
292	C11.I1: Модернизация на дългосрочните грижи	Ключов етап	Сключване на договори за строителство и ремонт на заведения за	Сключени договори				T2	2024	<p>За избора на изпълнители се провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки.</p> <p>Договорите обхващат:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- строителни работи за 250 заведения за дългосрочни грижи, 125 от които са за предоставяне на грижи с настаняване, а 125 са за</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			дългосрочни грижи							<p>предоставяне на дневни грижи. Всяко заведение, предоставящо дневни грижи, допълва предоставянето на услуги от дадено заведение за предоставяне на грижи с настаняване, и следователно се строи в близост до него;</p> <p>- ремонт на 82 дома за стари хора.</p> <p>Строителството на новите обекти, както и ремонта на домовете за стари хора трябва да отговарят на изискванията, определени в Наредбата за качеството на социалните услуги и анализа на предлагането на социални услуги и на нуждите от социални услуги на общинско и областно равнище, включително за местоположение, брой на ползвателите на заведение и брой на ползвателите, обитаващи една стая (ключов етап 290 и 291).</p> <p>Освен това договорите трябва също така да обхващат санирането за енергийна ефективност на 840 съществуващи заведения, предоставящи социални или административни услуги, свързани със социалните услуги.</p>
293	C11.11: Модернизация на дългосрочните грижи	Цел	Ремонт на домове за стари хора		Брой	0	82	T4	2025	След сключването на договори (ключов етап 292) се прави ремонт на 82 съществуващи дома за стари хора.
294	C11.11: Модернизация	Цел	Нови заведения,		Брой	0	250	T2	2026	След сключването на договори (ключов етап 292) се изграждат 125 нови заведения, предоставящи грижи с

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	я на дългосрочните грижи		предоставящи грижи с настаняване за лица с увреждания							настаняване, и 125 нови заведения, предоставящи дневни грижи за хора с увреждания.  В допълнение, се доставя и монтира оборудване, включително обзавеждане.  От заведенията, осигуряващи дневни грижи, се очаква да предоставят подходящи дейности за дневни грижи, консултации, терапия и рехабилитация, като насърчават придобиването на умения за независим живот от хората с увреждания, обитаващи новопостроени заведения, предоставящи грижи с настаняване.
295	С11.11: Модернизация на дългосрочните грижи	Цел	Саниране с цел икономии на енергия на съществуващи заведения, предоставящи социални услуги		Брой	0	840	T2	2026	След сключването на договори (ключов етап 292) се приключва санирането в 840 съществуващи заведения, предоставящи социални или административни услуги, свързани със социалните услуги.  При санирането трябва да се постигат средно 30 % икономии на енергия.
296	С11.11: Модернизация на дългосрочните грижи	Цел	Дял на пълнолетните лица, получаващи помощ в специализирани		Брой	18,5	5	T2	2026	Показателят измерва съотношението между броя на възрастните, получаващи помощ в специализирани институции, а именно институции за възрастните с увреждания и домове за стари хора, и броя на възрастните, които получават помощ посредством услуги в общността или у дома.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			медицински институции, в сравнение с тези, които получават помощ посредством услуги в общността или у дома							В допълнение, броят на възрастните, получаващи помощ в специализирани институции, трябва да намалее през периода 2021—2026 г.
297	C11.I2: Предоставяне на помощни средства на лица с трайни увреждания	Ключов етап	Методика за подбор на лица с трайни увреждания	Приемане от Министерството на труда и социалната политика				T4	2022	Приема се методика, определяща процедурата за подбор с цел разпределяне на помощни средства за лица с трайни увреждания.  Методиката се съставя, като се вземат предвид здравето и специфичните нужди, както и социално-демографските характеристики на лицата с трайни увреждания.
298	C11.I2: Предоставяне на помощни средства на лица с трайни увреждания	Цел	Лица с трайни увреждания, които са получили помощни средства		Брой	0	3300	T2	2024	Лицата с трайни увреждания трябва да получават помощни средства, като например преносими брайлови компютри, инвалидни колички и устройства за изкачване на стълби. Това включва монтажа на помощните средства и осигуряване на обучения за тяхното използване.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										Бенефициерите на помощните средства се определят в съответствие с методиката за подбор на лица с трайни увреждания (ключов етап 297).
299	C11.I3: Развитие на социалната икономика	Цел	Строителство и оборудване на 6 регионални фокус-точки		Брой	0	6	T4	2022	Завършват се строителните и/или ремонтните работи за 6 регионални фокус-точки. В допълнение, се доставя и монтира оборудване, включително обзавеждане.
300	C11.I3: Развитие на социалната икономика	Ключов етап	Цифрова платформа за социалната икономика	Платформата е разработена и публично достъпна				T2	2025	Цифровата платформа за социалната икономика се разработва и се прави публично достъпна. Тя трябва да позволява на предприятията и организациите от социалната и солидарната икономика да представят своите дейности и услуги на заинтересованите страни, включително чрез модул за електронна търговия.
301	C11.I3: Развитие на социалната икономика	Цел	Социални предприятия, получаващи цифрово оборудване		Брой	0	100	T4	2025	За да подобрят цифровизацията на своите стопански процеси, предприятията и организациите от социалната и солидарната икономика получават и монтират цифрово оборудване (напр. софтуерни и хардуерни решения, изкуствен интелект, 3D печатащо оборудване, 3D скенери).
302	C11.I3: Развитие на социалната икономика	Ключов етап	Доклад за дейностите, извършени от фокус-точките	Публикуване на доклад, в който се очертават дейностите на фокус-точките				T4	2025	Публикува се доклад, който съдържа анализ на услугите, предоставяни от фокус-точките на предприятията и организациите от социалната и солидарната икономика, включително предоставянето

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										на консултации, обучения, както и дейности за популяризиране.  Докладът трябва да включва информация за видовете услуги, броя на предоставяните услуги за всеки вид услуга и услугите, предоставяни от всяка фокус-точка.
303	C11.I4: Модернизация на Агенцията за социално подпомагане	Ключов етап	Сключване на договори за ремонт и обзавеждане на местните представителства на Агенцията за социално подпомагане	Сключени договори				T4	2023	За избора на изпълнители се провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки.  Договорите обхващат: <ul style="list-style-type: none"> <li>- ремонтни работи;</li> <li>- предоставяне, доставка и монтаж на отоплителни уреди, изпълнение на мерки за енергийна ефективност и устройства за изкачване на стълби;</li> </ul>
304	C11.I4: Модернизация на Агенцията за социално подпомагане	Цел	Брой на ремонтираните местни представителства на Агенцията за социално подпомагане		Брой	0	181	T2	2024	След сключването на договори (ключов етап 303) се извършва ремонт на представителствата на Агенцията за социално подпомагане.  В допълнение, монтират се енергийно ефективни уреди.  В представителствата на Агенцията за социално подпомагане, в които ремонтните работи е имало физически препятствия пред достъпа на лица с увреждания, също така се доставят и монтират

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										устройства за изкачване на стълби за хората с увреждания.
305	C11.I5: Модернизация на Агенцията по заетостта	Ключов етап	Сключване на договори за разработване на ИТ среда и електронни услуги на Агенцията по заетостта	Сключени договори				T3	2023	<p>За избора на изпълнители се провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки.</p> <p>Договорите обхващат:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- модернизиране на информационната система на Националната база данни, което да поддържа услуги за улесняване на преобразуванията на трудовия пазар, включително осигуряване на обучения за персонала на Агенцията по заетостта за неговото внедряване. Платформата трябва да бъде напълно интегрирана с цифровите системи на други агенции, включително на Агенцията за социално подпомагане;</li> <li>- разработването на цифрова лабораторна платформа за откриване на съвпадение, която чрез специален алгоритъм съпоставя профилите на търсещите работа с различните обучения и/или свободни работни места;</li> <li>- разработването на приложение за професионално ориентиране, в което са включени професионалните обучения и свободните работни места по професии и/или регион и се предоставяне му на българското население;</li> <li>- нататъшното развитие на цифровизираните работни направления на Агенцията. Тези работни направления включват изготвянето и публикуването на резултатите от проучванията на</li> </ul>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										пазара на труда, както и услугите на Агенцията във връзка със субсидиите за заетост, обученията и процедурите за регистрация на търсещите работа лица;
306	C11.I5: Модернизация на Агенцията по заетостта	Ключов етап	ИТ среда на Агенцията по заетостта	Разработени и достъпни електронни платформи и електронни услуги				T4	2024	След сключването на договори (ключов етап 305) се разработват електронни платформи и електронни услуги и се предоставят на Агенцията по заетостта и, когато е приложимо — на обществеността, включително: <ul style="list-style-type: none"> <li>- информационната система на националната база данни;</li> <li>- цифровата лабораторна платформа за намиране на съвпадения;</li> <li>- приложението за професионално ориентиране;</li> <li>- електронни услуги, произтичащи от по-нататъшното развитие на цифровизацията на работните направления на Агенцията.</li> </ul>
307	C11.I6: Развитие на културния и творческия сектори	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на законодателната рамка на Национален фонд „Култура“	Разпоредба във вторичното законодателство, указваща влизането в сила на измененията на законодателната рамка на Национален фонд „Култура“				T1	2023	Очаква се измененията да повишат ефикасността и прозрачността на публичните разходи за култура и включват следните елементи: <ul style="list-style-type: none"> <li>- преразглеждане на организацията и на управленската структура на фонда;</li> <li>- механизъм за наблюдение на дейностите на фонда</li> </ul> В допълнение, публикува се електронна система за управление на административните процеси на Национален фонд „Култура“.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
308	C11.I6: Развитие на културния и творческия сектори	Цел	Подкрепа за европейското културно сътрудничество		Брой	0	203	T4	2025	<p>След стартирането на схемите за безвъзмездни средства на Национален фонд „Култура“ „Подкрепа за европейско културно сътрудничество“ на предприятията и едноличните търговци, работещи в културния и творческия сектори, се предоставя подкрепа с безвъзмездни средства;</p> <p>Схемите за отпускане на безвъзмездни средства имат за цел да насърчат участието на български продукции на международни фестивали и европейски копродукции.</p> <p>Схемата за отпускане на безвъзмездни средства включва две публични покани за представяне на офerti, проведени в четири сесии. Размерът на безвъзмездните средства по първата покана е между 100 000 лв. и 500 000 лв. с 10 % съфинансиране от бенефициерите. Размерът на безвъзмездните средства по втората покана е между 70 000 лв. и 142 000 лв. с 10 % съфинансиране от бенефициерите.</p> <p>Бенефициерите се избират чрез състезателни процедури въз основа на предварително определени критерии.</p>
309	C11.I6: Развитие на културния и творческия сектори	Цел	Подкрепа за разпространението на културно съдържание		Брой	0	416	T4	2025	<p>След стартирането на схемите за безвъзмездни средства на Национален фонд „Култура“ „Подкрепа за развитие и достъп на публиката“ на предприятията и едноличните търговци, работещи в културния и творческия сектори, се предоставя подкрепа с безвъзмездни средства. Целта на схемите за отпускане</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>на безвъзмездни средства е да се насърчи разпространението и предлагането на пазара на културно съдържание на цялата територия. Това се очаква да включва презентации, които могат да се провеждат лично или онлайн.</p> <p>В рамките на програмата се отправят две покани за представяне на оферти. Размерът на безвъзмездните средства по първата покана е между 20 000 лв. и 120 000 лв. с 10 % съфинансиране от бенефициерите. Размерът на безвъзмездните средства по втората покана е между 6 000 лв. и 16 000 лв. с 10 % съфинансиране от бенефициерите.</p> <p>Бенефициерите се избират чрез състезателни процедури въз основа на предварително определени критерии.</p>
310	C11.I6: Развитие на културния и творческия сектори	Цел	Подкрепа за културните политики на общините в България		Брой	0	82	T4	2025	<p>След стартирането на схемите за безвъзмездни средства на Национален фонд „Култура“ „Ново поколение местни културни политики“ на общините в България се предоставя подкрепа с безвъзмездни средства.</p> <p>Схемата за отпускане на безвъзмездни средства има за цел да финансира мерки, насочени към културния и творческия сектори в общините в България.</p> <p>В рамките на програмата се отправят две покани за представяне на оферти.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>Първата покана е насочена към големите общини и размерът на безвъзмездните средства е между 500 000 лв. и 2 000 000 лв. с 50 % съфинансиране от бенефициерите. Втората покана е насочена към малките общини и размерът на безвъзмездните средства е между 100 000 лв. и 200 000 лв. с 25 % съфинансиране от бенефициерите.</p> <p>Бенефициерите се избират чрез състезателни процедури въз основа на предварително определени критерии.</p>
311	C11.I6: Развитие на културния и творческия сектори	Цел	Хора, работещи в културния и творческия сектори, които са завършили обучение		Брой	0	600	T1	2025	Хората, работещи в културния и творческия сектори, което обхваща публичния и частния сектор, преминават обучение. Обученията обхващат теми, свързани с развитието на културния и творческия сектори, като например управлението на културата, предприемачество в областта на културата, развитието на публика и използването на цифрови инструменти за културните прояви.
312	C11.I7: Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви	Ключов етап	Установяване на единна методика и стандарти за цифровизацията на съдържанието	Публикуване на единна методика и стандарти за цифровизация на съдържанието				T2	2023	Единната методика обхваща определянето на национални координатори и критериите за приоритизиране на съдържанието, както и единни и актуални стандарти, приложими към съдържанието, което се цифровизира. Единните стандарти се прилагат за цифровизацията на съдържанието на музеите, библиотеките и архивите.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели за ключовите етапи	Качествени показатели за целите			Време		Описание на всеки ключов етап и цел
					Единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
313	C11.I7: Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви	Ключов етап	Електронна платформа за културното наследство	Разработена и публично достъпна електронна платформа за културното наследство				T4	2024	Електронната платформа за културното наследство предоставя онлайн достъп до цифровото съдържание на музеите, библиотеките и държавните архиви и се интегрира в портала е-Култура на Министерството на културата.
314	C11.I7: Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви	Цел	Цифровизирано съдържание, публично достъпно на електронната платформа		Брой	0	43	T2	2026	Цифровизираното съдържание на най-малко 28 музея, 10 библиотеки и държавните архиви, включващи Българската национална филмотека, Българската национална телевизия и Българското национално радио, Българската телеграфна агенция и Националния архив, се публикува и предоставя публично онлайн на електронната платформа за културното наследство (ключов етап 313).

## **Л. КОМПОНЕНТ 12: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ**

Този компонент на българския план за възстановяване и устойчивост има за цел да подобри предоставянето и наличието на здравни услуги в България. Той обхваща шест реформи и седем инвестиции.

Компонентът включва инвестиции в здравния сектор на цялата територия, включително модернизиране на част от болниците и лечебните заведения за педиатрична, онкологична или психиатрична помощ.

Компонентът включва също така създаване на амбулатории, създаването на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха, както и мерки за справяне с недостига на здравни специалисти, включително с тяхното неравномерно географско разпределение.

Подобряването на електронното здравеопазване и цифровите иновации в здравеопазването се подпомагат чрез завършване на внедряването на Националната здравно информационна система и чрез разработване на платформа за медицинска диагностика.

В допълнение компонентът въвежда стратегии и планове за действие, които са в подкрепа на инвестициите. Националните стратегии и планове обхващат също така допълнителни въпроси от значение, включително здравното образование в училищата и остаряването в добро здраве.

Компонентът допринася за преодоляване на предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки, за мобилизиране на достатъчни финансови ресурси за укрепване на устойчивостта, достъпността и капацитета на здравната система и за осигуряване на балансирано географско разпределение на здравните работници (специфична за държавата препоръка 1 2020), както и за подобряване на достъпа до здравни услуги и справяне с недостига на здравни специалисти (специфична за държавата препоръка 4 2019).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01).

### **Л.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа**

#### **Реформа 1 (C12.R1): Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването**

Целта на реформата е да се повиши устойчивостта на здравната система на сътресения, както и да се увеличи достъпът на населението до качествени и навременни здравни грижи, като се осигури стратегическата основа на бъдещите инвестиции и реформи и се набележат съответните действия.

Реформата включва приемането на редица стратегии и планове, а именно:

- националната здравна стратегия за периода 2021—2030 г., която има за цел да отговори на съществуващите структурни предизвикателства в сектор „Здравеопазване“, включително недостига на здравни специалисти на

места, чрез определяне на стратегическите цели и приоритети за 10-годишен период;

- Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021—2030 г., в която се дават препоръки за насърчаване на интегрирането на психиатричните услуги в услугите, получавани в общността, и в услугите, получавани у дома (деинституционализация), както и за решаване на основните проблеми, пред които е изправена системата за психиатрична помощ в страната, включително остаряло оборудване и заведения, както и недостиг на персонал;
- Националната стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа в Република България 2021—2030 г., в която се дават целенасочени препоръки за укрепване на здравните услуги за деца и юноши, като се започне от бременността;
- Националната стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2021—2030 г. Стратегията насърчава цялостен набор от препоръки, насочени към здравето и благосъстоянието на старите хора, като се вземат предвид регионалните демографски тенденции и наличието на услуги, включително достъп до здравни и социални услуги.

Приемането на тези стратегии се допълва от приемането на придружаващи планове за действие за тяхното изпълнение. Плановете за действие се основават на препоръките на стратегиите за очертаване на мерки, включително техния график.

Реформата включва също така приемането на:

- Национална карта за дългосрочната нужда от здравни услуги България, в която се дават препоръки за насърчаване на балансирано разпределение на здравните услуги в България въз основа на анализи, обхващащи здравните заведения във всеки регион;
- Национален план за борба с рака в Република България 2021—2027 г., в който се очертават мерки за намаляване на заболяемостта и смъртността от ракови заболявания, целеви скринингови дейности за ранно откриване на ракови заболявания, както и терапии за лечение на ракови заболявания;
- Национален план за реструктуриране на болничната помощ в Република България 2021—2027 г., в който се очертават мерки за реструктуриране и оптимизиране на организацията на болничния сектор и за подобряване на достъпа до здравни услуги в болнични заведения.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2023 г.

#### Реформа 2 (C12.R2): Развитие на електронното здравеопазване и на Националната здравно информационна система

Целта на реформата е да се насърчи развитието на електронно здравеопазване.

Реформата включва приемането на Национална стратегия за електронно здравеопазване и цифровизация на здравната система 2021—2030 г., в която ще бъдат дадени препоръки относно цифровизацията и интеграцията на здравните услуги с цел повишаване на ефективността и обхвата на електронното здравеопазване в България. Приема се също така план за действие, в който се очертават мерките за изпълнение на препоръките на стратегията.

Реформата включва също така актуализиране на правната рамка в страната във връзка с електронното здравеопазване по отношение на: телемедицина, включително теледиagnostика и телемониторинг; реда и условията за предписване и отпускане на лекарствени продукти; създаването и поддържането на електронни здравни досиета на гражданите; както и работните процеси на Националната здравно информационна система (НЗИС).

В допълнение реформата ще финализира изпълнението на НЗИС, като по този начин се създаде единна цифрова среда за събиране и обмен на медицинска информация.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 30 юни 2023 г.

Реформа 3 (C12.R3): Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на територията на страната

Целта на реформата е да се преодолее недостигът на здравни специалисти и тяхното неравномерно разпределение на територията на страната.

Реформата включва разработването, приемането и влизането в сила на законодателен пакет и други действия, които: позволят на медицинските специалисти, по-специално на медицинските сестри и акушерките да създадат своя собствена практика; осигурят възстановяване от Националната здравноосигурителна система на разходите за услугите, предоставяни от медицински специалисти, по-специално от медицинските сестри и акушерките в рамките на своята практика; увеличават броя на университетските места за специализации за медицински сестри; да насърчават по-балансирано разпределение на здравните работници, включително чрез предоставяне на финансови стимули, финансирани от държавния бюджет и европейските структурни фондове; и да засилват представителството на здравните специалисти в редовния процес на договаряне с Националната здравноосигурителна каса.

Изпълнението на реформата ще приключи до 30 юни 2026 г.

Реформа 4 (C12.R4): Стратегическа рамка и план за действие за увеличаване на наличието на първични и амбулаторни грижи

Целта на реформата е да се осигури основа за укрепване на предоставянето на първични и амбулаторни грижи на цялата територия чрез приемане на национална стратегия и свързания план за действие.

Реформата включва приемането на Национална стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано териториално разпределение на медицинската помощ и здравните грижи в Република България 2021—2027 г. и на плана за действие за нейното изпълнение. В стратегията се формулират препоръки за осигуряване на балансирано разпределение на първичните и амбулаторните грижи в България, а в плана за действие се очертават мерките за изпълнение на препоръките от стратегията.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2023 г.



Реформа 5 (C12.R5): Подкрепа за по-доброто осигуряване на профилактични скринингови дейности

Целта на реформата е да се подпомогне ефективността на здравното обслужване чрез разработване на план за насърчаване на скринингови дейности на здравното състояние и заболяванията на цялата територия на България.

Реформата включва разработването и приемането на Национален план за развитие на широкообхватен пренатален и неонатален скрининг, и скрининг на социалнозначимите заболявания 2021—2027 г., който ще бъде в основата на създаването на центрове за скрининг на цялата територия, включително на Национален интердисциплинарен център, предвиден по инвестиция 7 „Развитие на амбулаторните грижи“.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 март 2023 г.

### Реформа 6 (C12.R6): План за съвременно здравно образование в училищата

Целта на реформата е да допринесе за намаляване на предотвратимите здравни проблеми чрез предоставяне на здравно образование в училищата.

Реформата се състои в разработването и приемането на План за здравно образование в българското училище 2021—2027 г. В плана се посочват мерки за насърчаване на здравословния начин на живот сред учениците в областта на репродуктивното здраве, храненето и вредната консумация на алкохол и други психоактивни вещества.

Изпълнението на реформата ще приключи до 31 декември 2022 г.

### Инвестиция 1 (C12.I1): Модернизирани болнични заведения

Инвестицията допълва реформа 1 „Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“. Целта е да се подобри предоставянето на педиатрична и онкологична помощ.

Инвестицията включва предоставянето на оборудване на болниците, осигуряващи педиатрична и онкологична помощ.

Определянето на съществуващите заведения за педиатрична и/или онкологична помощ, които трябва да получат оборудване, както и нуждите от оборудване на всяко от заведенията, се определят въз основа на препоръките на Националната карта за дългосрочните нужди на сектор „Здравеопазване“, както и на други подходящи критерии (напр. издадени разрешения за извършване на определени дейности, като например радиотерапия, ако се прилага).

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.

### Инвестиция 2 (C12.I2): Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания

Целта на инвестицията е да се засили предоставянето на здравни грижи за мозъчно-съдови заболявания.

Инвестицията създава специализирани медицински центрове в болниците. Центровете ще бъдат оборудвани за интервенционална диагностика и лечение на мозъчно-съдови заболявания.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.

### Инвестиция 3 (C12.I3): Модернизация на психиатричната помощ

Инвестицията допълва реформа 1 „Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“, и по-специално „Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021—2030 г.“ и съответния план за действие. Целта на инвестицията е подобряване на условията за хоспитализираните пациенти, подобряване на остарялото оборудване и инфраструктури на някои от заведенията за психиатрична помощ.

Мярката се състои от ремонтване и оборудване на заведения за психиатрична помощ. Заведенията, които се ремонтват и получават оборудване, както и нуждите от оборудване на всяко от тях, се определят въз основа на анализ на нуждите на заведенията за психиатрична помощ.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 декември 2025 г.

#### Инвестиция 4 (C12.I4): Създаване на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха

Целта на инвестицията е да се създаде система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха. Това включва закупуването на вертолети за предоставяне на спешна медицинска помощ, когато е необходим незабавен и бърз превоз, както и изграждането на работни площадки с хангари за вертолетите.

Тази система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха осигурява превоза на хора, засегнати от извънредна ситуация, на медицински персонал, както и на медицинско оборудване и консумативи.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 5 (C12.I5): Национална цифрова платформа за медицинска диагностика

Целта на инвестицията е да се подобри медицинската диагностика.

С инвестицията се създава цифрова платформа за медицинска диагностика, която да насърчава цифровата диагностика в различните медицински специалности, като дава възможност за обработване на данни посредством валидирани алгоритми за машинно самообучение. Платформата се предоставя на разположение на лечебните заведения, включващи болници, клиники, лаборатории и амбулатории, които работят в областта на онкологията, диагностичната радиология, дерматологията и патологията и се интегрира в Националната здравно информационна система (НЗИС), като по този начин допълва реформа 2 „Внедряване на електронното здравеопазване и на Националната здравно информационна система“.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

#### Инвестиция 6 (C12.I6): Подобряване на националната система за спешни комуникации на номер 112

Целта на инвестицията е да се засили реагирането при извънредни ситуации.

Инвестицията се състои в по-нататъшното развитие на функционалностите на Националната система на номер 112. Това включва централизиране на службите за спешно реагиране в единна система за извънредни ситуации — платформата NextGen 112, с цел укрепване на мрежата за спешно реагиране на Единния европейски номер 112 на територията на България. Мярката включва също така преразглеждане на съответния регламент, в който се очертават оперативните процедури и функции на платформата NextGen 112.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 септември 2024 г.

#### Инвестиция 7 (C12.I7): Развитие на амбулаторните грижи

Инвестицията допълва реформа 3 „Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на територията на страната“, реформа 4 „Увеличаване на достъпа до профилактични и амбулаторни грижи“ и реформа 5 „Подобряване на

предоставянето на профилактични скринингови дейности“. Нейната цел е да насърчава профилактичните и амбулаторните грижи.

Състои се в изграждане или ремонтиране на най-малко 300 амбулатории в райони с недостатъчно обслужване в България и създаване на Национален интердисциплинарен център. Амбулаториите се оборудват и във всяка една от тях най-малко един медицински специалист установява практика, с цел предоставяне на здравни услуги.

Местоположението на амбулаториите се избира въз основа на Националната карта за дългосрочните нужди на сектор „Здравеопазване“ и други подходящи критерии, включително необходимостта от обхващане на районите с най-голям недостиг на предоставяне на услуги, като се акцентира върху районите без достъп до здравеопазване в разумен радиус, както са определени използвайки данните от преброяването на населението и Министерството на здравеопазването.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

## **Л.2 Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа**

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентируем график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
315	C12.R1: Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването	Ключов етап	Национална стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията	Приемане на стратегията и плана за действие от Министерския съвет				T2	2021	<p>В Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021—2030 г. се определят стратегическите цели и приоритети за 10-годишен период и се дават препоръки относно:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- интегрирането на психиатричните грижи в предоставянето на услуги в общността и у дома (деинституционализация) за хора, страдащи от психични заболявания и хранителни разстройства;</li> <li>- недостига на персонал, работещ в областта на психичното здраве;</li> <li>- нуждите от ремонт на заведенията за психиатрична помощ.</li> </ul> <p>В плана за действие се формулират мерки и действия, включително графика за изпълнението на препоръките от стратегията.</p>
316	C12.R1: Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването	Ключов етап	Национална карта на дългосрочните нужди на сектор „Здравеопазване“	Приемане от Министерския съвет				T3	2022	<p>Националната карта на дългосрочните нужди на сектор „Здравеопазване“ включва анализ на нуждите на системата на здравеопазването на територията на България.</p> <p>Анализът обхваща:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- наличието на болнични и амбулаторни грижи на цялата територия на страната;</li> <li>- необходимостта от нови здравни заведения, включително амбулатории;</li> <li>- недостига на медицински специалисти;</li> <li>- нуждите от ремонт и оборудване на здравните заведения, включително амбулаториите;</li> <li>- съответната информация за българските общини, включително демографски</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>характеристики на населението; здравноосигурителното покритие, както и заболяемостта и смъртността.</p> <p>Въз основа на този анализ картата ще предостави също така препоръки за това как да се насърчи балансираното разпределение на здравните услуги в България.</p>
317	C12.R1: Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването	Ключов етап	Национална здравна стратегия 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията	Приемане на стратегията и плана за действие от Министерския съвет				T3	2022	<p>В Националната здравна стратегия 2021—2030 г. се определят стратегическите цели и приоритети за период от 10 години и се дават препоръки за справяне със съществуващите структурни предизвикателства в здравната система.</p> <p>Препоръките се отнасят до:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- регионалните дисбаланси при предоставянето на здравни услуги;</li> <li>- разпределението на услугите между болничната и извънболничната помощ, свързани с профилактиката, рехабилитационните дейности, както и дългосрочните грижи;</li> <li>- разработването на показатели за изпълнение, за да се направи оценка на предоставянето на услуги и на неговото управление;</li> <li>- недостигът и разпределението на здравните специалисти въз основа на анализа в Националната карта (ключов етап 316).</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										В плана за действие се формулират мерки и действия, включително графика за изпълнението на препоръките от стратегията.
318	C12.R1: Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването	Ключов етап	Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа в Република България 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията	Приемане на стратегията и плана за действие от Министерския съвет				T4	2022	<p>В Националната стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа в Република България 2021—2030 г. се определят стратегическите цели и приоритети за 10-годишен период и се дават препоръки относно:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- достъпността на диагностиката и лечението, насочени към деца и юноши, включително на специализираното педиатрично медицинско оборудване в здравните заведения;</li> <li>- инициативи за повишаване на осведомеността и за профилактика, включително за родителите и във връзка с бременността;</li> <li>- регионални патронажни грижи и предоставяне на здравно-консултативни услуги.</li> </ul> <p>В плана за действие се формулират мерки и действия, включително графика за изпълнението на препоръките от стратегията.</p>
319	C12.R1: Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването	Ключов етап	Национален план за борба с рака в Република България 2021—2027 г.	Приемане от Министерския съвет				T4	2022	<p>В Националния план за борба с рака в Република България 2021—2027 г. се очертават мерки за подобряване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ранното откриване на рак чрез скринингови дейности;</li> <li>- наличието и точността на диагностиката на рак;</li> <li>- достъпа и ефективността на лечението;</li> <li>- благосъстоянието на раковите пациенти и на преживелите рак лица.</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
320	C12.R1: Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването	Ключов етап	Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията	Приемане на стратегията и плана за действие от Министерския съвет				T1	2023	<p>В Националната стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2021—2030 г. се определят стратегическите цели и приоритети за 10-годишен период и се дават препоръки относно:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- достъпа до здравни и социални услуги за стари хора;</li> <li>- социалното приобщаване и интеграция на старите хора;</li> <li>- дейностите за насърчаване на остаряването в добро здраве и независимия живот на старите хора, включително предлагането целева помощ и консултации.</li> </ul> <p>В плана за действие се формулират мерки и действия, включително графика за изпълнението на препоръките от стратегията.</p>
321	C12.R2: Развитие на електронното здравеопазване и на Националната здравно информационна система	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на регулаторната рамка за електронно здравеопазване	Разпоредба в закона, указваща влизането в сила на измененията на регулаторната рамка за електронно здравеопазване				T4	2022	<p>С измененията на регулаторната рамка за електронно здравеопазване се развива допълнително достъпът до услуги за електронно здравеопазване чрез въвеждане на правното основание за:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- издаване на рецепти онлайн и отпускане на лекарствени продукти;</li> <li>- телемедицина, включително теледиагностика и телемониторинг;</li> <li>- регистрирането на медицинска информация посредством електронни здравни досиета и тяхното поддържане.</li> </ul> <p>Измененията също така включват организацията на работните процеси на Националната здравно информационна система (НЗИС).</p>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентирувълчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
322	C12.R2: Развитие на електронното здравеопазване и на Националната здравно информационна система	Ключов етап	Актуализиране на Националната здравно информационна система (НЗИС)	Публикуване на актуализираните и новите модули на уебсайта на НЗИС				T2	2023	Актуализирането на Националната здравно информационна система (НЗИС) ще разшири функциите на системата чрез интегриране в НЗИС на редица административни услуги и оперативни регистри, както и допълнителни модули, обхващащи: <ul style="list-style-type: none"> <li>- електронни медицински досиета на гражданите;</li> <li>- модули за електронни рецепти и електронни направления;</li> <li>- система за събиране на данни от болниците;</li> </ul>
323	C12.R3: Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на територията на страната	Ключов етап	Влизане в сила на постановление за създаване на национален фонд за насърчаване на по-балансирано разпределение на здравните специалисти на територията на страната	Разпоредба в постановлението, указваща влизането в сила на постановлението за националния фонд				T1	2023	С постановлението официално се създава национален фонд за насърчаване на по-балансирано разпределение на здравните специалисти на територията на страната. <p>В постановлението се:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- посочва, че чрез фонда се осигурява допълнителен месечен доход за медицинските сестри и медицинските специалисти, работещи в отдалечени селища.</li> <li>- определя методиката за изчисляване на допълнителния месечен доход за медицинските сестри и медицинските специалисти, работещи в отдалечени райони, който се изплаща от националния бюджет. Методиката се основава на редица фактори, включително средния или медианния доход на медицинските сестри и медицинските специалисти в страната, местоположението на работното място на медицинските</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										специалисти и професионалната квалификация на медицинските специалисти; - посочва месеца и годината, през които медицинските сестри и медицинските специалисти, работещи в отдалечени райони, започват да имат право на допълнителна компенсация от фонда. Това трябва да бъде не по-късно от 1.4.2023 г.
324	C12.R3: Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на територията на страната	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на законите и подзаконовите нормативни актове с цел справяне с недостига и насърчаване на по-балансирано разпределение на здравните специалисти на територията на страната	Разпоредби в законите, указващи влизането в сила на измененията на законите и вторичното законодателство				T1	2023	Измененията на законовите и подзаконовите разпоредби за справяне с недостига насърчават по-балансирано разпределение на здравните специалисти на територията на страната и: - въвеждат методика за определяне на броя на здравните специалисти, особено медицински сестри, които са необходими в различните здравни заведения; - премахват университетските такси за студенти по медицина чрез актуализиране на списъка със защитените професионални квалификации по Закона за висшето образование; - подобряват възнаграждението на здравните специалисти чрез въвеждане на стандарт за заплащане на здравните специалисти в здравните заведения, който обвързва техните заплати с нивото им на квалификация; - предлагат финансирани от държавата стипендии за обучение на здравни работници, които се ангажират да работят в район с ограничен достъп до здравеопазване;

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<ul style="list-style-type: none"> <li>- опростяват процеса на одобрение на лечебни заведения за предоставяне на обучение на студенти по медицина;</li> <li>- покриват разходите за обучение на студенти, които са сключили договори с работодател;</li> <li>- въвеждат възможност за медицинските сестри и другите медицински специалисти да установят своя собствена практика;</li> <li>- изменят Закона за здравното осигуряване, за да включи професионалната организация на медицинските сестри, акушерките и свързаните с тях здравни специалисти в редовния процес на преговори с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК);</li> <li>- разширяват пакета от дейности за амбулаторно лечение, финансирани от НЗОК, за да се гарантира, че медицинските услуги, предоставяни от медицински специалисти посредством собствената им частна практика, се възстановяват от НЗОК.</li> </ul>
325	С12.R3: Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на	Цел	Брой места за специализации за медицински сестри в университети		Брой	770	850	T2	2026	<p>Университетите предлагат най-малко 850 места в специалности за медицински сестри за академичната 2025—2026 г. в сравнение със 770 за академичната 2021—2022 г.</p> <p>Увеличаването на броя на местата, предлагани от университетите, се осъществява постепенно през периода 1 януари 2022 г.—30 юни 2026 г.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	територията на страната									
326	C12.R4: Стратегическа рамка и план за увеличаване на наличието на първични и амбулаторни грижи	Ключов етап	Национална стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано териториално разпределение на медицинската помощ и здравните грижи в Република България 2021—2027 г. и план за действие за изпълнение на стратегията.	Приемане на стратегията и плана за действие от Министерския съвет				T1	2023	<p>В Националната стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано териториално разпределение на медицинската помощ и здравните грижи в Република България 2021—2027 г. се дават препоръки, обхващащи:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- наличността и достъпа до първични амбулаторни грижи;</li> <li>- медицинските услуги, които могат да се предоставят при амбулаторни грижи;</li> <li>- регионалните дисбаланси при предоставянето на първично амбулаторно здравно обслужване.</li> </ul> <p>В плана за действие се формулират мерки и действия, включително графика за изпълнението на препоръките от стратегията.</p>
327	C12.R5: Подкрепа за подобро осигуряване на профилактични скринингови дейности	Ключов етап	Национален план за развитие на широкообхватен пренатален и неонатален скрининг и скрининг на социалнозначимите заболявания 2021—2027 г.	Приемане от Министерския съвет				T1	2023	<p>В Националния план за развитие на широкообхватен пренатален и неонатален скрининг, и скрининг на социалнозначимите заболявания 2021—2027 г. се определят мерки за:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- създаването на Национален интердисциплинарен център за скринингови програми за социалнозначими заболявания;</li> </ul>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентируем график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										- развитието на мрежа от амбулатории, предоставящи скринингови дейности на цялата на територия на България.
328	C12.R6: План за съвременно здравно образование в училищата	Ключов етап	Национален план за здравно образование в българското училище 2021—2027 г.	Приемане от Министерския съвет				T4	2022	В Националния план за здравно образование в българското училище 2021—2027 г. се определят мерки за насърчаване на здравното образование в училищата по теми като репродуктивното здраве, храненето и вредната консумация на алкохол и други психоактивни вещества.
329	C12.I1: Модернизиране на болничните заведения	Ключов етап	Сключване на договори за предоставяне на медицинско оборудване на болнични заведения	Сключени договори				T3	2024	За избора на изпълнители се провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки. Договорите обхващат предоставянето на медицинско оборудване на болниците, осигуряващи педиатрична и/или онкологична помощ.
330	C12.I1: Модернизиране на болничните заведения	Цел	Болничните заведения да получат ново медицинско оборудване		Брой	0	50	T4	2025	След сключването на договори (ключов етап 329), оборудването, посочено в договорите, се доставя и монтира в 50 болнични заведения за педиатрична и/или онкологична помощ.
332	C12.I2: Центрове за интервенционална диагностика и ендovasкуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания	Ключов етап	Сключване на договори за строителни работи и за осигуряване на медицинско оборудване на медицинските центрове за интервенционална диагностика и	Сключени договори				T1	2024	За избора на изпълнители се провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки.  Договорите обхващат строителните работи и осигуряването на медицинско оборудване за специализираните медицински центрове за интервенционална диагностика и лечение на мозъчно-съдови заболявания.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания							
333	C12.I2: Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания	Цел	Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания		Брой	0	10	T4	2025	След сключването на договори (ключов етап 332) се изпълняват строителните работи в десет центъра за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания.  В допълнение, в тези центрове се доставя и монтира оборудване.
334	C12.I3: Модернизация на психиатричната помощ	Ключов етап	Сключване на договори за ремонтни работи на заведенията за психиатрична помощ	Сключени договори				T2	2023	За избора на изпълнители се провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки. Договорите обхващат ремонтните работи за 38 лечебни заведения за психиатрична помощ.
335	C12.I3: Модернизация на психиатричната помощ	Цел	Ремонтирани и оборудвани заведения, предоставящи психиатрични грижи		Брой	0	45	T4	2025	След сключването на договори (ключов етап 334) се извършват ремонтните работи в 38 заведения за психиатрична помощ.  В допълнение, в тези заведения се доставя и монтира оборудване и обзавеждане, както и в 7 допълнителни заведения за психиатрична помощ, общо 45 заведения.
336	C12.I4: Създаване на система за оказване на спешна	Ключов етап	Сключване на договори за доставка на вертолети за системата за оказване на спешна	Сключени договори				T1	2023	За избора на изпълнители се провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки.  Договорите обхващат предоставянето и доставката на вертолети, които:

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентируем график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
	медицинска помощ по въздуха		медицинска помощ по въздуха							<ul style="list-style-type: none"> <li>- са класифицирани в категория А, клас 1 или 2, за да отговарят на изискванията на Регламент № 965/2012 (част ORO, част CAT или част SPA);</li> <li>- включва медицинско оборудване, както и наземно оборудване и инструменти и измервателна апаратура;</li> </ul> <p>Договорите обхващат също така осигуряването на обучения за пилотите да използват оборудването.</p> <p>В допълнение договорите обхващат строителните работи за оперативни площадки с хангари за системата за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха.</p>
337	C12.I4: Създаване на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха	Цел	Доставка на вертолетите за системата за оказване на спешна помощ по въздуха		Брой	0	5	T2	2026	<p>След сключването на договори (ключов етап 336) се доставят пет вертолета с необходимото медицинско оборудване.</p> <p>Успешната доставка се потвърждава с подписването на съответните приемно-предавателни протоколи.</p>
338	C12.I4: Създаване на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха	Цел	Хангари за системата за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха		Брой	0	6	T2	2026	<p>След сключването на договори (ключов етап 336) се изпълняват строителните работи за оперативните площадки за системата за оказване спешна медицинска помощ по въздуха. В допълнение на тези оперативни площадки се доставя и монтира оборудване.</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентируем график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
339	C12.15: Национална цифрова платформа за медицинска диагностика	Ключов етап	Сключване на договори за разработването на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика	Сключени договори				T4	2023	<p>За избора на изпълнители се провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки. Договорите обхващат разработването на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика.</p> <p>Тази платформа позволява:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- на медицинския персонал да качва медицински изображения;</li> <li>- обработването на медицински изображения чрез изкуствен интелект и алгоритъм за машинно самообучение, което се очаква да подобри медицинската диагноза.</li> </ul>
340	C12.15: Национална цифрова платформа за медицинска диагностика	Цел	Здравни заведения, внедряващи Националната цифрова платформа за медицинска диагностика		Брой	0	20	T2	2026	<p>Достъп до Националната цифрова платформа за медицинска диагностика, създадена след сключването на договори (ключов етап 339), се предоставя на 20 здравни заведения, включващи болници, клиники, лаборатории и амбулатории, които работят в областта на онкологията, диагностичната радиология, дерматологията и патологията.</p> <p>За да бъде причислено към целта, всяко здравно заведение трябва да е качило медицински изображения на платформата.</p>
341	C12.16: Подобряване на националната система за спешни комуникации на номер 112	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на законодателната рамка за Единния европейски номер 112	Разпоредба в закона, указваща влизането в сила на изменението на				T1	2024	<p>Измененията определят оперативните процедури и функции на платформата NextGen 112, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- координацията, интегрирането и управлението посредством платформата на процесите на организациите за спешно реагиране;</li> </ul>



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
				законодателната рамка на Единния европейски номер 112						- интегриране в платформата на специални ресурси от други държави в случай на извънредни ситуации.
342	C12.16: Подобряване на националната система за спешни комуникации на номер 112	Ключов етап	Модернизиране на Националната система за комуникация за спешни комуникации на номер 112	Пускане в действие на модернизираната система и инсталираните работни станции				T3	2024	<p>Стартиране на усъвършенстваната Национална система за спешни комуникации на номер 112.</p> <p>В резултат Националната система за спешни комуникации на номер 112 трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- дава възможност за предаване на глас, текст в реално време, видео и данни;</li> <li>- интегрира различни видове звена за реагиране, включително екипите за спешна медицинска помощ, полицията, противопожарната служба, планински и морски спасителни служби;</li> <li>- бъде интегрирана със системите за видео, радио и за геолокализация на Министерството на вътрешните работи и с Националната здравно информационна система.</li> </ul> <p>Модернизирането включва доставката и монтирането на 1012 стационарни и 830 мобилни работни станции.</p>
343	C12.17: Развитие на амбулаторните грижи	Ключов етап	Сключване на договори за строителство и за ремонтни работи за амбулатории и за Националния	Сключени договори				T4	2023	<p>За избора на изпълнители се провеждат процедури за възлагане на обществени поръчки.</p> <p>Договорите обхващат строителни и/или ремонтни работи за амбулатории и за Националния интердисциплинарен център за скрининг;</p>

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
			интердисциплинарен център за скрининг;							В допълнение договорите обхващат разработването на цифрова платформа за телемедицина, диагностика и лечение на социалнозначими заболявания. Платформата трябва да дава възможност за предоставяне на услуги за телемедицина, като например телеконсултации и телемониторинг и трябва да включва модули за разполагането на ресурси в подкрепа на медицинската диагностика и лечение.
344	C12.I7: Развитие на амбулаторните грижи	Цел	Строителни/ремонтни работи, оборудване и осигуряване на персонал за амбулатории в отдалечени населени места в цялата страна		Брой	0	100	T4	2024	След сключването на договори (ключов етап 343) се изпълняват строителните или ремонтните работи за 100 амбулатории в отдалечени населени места в цялата страна. В допълнение в тях се доставя и монтира необходимото медицинско оборудване.  За да бъде причислена към целта, всяка амбулатория се окомплектова с персонал, състоящ се от общопрактикуващ лекар или от медицинска сестра, или от акушерка или от друг медицински специалист.
345	C12.I7: Развитие на амбулаторните грижи	Цел	Строителни/ремонтни работи, оборудване и осигуряване на персонал за амбулатории в отдалечени населени места в цялата страна		Брой	100	300	T2	2026	След сключването на договори (ключов етап 343) се изпълняват строителните или ремонтните работи за 200 амбулатории в отдалечени населени места в цялата страна. В допълнение в тях се доставя и монтира необходимото медицинско оборудване.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Базова линия	Цел	Тримесечие	Година	
										<p>За да бъде причислена към целта, всяка амбулатория се окомплектова с персонал, състоящ се от общопрактикуващ лекар или от медицинска сестра, или от акушерка, или от друг медицински специалист.</p> <p>В допълнение, най-малко на 60 % от медицинския персонал на амбулаторните се предоставя достъп до цифровата платформа за телемедицина, диагностика и лечение на социалнозначими заболявания, включително диабет, както и сърдечно-съдови и мозъчно-съдови заболявания.</p>
346	C12.I7: Развитие на амбулаторните грижи	Ключов етап	Създаване на Национален интердисциплинарен център за скрининг	Националният интердисциплинарен център за скрининг е завършен, а оборудването е доставено и монтирано				T2	2026	След сключването на договори (ключов етап 343) се изпълняват строителните работи. Освен това се доставя и инсталира оборудване за създаване на национален интердисциплинарен център за скрининг.

## 2. Прогнозни общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост

Прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост на България са 12 097 344 253 BGN, което е равно на 6 185 273 901 EUR на базата на референтния курс на ЕЦБ за EUR/BGN от 15 октомври 2021 г.

## РАЗДЕЛ 2: ФИНАНСОВА ПОДДКРЕПА

### 3. ФИНАНСОВО УЧАСТИЕ

Вноските, посочени в член 2, параграф 2, се организират по следния начин:

#### 3.1. Първа вноска (безвъзмездна подкрепа)

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
1	C1R1 Реформа в предучилищното, училищното образование и ученето през целия живот	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за предучилищното и училищното образование и на вторичното законодателство.
5	C1R2 Реформа на висшето образование	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за висшето образование
6	C1R2 Реформа на висшето образование	Ключов етап	Национална карта на висшето образование
35	C3R1 Правна рамка за привличане на индустриални инвестиции и развитие на индустриални екосистеми	Ключов етап	Влизане в сила на новия Закон за индустриалните паркове
113	C4R8 Пътна карта за неутралност по отношение на климата	Ключов етап	Влизане в сила на решение на правителството за създаване на Комисия за преход към зелена енергия
137	C7R2 Ефективно използване на радиочестотния спектър	Ключов етап	Влизане в сила на постановлението за намаляване на таксите за радиочестотен спектър
140	C7R3 Създаване на благоприятна инвестиционна среда	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни промени за изпълнение на препоръките по Инструментариума за свързаност
148	C7I2 Изграждане, развитие и оптимизиране на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа	Ключов етап	Възлагане на обществени поръчки за развитие на системата TETRA и на радиорелейна мрежа
161	C8R1 Стратегическа рамка за транспорта	Ключов етап	Влизане в сила на Националния план за развитие на комбинирания транспорт в България до 2030 г.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
169	C8R2 Безопасност на движението по пътищата	Ключов етап	Нова стратегия за безопасност на движението по пътищата и свързан с нея план за действие
199	C8I6 Линия 3 на метрото в София	Ключов етап	Договори за строителство на нови участъци от линия 3 на софийското метро след открита и конкурентна тръжна процедура
207	C9R1 Нов регионален подход с прякото участие на местните общности в управлението на европейските фондове и инструменти	Ключов етап	Изменения на регулаторната рамка по отношение на управлението на финансирането от ЕС
213	C10R1 Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие	Ключов етап	Приемане от Министерския съвет на пътна карта за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека
238	C10R8 Подобряване на рамката за борба с изпирането на пари	Ключов етап	приемане на плана за действие за намаляване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, установени чрез националната оценка на риска;
241	C10R9 Подобряване на качеството на законодателния процес	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Устройствения правилник на Народното събрание
279	C10I11 Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Ключов етап	Осигуряване на информационна система за мониторинг и управление на изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост
280	C10I11 Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Цел	Актуализиране на видеонаръчните, за да се обхванат изцяло всички работни процеси на информационната система за възстановяване и устойчивост
281	C10I11 Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Ключов етап	Влизане в сила на закона за създаване на система за управление и контрол на плана за възстановяване и устойчивост
282	C10I11 Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Ключов етап	Осигуряване на административния капацитет на дирекция „Национален фонд“ и на Изпълнителната агенция „Одит на средствата от ЕС“ във връзка с дейностите по плана за възстановяване и устойчивост

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
286	C11R1 Реформа на схемата за минимален доход	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на подзаконовите нормативни актове към Закона за социално подпомагане
290	C11R2 Реформа на социалните услуги	Ключов етап	Влизане в сила на Наредбата за качеството на социалните услуги
315	C12R1 Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването	Ключов етап	Национална стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията
		Размер на вноската	1 368 912 911 евро

3.2. Втора вноса (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
2	C1R1 Реформа в предучилищното, училищното образование и ученето през целия живот	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за насърчване на заетостта
3	C1R1 Реформа в предучилищното, училищното образование и ученето през целия живот	Ключов етап	План за действие за изпълнение на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021—2030 г.)
7	K1.P2: Реформа на висшето образование	Ключов етап	План за действие за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България (2021—2030 г.)
8	C1I1 Центрове за НТИМ и иновации в образованието	Ключов етап	Създаване на национален център за НТИМ

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
321	C12R2 Развитие на електронното здравеопазване и на Националната здравно информационна система	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на регулаторната рамка за електронно здравеопазване
40	C3I21.а Гаранционен инструмент за растеж	Ключов етап	Подписване на споразумение за финансово участие между Европейската комисия и правителството на България
43	C3I21.б Капиталови инструменти за растеж	Ключов етап	Подписване на споразумение за финансиране между Европейския инвестиционен фонд и правителството на България
46	C3I21.в Схема за отпускане на безвъзмездни средства за технологична модернизация	Ключов етап	Приключили процедури за подбор
48	C3I21.г Схема за безвъзмездни средства за решения в областта на информационните и комуникационните технологии и киберсигурността в МСП	Ключов етап	Приключили процедури за подбор
50	C3I21.д Иновационен фонд (капиталов инструмент за иновации)	Ключов етап	Подписване на споразумение за финансиране между Европейския инвестиционен фонд и правителството на България
56	C3I2.2.б Гаранционен инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия	Ключов етап	Сключване на споразумение за финансов принос между Европейската комисия и правителството на Република България
61	C32.3.а Капиталови инструменти за инвестиции за неутралност по отношение на климата и за цифровизация	Ключов етап	Сключване на споразумение за финансиране между Република България и Европейския инвестиционен фонд
63	C4R1 Създаване на Национален фонд за декарбонизация	Ключов етап	Оценка на националната регулаторна рамка за енергийна ефективност от независима експертна група
66	C4R3 Определение на „енергийна бедност“ и на критерии за определяне на домакинствата в положение на енергийна бедност и уязвимите потребители	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за енергетиката и подзаконовите нормативни актове относно „енергийната бедност“
67	C4R2 Улесняване на инвестициите в енергийно ефективно обновяване на жилищни сгради	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за управление на етажната собственост
68	C4I1 Подкрепа за обновяване на сградния фонд	Ключов етап	Създаване на национална схема за подпомагане на енергийно

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
			ефективно обновяване на жилищни и нежилищни сгради
69	С4I1 Подкрепа за обновяване на сградния фонд Подмярка 1: Обновяване на жилищни сгради	Ключов етап	Покана за представяне на предложения за енергийно ефективно обновяване на жилищни сгради
72	С4I1 Подкрепа за обновяване на сградния фонд Подмярка 2: Обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради както и Подмярка 3: Обновяване на нежилищни сгради в производството, търговията и услугите, както и на сгради от туристическия сектор	Ключов етап	Покани за представяне на предложения за енергийно ефективно обновяване на нежилищни сгради
82	С4R4 Насърчаване на проекти за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници чрез сметките за енергия	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за енергетиката и подзаконовите актове, за да се даде възможност за подобряване на енергийната ефективност и за проекти за енергия от възобновяеми източници по модела на дружествата за енергийни услуги (ESCO).
85	С4I4 Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Ключов етап	Сключване на договори за модернизация и цифровизация на националните преносни системи
79	С4I3 Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление	Ключов етап	Сключване на договори за отпускане на безвъзмездни средства за обновяване на обществените осветителни системи (покана 1)
29	С2I1 Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации	Цел	Сключване на договори с научноизследователски висши учебни заведения
98	С4I6 Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) разположени съвместно със системи за акумулиране на енергия



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
92	C4R8 Либерализация на пазара на електроенергия	Ключов етап	Интеграция на пазара на електроенергия
83	C4R5 Обслужване на едно гише за обновяване	Ключов етап	Създаване на пилотно обслужване на едно гише за енергийно обновяване
91	C4R8 Либерализация на пазара на електроенергия	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за енергетиката за реформа на пазарите на електрическа енергия (търговия на едро, балансиране и търговия на дребно)
105	C4I7 Пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за водите, Закона за енергетиката и Закона за концесиите във връзка с изграждането на нов вид електроцентрали и използването на геотермална енергия.
114	C4R9 Пътна карта за неутралност по отношение на климата	Ключов етап	Представяне на доклад за сценариите и препоръки и одобрение от Народното събрание на пътна карта за неутралност по отношение на климата.
95	C4R6 Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници	Ключов етап	Влизане в сила на изменението в националната законодателна рамка
97	C4I8 Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от възобновяеми източници (RESTORE)	Ключов етап	Изменение на националната законодателна рамка в подкрепа на бързото внедряване на съхранението на електроенергия
76	C4I2 Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата	Ключов етап	Създаване на национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници
126	C5R1 Създаване на управленската структура за мрежата Натура 2000	Ключов етап	Изменения на Закона за биологичното разнообразие
138	C7R2 Ефективно използване на радиочестотния спектър	Ключов етап	Изпълнение на разпределението на радиочестотен спектър в радиочестотната лента 26 GHz
162	C8R1 Стратегическа рамка за транспорта	Цел	Укрепване на капацитета за управление и изпълнение на железопътни проекти за TEN-T
173	C8R3 Устойчива градска мобилност	Ключов етап	Интегриране на устойчивата градска мобилност в териториалните стратегии и планирането на развитието
187	C8I2 Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете	Ключов етап	Механизъм за подбор на подпомагани оператори за железопътни превози за бордово оборудване за ERTMS/ETCS

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
214	C10R1 Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения на Закона за правната помощ
217	C10R2 Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на изменения на нормативната уредба във връзка с подаването на сигнали за нередности
218	C10R2 Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения за реформа на Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество
219	C10R2 Противодействие на корупцията	Ключов етап	Укрепване на капацитета на Инспектората към Висшия съдебен съвет за превенция и противодействие на корупцията в съдебната власт
227	C10R3 Въвеждане на задължителна съдебна медиация	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения в съответните правни актове за въвеждането на задължителна съдебна медиация по някои граждански и търговски спорове
228	C10R4 Укрепване на производствата по несъстоятелност	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни изменения на Търговския закон по отношение на производствата по несъстоятелност и реструктуриране
231	C10R6 Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за социалните грижи
232	C10R6 Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на Закона за кадастъра и имотния регистър
234	законали C10R7 Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия	Ключов етап	Приемане на политиката за държавната собственост
239	C10R8 Подобряване на рамката за борба с изпирането на пари	Ключов етап	Приемане на актуализация на националната оценка на риска във връзка с изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително секторните оценки на риска на сектора на организациите с нестопанска цел, виртуалните активи и схемите за гражданство срещу инвестиции
242	C10R10 Обществени поръчки	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни изменения на Закона за обществените поръчки с цел

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
			намаляване на броя на договорите без покана за участие в тръжна процедура („без покана“) и на офертите в резултат само на една покана
243	C10R10 Обществени поръчки	Цел	Намаляване на дела на обществените поръчки, възложени въз основа на един-единствен оферент
235	закопи C10R7 Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия	Ключов етап	Приемане на ежегодния обобщен доклад за резултатите на държавните предприятия
251	C10R11 Разрастване България	Ключов етап	Въвеждане на процедура и изисквания за издаване и отнемане на Стартърп виза;
252	C10R11 Разрастване България	Ключов етап	Влизане в сила на Закона за несъстоятелност на физическите лица
253	C10R11 Разрастване България	Ключов етап	Влизане в сила на нова глава в Търговския закон за въвеждането на нова правна форма на търговско дружество
256	C10R12 Съвет за икономически анализи	Ключов етап	Институционализиране на Съвета за икономически анализ
283	C10I11 Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Цел	Крайни получатели, обучени да подобрят капацитета си за възлагане на поръчки, включително този на възложителите
287	C11R1 Реформа на схемата за минимален доход	Ключов етап	Финализиране на доклада за схемата за минимален доход
297	C11I2 Предоставяне на помощни средства на лица с трайни увреждания	Ключов етап	Методика за подбор на лица с трайни увреждания
299	C11I3 Развитие на социалната икономика	Цел	Строителство и оборудване на 6 регионални фокус-точки
316	C12R1 Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“	Ключов етап	Национална карта на дългосрочните нужди на сектор „Здравеопазване“
317	C12R1 Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“	Ключов етап	Национална здравна стратегия 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията
318	C12R1 Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“	Ключов етап	Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа в Република България 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията
319	C12R1 Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“	Ключов етап	Национален план за борба с рака в Република България 2021—2027 г.

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
328	C12R6 План за съвременно здравно образование в училищата	Ключов етап	Национален план за здравно образование в българското училище 2021—2027 г.
		Размер на вноската	653 151 273 EUR

3.3. Трета вносна (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
17	C1I3 Предлагање на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни	Ключов етап	Сключване на договори за разработване на платформа за електронно обучение за възрастни
59	C3I2.2.в — Схема за безвъзмездни средства за подпомагане на предприятията в прехода към кръгова икономика	Ключов етап	Приключили процедури за подбор
184	C8I1 Железопътен подвижен състав	Ключов етап	Договор(и) за доставка на нов железопътен подвижен състав с нулеви емисии за крайградски и междурегионални превози и маневрени локомотиви
188	C8I2 Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете	Ключов етап	Договори за инсталиране на бордово оборудване за ERTMS (ETCS)
221	C10R2 Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни изменения във връзка с електронната платформа и за укрепване на органите и звената за противодействие на корупцията
244	K10.P10: Възлагане на обществени поръчки	Ключов етап	Актуализирана методика за контрол и проверка на Агенцията за обществени поръчки
324	C12R3 Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на територията на страната	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на законите и подзаконовите нормативни актове с цел справяне с недостига и насърчаване на по-балансирано разпределение на здравните специалисти на територията на страната
334	C12I3 Модернизация на психиатричната помощ	Ключов етап	Сключване на договори за ремонтни работи и осигуряване и монтаж на оборудване и обзавеждане в лечебни заведения за психиатрична помощ
307	C11I6 Развитие на културния и творческия сектори	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на законодателната рамка на Национален фонд „Култура“
312	C11I7 Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви	Ключов етап	Установяване на единна методика и стандарти за цифровизацията на съдържанието
24	C2R1 Обща политика за развитие на научните изследвания и иновациите	Ключов етап	Влизане в сила на нов Закон за научните изследвания и иновациите и проучване на необходимите изменения на други законодателни актове

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
27	C2I1 Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации	Ключов етап	Уведомления на подобрите проекти на иновативни МСП и висши учебни заведения и научноизследователски организации
31	C2I2 Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките	Ключов етап	Модернизиран съвместен изследователски център в Българската академия на науките
32	C2I2 Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките	Ключов етап	Разгръщане на инфраструктура за квантови комуникации
36	C3I1 AttractInvestBG	Цел	Предоставяне на безвъзмездни средства за развитието на индустриални паркове/зони и сключване на договори
64	C4R1 Създаване на Национален фонд за декарбонизация	Ключов етап	Влизане в сила на Закона за създаване на Национален фонд за декарбонизация и неговите подфондове и съответното вторично законодателство.
90	C4R7 Разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на законодателната рамка за изпълнение на националната пътна карта
115	C4R9 Декарбонизация на енергийния сектор	Ключов етап	Влизане в сила на законодателство, с което се приема графикът за постепенното преустановяване на използването на каменни въглища и се въвежда горна граница за емисиите на CO <sub>2</sub> за електроцентрали, работещи на въглища.
116	C4R9 Декарбонизация на енергийния сектор	Ключов етап	Влизане в сила на решение(я) за изпълнение за прилагане на ограничението за емисиите на въглероден диоксид при производството на електроенергия от каменни въглища
117	C4R9 Декарбонизация на енергийния сектор	Цел	Намаляване на емисиите на въглероден диоксид от енергийния сектор (I)
94	C4R11 Подобряване на корпоративното управление на държавните предприятия в енергийния сектор	Ключов етап	Липса на кръстосано субсидиране между държавните енергийни предприятия
99	C4I6 Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
			и слънчева енергия), разположен заедно със системи за акумулиране на енергия
122	C4I8 Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от възобновяеми източници (RESTORE)	Ключов етап	Подписване на договор за доставка, инсталиране, свързване и въвеждане в експлоатация на съоръжения за съхранение с капацитет 500 MW (6000 MWh).
139	C7R2 Ефективно използване на радиочестотния спектър	Ключов етап	Завършване на предоставянето на наличния честотен ресурс в радиочестотните ленти 700 MHz и 800 MHz
164	C8R1 Стратегическа рамка за транспорта	Ключов етап	Пазарна оценка за железопътния сектор, определяща обхвата на задължението за извършване на обществена услуга съгласно новия договор за обществена услуга за железопътен превоз
170	C8R2 Безопасност на движението по пътищата	Ключов етап	Изпълнение на новия план за действие за безопасност на движението по пътищата
175	C8R4 Интегриран обществен транспорт	Ключов етап	Анализ на системата за обществен транспорт и преглед на нейната нормативна уредба
178	C8R5 Електрическа мобилност	Ключов етап	Закон за насърчване на електрическата мобилност
208	C9R2 Продължаване на реформата във водния сектор	Ключов етап	Влизане в сила на новия Закон за водоснабдяване и канализация
220	C10R2 Противодействие на корупцията	Ключов етап	Създаване и започване на дейността на орган за борба с корупцията
222	C10R2 Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения за гарантиране на ефективността на наказателното производство и подобряване на отчетността и наказателната отговорност на главния прокурор
229	C10R4 Укрепване на производствата по несъстоятелност	Ключов етап	Мерки за изпълнение на реформата на нормативната уредба на несъстоятелността
230	C10R5 Цифрова реформа на българския строителен сектор	Ключов етап	Стратегия и пътна карта за въвеждането на строително информационно моделиране (СИМ) при проектирането, изпълнението и поддръжката на строителни работи
236	законали C10R7 Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия	Ключов етап	Приемане на програма за преобразуване на държавните предприятия, създадени със специални

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
237	закони С10R7 Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия	Ключов етап	Съответствие на състава на управителните съвети на големите държавни предприятия с процедурите за подбор, определени в Закона за публичните предприятия
240	С10R8 Подобряване на рамката за борба с изпирането на пари	Ключов етап	Повишаване на капацитета и способностите на надзорните органи да намаляват рисковете от изпиране на пари и да подобряват прилагането на рамката за борба с изпирането на пари от страна на задължените субекти
259	С10I2 Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване	Цел	Въвеждане на система за електронно призоваване и уведомяване
264	С10I4 Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността	Цел	Интелигентни системи за видеонаблюдение, инсталирани и функциониращи в обекти на градската инфраструктура
284	С10I11 Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост	Цел	Актуализиране на видеонаръчните, за да се обхванат изцяло всички работни процеси на информационната система за възстановяване и устойчивост
320	С12.R1 Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“	Ключов етап	Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията
323	С12R3 Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на територията на страната	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на законите и подзаконовите нормативни актове с цел справяне с недостига и насърчаване на по-балансирано разпределение на здравните специалисти на територията на страната
322	С12R2 Развитие на електронното здравеопазване и на Националната здравно информационна система	Ключов етап	Актуализиране на Националната здравно информационна система (НЗИС)
336	С12I4 Създаване на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха	Ключов етап	Сключване на договори за доставка на вертолети за системата за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха
326	С12R4 Стратегическа рамка и план за увеличаване на наличието на първични и амбулаторни грижи	Ключов етап	Национална стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
			териториално разпределение на медицинската помощ и здравните грижи в Република България 2021—2027 г. и план за действие за изпълнение на стратегията.
327	C12R5 Подкрепа за по-доброто осигуряване на профилактични скринингови дейности	Ключов етап	Национален план за развитие на широкообхватен пренатален и неонатален скрининг и скрининг на социалнозначимите заболявания 2021—2027 г.
		Размер на вноската	711 702 214 EUR

#### 3.4. Четвърта вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
9	C1I1 Центрове за НТИМ и иновации в образованието	Ключов етап	Подписване на договори за изграждане или обновяване на национални и регионални центрове за НТИМ и на лаборатории за НТИМ в училищата
4	C1R1 Реформа в предучилищното, училищното образование и ученето през целия живот	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на нормативната уредба на професионалното образование и обучение
12	C1I2 Модернизиране на образователната инфраструктура	Ключов етап	Подписване на договори за изграждане или обновяване на образователна инфраструктура
303	C1I4 Модернизиране на Агенцията за социално подпомагане	Ключов етап	Сключване на договори за ремонт и обзавеждане на местните представителства на Агенцията за социално подпомагане
25	C2R1 Обща политика за развитие на научните изследвания и иновациите	Ключов етап	Създаване на Съвет по иновации
41	C3I21.a Гаранционен инструмент за растеж	Цел	Операции в размер най-малко на 50 % от общото предвидено финансиране, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU
53	C3I2.2.a Схема за безвъзмездни средства за съчетаване на възобновяеми източници на електроенергия със съхранение на място	Ключов етап	Приключили процедури за подбор

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
57	C3I2.2.b — Гаранционен инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия	Цел	Операции в размер най-малко на 50 % от общия размер на средствата, разпределени за инструмента, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU
73	C4I1 Подкрепа за обновяване на сградния фонд  Подмярка 2: Обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради както и  Подмярка 3: Обновяване на нежилищни сгради в производството, търговията и услугите, както и на сгради от туристическия сектор	Ключов етап	Подписване на договори за енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради
96	C4R6 Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в националната законодателна рамка в подкрепа на бързото разгръщане на разположени в морето вятърни електрогенериращи инсталации
80	C4I3 Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление	Ключов етап	Сключване на договори за отпускане на безвъзмездни средства за обновяване на обществените осветителни системи (покана 2)
100	C4I6 Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия), разположен заедно със системи за акумулиране на енергия
109	C4I5 Пилотни проекти за производството на зелен водород	Ключов етап	Стартиране на тръжна процедура за предложения за проекти за производството на зелен водород
84	C4R5 Обслужване на едно гише за обновяване	Цел	Създаване на физическо обслужване на едно гише във всеки регион по NUTS-3 (или функционална област);
106	C4I7 Пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници	Ключов етап	Създаване на специализирана лаборатория за изследвания и обучение в областта на геотермалната енергия
107	C4I7 Пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и	Ключов етап	Подписване на договори по схемата за подпомагане на

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
	електрическа енергия от геотермални източници		разработването на пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници.
127	C5I1 Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при защитата на обекти от Натура 2000	Цел	Разработване на специфични за отделната зона природозащитни цели и мерки за защитените зони по „Натура 2000“
131	C6R1 Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването	Ключов етап	Приемане на националната програма за действие, допринасяща за постигането на целите на стратегията „От фермата до трапезата“ до 2030 г.
135	C6I2 Цифровизация на процесите от фермата до трапезата	Ключов етап	Възлагане на обществени поръчки за: 1) софтуерни решения за електронната информационна система в селскостопанския сектор и 2) комуникационна мрежа за полевите датчици и датчиците за валежи
141	C7I1 Широкомасщабно внедряване на цифрова инфраструктура	Цел	Точки за достъп с 1Gbps до държавната мрежа за доставчиците на услуги от общ интерес
163	C8R1 Стратегическа рамка за транспорта	Ключов етап	Укрепване на капацитета за управление и изпълнение на железопътни проекти за TEN-T
202	C8I7 Пилотна схема за устойчива градска мобилност	Ключов етап	Договори за новите превозни средства за обществен транспорт с нулеви емисии
209	C9I1 Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, включително пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 5 000 и 10 000 еквивалент жители	Ключов етап	Възлагане на обществени поръчки за проектиране и изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води и водоснабдителна и канализационна мрежа
223	C10R2 Противодействие на корупцията	Ключов етап	Влизане в сила на законодателни мерки за уреждане на лобистките дейности
245	C10R10 Обществени поръчки	Ключов етап	Въвеждане на нови стандартни електронни формуляри за обществените поръчки
247	C10R10 Обществени поръчки	Цел	Ограничаване прилагането на процедури на договаряне без предварително обявление
246	C10R10 Обществени поръчки	Цел	Намаляване на дела на обществените поръчки, възложени въз основа на един-единствен оферент

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
254	C10R11 Разрастване България	Ключов етап	Влизане в сила на изменения на Търговския закон за създаване на правна рамка за постигане на ускорена ликвидация на юридически лица
255	C10R11 Разрастване България	Ключов етап	Влизане в сила на изменения в Кодекса на труда за подобряване на регулаторните условия за дистанционна работа в България
257	C10R12 Съвет за икономически анализи	Ключов етап	Приемане на годишен доклад за състоянието на българската икономика
258	C10I1 Укрепване, доразвиване и надграждане на Единната информационна система на съдилищата	Ключов етап	Модернизиране на Единната информационна система на съдилищата
265	C10I4 Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността	Ключов етап	Създадена и функционираща национална интелигентна система за сигурност
288	C11R1 Реформа на схемата за минимален доход	Ключов етап	Влизане в сила на Кодекса за социално подпомагане, на измененията на подзаконовата нормативна база и на Закона за насърчване на заетостта
291	C11R2 Реформа на социалните услуги	Ключов етап	Национална карта на социалните услуги
305	C11I5 Модернизиране на Агенцията по заетостта	Ключов етап	Сключване на договори за разработване на ИТ среда и електронни услуги на Агенцията по заетостта
339	C12I5 Национална цифрова платформа за медицинска диагностика	Ключов етап	Сключване на договори за разработването на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика
343	C12I7 Развитие на амбулаторните грижи	Ключов етап	Сключване на договори за строителство, ремонтни работи и осигуряване на медицинско оборудване за амбулатории и за Националния интердисциплинарен център за скрининг;
		Размер на вноската	521 644 766 EUR

3.5. Пета вноски (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
20	C1I3 Предлагање на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни	Цел	Брой на хората със свидетелство за придобити в резултат на курс умения в областта на цифровите технологии
304	C1I4 Модернизиране на Агенцията за социално подпомагане	Цел	Брой на ремонтираните местни представителства на Агенцията за социално подпомагане
87	C4I4 Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Цел	Увеличение на нетния трансграничен преносен капацитет с 600 MW
118	C4R10 Декарбонизация на енергийния сектор	Цел	Намаляване на емисиите на въглероден диоксид от енергийния сектор (II)
93	C4R11 Подобряване на корпоративното управление на държавните предприятия в енергийния сектор	Ключов етап	Разделяне на собствеността и контрола в рамките на държавата на операторите на преносни мрежи „Булгартрансгаз“ ЕАД и ЕСО ЕАД
101	C4I6 Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) разположени съвместно със системи за акумулиране на енергия
110	C4I5 Пилотни проекти за производството на зелен водород	Ключов етап	Подписване на договор(и) за изграждане на електролизьори
70	C4I1 Подкрепа за обновяване на сградния фонд  Подмярка 1: Обновяване на жилищни сгради	Ключов етап	Подписване на договори за енергийно-ефективно обновяване на многофамилни жилищни сгради
77	C4I2 Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата	Ключов етап	Подписване на договори за инсталиране на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)
133	C6I1 Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство	Ключов етап	Сключване на споразумения за отпускане на безвъзмездни средства за подпомагане по линия на фонда с цел насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство
142	C7I1 Широкомасщабно внедряване на цифрова инфраструктура	Цел	Точки за достъп с 10Gbps до държавната мрежа за доставчиците на услуги от общ интерес
143	C7I1 Широкомасщабно внедряване на цифрова инфраструктура	Цел	Точки за достъп с 200Gbps в университети и научни институти, свързани с мрежата GEANT

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
149	C7I2 Изграждане, развитие и оптимизиране на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа	Цел	Доставени устройства и оборудване за крайния потребител
182	C8R5 Електрическа мобилност	Цел	Регистрирани превозни средства с нулеви и ниски емисии
203	C8I7 Пилотна схема за устойчива градска мобилност	Цел	Нови превозни средства с нулеви емисии
206	C8I7 Пилотна схема за устойчива градска мобилност	Ключов етап	Инфраструктура за безопасна градска мобилност, насочена към уязвимите участници в пътното движение — пешеходци и велосипедисти
176	C8R4 Интегриран обществен транспорт	Ключов етап	Нова нормативна уредба за обществения транспорт
224	C10R2 Противодействие на корупцията	Ключов етап	Въвеждане на инструменти за противодействие на корупцията и за повишаване на почтеността в дейността на държавните предприятия
233	C10R6 Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата	Ключов етап	Влизане в сила на измененията в Закона за електронното управление и Закона за гражданската регистрация
274	C10I8 Пространствен мониторинг, контрол и управление чрез модернизирани на Центъра за аерокосмическо наблюдение (ЦАН)	Ключов етап	Изграждане и разширяване на капацитета на центровете за данни към Министерството на вътрешните работи
275	C10I8 Пространствен мониторинг, контрол и управление чрез модернизирани на Центъра за аерокосмическо наблюдение (ЦАН)	Ключов етап	Модернизирани на Центъра за мониторинг на авиокосмически данни към Министерството на вътрешните работи
276	C10I9 Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистри данни	Цел	Цифровизиране на данните от регистрите и регистрите за гражданско състояние
298	C11I2 Предоставяне на помощни средства на лица с трайни увреждания	Цел	Лица с трайни увреждания, които са получили помощни средства
292	C11I1 Модернизация на дългосрочните грижи	Ключов етап	Сключване на договори за строителство и ремонт на заведения за дългосрочни грижи
341	C12I6 Подобряване на националната система за спешни комуникации на номер 112	Ключов етап	Влизане в сила на измененията на законодателната рамка за Единния европейски номер 112
332	C12I2 Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания	Ключов етап	Сключване на договори за строителни работи и за осигуряване на медицинско оборудване на центровете за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
		Размер на вноската	513 787 094 EUR

3.6. Шеста вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
19	C1I3 Предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни	Ключов етап	Напълно оперативна платформа за електронно обучение за възрастни
18	C1I3 Предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни	Цел	Напълно функциониращи дигитални клубове
30	C2I1 Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации	Цел	Доклади за изпълнението на програмите за иновации
26	C2R1 Обща политика за развитие на научните изследвания и иновациите	Ключов етап	Изменени и влезли в сила законодателни актове, посочени в доклада за необходимите изменения на други законодателни актове / влезли в сила подзаконодателни актове
47	C3I2.1.в Схема за отпускане на безвъзмездни средства за технологична модернизация	Цел	Завършени проекти в подкрепа на технологичната модернизация
37	C3I1 AttractInvestBG	Цел	Подписване на договори за вътрешната и външната инфраструктура на индустриалните паркове или зони.
42	C3I2.1.а Гаранционен инструмент за растеж	Цел	Операции в размер на 100 % от общото предвидено финансиране, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU
49	C3I2.1.г — Схема за безвъзмездни средства за решения в областта на информационните и комуникационните технологии и киберсигурността в МСП	Цел	Завършени проекти за подпомагане на базово цифровизиране на дружествата
58	C3I2.2.б Гаранционен инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия	Цел	Финансови или инвестиционни операции в размер най-малко на 100 % от общия размер на средствата, разпределени за инструмента, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU
65	C4R1 Създаване на Национален фонд за декарбонизация	Ключов етап	Националният фонд за декарбонизация и неговите подфондове функционират.
86	C4I4 Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Цел	Технически условия за интегриране в електроенергийната система на 2500 MW нов капацитет за



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
			производство от възобновяеми източници
102	C4I6 Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Ключов етап	Обявяване на търг за изграждане на капацитет от 285 MW за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия), разположен заедно със системи за акумулиране на енергия
144	C7I1 Широкомасщабно внедряване на цифрова инфраструктура	Цел	Общински центрове с нови възли за достъп до мрежи с много голям капацитет
145	C7I1 Широкомасщабно внедряване на цифрова инфраструктура	Цел	Население с достъп до мрежи с много голям капацитет със скорост от 1 Gbps или по-висока
150	C7I2 Изграждане, развитие и оптимизиране на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа	Цел	Доставени, инсталирани, интегрирани и пуснати в експлоатация нови стационарни, компактни и мобилни базови станции
165	C8R1 Стратегическа рамка за транспорта	Ключов етап	Нов договор за обществена услуга (ДОУ) за железопътен превоз
179	C8R5 Електрическа мобилност	Цел	Нови публични електрически зарядни станции
197	C8I5 Безопасност на движението по пътищата	Цел	Софтуерно приложение и специализирани превозни средства, с които да може да се подобри управление на безопасността на движението по пътищата, включително оценка на пътната инфраструктура
198	C8I5 - Безопасност на движението по пътищата	Цел	Цялостно проучване на безопасността на пътната мрежа
200	C8I6 Линия 3 на метрото в София	Цел	Напредък в завършването на нови участъци от линия 3 на метрото в София
204	C8I7 Пилотна схема за устойчива градска мобилност	Цел	Зарядни станции за превозни средства за обществен транспорт
205	C8I7 Пилотна схема за устойчива градска мобилност	Цел	Интелигентни цифрови решения за транспорта в общините
215	C10R1 Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие	Ключов етап	Влизане в сила на законодателните изменения на Административнопроцесуалния кодекс, с които се определя правната рамка за електронно правосъдие по административни дела
249	C10R10 Обществени поръчки	Цел	Ограничаване прилагането на процедури на договаряне без предварително обявление

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
248	C10R10 Обществени поръчки	Цел	Намаляване на дела на обществените поръчки, възложени въз основа на един-единствен оферент
260	C10I2 Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване	Ключов етап	Въвеждане в действие на информационен модул, който дава възможност за цифрово дистанционно подаване и получаване на електронни документи по съдебни дела от страните и техните законни представители
261	C10I2 Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване	Ключов етап	Въвеждане в експлоатация на информационен модул за дистанционни съдебни заседания и осигуряване на необходимия хардуер за дистанционни съдебни заседания
263	C10I3 Трансформация на съществуващата в прокуратурата информационна и комуникационна инфраструктура	Ключов етап	Актуализация на съществуващата в прокуратурата информационна и комуникационна инфраструктура
266	C10I4 Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността	Цел	Придобиване на полицейски автомобили със системи за видеонаблюдение за предотвратяване на корупционно поведение и практики
267	C10I4 Подобряване на качеството и устойчивостта на политиките в сферата на сигурността	Цел	Снабдяване на полицейските служители с телесни камери.
289	C11R1 Реформа на схемата за минимален доход	Цел	Бенефициери на подпомагане за месечен минимален доход
306	C11I5 Модернизиране на Агенцията по заетостта	Ключов етап	ИТ среда на Агенцията по заетостта
313	C11I7 Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви	Ключов етап	Електронна платформа за културното наследство
329	C12I1 Модернизиране на болничните заведения	Ключов етап	Сключване на договори за предоставяне на медицинско оборудване на болнични заведения
342	C12I6 Подобряване на националната система за спешни комуникации на номер 112	Ключов етап	Модернизиране на Националната система за комуникация за спешни комуникации на номер 112
344	C12I7 Развитие на амбулаторните грижи	Цел	Строителни/ремонтни работи, оборудване и осигуряване на персонал за амбулатории в отдалечени населени места в цялата страна
		Размер на вноската	523 714 227 EUR

3.7. Седма вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
22	C1I4 Младежки центрове	Цел	Приключване на построяването и обновяването на младежки центрове и на национален координационен център
44	C3I2.1.б Капиталови инструменти за растеж	Цел	Операции в размер на 50 % от общото предвидено финансиране, одобрено от инвестиционния комитет
51	C3I2.1.д — Иновационен фонд (капиталов инструмент за иновации)	Цел	Операции в размер на 50 % от общото предвидено финансиране, одобрено от инвестиционния комитет
54	C3I2.2.а Схема за безвъзмездни средства за съчетаване на възобновяеми източници на електроенергия със съхранение на място	Цел	Оперативен капацитет на инсталирани съоръжения за съхранение
81	C4I3 Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление	Цел	Намаляване на потреблението на енергия
88	C4I4 Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Цел	Увеличение на нетния трансграничен преносен капацитет с допълнителни 600 MW
119	C4R10 Декарбонизация на енергийния сектор	Цел	Намаляване на емисиите на въглероден диоксид от енергийния сектор (III)
121	C4R10 Декарбонизация на енергийния сектор	Ключов етап	Влизане в сила на решението на регулатора, което налага годишни пределни стойности на въглеродните емисии за отделните инсталации
128	C5I1 Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при защитата на обекти от Натура 2000	Цел	Възстановяване на свързаните с климата екосистеми посредством природосъобразни решения
174	C8R3 Устойчива градска мобилност	Ключов етап	Оценка на изпълнението на плановете за устойчива градска мобилност
181	C8R5 Електрическа мобилност	Цел	Зони с ниски емисии
185	C8I1 Железопътен подвижен състав	Цел	Въвеждане в експлоатация на нов железопътен подвижен състав с нулеви емисии (I)
189	C8I2 Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете	Цел	Доставка и инсталиране на бордовото оборудване за ERTMS/ETCS
225	C10R2 Противодействие на корупцията	Ключов етап	Действащ механизъм за проверка с оглед повишаване на

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
			интегритета на държавните служители
300	C11I3 Развитие на социалната икономика	Ключов етап	Цифрова платформа за социалната икономика
311	C11I6 Развитие на културния и творческия сектори	Цел	Хора, работещи в културния и творческия сектори, които са завършили обучение
		Размер на вноската	402 864 318 EUR

3.8. Осма вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
33	C2I2 Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките	Ключов етап	Обновяване на научноизследователската инфраструктура на Българската академия на науките
60	C3I2.2.в — Схема за безвъзмездни средства за подпомагане на предприятията в прехода към кръгова икономика	Цел	Завършени проекти в областта на кръговата икономика
78	C4I2 Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата	Цел	Брой подпомагани домакинства, които се възползват от ВЕИ
111	C4I5 Пилотни проекти за производството на зелен водород и биогаз	Цел	Производство на зелен водород
136	C6I2 Цифровизация на процесите от фермата до трапезата	Ключов етап	Приключване и предоставяне на напълно функционираща 1) електронна селскостопанска информационна система и 2) комуникационна мрежа на датчици за поле и датчици за дъжд
201	C8I6 Линия 3 на метрото в София	Цел	Нов участък от линия 3 на метрото в София
250	C10R10 Обществени поръчки	Цел	Ограничаване прилагането на процедури на договаряне без предварително обявление
262	C10I2 Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване	Ключов етап	Закупуване и внедряване на хардуер за съхранение на данни в център за данни на Висшия съдебен съвет
278	C10I10 Модернизирана система за стратегическо планиране	Цел	Модернизирана система за стратегическо планиране
285	C10I11 Осигуряване на адекватна информационна и административна	Цел	Крайни получатели, преминали обучение за гарантиране на

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
	среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост		капацитет за изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост
301	C11I3 Развитие на социалната икономика	Цел	Социални предприятия, получаващи цифрово оборудване
302	C11I3 Развитие на социалната икономика	Ключов етап	Доклад за дейностите, извършени от фокус-точките
293	C11I1 Модернизация на дългосрочните грижи	Цел	Ремонт на домове за стари хора
308	C11I6 Развитие на културния и творческия сектори	Цел	Подкрепа за европейското културно сътрудничество
309	C11I6 Развитие на културния и творческия сектори	Цел	Подкрепа за разпространението на културно съдържание
310	C11I6 Развитие на културния и творческия сектори	Цел	Подкрепа за културните политики на общините в България
330	C12I1 Модернизиране на болничните заведения	Цел	Болничните заведения да получат ново медицинско оборудване
333	C12I2 Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания	Цел	Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания
335	C12I3 Модернизация на психиатричната помощ	Цел	Ремонтирани и оборудвани заведения, предоставящи психиатрични грижи
		Размер на вноската	425 612 691 EUR

### 3.9. Девета вноска (безвъзмездна подкрепа)

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
10	C1I1 Центрове за НТИМ и иновации в образованието	Цел	Приключване на строителните работи и обновяването на националния и трите регионални центъра за НТИМ
11	C1I1 Центрове за НТИМ и иновации в образованието	Цел	Училища с новоизградени и/или новооборудвани лаборатории за НТИМ, в т.ч. класни стаи с достъп до високи технологии
13	C1I2 Модернизиране на образователната инфраструктура	Цел	Приключване на обновяването на училищата
14	C1I2 Модернизиране на образователната инфраструктура	Цел	Приключване на строителството на детски градини и училища

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
15	C1I2 Модернизиране на образователната инфраструктура	Цел	Приключване на обновяването на студентски общежития
16	C1I2 Модернизиране на образователната инфраструктура	Цел	Приключване на изграждането и/или обновяването на университетски комплекси
21	C1I3 Предлагане на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии и създаване на обучителна платформа за възрастни	Цел	Брой на хората със свидетелство за придобити в резултат на курс умения в областта на цифровите технологии
23	C1I4 Младежки центрове	Цел	Студенти/младежи, регистрирани в поне една дейност на младежките центрове.
28	C2I1 Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации	Цел	Подбрани проекти на иновативни МСП и висши учебни заведения и научноизследователски организации
34	C2I2 Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките	Цел	Приключени научноизследователски проекти в областта на прехода към екосяобразно общество и цифровизация
38	C3I1 AttractInvestBG	Цел	Приключили инфраструктурни проекти в подбраните индустриални паркове или зони — функциониращи индустриални паркове или зони
39	C3I1 AttractInvestBG	Цел	Създаване на работни места в индустриалните паркове или зони
45	C3I2.1.6 Капиталови инструменти за растеж	Цел	Операции в размер на 100 % от общото предвидено финансиране, одобрено от инвестиционния комитет
52	C3I2.1.д — Иновационен фонд (капиталов инструмент за иновации)	Цел	Операции в размер на 100 % от общото предвидено финансиране, одобрено от инвестиционния комитет
55	C3I2.2.а Схема за безвъзмездни средства за съчетаване на възобновяеми източници на електроенергия със съхранение на място	Цел	Оперативен капацитет на инсталирани съоръжения за съхранение
62	C3I2.3.а Капиталови инструменти за инвестиции за неутралност по отношение на климата и за цифровизация	Цел	Отговорният инвестиционен комитет одобри операции, възлизащи на 100 % от общото предвидено финансиране
71	C4I1 Подкрепа за обновяване на сградния фонд Подмярка 1: Обновяване на жилищни сгради	Цел	Завършено енергийно-ефективно обновяване на многофамилни жилищни сгради — площ обновена жилищна инфраструктура (брутна застроена площ)

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
74	С4И1 Подкрепа за обновяване на сградния фонд  Подмярка 2: Обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради	Цел	Завършено енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради — обновена площ на обществени сгради (подмярка 2)
75	С4И1 Подкрепа за обновяване на сградния фонд  Подмярка 2: Обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради  както и  Подмярка 3: Обновяване на нежилищни сгради в производството, търговията и услугите, както и на сгради от туристическия сектор	Цел	Завършено енергийно-ефективно обновяване на нежилищни сгради — брой на обновените сгради (подмерки 2 и 3)
89	С4И4 Цифрова трансформация на електропреносната мрежа	Цел	Технически условия за интегриране на допълнителни 2500 MW от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия) в електроенергийната система
125	С4И8 Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от възобновяеми източници (RESTORE)	Цел	Съхранение на електроенергия (III)
108	С4И7 Пилотен проект за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от геотермални източници	Цел	В експлоатация е пилотна демонстрационна геотермална електроцентрала.
103	С4И6 Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия	Цел	Допълнителен нов капацитет за производство на електроенергия от възобновяеми източници, разположен съвместно с въведен в експлоатация капацитет за съхранение на електроенергия
104	С4R6 Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници	Цел	Въведен в експлоатация общ нов капацитет за производство на електроенергия от възобновяеми източници (вятърна и слънчева енергия)
120	С4R10 Декарбонизация на енергийния сектор	Цел	Намаляване на емисиите на въглероден диоксид от енергийния сектор (IV)
132	С6R1 Актуализиране на стратегическата рамка на сектора на здравеопазването	Цел	Увеличаване на дела на биологичното земеделие, което в съобразено с изискванията на екологичния и цифровия преход

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
210	C9I1 Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, включително пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 5 000 и 10 000 еквивалент жители	Цел	Новопостроена/реконструирана водоснабдителна мрежа, свързана с новопостроени/реконструирани пречиствателни станции за отпадъчни води
134	C6I1 Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство	Цел	Брой на бенефициерите на проекти, получили подкрепа чрез фонда
146	C7I1 Широкомашабно внедряване на цифрова инфраструктура	Цел	Общински центрове с нови възли за достъп до мрежи с много голям капацитет
147	C7I1 Широкомашабно внедряване на цифрова инфраструктура	Цел	Население с достъп до мрежи с много голям капацитет със скорост от 1 Gbps или по-висока
166	C8R1 Стратегическа рамка за транспорта	Цел	Внедряване на ERTMS в TEN-T
167	C8R1 Стратегическа рамка за транспорта	Цел	Увеличаване на броя на превозваните с железопътен транспорт пътници
168	C8R1 Стратегическа рамка за транспорта	Цел	Време за пътуване за железопътната отсечка София — Пловдив — Бургас
171	C8R2 Безопасност на движението по пътищата	Цел	Премахване на опасните/критичните участъци за движението по пътищата
172	C8R2 Безопасност на движението по пътищата	Цел	Намаляване на броя на жертвите на пътнотранспортни произшествия
180	C8R5 Електрическа мобилност	Цел	Нови публични електрически зарядни станции
183	C8R5 Електрическа мобилност	Цел	Регистрирани превозни средства с нулеви и ниски емисии
186	C8I1 Железопътен подвижен състав	Цел	Въвеждане в експлоатация на нов железопътен подвижен състав с нулеви емисии (II)
190	C8I2 Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете	Цел	Доставка и инсталиране на бордовото оборудване за ERTMS/ETCS
177	C8R4 Интегриран обществен транспорт	Ключов етап	Въвеждане на услугата за единен билет за обществения транспорт
216	C10R1 Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие	Цел	Публикуване на четири годишни анализа на прилагането на правилата за електронно правосъдие в Гражданския процесуален кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс
226	C10R2 Противодавление на корупцията	Ключов етап	Годишни анализи на изпълнението на националната



Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
			стратегия за превенция и противодействие на корупцията (2021—2027 г.) и свързаната с нея пътна карта и годишни доклади за напредъка до Европейската комисия в контекста на механизма за върховенството на закона
270	C10I6 Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране	Ключов етап	Създаден е уебсайт с онлайн курсове и материали за онлайн обучение по строително-информационно управление за експерти от частния сектор.
271	C10I6 Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране	Цел	Осигуряване на напълно оборудвани работни станции за строително-информационно моделиране и обучение
272	C10I6 Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране	Ключов етап	Създаване и експлоатация на интегриран модул за строително-информационно моделиране за Единната информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството
273	C10I7 Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството	Ключов етап	Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството
277	C10I9 Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистри данни	Цел	Цифровизиране на данните от регистрите и регистрите за гражданско състояние
294	C11I1 Модернизация на дългосрочните грижи	Цел	Нови заведения, предоставящи грижи с настаняване за лица с увреждания
295	C11I1 Модернизация на дългосрочните грижи	Цел	Саниране с цел икономии на енергия на съществуващи заведения, предоставящи социални услуги
296	C11I1 Модернизация на дългосрочните грижи	Цел	Дял на пълнолетните лица, получаващи помощ в специализирани медицински институции, в сравнение с тези, които получават помощ посредством услуги в общността или у дома
314	C11I7 Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви	Цел	Цифровизирано съдържание, публично достъпно на електронната платформа

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап / Цел	Наименование
337	C12I4 Създаване на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха	Цел	Доставка на вертолетите за системата за оказване на спешна помощ по въздуха
338	C12I4 Създаване на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха	Цел	Хангари за системата за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха
345	C12I7 Развитие на амбулаторните грижи	Цел	Строителни/ремонтни работи, оборудване и осигуряване на персонал за амбулатории в отдалечени населени места в цялата страна
346	C12I7 Развитие на амбулаторните грижи	Ключов етап	Създаване на Национален интердисциплинарен център за скрининг
325	C12R3 Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на територията на страната	Цел	Брой места за специализации за медицински сестри в университети
340	C12I5 Национална цифрова платформа за медицинска диагностика	Цел	Здравни заведения, внедряващи Националната цифрова платформа за медицинска диагностика
		Размер на вноската	567 389 106 EUR

## РАЗДЕЛ 3: ДОПЪЛНИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕХАНИЗМИ

### 1. АДМИНИСТРАТИВНИ МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

Мониторингът и изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на България се извършват в съответствие със следните административни механизми:

- Дирекция „Национален фонд“ към Министерството на финансите събира и докладва данни за напредъка и действия като орган, отговорен за изготвянето и подаването на искания за плащане и получаването на плащания от ЕК. Дирекцията действа като орган за връзка на национално равнище по отношение на изготвянето на общи правила и процедури за изпълнение на Механизма, за извършване на проверки и контрол на изпълнението на инвестициите и реформите, включително активен мониторинг на напредъка в изпълнението на мерките въз основа на ключовите етапи и целите, определени в плана за възстановяване и устойчивост.
- Дирекция „Икономическа и финансова политика“ към Министерството на финансите отговаря за докладването на напредъка в изпълнението на ключовите етапи и целите на ПВУ в рамките на цикъла на европейския семестър.
- Дирекция „Централно координационно звено“ отговаря за разработването на плана, програмните документи, включително разпределението на средствата по Механизма и изготвянето на стратегическа рамка за информационни и комуникационни дейности във връзка с изпълнението на плана. Дирекцията отговаря за мониторинга на изпълнението на ключовите етапи и целите на плана, включително напредъка по общите показатели, приноса на инвестициите за екологичния и цифровия преход и др. Дирекцията отговаря и за изграждането на информационната система с всички функции, необходими за мониторинга на изпълнението на българския план за възстановяване и устойчивост, както и за повнататъшната модернизация на Единната информационна система за управление.
- Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ към министъра на финансите извършва одитната дейност по Механизма, за да осигури увереност относно надеждността на данните за изпълнението на ключовите етапи и целите и на начина, по който те се събират, както и увереност, че изпълнението гарантира предотвратяването на двойно финансиране, измами, корупция и конфликт на интереси и спазването на принципа на добро финансово управление.

## 2. АДМИНИСТРАТИВНИ МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПЪЛЕН ДОСТЪП НА КОМИСИЯТА ДО ОСНОВНИТЕ ДАННИ

За да предостави пълен достъп на Комисията до съответните основни данни, България трябва да разполага със следните административни механизми:

Събирането на данни за напредъка при изпълнението на ключовите етапи и целите, както и изготвянето на свързаните с това доклади се извършват от дирекция „Национален фонд“. Българските органи използват информационната система за мониторинг на изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост (адаптация на Единната информационна система за управление, използвана за структурните фондове на ЕС) като следните елементи се попълват в системата от крайните получатели:

- договори, сключени с изпълнители;
- разходооправдателна и платежна документация;
- документация, удостоверяваща изпълнение, като свидетелства или актове;
- прогнози за плащанията;
- документация, удостоверяваща, че ключовите етапи и целите са изпълнени.

Крайните получатели са отговорни за това да съхраняват документация, включително статистически и други данни за финансирането, както и записи и документи в електронен формат, до пет години от датата на окончателното плащане. Всеки краен получател отговаря за събирането и въвеждането в системата от регистри на данните, изброени в член 22, параграф 2, буква г), подточки i) — iii) от Регламент (ЕО) № 2021/241. Съхранението на изискваната информация се осигурява в системата от регистри, а администраторът на системата предоставя достъп до нея за целите на контрола и одита, при спазване на разпоредбите на приложимото законодателство относно защитата на личните данни.

В съответствие с член 24, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 след окончателното изпълнение на съответните договорени ключови етапи и на целите в раздел 2 от настоящото приложение България ще представи на Комисията надлежно обосновано искане за плащане на финансовото участие. България гарантира, че при поискване Комисията ще разполага с пълен достъп до съответните основни данни, които подкрепят надлежната обосновка на искането за плащане както за целите на оценката на искането за плащане в съответствие с член 24, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241, така и за целите на одита и контрола.